

*„Uau! **Terapia prin ciocănituri** îți explică cum să rezolvi problemele emoționale și fizice care au tendința să îți blocheze progresul. Nick Ortner este un geniu în aplicarea acestei metode uimitoare. Citește această carte și eliberează-te pentru totdeauna!”*

— Dr. Joe Vitale, autorul cărții *Așteaptă-te la miracole*

„Nick Ortner le oferă cititorilor săi nenumărate informații legate de istoria metodei terapeutice prin ciocănituri, de modalitatea corectă de a o aplica, precum și diferite relatări personale ale unor situații în care metoda a reușit să schimbe cu succes anumite vieți în bine. Ce carte încântătoare.”

— Gay Hendricks, autorul cărților *Puterea unui singur gând* și *Cinci dorințe*

*„**Terapia prin ciocănituri** îți va deschide ochii și te va ajuta să te familiarizezi cu o metodă de tratament relativ nouă, dar extrem de eficientă pentru multe din problemele cu care te confrunți. Nick prezintă știința care stă la baza acestei metode și oferă instrucțiuni ușor de aplicat care te vor ajuta să începi imediat să pui în practică această metodă a ciocăniturilor. În plus, povestește istorii de succes din viața reală, unele dintre ele greu de crezut – oricât de mare ar fi încrederea pe care i-o acordăm cu toții lui Nick – care te vor inspira să începi imediat să aplici metoda ciocăniturilor. De aceea, cumpără această carte chiar astăzi și învață cum să adaugi această metodă simplă și confirmată la arsenalul tău terapeutic.”*

— Lynne McTaggart, autoarea bestsellerurilor *Câmpul și Experimentul intenție*

„Tehnicile de Eliberare Emoțională (EFT) mi-au îmbunătățit dramatic calitatea vieții și a muncii, și nu mă pot gândi la o altă persoană mai calificată care să îți prezinte aceste tehnici

profunde decât Nick Ortner. El este antrenorul meu personal, iar acum poate fi și al tău, prin această carte revoluționară. Nu rata această oportunitate de a te vindeca. Ea ar putea nu doar să îți transforme viața, ci chiar să ți-o salveze.”

— Kriss Carr, autoarea bestsellerului *Bucătăria Crazy-Sexy*

„Nick Ortner este un maestru al tehnicii EFT care prezintă un proces practic și ușor de aplicat ce te poate călăuzi către vindecarea de emoțiile negative, durerile fizice, anxietate și multe altele. Tehnica reprezintă o modalitate minunată de resetare a creierului tău astfel încât să te poți bucura de o viață uimitor de plăcută.”

— Arielle Ford, autoarea cărții *Secretul sufletului pereche*

„În cel mai întunecat an din viața mea am descoperit terapia prin ciocănituri, iar această metodă neortodoxă m-a ajutat în mod miraculos să dau din nou sens vieții mele, să ies din starea de confuzie în care mă aflam și să mă bucur iarăși de viață. Cartea lui Nick Ortner este plină de informații interesante, care te vor ajuta să înțelegi în ce constă această tehnică vindecătoare revoluționară, de ce funcționează ea și pe ce principii se bazează.”

— Chip Conley, fondatorul lanțului hotelier Joie de Vivre și autorul cărților *Apogeul și Ecuatii emoționale*

*„Dacă dorești să îți îmbunătățești exponențial viața, ascultă-l pe Nick Ortner. Considerat unul din cei mai proeminenți maeștri în metoda ciocăniturii ușoare a meridianelor energetice, Nick îi ajută pe oamenii din întreaga lume să își lărgască orizontul mental și să își îmbunătățească viața. **Terapia prin ciocănituri** este una dintre cele mai utile și mai pragmatice cărți prin care*

poți învăța metoda ciocăniturilor ușoare aplicate pe diferite puncte de pe meridianele energetice, aplicând-o apoi pentru tot ceea ce faci. Urmează recomandările și metodele indicate de Nick în această carte minunată și așteaptă-te ca viața ta să se schimbe într-o manieră miraculoasă și sublimă.”

— Carol Tuttle, autoarea bestsellerului
Magicianul care lucrează cu copiii

„Nu am cunoscut nimic care să se apropie mai mult de ceea ce aș putea numi «magie» ca rezultatele pozitive la care am asistat personal prin aplicarea EFT asupra miilor de pacienți care au venit la mine pentru că sufereau de diferite boli și dureri fizice și emoționale. EFT te poate conduce la un salt incredibil în călătoria ta către vindecare, dar te poate ajuta inclusiv în viața de zi cu zi. Nick Ortner este unul din cei mai proeminenți instructori care predau această resursă neprețuită, într-o manieră extrem de pragmatică, iar cartea de față te va ajuta să aplici cu succes acest instrument uluitor de binefăcător.”

— Dr. Mercola, fondatorul site-ului Mercola.com, cel mai vizitat site de sănătate naturistă din lume

„Nick Ortner are o integritate excepțională ca persoană. Cartea sa reflectă aceeași integritate și dorința sa sinceră de a-i ajuta pe oameni să înțeleagă impactul vindecător al ciocăniturilor. Mesajul său trebuie să ajungă cu orice preț la oameni, astfel încât aceștia să își poată declanșa singuri propriul proces de vindecare prin intermediul Tehnicii de Eliberare Emoțională. Mi-a plăcut foarte mult manuscrisul acestei cărți, care prezintă tehnica într-o manieră simplă și extrem de pragmatică. Mi s-a părut că pot pune în practică tehnica lui Nick de îndată ce am citit despre ea. Simpla respectare a

pașilor indicați în carte te va ajuta să îți rezolvi pe loc problemele cu care te confrunți.”

— Lisa Garr, moderatoarea emisiunii
TV The Aware Show

„Nick Ortner a făcut mai mult pentru promovarea artei și științei ciocăniturilor EFT decât orice alt om de pe planetă, iar această ultimă carte încheie practic cercul. Abordarea inovatoare a lui Nick face ca darul neprețuit al ciocăniturilor să le fie accesibil cu ușurință tuturor oamenilor. Această carte poate servi ca ghid perfect în egală măsură pentru un începător interesat, pentru un practicant diletant sau pentru un terapeut clinic. Dacă vei începe să practici tehnicile descrise în această carte, te vei bucura de beneficii imediate, iar dacă vei continua să explorezi beneficiile sale lucrând cu alte persoane, acestea nu vor înceta să te uimească în anii care vin.”

— Paul R. Scheele, Ph. D., autor al cărților
Strălucirea naturală, Cultivarea genului și FotoCitirea, și creator al tehnologiei paraliminală

*„Nick Ortner a ajutat mai mult de o jumătate de milion de oameni să devină conștienți de puterea ciocăniturilor ușoare aplicate pe punctele de acupunctură pentru a-și amplifica fericirea și bunăstarea. Prin intermediul noli sale cărți, **Terapia prin ciocănituri**, el te călăuzește personal, oferindu-ți instrucțiuni extrem de explicite care te pot ajuta să îți schimbi tiparele mentale și comportamentale care te împiedică să progresezi, să îți îmbunătățești relațiile și să ai succes în tot ceea ce faci, astfel încât să trăiești o viață mai sănătoasă, mai fericită și mai prosperă.”*

— Donna Eden și David Feinstein, Ph. D., coautori ai cărții **Medicina energetică pentru femei**

„Eu cred că EFT este una dintre cele mai revoluționare descoperiri din domeniul psihologiei și medicinei din ultimul secol. Prezentarea excepțională a acestei tehnici de către Nick Ortner te poate ajuta să înveți și să aplici aproape imediat EFT. Cartea este scrisă cu afecțiune, cu compasiune și cu umor, fiind bazată pe experiența personală a autorului.

Ea conține numeroase studii de caz detaliate, casete fascinante cu explicații, zeci de exerciții practice și diferite scenarii de aplicare a ciocăniturilor pentru descătușarea magiei EFT în viața ta. Nick explică faptul că EFT este ancorată în cele mai recente descoperiri ale neurologiei, dar nu pierde nicio clipă din vedere aspectele relevante și utile ale acestei tehnici pentru problemele de zi cu zi cu care ne confruntăm.

Dacă dorești să rupi tiparele ce te-au menținut blocat toată viața, această carte poate fi cheia succesului.”

— Dawson Church, Ph. D., autorul bestsellerului
Geniul din genele tale, pentru care a fost laureat cu diferite premii

„Îți dorești cu disperare o schimbare a vieții, dar te temi să faci ceva diferit? În acest caz, nu ezita să citești **Terapia prin ciocănituri**. Această carte te poate ajuta să examinezi ce tipare te împiedică să progresezi în plan personal, fizic sau mental, dar și să scapi de ele o dată pentru totdeauna prin aplicarea ciocăniturilor.

Nick Ortner demistifică această tehnică și te învață cum să o aplici în orice domeniu al vieții pentru a obține schimbările pozitive pe care ți le dorești în viață.”

— Ruth Buczynski, Ph. D., psiholog licențiat,
președinta Institutului Național pentru
Aplicarea Clinică a Medicinii Behavioriste

„Uau! **Terapia prin ciocănituri** m-a dat gata! Stilul în care scrie Nick este pasional și fermecător, iar cartea prezintă

explicații extrem de profunde referitoare la mecanismul de funcționare a ciocăniturilor, la știința care stă la baza sa și la felul în care poate fi aplicat el pentru rezolvarea a nenumărate probleme. Fără nicio îndoială, Nick este un maestru al EFT, și deși am practicat zilnic această tehnică în ultimii 14 ani asupra pacienților mei, trebuie să recunosc că am învățat numeroase metode noi de a o aborda, pornind de la explicațiile și de la studiile sale de caz. Consider că este una dintre cele mai pozitive, mai autentice și mai înălțătoare cărți pe care le-am citit vreodată, care va fi tratată în scurt timp ca un tratat clasic în acest domeniu. O recomand cu cea mai mare căldură!!”

— Eric B. Robins, medic, chirurg urolog
și expert în vindecarea minte-corp, coautor
al cărții **Mâinile tale te pot vindeca**

„Această carte deschizătoare de drumuri va ajuta foarte mulți oameni să înțeleagă proprietățile profund vindecătoare ale EFT, dar și pe cei care cunosc câte ceva despre această tehnică și doresc să o aplice imediat pentru rezolvarea problemelor lor specifice. Nick Ortner ne-a făcut tuturor un serviciu imens scriind această carte!”

— Patricia Carrington, Ph. D., creatoare a Metodei Opțiunilor EFT, profesor clinic asistent de psihiatrie la UMDNJ (Școala Medicală Robert Wood Johnson)

„Dacă îți dorești o rețetă pentru eliminarea convingerilor limitatoare care te sabotează și care conduc la teamă, la anxietate și la boli cronice, nu mai căuta. **Terapia prin ciocănituri** te va satisface pe deplin! Datele științifice oferite în carte te vor convinge că trupul uman este înzestrat cu mecanisme naturale de autovindecare care pot fi declanșate sau oprite prin anumite practici ce blochează reacțiile de stres ale organismului, activând în schimb reacțiile de

relaxare ale acestuia. EFT este o astfel de practică ce modifică echilibrul corporal și mental, iar Nick Ortner te învață cum să obții măiestria asupra acestui instrument simplu de autovindecare și cum să te folosești de el cu entuziasm și eficiență."

— Lissa Rankin, medic, autoare
a cărții **Mintea mai presus de medicină**

*"În calitate de psihiatru practicant cu peste 25 de ani de experiență clinică, consider EFT unul din cele mai promițătoare tratamente noi pe care le-am întâlnit vreodată. **Terapia prin ciocănituri** le prezintă cititorilor săi o imagine de ansamblu asupra originii acestei forme de «psihologie energetică», a metodei corecte de punere în practică a ei și a utilizărilor sale. Practic, aplicațiile potențiale ale acestei metode dezarmant de simple sunt nelimitate. Nick Ortner merită din plin aprecierea noastră pentru efortul de a ne prezenta o introducere atât de completă, de plăcută la citit și de ușor de pus în practică în această metodă de psihoterapie și de transformare personală."*

— Eric Leskowitz, medic, director
al Departamentului de Medicină Integrativă din
cadrul Spitalului pentru Reabilitare al Școlii
Medicale Harvard, Secția de Psihiatrie

"Această carte este un veritabil dar! Nick a reușit să prezinte arta ciocăniturilor într-o manieră accesibilă tuturor, arătându-ne cât de ușor este aceasta de aplicat în practică astfel încât să scăpăm de tiparele care nu ne mai folosesc și să experimentăm mai multă bucurie și o libertate mai mare."

— Agapi Stassinopoulos, autoarea
cărții **Dezlegarea inimii**

"Metoda ciocăniturilor energetice mi-a schimbat în mod dramatic viața. La început am crezut că este doar un truc nou. Nu este însă. Metoda s-a dovedit a fi o tehnică ce îți poate schimba viața conducându-te adânc în interiorul tău și ajutându-te să simți libertatea emoțională care reprezintă dreptul tău prin naștere. Îți voi fi de-a pururi recunoscător lui Nick Ortner pentru că mi-a prezentat arta ciocăniturilor energetice."

Această carte este o lectură obligatorie."

— Mastin Kipp, fondator și președinte
executiv al site-ului TheDailyLove.com

*"Îi sunt profund recunoscătoare lui Nick Ortner pentru popularizarea tehnicii EFT (a ciocăniturilor) și a medicinei energetice. **Terapia prin ciocănituri** este o compilație reușită a succeselor din trecut și a posibilităților viitoare ale EFT. Prin acest ghid util ce prezintă istoricul EFT și aplicațiile sale de zi cu zi, Nick demonstrează că vindecarea profundă este posibilă pentru milioane de oameni care au nevoie de ea și care merită să se bucure de ea. Îți mulțumesc, Nick, pentru combinarea speranței cu știința care stă la baza acestei tehnici. Cu siguranță, arta ciocăniturilor ne va schimba tuturor viitorul în bine."*

— Carol Look, autoarea cărții
Atragerea abundenței prin EFT

"Nick Ortner explică în această carte un sistem unic de transformare personală pe înțelesul tuturor. Nick este el însuși un miracol în acțiune ce își trăiește viața prin aplicarea puternicului sistem vindecător al „ciocăniturilor". Dacă te simți pregătit să înlături rapid provocările, istoriile și evenimentele traumatice din viața ta, astfel încât acestea să devină simple amintiri din trecut, cartea pe care o ții în mână este instrumentul cel mai potrivit."

Profită de ocazie și pătrunde într-o lume nouă, a tuturor posibilităților – citind această carte.”

— Jennifer McLean, autoare, terapeută
și moderatoare a emisiunii **Vindecarea cu maeștri**

„Nick Ortner are misiunea de a schimba această lume, om cu om, într-o manieră cât se poate de directă și de personală. El ne revelează cât de mare este puterea pe care o avem de a ne schimba viața dacă ne decidem să aplicăm această metodă elegantă. Atunci când ne eliberăm de trecut, când ne vindecăm de traume și când ne schimbăm obiceiurile adânc înrădăcinate în subconștient, viața noastră se deschide instantaneu, posibilitățile încep să abunde în jurul nostru, iar noi ne redescoperim adevărata măreție interioară. Nick ne arată cât de rapid și de ușor poate fi acest proces. Cartea sa reprezintă o abordare fascinantă, care te va schimba în profunzime... dacă te simți pregătit în această direcție.”

— Margaret M. Lynch, creatoarea
„**Celor șapte nivele ale manifestării bogăției**”
și președinte executiv al NESC, Inc.

*„EFT este cea mai eficientă dintre tehnicile de transformare inventate în ultimii ani, iar poveștile din cartea **Terapia prin ciocănituri** le prezintă cititorilor o relatare la prima mână a eficacității sale. Explorarea tehnicii și a beneficiilor sale de către Nick Ortner îți oferă cea mai rapidă modalitate pe care o cunosc de rezolvare a problemelor tale fizice sau emoționale. Îți recomand cu căldură această carte.”*

— Jack Canfield, coautor al cărților din seria **Supă de pui pentru suflet** și al cărții **Aplicarea terapiei prin ciocănituri pentru obținerea unui succes absolut**

„Terapia prin ciocănituri prezintă un tratament revoluționar pentru multe din problemele cu care ne confruntăm, dar și numeroase povești adevărate care te vor inspira să adaugi pe loc această metodă la arsenalul tău vindecător.”

— Marcia Wieder, fondatoare și
președintă a **Universității Dream**

„Această carte este o hartă ce te poate conduce la orice comoară personală pe care dorești să o scoți la lumină. Rezultatele pe care le obții cei care aplică terapia prin ciocănituri, fie ei sceptici sau oameni care cred în ea, sunt absolut uimitoare și conduc întotdeauna la o perspectivă mai amplă, la claritate și la o stare de calm, indiferent dacă problema pe care încearcă să o rezolve este de natură fizică, emoțională sau spirituală. Peste toate, Nick este ca un prieten de nădejde pe care îl ai tot timpul alături de-a lungul călătoriei tale către vindecare. Ține întotdeauna această carte aproape, căci ea reprezintă ghidul tău personal pentru dezvoltarea personală în aceste vremuri în continuă schimbare.”

— Kevin Gianni, autor, www.RenegadeHealth.com

„Restabilirea stării de sănătate cu ajutorul terapiei prin ciocănituri nu este doar amuzantă, ci și extrem de eficientă. Te sfătuiesc cu toată convingerea să începi chiar acum!”

— C. Norman Shealy, doctor în medicină și în filozofie,
președintele Institutului Holos pentru Sănătate

Terapia prin ciocănituri

O METODĂ REVOLUȚIONARĂ
DE A-ȚI TRĂI VIAȚA FĂRĂ STRES

NICK ORTNER

Traducerea din limba engleză:
Cristian HANU

ADEVĂR DIVIN
Brașov, 2013

Terapia prin ciocănituri

O METODĂ REVOLUȚIONARĂ
DE A-ȚI TRĂI VIAȚA FĂRĂ STRES

NICK ORTNER

Traducerea din limba engleză:
Cristian HANU

ADEVĂR DIVIN
Brașov, 2013

Editura ADEVĂR DIVIN
 Braşov, Str. Zizinului, nr. 48, parter, ap. 7,
 cod 500414, O.P. 12
 Mobil: 0722.148.983 sau 0727.275.877;
 Telefon / Fax: 0268.324.970 sau 0368.462.076
 E-mail: contact@divin.ro sau contact@secretul.tv
 Pe site-ul editurii găsiți și alte cărți pentru suflet:
www.divin.ro
 Site: **www.secretul.tv**
 Yahoo! Group: **adevardivin**

Toate drepturile sunt rezervate. Niciun fragment din această carte nu poate fi reprodus prin mijloace mecanice, fotografice sau electronice, ori sub formă fonografică. Niciun fragment din carte nu poate fi stocat, transmis sau copiat fără permisiunea scrisă anticipată a editurii pentru uz public sau privat, excepție făcând scurtele citate „de bun simț” din articole și reviste, cu permisiunea editurii.

Informațiile oferite în această carte nu trebuie considerate un substitut al unei păreri medicale autorizate; întotdeauna trebuie să consultați un medic profesionist. Folosirea acestei cărți este la discreția și riscul cititorului. Nici autorul și nici editorul acestei cărți nu poate fi tras la răspundere pentru vreo neplăcere, daună sau afecțiune rezultată în urma aplicării sau ne-aplicării sugestiilor din carte, pentru faptul de a nu fi consultat un medic sau pentru orice material de pe vreun website pe care l-ai folosit.

Copyright © 2013 Editura ADEVĂR DIVIN.
 Titlul original în limba engleză *The Tapping Solution: A Revolutionary System for Stress-Free Living*, de Nick Ortner.
 Copyright © 2013 Nicolas Ortner.
 Ediția originală a fost publicată în 2013 de Hay House Inc. SUA.
 Accesează online radioul editurii Hay House pe: www.hayhouseradio.com.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
ORTNER, NICK

Terapia prin ciocănituri / Nick Ortner; ed.: Cătălin Parfene; trad.: Cristian Hanu. – Braşov: Adevăr Divin, 2013
 ISBN 978-606-8420-25-7

I. Parfene, Cătălin (ed.)
 II. Hanu, Cristian (trad.)

615.8

Editor: Cătălin PARFENE
Tehnoredactare și copertă: Florin DRUȚU
Corectură: Elena MĂLNAI

CUPRINS

<i>Cuvânt înainte de Mark Hyman, medic</i>	xvii
<i>Introducere</i>	xxi
Capitolul 1	O descoperire monumentală .....
Capitolul 2	Un start rapid: Experimentează chiar acum efectele ciocăniturilor .....
Capitolul 3	Eliminarea anxietății, sentimentului că ești depășit și stresului .....
Capitolul 4	Depășirea rezistenței la schimbare .....
Capitolul 5	Vindecarea trecutului cu ajutorul ciocăniturilor .....
Capitolul 6	Vindecarea corpului .....
Capitolul 7	Eliminarea durerii fizice .....
Capitolul 8	Pierderea în greutate și eliminarea temerilor, vinovăției și rușinii asociate cu mâncatul .....
Capitolul 9	Atragerea iubirii și a relațiilor armonioase .....
Capitolul 10	Acumularea de bani și împlinirea viselor .....
Capitolul 11	Eliminarea fobiilor și a temerilor .....
Capitolul 12	Eliminarea dificultăților din alte domenii ale vieții .....
Capitolul 13	O nouă viziune asupra umanității .....
Capitolul 14	O nouă viziune asupra vieții tale .....
<i>Resurse</i>	338
<i>Index</i>	340
<i>Mulțumiri</i>	355
<i>Despre autor</i>	358

CUVÂNT ÎNAINTE

Paula suferea de dureri de cap și migrene teribile, care o chinuiau aproape zilnic de zece ani. Principala constantă în viața ei era durerea. Deși i-am prescris medicamente pentru migrene și pentru somn, venea la spitalul de urgență de cel puțin patru ori pe lună, din cauza durerilor și a insomniei de care nu putea scăpa. Pe lângă medicamente, ea și-a schimbat stilul de viață, adoptând măsuri cunoscute ca fiind foarte utile pentru oameni în situația ei: a renunțat la gluten, carne și lactate; și-a creat o rutină a somnului; și a luat suplimente alimentare. Nimic nu a ajutat-o însă. Durerile de cap nu s-au diminuat deloc, continuând să îi distrugă viața.

Ca medic, nimic nu mi se pare mai stresant decât să îmi văd pacienții suferind. De aceea, m-am decis să o trimit pe Paula la prietenul meu Nick Ortner, despre care auzisem că a obținut rezultate excepționale prin lucrul cu EFT (terapia prin ciocănituri). L-am cunoscut pe Nick cu un an înainte prin intermediul unui prieten comun. În timpul discuției pe care am avut-o cu el, mi-a explicat știința care stă la baza ciocăniturilor și de ce dă aceasta rezultate atât de bune într-o gamă atât de largă de probleme de sănătate sau asociate cu bunăstarea – de la reducerea sau eliminarea durerii fizice și emoționale la dispariția fobiilor sau crearea unor relații mai bune. Deși speram ca tehnica sa să îi rezolve Paulei problemele, trebuie să recunosc că aveam rezerve. I-am mărturisit Paulei îndoielile mele, dar disparerea acesteia era atât

de mare încât era dispusă să încerce orice. Ne era amândurora limpede că avea nevoie de o abordare terapeutică nouă, care să o scutească de dependența de medicamente ce i-ar fi putut submina și mai mult starea de sănătate dacă ar fi fost luate pe termen lung.

Au trecut astfel mai multe luni înainte de a afla exact cât de mult a progresat Paula, deși în acest interval de timp am primit vești sporadice de la cunoscuții ei, care mi-au spus că durerile ei s-au redus și că nu mai ia la fel de multe medicamente. Când am întâlnit-o în sfârșit, am rămas uimit. Nu numai că nu mai avea nici cea mai mică durere, dar renunțase complet la medicamente. Ea a lucrat alături de Nick, folosind terapia prin ciocănituri pentru a parcurge ceea ce ea a numit o „călătorie emoțională”, în urma căreia s-a eliberat complet de dureri și de medicamente și și-a reluat viața normală, activă și plină de satisfacții. Ce diferență!

De bună seamă, după ce am văzut aceste efecte fantastice ale terapiei prin ciocănituri, mi-am propus să aflu mai multe despre această metodă. Am început să fac cercetări și m-am convins definitiv de beneficiile ei, mai ales dacă este folosită în paralel cu medicina funcțională cu care eram familiarizat și cu ajutorul căreia vindecasem mii de oameni în ultimele două decenii și ceva. Chiar și astăzi îi trimit cazurile cele mai problematice lui Nick, ale cărui rezultate continuă să fie consistente și de lungă durată.

În calitate de doctor în medicina funcțională și de susținător fervent al oricărui progres în înțelegerea îngrijirii medicale, posibilitățile pe care le oferă terapia prin ciocănituri mă umplu de entuziasm. La fel ca în cazul oricărei alte științe, progresul medicinei înseamnă forțarea actualelor frontiere și evaluarea noilor metode de vindecare. Noi avem misiunea și responsabilitatea de a căuta încontinuu cele mai eficiente metode de tratare a simptomelor bolilor, dar mai

ales de corectare a dezechilibrelor și blocajelor care stau la baza acestora. Cum s-ar spune, nu este suficient să udăm frunzele ofilite ale unui copac, ci trebuie să tratăm direct rădăcinile acestuia, pentru ca el să poată înflori singur.

Terapia prin ciocănituri se adresează cauzelor profunde ale bolilor și ale dezechilibrelor în planul bunăstării, întreprinzând rapid și eficient reacția de tip stres a organismului. Așa cum vei descoperi citind această carte, ea reprezintă un instrument fantastic ce permite cultivarea stării de sănătate pe multiple nivele: mental, emoțional și fizic. Terapia prin ciocănituri produce rezultate consistente și profund benefice asupra depresiei, anxietății și bolilor asociate cu stresul precum sindromul stresului post-traumatic, fibromialgia, durerile fizice și foarte multe altele. Dacă este combinată cu un stil de viață sănătos, inclusiv cu o dietă bazată pe alimente integrale de origine vegetală, cu exercițiile fizice regulate și cu consumul de suplimente naturale – care susțin starea de sănătate la nivel sistemic – terapia prin ciocănituri se dovedește a fi o metodă neinvazivă cu rezultate rapide de gestionare proactivă a stresului, acest element care ne macină corpul, făcându-l vulnerabil în fața bolii.

Dacă îmi este permis să fac o scurtă speculație referitoare la maniera viitoare în care oamenii își vor înțelege și își vor gestiona viața în anii și în deceniile care vor urma, dar și la viitorul medicinei, îmi pot imagina cu ușurință o lume în care terapia prin ciocănituri ne va elibera de medicamentele inutile, va promova bunăstarea și ne va ajuta să ne creăm o viață mai frumoasă, mai bună și mai plină de iubire și de satisfacții. Mă simt onorat să contribui prin acest *Cuvânt înainte* la crearea acestei lumi noi și nu pot decât să sper că vei citi această carte, folosindu-te de ea pentru a culege beneficiile nesfârșite pe care le are de oferit terapia prin ciocănituri.

Mark Hyman, medic

INTRODUCERE

Arătam destul de stupid. Cel puțin, așa mi se părea.

Era primăvara anului 2004. Eram singur în fața calculatorului, vorbeam cu mine însumi și îmi ciocăneam diferite părți ale corpului. Dacă m-ar fi văzut cineva pe fereastră, ar fi fost convins că mi-am pierdut mințile.

De fapt, *chiar* eram pe punctul de a mi le pierde. Durerea de ceafă cu care mă trezisem în acea dimineață era atât de atroce încât nu-mi dădeam seama cum aveam să trec de acea zi. Cred că știi despre ce este vorba. Mă refer la una din acele nopți în care dormi în poziția greșită, după care te trezești cu gâtul înțepenit. Petreci apoi întreaga zi (uneori chiar două-trei zile) mișcându-ți infinit de lent capul și arătând ca un robot pentru restul lumii.

Eram dispus să fac orice pentru a face să dispară durerea, inclusiv să aplic o metodă care mi se părea extrem de stranie, numită terapia prin ciocănituri.

Auzisem multe despre „terapia prin ciocănituri” sau EFT (Tehnici de Eliberare Emoțională¹). Se spunea că este o combinație între acupresura chineză (o metodă aplicată din cele mai vechi timpuri) și psihologia modernă, iar susținătorii ei pretindeau că metoda poate vindeca foarte multe probleme. Citisem atâtea povești despre vindecări aproape miraculoase

---

¹ Am păstrat acronimul format de cuvintele în limba engleză: Emotional Freedom Techniques – EFT, care este consacrat în întreaga literatură de specialitate, inclusiv în România. (n. tr.)

încât m-am gândit: *De ce nu? Merită să încerc și să văd ce se întâmplă.*

Spre uimirea mea, durerea – care în mod normal nu mi-ar fi trecut decât în câteva zile – a dispărut ca prin farmec în zece minute. Ce ușurare să îmi pot întoarce din nou capul, la fel ca orice om normal, fără să mă simt înțepenit întreaga zi! Se părea că această metodă a ciocăniturilor *chiar funcționa.*

Satisfăcut că nu mai aveam nicio durere, eram gata să îmi încep ziua și să îmi văd de treburi. În acel moment am avut o revelație: dacă ciocăniturile au avut un astfel de efect asupra gâtului meu, ce alte lucruri din viața mea aș fi putut schimba cu ajutorul lor? La fel ca marea majoritate a oamenilor, și eu nutream convingerea că durerea fizică nu poate fi eliminată instantaneu. Și totuși, acest mic experiment mi-a dovedit că mă înșelasem, deschizându-mi astfel mintea în fața unui ocean al posibilităților infinite pe care nu le luasem niciodată în calcul până atunci.

Trebuie să recunoaștem că marea majoritate dintre noi am fost învățați să credem de mici că nicio problemă nu poate fi „rezolvată” sau vindecată pe loc, ci are nevoie de timp în acest scop (asta dacă poate fi rezolvată). Și dacă *am putea vindeca / rezolva rapid și ușor durerile, alte probleme de sănătate, dependențele, problemele asociate cu greutatea corporală, dificultățile relaționale și cele financiare?* Ce s-ar întâmpla dacă imposibilul ar deveni peste noapte posibil?

Astfel de gânduri au început să îmi treacă prin minte după această primă experiență legată de ciocănituri. Parcă odată cu dispariția durerii de gât mi-aș fi deblocat fluxul sanguin către creier, iar acum puteam gândi în sfârșit limpede! Am început să mă gândesc imediat la alte lucruri pe care le-aș putea schimba în viața mea și la felul în care i-aș putea ajuta pe cei pe care îi iubesc.

La început, terapia prin ciocănituri a fost un simplu hobby. Am aplicat extensiv această metodă pe mine însumi, după care am început să lucrez cu prietenii și cu familia mea. În scurt timp am ajuns să primesc clienți pentru ședințe particulare. Cei din jurul meu au învățat rapid că dacă îmi împărtășeau ce se întâmpla în viața lor – de la problemele fizice la emoțiile debilitante – trebuiau să se pregătească pentru o ședință de ciocănituri! Nimeni nu scăpa de insistențele mele de a încerca acest proces fantastic.

Rezultatele pe care le obțineam mă lăsau adeseori cu gura căscată. Singura interpretare pe care o dădeam în acea vreme acestor rezultate era: „Nu înțeleg ce se întâmplă, dar ideea este că funcționează, și asta este singurul lucru care contează pentru mine!” La ora actuală, cuceririle de ultimă oră ale științei și cercetării au scos la iveală principiile care stau la baza terapiei prin ciocănituri și care conduc la schimbări atât de pozitive și de consistente.

În momentul în care am descoperit-o eu, tehnica EFT era deja folosită de zeci de mii, poate chiar de sute de mii de oameni din întreaga lume. Exista o întreagă comunitate de oameni care înflorea prin explorarea comună a acestor principii și prin împărtășirea rezultatelor pe care le obțineau. Pe de altă parte, metoda era înconjurată încă de foarte mult scepticism. De aceea, am simțit o dorință arzătoare de a contribui la răspândirea mai accentuată în lume a acestei metode.

Așa se face că deși nu aveam nicio experiență în producerea de filme și aveam un buget foarte limitat ce includea câteva carduri și linii de credit cu o valoare destul de redusă, m-am decis să fac un documentar care să surprindă incredibile rezultate pe care le facilita EFT. Cu ajutorul surorii mele mai mici, Jessica, și al celui mai bun prieten al meu, Nick Polizzi (da, suntem doi Nick!), m-am apucat să documentez

într-o manieră vizibilă efectele acestei tehnici. Nu m-am limitat doar să demonstrez rezultatele ei uimitoare, ci i-am învățat pe oameni inclusiv cum să o aplice.

În acest scop, am petrecut primele șase luni luând interviuri unui număr mare de experți, medici, psihologi, psihiatri, vorbitori în domeniul dezvoltării personale și autori de bestselleruri din întreaga țară care aplicau ei înșiși tehnica EFT. Toți și-au împărtășit în fața camerei de luat vederi entuziasmul, pasiunea și experiențele pozitive legate de această tehnică. Deși filmul rezultat s-a dovedit a fi convingător și educativ, el nu reda întreaga poveste. Aveam nevoie de mărturii ale unor oameni obișnuiți care au aplicat această tehnică, obținând rezultate la fel de benefice. Mai mult, nu doream să descriem doar experiențele din trecut ale oamenilor, ci să arătăm în filmul nostru rezultatele obținute în timp real ale aplicării EFT.

Așa se face că în toamna anului 2007 am ajuns împreună cu Nick Polizzi acasă la Jodi McDonald. Jodi suferea de fibromialgie, o condiție dureroasă și încă destul de puțin înțeleasă. Eu și cu Nick am vizitat-o în casa ei din Austin, Texas, pentru a o filma înaintea unui eveniment programat să aibă loc peste câteva săptămâni: zece oameni care sufereau de o varietate de probleme serioase de sănătate – de la dureri cronice de spate la fibromialgie, suferință de pe urma doliului, insomnie și altele – urmau să fie reuniți pentru a vedea în ce măsură îi poate ajuta EFT să își rezolve problemele.

Așadar, ne-am dus acasă la Jodi pentru a-i documenta pe peliculă suferința și dificultățile cu care se confrunta înainte de a începe lucrul cu ciocăniturile. De-abia așteptam să o cunosc pe Jodi, să aflăm cu ce probleme se confrunta și să văd cu ochii mei dacă tehnica EFT o putea ajuta.

Cine îi privea zâmbetul larg și ochii plini de energie nu ar fi bănuț niciodată că Jodi suferea de dureri atroce. De multe

ori, ea era silită să se lase la pământ din cauza durerilor, iar într-o noapte obișnuită acestea o trezeau de circa 15-20 de ori. De asemenea, nimeni nu ar fi bănuț vreodată că din cauza durerilor cronice la genunchi Jodi fusese nevoită să renunțe la plimbările lungi prin natură care îi plăceau atât de mult și pe care le făcea de ani de zile.

Adevărul este că durerile lui Jodi erau atât de atroce încât abia dacă reușea să urce câteva trepte. La opt ani după diagnosticare, fibromialgia ei era mai severă ca oricând și îi distrugea încetul cu încetul viața.

Jodi era profesoară, terapeută, soție și mama a patru copii, fiind hotărâtă să își trăiască plener viața. Oricât de severă ar fi fost condiția ei, ea nu putea accepta faptul că aceasta era „incurabilă”, după cum îi spusese doctorii. Crezând cu putere în psihologia pozitivă și în Legea Atracției, Jodi era decisă să nu renunțe nicio clipă la zâmbetul ei larg. Ea refuza pur și simplu să renunțe la speranțele ei.

După ce am vorbit timp de câteva minute cu Jodi, două lucruri mi-au devenit evidente: pe de o parte, avusese mai multe experiențe traumatice în copilărie, asistând adeseori la bătăile pe care i le administra tatăl ei mamei sale; pe de altă parte, își dedicase întreaga viață ideii de a fi o persoană pozitivă și productivă, care își petrecea cea mai mare parte din timp ajutându-i pe alții.

Jodi făcea tot ce îi stătea în puteri pentru a fi fericită. În acest scop, s-a dus la toți medicii și a încercat toate abordările terapeutice alternative în speranța că se va vindeca. Nimic nu dăduse însă rezultate până atunci. Așadar, nu era limpede ce factori îi declanșau aceste dureri atroce, și încă și mai puțin dacă această nouă tehnică, puțin cam ciudată, va da rezultate.

Am simpatizat-o imediat pe Jodi și mi-aș fi dorit să începem aplicarea EFT chiar atunci, dar trebuia să aștept, căci

căzuserăm amândoi de acord ca ea să aplice noua tehnică la evenimentul de patru zile care avea să se desfășoare peste câteva săptămâni.

După ce am ascultat povestea lui Jodi (savurând în același timp masa gătită de ea, care a fost în mod decisiv cea mai bună din întreaga excursie pe care am făcut-o!), am pornit din nou la drum împreună cu Nick. Am călătorit ca să în cunoaștem și pe ceilalți oameni minunați care aveau să participe la evenimentul organizat de noi, cu toții disperați să obțină răspunsuri, dar mai ales soluții pentru problemele cu care se confruntau.

Am cunoscut-o astfel pe Donna, o femeie diagnosticată cu cancer la sân, care suferea enorm din punct de vedere fizic și emoțional din cauza bolii, dar și a unei insomnii extraordinar de rebele.

A urmat John, un veteran al războiului din Vietnam care suferea de 30 de ani de dureri cronice de spate. Nici medicii, nici operațiile chirurgicale și nici analgezicele nu îl putuseră ajuta să scape de aceste dureri.

Următoarea persoană pe care am cunoscut-o a fost Rene, un bărbat care nu-și putea reveni din durerea provocată de pierderea soției sale într-un accident de mașină petrecut în urmă cu 90 de zile.

Am cunoscut-o apoi pe Jackie, o femeie terorizată de ideea de a vorbi în public și care era prea timidă pentru a face foarte multe din lucrurile pe care dorea să le facă.

Au mai fost și alții. Nu îți pot descrie compasiunea pe care am simțit-o pentru acești oameni minunați. Dacă acești zece oameni sufereau atât de mult, căutând răspunsuri pentru problemele cu care se confruntau și negăsindu-le, ce puteam spune de celelalte milioane sau miliarde de oameni care se aflau în situații mai mult sau mai puțin similare? Marea întrebare la care doream să primesc un răspuns era

terapia prin ciocănituri îi putea ajuta cu adevărat pe acești oameni.

Îți voi relata restul poveștii de-a lungul acestei cărți, dar pentru a-ți mai reduce din emoția anticipării, doresc să îți povestesc acum ce s-a întâmplat cu Jodi. Deși diagnosticată cu o boală „incurabilă” pe care nimeni nu i-o putuse trata până atunci, Jodi a scăpat definitiv de dureri în cea de-a doua zi a evenimentului care a durat patru zile! De atunci au trecut câțiva ani, dar durerile nu s-au mai întors în viața ei, care s-a transformat însă pe multe alte niveluri (îți voi relata pe larg povestea ei incredibilă în capitolul 6).

Dacă Jodi a obținut rezultate atât de extraordinare deși se confrunta cu o condiție atât de dificilă, nu crezi că ar fi posibil să te bucuri și tu de rezultate similare?

Mingea se află în terenul tău. Ești pregătit pentru o astfel de schimbare?

Ai probleme sau circumstanțe în viața ta pe care ai dori să le schimbi? Ai suferit de traume în copilărie? Suferi de anxietate, de o boală fizică, de probleme cu greutatea corporală, de dificultăți financiare sau relaționale? Indiferent cu ce probleme te confrunți, te asigur că EFT și-a dovedit deja eficiența în alte cazuri similare. În cartea de față vom examina amănunțit astfel de probleme (și multe altele), învățându-te cum să aplici terapia prin ciocănituri pentru le rezolva și pentru a schimba astfel *tiparele de bază* ce stau la originea lor.

Nu trebuie să fii un medium pentru a-mi da seama că te-ai confruntat cu siguranță cu astfel de tipare (cu mici variațiuni) de-a lungul întregii tale vieți. Nu trebuie să te cunosc în persoană pentru a realiza că te simți frustrat din cauza repetării acelorași mecanisme care, deloc de mirare, te conduc la aceleași rezultate.

Probabil că ți-ai spus de foarte multe ori:

„Of, nu-mi vine să cred că am făcut din nou acest lucru!”

„De ce i-am spus... iarăși... așa ceva?”

„De ce nu m-am putut abține și am consumat – din nou – acest aliment?”

„De ce am sărit și astăzi peste ședința de exerciții fizice?”

„De ce rămân mereu fără bani?”

„De ce mă simt atât de frustrat [sau furios, pierdut, copleșit, anxios, obosit, etc.]... din nou?”

Și încă mi-am ales cu grijă cuvintele... Cel mai probabil tu nu îți vorbești la fel de blând, ci adaugi o înjurătură sau două!

Dincolo de aceste gânduri și comportamente negative, este impresionant faptul că încerci să te schimbi în bine. Din păcate... nu obții rezultatele pe care ți le dorești. După ce că te simți rănit, te mai simți și neputincios! Ar fi altceva dacă nu ai fi conștient de tiparele tale mentale și comportamentale, dar ești! Și totuși, acestea continuă să își facă de cap. Așa cum vom arăta în continuare, multe din aceste tipare (care continuă să se manifeste inclusiv la ora actuală) au început de fapt în copilărie, când aveai șapte ani! Le-ai învățat atunci de la părinți, profesori, prieteni și de la societate în general.

În trecut, dificultatea consta în faptul că puteam identifica aceste tipare, dar nu puteam *face* nimic în legătură cu ele – nu le puteam transforma. Obişnuiam să mergem săptămânal la psiholog sau la psihiatru, comentându-le la infinit, dar nu obţineam decât rezultate minime. În cel mai bun caz, obţineam rezultatele scontate, dar mult prea lent. Puteam medita asupra problemelor noastre, fapt care ne uşura pentru o vreme povara, dar aceasta redevenea la fel de grea în orele sau în zilele următoare. Ne „impuneam” să ne schimbăm printr-un act de voinţă, dar procedura se dovedea dificilă și dureroasă, iar rezultatele nu erau aproape niciodată cele scontate sau nu durau foarte mult. Câteodată

am succes, alteori nu. Una peste alta, metodele la care apelam nu ne dădeau sentimentul că ne putem controla propria viață.

Lucrurile s-au schimbat însă.

EFT funcționează mai eficient decât orice altă tehnică pe care am încercat-o vreodată. După părerea mea, această metodă ne poate revoluționa întreaga lume. De fapt, a început deja să facă acest lucru, așa cum vom vedea în capitolul 13, în care vom explora anumite tehnici de ușurare a durerii provocate de traume ce sunt aplicate în diferite părți din lume. Înainte de a vedea însă ce poate face această tehnică pentru lumea în care trăim, îți propun să analizăm cum îți poate schimba ea viața personală.

Îți mai amintești de tiparele despre care am discutat mai sus? Ei bine, s-a descoperit o metodă de întrerupere, de destrămare, de dizolvare și de eliminare a lor. Tehnica ciocnirii ajunge chiar la rădăcina problemelor, echilibrează mintea și corpul și schimbă felul în care acționăm, felul în care ne simțim și felul în care experimentăm această lume. Ea poate fi aplicată pentru *orice* aspect, din motive pe care le voi explica în capitolul următor. Vom începe însă prin a ne focaliza asupra aplicării sale asupra principalelor domenii ale vieții, cele în care te simți cel mai afectat. Mai târziu vom învăța să o aplicăm în orice alt domeniu, să o predăm altora și să o împărtășim cu întreaga lume.

Despre această carte

Primele două capitole din această carte sunt extrem de importante, întrucât creează fundamentul pentru tot ceea ce va urma. Primul capitol vorbește despre descoperirea și istoricul terapiei prin ciocnături, inclusiv despre cele mai

recente descoperiri științifice care validează acest proces.

În capitolul 2 îți voi explica amănunțit în ce constă procesul EFT, astfel încât să înțelegi cum funcționează acesta și să începi să îl experimentezi direct. Unul din aspectele cele mai uimitoare ale terapiei prin ciocănituri este acela că poți simți imediat transformările pe care începe ea să le producă la nivelul corpului și al minții. Nu este nevoie să studiezi procesul ore întregi sau să aștepti o lună ca să vezi primele rezultate.

De îndată ce vei învăța tehnica de bază și îi vei experimenta personal puterea de a te ajuta, vom examina motivele care te-ar putea împiedica să experimentezi pe loc rezultate benefice, arătând că nu ești încă pregătit pentru schimbare. Dorința de schimbare este subminată adeseori de idei sau convingeri subconștiente sau semiconștiente, respectiv de tipare sau programe care împiedică producerea schimbărilor dorite. În capitolul 3 vom aplica EFT asupra acestor tipare, astfel încât să poți obține rezultate optime aplicând tehnicile descrise în restul cărții.

În capitolul 4 vom explora cum poate fi folosită pe loc tehnica EFT pentru reducerea stresului din viața ta și pentru eliminarea stării generale de anxietate sau a sentimentului că ești depășit de evenimente – stări pe care le experimentează marea majoritate a oamenilor moderni.

Capitolul 5 este poate cel mai important din această carte, ajutându-ne să examinăm corelația care există între evenimentele și experiențele negative din copilărie, pe de o parte, și circumstanțele curente pe de altă parte. Multe din cele mai dramatice schimbări la care am asistat în urma aplicării EFT s-au datorat acestei explorări.

Următoarele două capitole examinează mai amănunțit conexiunea dintre EFT și corpul fizic. Capitolul 6 prezintă o imagine de ansamblu asupra manierei în care afectează stresul corpul fizic și ne învață cum putem aplica EFT pentru

vindeca. Capitolul 7 se focalizează direct asupra folosirii EFT pentru eliminarea durerii fizice.

În capitolul 8 vom arăta cum poate fi folosită EFT pentru eliminarea poftelor, pentru îmbunătățirea imaginii corporale și pentru pierderea în greutate. Deși știu că foarte mulți cititori sunt extrem de preocupați de acest aspect, fiind tentați să treacă direct la citirea acestui capitol, sfatul meu este să nu faci acest lucru, căci ai nevoie de informațiile din capitolele anterioare pentru a putea aplica în mod cu adevărat eficient EFT pentru scăderea în greutate.

În capitolele 9 și 10 îți voi revela câteva din cele mai puternice experiențe personale legate de EFT, inclusiv atragerea iubirii în viața mea, schimbarea convingerilor mele și experiențele legate de bani și de finanțe care au urmat. Cu această ocazie, îți voi explica cum poți face același lucru în viața ta, cu o viteză care te va ului!

Capitolul 11 va începe cu o poveste amuzantă, care te va face să zâmbești, dar îți va oferi instrumentele necesare pentru a face față unor probleme mult mai serioase: temerile și fobiile cele mai profunde cu care te confrunți. În capitolul 12 vom acoperi subiectul unei liste extinse a altor aplicații ale EFT, fiecare dintre ele putând constitui oricând subiectul unui capitol de sine stătător: insomnia și aprofundarea somnului, lucrul cu copiii, îmbunătățirea performanțelor sportive, vindecarea dependențelor și altele.

Capitolul 13 te va inspira cu siguranță, căci îți va vorbi spre munca revoluționară de aplicare a EFT pe care o realizează diferiți indivizi și diferite organizații din lume.

În sfârșit, în capitolul final (14) îți voi prezenta o nouă viziune legată de tine și de viața ta, bazată pe aplicarea EFT. Vei găsi aici speranțe, posibilități și idei noi care te vor ajuta să îți creezi viața pe care ți-ai dorit-o dintotdeauna.

De-a lungul întregii cărți vei găsi nenumărate scenarii

și tehnici de ciocănire care te vor ajuta să culegi beneficiile acestei metode în viața ta de zi cu zi. În secțiunea intitulată Profile Profesionale îți voi oferi o listă a medicilor, psihologilor și psihiatrilor care aplică cu succes EFT în practică. Cu această ocazie, vei afla că terapia prin ciocănituri este folosită inclusiv în mediul medical tradițional.

Mă simt onorat să îți fiu ghid în această călătorie. Dăruirea mea cea mai arzătoare este să descoperi în paginile acestei cărți speranțele, magia, miracolele și posibilitățile pe care le-am găsit eu atunci când am început să aplic EFT. Viața mea s-a transformat dramatic în urma acestui proces, iar acest proces de transformare continuă inclusiv la ora actuală. Știu dincolo de orice îndoială că același lucru ți se poate întâmpla ție și celor pe care îi iubești.

A sosit timpul să schimbi aceste tipare...

A sosit timpul să te bucuri de un corp sănătos, armonios și plin de vitalitate...

A sosit timpul să manifesti în viața ta abundența, prosperitatea și fericirea pe care ți le dorești...

A sosit timpul să te bucuri de relații pozitive, satisfăcătoare și care să te umple de iubire...

A sosit timpul pentru *Soluția terapiei prin ciocănituri!*

CAPITOLUL 1

O DESCOPERIRE MONUMENTALĂ

Orice adevăr trece prin trei etape. La început este ridiculizat. În a doua fază trezește o opoziție violentă. În a treia este universal acceptat și devine evident în sine.

ARTHUR SCHOPENHAUER

Dr. Roger Callahan se simțea blocat.

Mai fusese și înainte în această situație, dar asta nu înseamnă că se simțea mai puțin frustrat. Psiholog tradițional licențiat, el lucra cu o clientă pe nume Mary, care avea o fobie severă față de apă încă de când era copil. Mary nu se temea doar de înot, ci îi era frică de apă în toate formele sale, de la cada din baie la ploaie, bazine și oceane. Frica sa de apă era atât de extremă încât nu putea nici măcar să le facă baie celor doi copii ai ei, iar noaptea avea coșmaruri legate de apă. Mary a avut această fobie de când își aducea aminte, iar acum, la 40 și ceva de ani, ea a apelat la dr. Callahan, cerându-i ajutorul profesionist.

Dr. Callahan a făcut tot ce știa, dar nimic nu părea dea rezultate. A tratat-o pe Mary un an întreg, aplicându-i toate tehnicile de psihoterapie tradițională din arsenalul său: terapia cognitivă, hipnoza, terapia relaxării, terapia rațional-emoțională, desensibilizarea sistematică, biofeedback-ul și altele. Tehnicile erau singurele pe care le cunoștea, dar altminteri erau universal acceptate de psihologi, psihiatri și de public în general.

De altfel, nu era prima dată când aceste tehnici dădeau greș. Dr. Callahan trăise multe dezamăgiri din cauza lipsei de rezultate concrete sau a lentorii cu care apăreau transformările în viața multora dintre clienții săi. În anul în care a lucrat cu Mary, aceasta nu a făcut decât progrese infime. Ea a ajuns să poată sta pe marginea piscinei doctorului, cu picioarele în apă, dar încă era plină de anxietate când făcea acest lucru. După fiecare ședință petrecută pe marginea bazinului pleca cu o durere severă de cap generată de stresul produs de tratament!

Veșnic interesat să afle mai multe despre funcționarea minții și a corpului uman, dr. Callahan se afla în acea vreme în plin proces de studiere a meridianelor energetice corporale. Considerate fundamentul străvechiului sistem medical chinez al acupuncturii, aceste meridiane sunt definite ca și canale energetice care transportă energia vitală *qi* către organe și celelalte sisteme fiziologice. Fiecare meridian are un traseu complet ascendent și descendent prin corp, fiind asociat cu un organ diferit – stomacul, vezica biliară, rinichii, și așa mai departe. De asemenea, fiecare meridian are un așa-zis „punct terminal”, o locație specifică ce permite accesarea energiei care circulă prin el. Acest punct poate fi manipulat cu ajutorul acelor de acupunctură sau al unei simple atingeri (acupresură), pentru a echilibra sau debloca astfel fluxul energetic care trece prin meridianul respectiv.

Într-una din ședințele terapeutice, Mary i-a mărturisit doctorului că ori de câte ori se gândea la apă simțea o stare însoțitoare în zona stomacului. În urma unei inspirații, dr. Callahan s-a gândit că dacă ar ciocăni ușor punctul terminal al meridianului stomacului – situat chiar sub ochi – i-ar putea alina lui Mary această senzație de groază. De aceea, el i-a cerut pacientei sale să își ciocănească punctul respectiv cu vârful degetelor.

Mary a făcut ce i-a spus doctorul. Spre surpriza amândurora, după doar câteva minute de ciocănire, Mary a exclamat: „A dispărut! Sentimentul îngrozitor pe care îl simt în zona stomacului ori de câte ori mă gândesc la apă a dispărut cu desăvârșire!” Ea s-a apropiat de marginea bazinului ca să verifice dacă teama îi va reveni, dar a descoperit că nu mai simțea niciun pic de anxietate, deși se afla foarte aproape de apă.

Începând din acea zi, fobia și coșmarurile ei legate de apă au dispărut pentru totdeauna. Povestea s-a petrecut în urmă cu 30 de ani, iar de atunci lui Mary nu i-a mai fost niciodată frică de apă.

Imaginează-ți uimirea doctorului Callahan în urma acestui deznodământ neașteptat. După ce a lucrat din greu cu Mary, aplicându-i toate tratamentele psihoterapeutice convenționale pe care le cunoștea, ba chiar și câteva alternative, soluția s-a dovedit a fi simpla ciocănire cu degetele a unui punct situat sub ochi! Încă și mai important: fobia a rămas vindecată timp de 30 de ani, nemi revenind niciodată. Cum a fost posibil?

Terapia prin ciocănituri continuă să se dezvolte

În urma experienței pe care a avut-o cu Mary, dr. Callahan a continuat să studieze punctele terminale ale meridianelor, explorând combinația dintre psihoterapia tradițională și cio-

cănierea diferitelor puncte ale corpului. El a creat o serie „algoritmi” sau de suite de ciocănire pentru tratarea diferitelor probleme. Astfel, pacienților care sufereau de fobii – cum ar fi teama de înălțimi – el le recomanda o anumită suită de puncte ce trebuiau ciocănite (spre exemplu, sub ochi, sub braț și pe claviculă). Celor care erau furioși (de pildă, pe șeful lor) le recomanda o altă suită de puncte (baza sprâncenei sub ochi, sub braț și clavicula).

După ce a aflat și a aplicat algoritmi doctorului Callahan unul din adepții acestuia pe nume Gary Craig a stabilit că suita ciocăniturilor nu era importantă în sine; ceea ce conta era aplicarea ciocăniturilor. Pentru a facilita această metodă el a creat o suită singulară, care a stat la baza a ceea ce el a numit mai târziu EFT, prescurtare de la „Tehnica de Eliberare Emoțională.” Suita EFT a fost special concepută pentru a atinge toate punctele terminale principale ale meridianelor, indiferent de problema tratată. Vom examina amănunțit această suită de puncte în capitolul 2, dar pe scurt ea începe cu podul palmei, după care continuă cu punctul din interiorul sprâncenei, cu cel din exteriorul acesteia, cu cel de sub ochi, cu cel de sub nas, cu cel din centrul bărbiei, cu clavicula și cu partea laterală a cutiei toracice, încheindu-se cu un punct din creștetul capului.

Geniul lui Gary nu a constatat doar în simplificarea procesului și în adăugarea unor elemente de facilitare a lui, ci și în crearea unei comunități în jurul acestei tehnici. El a documentat nenumărate cazuri de oameni care au folosit cu succes tehnica, după care a împărtășit rezultatele lor excepționale cu restul lumii. În acest fel, mii de oameni din întreaga lume au aflat de terapia prin ciocănituri și au ajuns să o aplice în viața lor de zi cu zi.

Dr. Callahan a reușit să o vindece pe Mary în anul 1979. În cele trei decenii care au urmat nu au fost găsite explicații

efice pentru terapia prin ciocănituri din perspectiva științei occidentale. Cum se face că Mary și mii de oameni ca ea au reușit să își vindece fobiile, anxietatea și alte probleme prin simpla ciocănire a anumitor puncte de acupunctură? Într-o măsură înfricoșătoare, în ultimii câțiva ani știința occidentală a găsit multe răspunsuri în această privință.

Atunci când omul experimentează o stare emoțională negativă – de mânie, supărare sau teamă – creierul său intră în alertă. El pregătește corpul pentru o reacție plenară de tip „luptă sau fugi”. Acest tip de reacție a apărut în urma evoluției cu scopul de a mobiliza corpul în vederea confruntării cu o amenințare din exterior, de pildă cu un animal sălbatic. Toate sistemele de luptă ale organismului sunt activate pentru a sprijini fie lupta, fie fuga din fața pericolului. Suprarenalele secretă din abundență adrenalină, mușchii se tensionează, iar presiunea sanguină, pulsul și glicemia din sânge cresc pentru a-i oferi corpului energia suplimentară de care are nevoie pentru a face față provocării.

Factorii de stres cu care se confruntau strămoșii noștri îndepărtați reprezentau amenințări reale pentru supraviețuirea lor. La ora actuală, reacția de tip „luptă sau fugi” nu mai este activată decât rareori de amenințările fizice. Cele mai multe reacții de acest fel sunt declanșate *intern*, de pildă de teama de apă în cazul lui Mary: ori de câte ori aceasta se gândea la apă, corpul ei declanșa reacția specifică unei amenințări reale.

În cazul celor mai mulți dintre oameni, reacția la stres este declanșată intern de o amintire sau de un gând negativ care își are originea într-o traumă din trecut sau într-un comportament învățat în copilărie. Reacția organismului la stres are aceeași formă indiferent dacă factorul declanșator este extern (un tigr) sau intern (o amintire negativă). Adrenalina începe să curgă, pulsul se accelerează și așa mai departe.

Pe lângă experiențele negative propriu-zise și amintirile lor, viața de zi cu zi este plină de mici experiențe de „luptă sau fugi”; de pildă, un email iritant trimis de șeful tău, sau un moment în care mănânci stresat de greutate la corporală, ori în care te întorci acasă obosit de la slujbă dar conștient că mai ai o mie de lucruri de făcut. În toate aceste scenarii, corpul tău te pregătește pentru o reacție de tip „luptă sau fugi”.

Poate că îți vine greu să crezi că organismul tău are o reacție atât de extremă, dar aceasta este realitatea! De bună seamă, fluxul de adrenalină nu este comparabil cu cel pe care l-ar emite glandele tale suprarenale dacă te-ai confrunta cu un tigru, dar el apare totuși, într-o mai mică măsură. Dacă însumezi însă sute sau mii de astfel de reacții care se petrec într-o săptămână ori într-o lună, efectul lor cumulativ asupra organismului și asupra minții este colosal. Reacția continuă de tip „luptă sau fugi” ne epuizează, ne îmbolnăvește, ne irită, ne stresează, ne face că luăm în greutate și – în general – să fim nefericiți de viața noastră.

Ceea ce reușește terapia prin ciocănituri, cu o eficiență uimitoare, este să oprească această reacție de tip „luptă sau fugi” și să reprogrameze creierul și corpul astfel încât să acționeze – și să reacționeze – în mod diferit. Să vedem ce se întâmplă de fapt.

Migdala din creierul tău

Știința a stabilit că reacția organismului în fața stresului este declanșată mai întâi de toate la nivelul amigdalei. Această glandă în formă de migdală (de unde și numele ei, care provine din cuvântul grecesc *amygdala*) este una din componentele sistemului limbic sau ale creierului mijlociu. Creierul mijlociu este localizat între cei doi lobi frontali

creierului) și creierul mic (numit și creierul reptilian, care reprezintă partea cea mai primitivă a creierului). Sistemul limbic este sursa emoțiilor și a amintirilor pe termen lung; de aceea, aici sunt codificate toate experiențele negative.

Amigdala a fost supranumită detectorul de fum al corpului. „Of, vai, simt că ne paște un necaz, își spune ea. Ceva ne amenință siguranța.” În astfel de cazuri, ea îi semnalează imediat creierului să mobilizeze organismul în vederea unei reacții de tip „luptă sau fugi”. O experiență negativă anterioară poate programa amigdala să declanșeze alarma ori de câte ori persoana trăiește o experiență similară. Spre exemplu, dacă ai vorbit în fața clasei când erai copil și cineva a râs de tine pentru că ai pronunțat greșit un cuvânt sau pentru că te-ai bălbăit, este posibil ca mintea și corpul tău să asocieze vorbitul în public cu un „pericol”. De aceea, orice experiență de acest fel – ba chiar și simpla așteptare de a vorbi în public – poate declanșa alerta provocată de amigdală. Reține: corpul nu face distincția între o amenințare reală și ceea ce percepe drept o amenințare amigdală. Datorită experiențelor din trecut, factorii zilnici de stres pot determina amigdala să declanșeze alarma.

Deși nu se știe încă de ce, se pare că terapia prin ciocănituri blochează alarma amigdalei, dezactivând căile neuronale care declanșează reacția la stres („luptă sau fugi”). Ciocăniturile aplicate asupra punctelor terminale ale meridianelor generează o reacție de calmare a corpului, iar amigdala își dă seama că este în siguranță. Încă și mai important, aplicarea terapiei prin ciocănituri în timpul experimentării unui eveniment stresant (sau discutării despre el) contracarează stresul și reprogramează hipocampusul, care compară amenințarea din trecut cu semnalele curente și îi spune amigdalei dacă aceste semnale reprezintă sau nu o amenințare reală.

Dovada

Cercetările făcute la Școala de Medicină Harvard în ultimul deceniu arată că stimularea anumitor puncte de acupunctură de pe meridianele energetice ale corpului reduce activitatea amigdalei, hipocampusului (care reprezintă o altă parte a sistemului limbic) și altor părți ale creierului asociate cu teama. Scanările cu aparate fMRI² și PET³ au arătat dincolo de orice tăgadă că becul roșu al amigdalei se stinge atunci când punctele de acupunctură sunt stimulate. Acestea sunt cercetări de ultimă oră care explică multe lucruri rămase neînțelese până recent!

Deși studiul efectuat la Harvard a insistat asupra acupuncturii, un studiu „dublu-orb”⁴ care a comparat inserarea acelor de acupunctură cu presiunea aplicată (fără ace) asupra punctelor de acupunctură; aceasta a confirmat că îmbunătățirea este similară indiferent de metoda aplicată. Există chiar studii informale care au arătat că aplicarea ciocăniturilor funcționează *mai bine* decât acele în tratamentul anxietății și al bolilor asociate cu aceasta.

Un alt studiu a confirmat descoperirile făcute la Harvard. Studiul a fost făcut de cercetătorul Dawson Church, Ph.D., care a examinat o altă componentă a reacției de tip „luptă sau fugi”: nivelul cortizolului. Ca și adrenalina, cortizolul este un hormon al stresului eliberat în timpul oricărei reacții la stres.

Într-un studiu controlat aleatoriu (principala metodă științifică), dr. Church și colegii săi au studiat schimbările

² Generare de imagini prin rezonanță magnetică. (n. tr.)

³ Tomografie prin emisie de pozitroni. (n. tr.)

⁴ Procedură experimentală în timpul căreia niciunul din subiecți sau dintre cercetători nu cunosc aspectele critice ale experimentului, pentru a evita astfel subiectivismul și efectul placebo. (n. tr.)

care s-au produs în nivelul cortizolului și în simptomele psihologice ale unui număr de 83 de subiecți după o ședință de o oră de acupunctură prin comparație cu cele produse în urma unei ședințe de o oră de psihoterapie convențională (sub formă de discuții) și cu cele produse în cazul unui grup de control (cărui i-a fost aplicat niciun tratament). Nivelul cortizolului în cazul grupului cărui i-a fost aplicată tehnica EFT a scăzut în mod semnificativ, cu o medie de 24%, în condițiile în care au existat subiecți la care nivelul a scăzut și cu 50%. În cazul celorlalte două grupuri nu au fost constatate schimbări semnificative ale nivelului cortizolului, cu excepția celei care se produce automat pe măsură ce trece timpul. Nivelul redus de cortizol din cadrul grupului EFT a fost corelat cu o reducere dramatică a anxietății, depresiei și altor simptome psihologice.

Dr. Church mi-a relatat personal ce s-a întâmplat în cuilisele acestui studiu, demonstrându-mi astfel cât de edificatoare au fost rezultatele obținute. Când a trimis mostrele la laborator pentru a testa nivelul cortizolului, el s-a așteptat să obțină rezultatele în câteva zile, suficiente însă pentru a-și putea prezenta concluziile la o conferință medicală la care trebuia să ia cuvântul.

Spre dezamăgirea lui, rezultatele au venit cu întârziere, așa că nu le-a putut prezenta la conferință. De fapt, ele au venit chiar cu o întârziere de câteva săptămâni. Când s-a interesat la laborator ce se întâmpla, specialiștii i-au răspuns că erau convinși că ceva nu era în regulă cu mostrele sau cu echipamentul lor, așa că își recalibrau aparatele și rulau din nou testele.

De ce? Deoarece rezultatele depășeau cu mult nivelele normale ale reducerii cortizolului din sânge, astfel încât specialiștii erau convinși că era vorba de o greșeală! Într-un târziu, ei i-au confirmat doctorului Church ceea ce acesta a

bănuie de la bun început, și anume că s-a produs o reducere dramatică și fără precedent a nivelului de cortizol.

Rezolvarea problemelor psihologice prin ciocănirea punctelor de acupunctură de pe meridianele energetice face parte integrantă dintr-un domeniu terapeutic care abia începe să se dezvolte, numit „psihologie energetică” și supranumit „acupunctura fără ace”. Numeroase studii au demonstrat eficacitatea acupuncturii, un sistem terapeutic sofisticat folosit de peste 5.000 de ani. La ora actuală există nenumărate dovezi care atestă inclusiv eficacitatea psihologiei energetice.

Studiile făcute asupra psihologiei energetice sunt comparate favorabil cu setul de standarde impus de Societatea pentru Psihologia Clinică (Divizia 12 a Asociației Psihologilor Americani – APA), acest domeniu nou fiind considerat la ora actuală „o abordare realistă, bazată pe dovezi științifice”. Potrivit lui David Feinstein, Ph.D., un psiholog clinic angajat la departamentul de psihiatrie al Școlii de Medicină Johns Hopkins: „Dovezile științifice legate de psihologia energetică, ce provin din peste 12 țări, sugerează că această metodă terapeutică generează rezultate neobișnuit de rapide, de eficiente și de durabile pentru o gamă întreagă de condiții.”

Într-o sinteză a studiilor științifice publicată într-o revistă APA, Feinstein afirmă că studiile existente asupra stimulării punctelor de acupunctură par să corespundă criteriului Diviziei 12 referitor la „tratamentele corecte” pentru fobii, anxietate și depresie. Trei sferturi din aceste studii au fost publicate în cei patru ani de dinainte de scrierea acestei sinteze (2012), fapt care sugerează că cercetarea științifică în domeniul psihologiei energetice se accelerează rapid, și implicit că la lista de mai sus vor fi adăugate în scurt timp noi condiții.

La ora actuală există zeci de studii care au demonstrat eficacitatea terapiei prin ciocănături pentru o gamă largă de afecțiuni și probleme. Lista detaliată a acestor studii poate fi găsită pe site-ul www.thetappingsolution.com/research.

Aceste studii arată dincolo de orice tăgadă eficacitatea EFT în tratamentul unora din cele mai dificile probleme cu care se confruntă oamenii: sindromul post-traumatic, traume, fobii și altele. Dacă terapia prin ciocănături funcționează în cazul problemelor cele mai dificile, nu avem niciun motiv să credem (așa cum vom și demonstra în această carte) că ea nu funcționează cel puțin la fel de bine și în cazul problemelor „mai minore” cu care ne confruntăm, cum ar fi problemele relaționale, pierderea în greutate, convingerile limitatoare și problemele financiare.

Dincolo de știință și de cercetări: dovezi observabile cu ochiul liber

Deși sunt încântat să vorbesc despre progresul recent al cercetării științifice care a confirmat ceea ce mulți dintre noi știam de multă vreme, că terapia prin ciocănături funcționează, eu cred că este la fel de important să examinăm și alte dovezi în afara celor oferite de studiile științifice, care sunt laborioase și scumpe, și anume: dovezile observabile cu ochiul liber sau studiile de caz. Acestea sunt infinit mai numeroase decât cele rezultate în urma studiilor științifice. Există mii de studii de caz individuale și descrise de practicanți care documentează în mod amănunțit aceste rezultate. Cartea de față, în care îmi voi descrie experiențele personale și cele ale altor practicanți, se adaugă la această sumă în creștere a dovezilor.

Tu îți poți schimba creierul

Pentru a înțelege mai bine de ce are un succes atât de mare terapia prin ciocănituri în domeniul eliminării fobiilor, anxietății, sindromului post-traumatic și al altor probleme, trebuie să ne întoarcem la sistemul limbic. Terapia prin ciocănituri nu numai că blochează reacția la stres, dar combinația dintre stimularea punctelor de acupunctură și evocarea unui eveniment supărător sau a unei probleme modifică așa-numita *reacție limbică*.

Modificarea reacției limbice stă la baza unei tehnici psihologice numite terapie prin expunere, cea pe care a aplicat-o dr. Callahan asupra lui Mary. În timp, el a ajutat-o pe Mary să se apropie de piscina lui, iar mai târziu să își bage picioarele în apă, expunând-o astfel din ce în ce mai mult sursei fobiei sale.

În cadrul terapiei prin expunere, pacientul este expus fie *in vivo* (într-o situație reală, cum ar fi apropierea lui Mary de piscină), fie *în imaginație* la o scenă sau la un eveniment care generează o activare a sistemului limbic, „declanșând” astfel reacția acestuia. Din păcate, acest tip de terapie prin expunere convențională operează foarte lent. În cazul lui Mary, după un an și jumătate, nivelul ei de anxietate în timpul tratamentului *in vivo* era încă foarte ridicat și continua să îi provoace dureri de cap.

Atunci când aplicăm ciocăniturile amintindu-ne în același timp de o scenă supărătoare din copilărie, noi practicăm de fapt o versiune modificată a terapiei prin expunere. Expunerea are loc din cauză că ne gândim la scena care ne-a deranjat. Terapia prin ciocănituri reantrenează adeseori sistemul limbic foarte rapid. Iată cum funcționează acest mecanism: atunci când ne gândim la ceva care ne generează o stare de anxietate sau un alt sentiment neconfortabil,

gândul nostru declanșează alarma amigdalei. Aplicarea ciocăniturilor în timp ce declanșăm reacția de tip „luptă sau fugi” îi transmite amigdalei mesajul că se poate dezactiva chiar dacă gândul amenințător continuă să fie prezent. Prin repetiție, hipocampusul acceptă mesajul, realizând că situația care până acum i se părea „periculoasă” nu reprezintă de fapt o amenințare.

De ce trebuie să ne focalizăm asupra aspectelor negative?

Una din primele întrebări pe care mi le pun oamenii atunci când le prezint procesul terapiei prin ciocănituri este: „De ce trebuie să practicăm ciocăniturile în timp ce ne gândim la lucrurile negative din viața noastră? Eu nu vreau să mă gândesc la astfel de lucruri! De altfel, se spune că există o lege a atracției care face ca lucrurile negative la care te gândești să se înrăutățească...”

Această întrebare este foarte bună și înțeleg perfect de ce și-o pun în permanență oamenii. Realitatea este însă că aceste așa-zise gânduri negative sunt oricum prezente în mintea noastră subconștientă, chiar dacă nu ne gândim în mod conștient la ele. Situația este comparabilă cu un munte de facturi pe care le-am aruncat într-un sertar pentru a nu le mai vedea: ele continuă să existe și să fie scadente! Emoțiile, convingerile și traumele noastre neprocesate continuă să opereze și să ne controleze viața. Dacă dorim să le eliminăm, noi trebuie să începem prin a le privi în față, prin a le recunoaște și prin a lucra cu ele.

Asta nu înseamnă că le cultivăm pe termen lung, ci doar că ne focalizăm pe termen scurt asupra lor. Ciocăniturile rezolvă problemele și le elimină, permițându-ne astfel să ne focalizăm asupra inspirațiilor, gândurilor și afirmațiilor pozitive.

De altfel, în loc să numim emoțiile cu care lucrăm prin ciocănituri „negative”, le-am putea numi la fel de bine: „adevărul nostru interior”. Asta este ceea ce simțim în momentul de față. Sunt autentice, căci reflectă ceea ce s-a întâmplat, dar și ceea ce am ajuns să credem. Nimeni nu poate ajunge la un adevăr *mai puternic* decât prin examinarea adevărului său lăuntric curent.

Amigdala învață astfel să își oprească alarma. Noi ne păstrăm calmul, iar hipocampusul reconsideră experiența „negativă”, ajungând la concluzia că aceasta nu reprezintă o amenințare. Hipocampusul este acea structură a sistemului limbic care controlează asocierile contextuale. Evenimentul care până nu demult era considerat deranjant este etichetat la ora actuală: „nu este foarte important”. De aceea, cu prima ocazie în care ne gândim sau ne confruntăm direct cu o situație similară, care până nu demult declanșa reacția amigdalei, aceasta nu mai declanșează alarma, și implicit reacția la stres.

Foarte mulți dintre clienții mei care aplică ciocăniturile asupra unui subiect anume îmi spun că: „Nu mă mai pot conecta cu el.” Ei continuă să păstreze amintirea evenimentului supărător, dar aceasta nu mai declanșează în ei o emoție puternică, întrucât sistemul limbic a reconsiderat amintirea, etichetând-o într-o manieră neutră, iar uneori chiar pozitivă.

Oamenii de știință cred că reantrenarea sistemului limbic prin această metodă modifică în mod permanent căile neuronale din interiorul creierului. Astfel, căile neuronale ale fricii condiționate din amigdală sunt eliminate. Această concluzie este susținută de descoperirile științifice recente referitoare la *neuroplasticitatea* creierului, care afirmă că aceste căi

neuronale nu sunt permanente, ci pot fi modificate. Ca să simplificăm lucrurile, putem spune că noi ne putem crea noi modalități de gândire și de percepție a lumii. Nu este necesar să rămânem de-a pururi ancorați în vechile noastre puncte de vedere. La fel ca și Mary, și noi putem elimina temerile, gândurile și amintirile care ne deranjează.

Prin intermediul procesului de ciocănire, amintirile dureroase și focalizarea noastră asupra anumitor aspecte specifice ale lor se pot modifica. Foarte mulți oameni pe care i-am pus să aplice ciocăniturile în timp ce se gândesc la experiențe negative din copilărie mi-au spus ulterior că: „La ora actuală, atunci când îmi vizualizez familia din perspectiva copilului care am fost, mi-l imaginez pe membrii ei zâmbindu-mi și îmi aduc aminte numai de momentele frumoase pe care le-am trăit alături de ei.” Modifică în vreun fel acest lucru amintirile lor din trecut? Desigur că nu. Procesul nu face decât să elimine trauma emoțională și focalizarea ulterioară a minții asupra experiențelor negative. Atunci când se întâmplă acest lucru, experiențele pozitive – care au existat dintotdeauna, dar pe care mintea s-a obișnuit să le ignore – pot ieși din nou la suprafață.

Un indiciu: de ce trebuie să aplicăm ciocănituri?

Dacă transformarea căilor neuronale limitate din mijlocul creierului tău sau schimbarea aspectelor biologice ale corpului nu te-au convins să treci la aplicarea ciocăniturilor, gândește-te la efectele negative ale reacțiilor la stres asupra sănătății tale. Dacă nu sunt eliminate prin ciocănituri sau prin alte metode, emoțiile asociate cu evenimentele, experiențele sau gândurile neplăcute vor continua să declanșeze

în organismul tău reacții la stres, chiar de mai multe ori pe zi. Nenumărate studii atestă efectele dezastruoase ale stresului asupra corpului.

„Una din cele mai importante influențe epigenetice este stresul, afirmă Dawson Church. La ora actuală se știe că trauma emoțională a stresului afectează activarea a o mie de gene, inclusiv multe din cele care influențează îmbătrânirea și regenerarea celulară.”

În capitolul 6, care explorează aplicarea EFT pentru vindecarea problemelor fizice, vom examina mai îndeaproape cum afectează stresul corpul fizic și cum poate fi alinat el cu ajutorul terapiei prin ciocănituri, asistând astfel procesul de vindecare.

.....

Orientul se intersectează cu Occidentul: străvechea acupresură chineză și psihologia modernă

Acupunctura a fost folosită de mii de ani în Orient, îndeosebi în China, pentru a vindeca organismul și pentru a bloca durerea. Ea a fost folosită inclusiv pentru realizarea unor operații chirurgicale invazive fără anestezie! Cum este posibil? Ei bine, cercetări de ultimă oră arată că acupunctura – și acupresura (terapia prin ciocănituri fiind o variantă a acesteia) – accelerează secreția de endorfine, acei neurotransmițători ai „euforiei” despre care se vorbește atât de mult.

Această accelerare a secreției de neurotransmițători explică de ce se simt mai bine oamenii atunci când aplică tehnica de bază a terapiei prin ciocănituri, chiar dacă nu se focalizează asupra unui gând anume. Adevărul este că poți aplica oricând dorești terapia prin ciocănituri, exclusiv asupra punctelor care te fac să te simți bine, caz în care vei

experimenta o amplificare a stării de calm și de mulțumire. Punctul favorit al majorității oamenilor este cel de pe claviculă (vezi pagina 31). Doar două ciocănituri aplicate pe acest punct sunt adeseori suficiente pentru a te relaxa și pentru a-ți ridica starea de spirit.

Deși acupunctura este din ce în ce mai acceptată în Occident, fiind recomandată de mulți medici tradiționali și de numeroase spitale, până recent nu existau „dovezi științifice occidentale” care să confirme cum funcționează aceasta. În anii din urmă cercetătorii au descoperit însă așa-numitele „canale Bonghan”.

Numite după Kim Bonghan, un cercetător nord-coreean care a publicat prin anii 60 o serie de lucrări științifice ce descriu aceste canale, acestea sunt structuri anatomice microscopice asemănătoare unor fire subțiri care corespund meridianelor sau canalelor din acupunctura tradițională. Imaginile surprinse prin microscopul stereofonic și prin cel electronic arată existența unor structuri tubulare cu un diametru de 30-100 micrometri care străbat întregul corp, întru totul similare meridianelor de care vorbeau medicii din antichitate. Ca punct de referință, o celulă roșie din sânge are 6-8 micrometri, deci îți poți imagina cât de minuscule sunt aceste structuri!

Ne putem gândi la canalele Bonghan ca la o rețea de fibre optice care există în corpul nostru. Ele transportă o cantitate enormă de informații, de multe ori mai mare decât cea pe care o poate transporta sistemul nervos sau cel chimic.

Cu alte cuvinte, terapia prin ciocănituri se situează la intersecția dintre acupunctura / acupresura orientală, psihologia occidentală și alte procese corp-minte. Așa cum cred că vei fi de acord după ce vei citi întreaga carte, această intersecție permite realizarea unei veritabile magii.

Nu este doar pentru profesioniști

Lucrul care m-a atras către EFT nu au fost dovezile științifice și psihologice legate de această terapie, ci faptul că este absolut sigură și ușor de aplicat. De fapt, cei mai mulți dintre practicanții EFT de succes nu au studii formale de psihologie și medicină, ci au urmat simple cursuri de pregătire în domeniul terapiei prin ciocănituri. De bună seamă, fiecare tip de antrenament atrage după sine propriile sale beneficii. De pildă, un medic înțelege cum funcționează corpul și poate avea anumite avantaje și perspective asupra aplicării EFT pe care alți practicanți nu le pot avea. Pe de altă parte, așa cum declară buna mea prietenă și expertă EFT dr. Patricia Carrington: „Această metodă poate fi practică de oricine.”

Gary Craig, fondatorul EFT, a fost un inginer educat la Stanford care avea o înțelegere intuitivă a oamenilor și a problemelor lor. El a aplicat metoda ciocăniturilor inventată de dr. Callahan, îmbunătățind-o. Backgroundul meu personal este similar. Dorința mea cea mai arzătoare este să îi ajut pe oameni, să răspândesc acest instrument important și să le explic tuturor cum se pot folosi de el pentru a-și schimba în bine viața.

Așadar, această carte este despre *tine* și despre *călătoria ta prin viață*, despre experimentarea schimbărilor și despre obținerea rezultatelor pe care ți le dorești. Dacă dorești un ajutor de specialitate, vei găsi la sfârșit o listă de contacte la care poți apela pentru consultanță, dar ideea este că poți obține singur cele mai fantastice rezultate prin simpla aplicare a ideilor și conceptelor prezentate aici.

Acum că am vorbit despre numărul din ce în ce mai mare de dovezi care confirmă că tehnica EFT funcționează, sunt convins că de-abia aștepti să afli în ce constă ea și să o experimentezi personal! Exact acest lucru îl vom face în capitolul 2.

CAPITOLUL 2

UN START RAPID: EXPERIMENTEAZĂ CHIAR ACUM EFECTELE CIOCĂNITURILOR

Dacă cineva poate fi traumatizat în 30 de secunde, de ce nu ar putea fi vindecat el într-o zi, într-o oră sau într-un minut?

RICK WILKES, EXPERT EFT

Jackie, o agentă imobiliară de succes din Canada, suferea de o teamă teribilă de a vorbi în public. Foarte mulți oameni se tem să vorbească în fața unei audiențe, fie ea mare sau mică. În cazul lui Jackie, chiar și o teleconferință cu colegii ei, oameni pe care îi cunoștea de multă vreme și în care avea încredere, era suficientă pentru a o face să se simtă nervoasă și anxioasă.

De bună seamă, această teamă îi afecta munca, limitându-i capacitatea de a se extinde în planul afacerilor, ba chiar și experiențele generale de viață. Îți poți imagina cât de mare este povara grijii permanente că nu vei spune lucrurile cele

mai „adecvate”. O femeie inteligentă cum era Jackie era nevoită să ducă o viață limitată din cauză că nu își putea prezenta public ideile din cauza fricii copleșitoare de a nu fi judecată de ceilalți.

Jackie a început să practice protocolul terapiei prin ciocănituri, focalizându-se asupra eliminării convingerilor din copilărie legate de faptul că nu are o voce a ei, că nu se poate face auzită și că nu poate vorbi în public. A insistat îndelung asupra amintirilor legate de incapacitatea ei de a le lua apărarea fraților săi atunci când aceștia erau bătuți și pedepsiți de tatăl ei. Aceste experiențe din anii formatori i-au condiționat mintea și corpul să aibă o reacție negativă ori de câte ori încerca să își împărtășească opiniile cu alți oameni. Aplicarea ciocăniturilor i-a reantrenat reacțiile corporale și mentale, iar temerile ei au dispărut.

Ulterior, afacerea ei a crescut dramatic. Încă și mai important, ea a învățat să se simtă confortabil și în largul ei ori de câte ori interacționa cu alte persoane.

Dispariția durerii în numai câteva minute?

Mandy, o mamă care își crește singură copiii, a venit la mine plângându-se de dureri corporale sporadice. Deși a apelat la mai mulți medici, aceștia nu au reușit să găsească nicio cauză fizică a problemei sale și i-au spus că „durerea nu exista decât în mintea ei.” Deși era parțial de acord cu ei, Mandy se simțea frustrată de faptul că singura soluție care îi era oferită erau medicamentele analgezice care aveau efecte secundare. Am început să practicăm împreună terapia prin ciocănituri, și în numai câteva minute durerea pe care o simțea la nivelul maxilarului a scăzut de la valoarea 8 (conform propriei evaluări pe o scară de la 0 la 10) la valoarea 5.

– Ce emoție se ascunde în spatele acestei dureri? am întrebat-o.

– Mânia, mi-a răspuns ea, fără să stea prea mult pe gânduri.

Mi-a explicat apoi că se referea la o situație specifică de la locul de muncă. După ce am discutat cu ea timp de câteva minute și am aplicat terapia prin ciocănituri asupra mâinii, durerea de la nivelul maxilarului i-a dispărut complet, fapt care lui Mandy i s-a părut de-a dreptul miraculos.

Exista vreo cauză fizică a durerii sale la nivelul maxilarului? Cel mai probabil nu. Durerea nu era decât maniera corpului ei de a-și exprima mânia pe care nu o putea manifesta în alt fel (dintr-un punct de vedere strict mecanic, este posibil ca durerea să se fi datorat reducerii fluxului de sânge către zona respectivă datorită unor tensiuni cronice, pe care am reușit să le eliminăm cu ajutorul ciocăniturilor). La ora actuală, Mandy știe că dacă mai simte vreo durere în corp, întrebarea corectă nu este: „Ce nu este în regulă cu corpul meu?”, ci „Ce încercă să îmi spună corpul meu?” Ea știe de asemenea că poate aplica terapia prin ciocănituri pentru a elimina emoția indezirabilă, și durerea odată cu ea.

Eliberarea de trecut

Lori s-a trezit singură și părăsită la vârsta de 45 de ani. După un divorț dificil și mai multe încercări eșuate de a-și găsi un nou partener de cuplu, ea a ajuns să își piardă speranțele. Nu numai că și-a pierdut credința în capacitatea ei de a atrage un bărbat potrivit pentru ea, dar a ajuns chiar să se închidă sufletește, pentru a nu mai suferi. În mintea ei, ea a ajuns să pună un semn de egalitate între relații și durere. De aceea, lipsa oricărei tentative de a-și găsi un bărbat potrivit i se părea calea cea mai sigură.

Am aplicat terapia prin ciocănituri asupra experienței divorțului său, asupra convingerilor sale legate de sine și de bărbați. În esență, am eliminat astfel tot „bagajul” rămas după experiențele ei negative legate de relații. Pas cu pas, Lori a ajuns să își deschidă din nou inima în fața posibilității de a găsi un bărbat potrivit pentru ea, creându-și o viziune nouă legată de maniera în care își dorea să arate această relație.

Experimentează chiar acum terapia prin ciocănituri

Acestea sunt doar câteva exemple dintre zecile de mii de istorii uimitoare legate de aplicarea tehnicii EFT. Sunt conștient că ești deja foarte curios să afli cum poți experimenta personal puternicele și dramaticele efecte ale terapiei prin ciocănituri în propria ta viață.

Din tot ce am aflat de-a lungul celor zece ani în care am explorat terapia prin ciocănituri, partea mea favorită rămâne simplitatea procesului și ușurința cu care acesta poate fi învățat, pus și practică și utilizat în beneficiul personal.

Adevărul este că noi suntem oameni foarte ocupați. Puțini dintre noi au timpul liber necesar pentru a studia tehnici complicate în speranța că vor vedea cândva rezultatele acestora. Din păcate, multe din materialele existente pe piața dezvoltării personale descriu exact astfel de idei și concepte, și deși există oameni care se bucură sincer de procesul studierii, învățării și explorării diferitelor concepte, marea majoritate își doresc pur și simplu o schimbare reală în viața lor.

Cu toții ne dorim fie să slăbim, fie să ne vindecăm, fie să ne îmbunătățim situația financiară, fie să ne găsim partenerul de cuplu potrivit, fie să ne armonizăm relația actuală și așa mai departe. Terapia prin ciocănituri poate genera astfel de rezultate, și multe altele.

Un start rapid: Experimentează chiar acum efectele ciocăniturilor

Așa cum spuneam, pregătirea pentru acest proces este cât se poate de ușoară. Mai târziu vom examina în detaliu cei opt pași simpli enumerați în continuare, dar deocamdată ne vom limita să îi prezentăm:

1. Alege „Problema cea Mai Presantă” (PMP) și creează-ți o frază care să îți aducă aminte de ea (vezi paginile 24-30).
2. Evaluează intensitatea PMP pe o scală de la 0 la 10, pe care noi o numim Scala Unităților Subiective de Disconfort (SUSD, vezi paginile 26-27).
3. Creează-ți o afirmație de pornire (vezi pagina 27).
4. Aplică lovituri ușoare (ciocănituri) pe punctul loviturii de karate (vezi pagina 31) în timp ce repeți de trei ori afirmația de pornire.
5. Aplică ciocănituri asupra celor opt puncte din suita EFT (vezi pagina 31) în timp ce repeți cu voce tare afirmația de reamintire. Lovește ușor fiecare punct de 5-7 ori.
6. După ce ai terminat ciocănirea celor opt puncte din suită, respiră profund.
7. Evaluează din nou intensitatea problemei cu care te confrunți pe scara de la 0 la 10, pentru a verifica progresul făcut.
8. Dacă este necesar, repetă pașii de mai sus până când obții ușurarea dorită.

Acum că știi despre ce este vorba, nu mai rămâne decât să răspunzi la următoarea întrebare: ești pregătit să îți schimbi în bine viața, chiar acum? Dacă da, continuă lectura!

Ce te deranjează cel mai tare?

După părerea mea, cea mai ușoară modalitate de a începe procesul terapiei prin ciocănituri constă în stabilirea PMP, sau ceea ce eu numesc Problema cea Mai Presantă. Nu există om care să nu aibă o astfel de problemă. Este vorba de dificultatea sau problema care ne preocupă cel mai mult din punct de vedere mental și emoțional în momentul de față. Cu alte cuvinte, dacă te-ai întreba: „Ce anume te roade în momentul de față?”, ce mi-ai răspunde? În legătură cu ce îți faci griji sau din ce motiv te simți stresat?

Printre PMP-urile cele mai comune se numără:

Lucrul. „Șeful mă scoate din minți!”

Corpul. „Am o durere teribilă de cap de câteva zile.”

Soțul. „Ne-am certat aseară și nu mă pot gândi la altceva; sunt extrem de supărată.”

Fă o mică pauză și răspunde la următoarele întrebări: „Ce anume mă deranjează în momentul de față? Care este problema cea mai arzătoare din viața mea?” Mulți oameni găsesc util să scrie acest răspuns. Este suficient însă să te gândești la el în plan mental.

Dacă prin minte îți trec mai multe probleme presante, așa cum se poate întâmpla, alege una cu care să începi. Nu ai cum să faci o alegere bună sau proastă. Orice alegere este bună în cazul de față. Ai încredere în instinctul tău. (Folosirea intuiției este o temă la care vom face frecvent referire în cartea de față).

Dacă ți-ai stabilit PMP, merită să o definești puțin mai detaliat. Spre exemplu, dacă ai ajuns la concluzia că: „Cel mai mult mă deranjează faptul că sunt supărată pe soțul meu”, încearcă să nuanțezi această afirmație. De pildă, în loc să îți

Un start rapid: Experimentează chiar acum efectele ciocăniturilor

spui: „Sunt supărată pe soțul meu”, spune-ți: „Sunt supărată pe soțul meu din cauza lucrurilor pe care mi le-a spus aseară.”

Un sfat: Fii cât mai specific

Unul din lucrurile pe care le aud cel mai des de la oamenii care abia învață să aplice terapia prin ciocănituri este că „nu știu niciodată ce afirmații să formuleze”. Pe parcursul cărții de față îți voi oferi numeroase exemple de afirmații pe care le poți folosi ca PMP, dar trebuie să pornești de la premisa că circumstanțele cu care te confrunți îți sunt caracteristice numai ție. Eu nu am cum să ghicesc exact ce se întâmplă cu tine. Tot ce pot face este să îți indic diferite teme de ordin general, dar tu ești cel care trebuie să formulezi ce anume te preocupă, în funcție de experiențele tale specifice. Ai încredere în instinctul tău. Atât timp cât vei respecta pașii indicați aici, este imposibil să aplici în mod greșit terapia prin ciocănituri.

La fel de important este să fii cât mai specific cu putință. Dacă aplici terapia prin ciocănituri asupra unor chestiuni de ordin general, îți vei putea îmbunătăți starea de spirit și te vei putea simți mai bine, dar adăugarea detaliilor specifice – care concretizează experiența prin care treci: când s-a petrecut ea, cine a fost implicat în ea, ce senzații corporale ai simțit etc. – îți va ajuta mintea să se focalizeze mai bine asupra chestiunii pe care încerci să o rezolvi. În acest fel, îți vei putea recondiționa mai bine reacția creierului în fața ei.

Dacă te simți blocat, focalizează-te asupra senzațiilor pe care le simți. Vizualizează ce s-a întâmplat, iar apoi descrie în cuvinte experiența. Încearcă să obții o amintire cât mai clară sau o senzație cât mai precisă asociată cu evenimentul.

Să luăm un exemplu: o afirmație PMP de ordin general ar putea fi: „Mă doare umărul.”

O afirmație PMP mai specifică în cazul de față ar fi:
„Simt o durere în umărul stâng atunci când ridic brațul.”

O afirmație încă și mai specifică ar putea fi: *„Simt o durere ascuțită și arzătoare în umărul stâng atunci când ridic brațul.”*

Să luăm acum un exemplu asociat cu o emoție:

O afirmație globală: *„Sunt furios.”*

O afirmație mai specifică: *„Sunt furios pe șeful meu, pentru ceea ce mi-a spus.”*

O afirmație încă și mai specifică: *„Simt o stare de mânie în zona pieptului ori de câte ori îmi aduc aminte ce mi-a spus șeful meu: că nu îmi fac bine treaba.”*

Poți fi specific în multe feluri diferite. Uneori, punerea unor întrebări din ce în ce mai profunde te poate ajuta să îți conștientizezi mai plenar sentimentele. De pildă:

„Sunt furios pe el.” De ce?

„Deoarece a fost un măgar.” Ce a făcut?

„Deoarece nu m-a sunat înapoi după ce i-am lăsat un mesaj pe robotul telefonic.” Cum mă face să mă simt acest lucru?

„Furios.” Cât de furios?

„Foarte furios!” La ce valoare mi-aș evalua furia pe o scală de la 0 la 10?

„La 7!” În ce zonă corporală simt această furie?

„În zona pieptului. Simt că o să explodez!”

Acum poți spune că ai precizat suficiente detalii legate de motivele furiei tale, de intensitatea acesteia, de senzația corporală asociată cu ea și așa mai departe. Încearcă întotdeauna să fii cât mai specific cu putință!

.....

Folosirea SUSD, a scalei de la 0 la 10

Acum, că ți-ai stabilit PMP, evaluează intensitatea stării tale de spirit dându-i un număr pe o scală de la 0 la 10. Noi

numim această scală SUSD, sau Scala Unităților Subiective de Disconfort. Gândește-te la PMP și observă ce senzații corporale simți. Ce nivel de disconfort îți trezesc acestea? Valoarea 10 înseamnă disconfortul maxim posibil, iar valoarea 0 înseamnă că nu simți nici cel mai mic disconfort. Nu-ți face probleme în legătură cu nivelul exact sau „corect” al evaluării; lasă-te călăuzit de instinct. Gândește-te la mânia pe care o simți față de soțul tău. Dacă simți că îți vine să explodezi, o poți evalua la 8 sau 9. Dacă încă ești furioasă, dar te-ai mai calmat între timp, evaluează-o la 5. Pentru a asista la o schimbare semnificativă într-o chestiune din viața ta, începe întotdeauna cu o problemă pe care o evaluezi la minim 5.

Crearea afirmației de pornire

Dacă ți-ai stabilit nivelul SUSD, pasul următor constă în a-ți crea ceea ce noi numim o „afirmație de pornire”. Aceasta descrie practic energia PMP asupra căreia intenționezi să lucrezi. Odată stabilită afirmația de pornire, poți începe să practici terapia prin ciocănituri.

Afirmația de pornire de bază sună astfel:

Deși _____ [umple spațiul gol cu descrierea PMP], *mă iubesc și mă accept plenar și în totalitate pe mine însumi.*

Spre exemplu, îți poți crea următoarea afirmație de pornire: *„Chiar dacă sunt furioasă pe soțul meu pentru ceea ce mi-a spus aseară, mă iubesc și mă accept plenar și în totalitate pe mine însumi.”*

Sau: *„Chiar dacă mă doare spatele, mă iubesc și mă accept plenar și în totalitate pe mine însumi.”*

Sau: *„Chiar dacă sunt stresat din cauza termenului limită care se apropie, mă iubesc și mă accept plenar și în totalitate pe mine însumi.”*

Pornind de la aceste exemple, creează-ți acum afirmația de pornire pentru problema cea mai presantă cu care te confrunți în momentul de față. Ca de obicei, nu-ți face griji cu privire la formularea ultra-precisă a afirmației. Mulțumește-te să completezi spațiul gol din afirmația de bază de mai sus.

Dacă ți-ai creat afirmația de pornire, poți începe procesul terapiei prin ciocănituri. Începe întotdeauna prin a repeta afirmația de pornire de trei ori, timp în care aplici lovituri ușoare (ciocănituri) asupra punctului loviturii de karate (vezi pagina 31). Poți aplica aceste lovituri asupra oricărei mâini, cu mâna opusă, în funcție de cât de confortabil te simți. Ritmul și intensitatea loviturilor depind numai de tine. Nu ai cum să greșești!

După ce ai repetat de trei ori afirmația de pornire, începe să aplici ciocănituri asupra celor opt puncte din suita EFT, timp în care trebuie să repeți afirmația de reamintire.

Acceptarea de sine include problema cu care ne confruntăm

În afară de grija legată de focalizarea asupra unor aspecte „negative” din viața lor, unii oameni nu se simt confortabil atunci când afirmă că se acceptă pe ei înșiși în lumina problemei pe care doresc să o elimine. Aceasta din urmă li se pare prea copleșitoare sau prea intolerabilă pentru a o putea include în acceptarea de sine.

Dacă te afli în această situație și nu poți rosti această afirmație (se întâmplă rar, dar este totuși posibil), nu-ți face probleme. Sari peste afirmația de pornire și aplică ciocăniturile, apoi încearcă din nou mai târziu. Dacă este totuși posibil să o rostești, oricât de greu ți-ar fi, fă-o, căci acest lucru este extrem de important.

Atunci când declarăm că ne acceptăm în totalitate așa cum suntem, noi nu „ancorăm problema”, fixând-o definitiv în sfera noastră de conștiință, ci doar ne declarăm iubirea și compasiunea față de noi înșine, de sentimentele, situația și istoricul nostru.

Acceptarea de sine reprezintă un pas fundamental pentru eliminarea problemei cu care ne confruntăm. După cum spune zicala: „Lucrurile cărora le opui rezistență persistă.” De multe ori, schimbările cele mai dramatice în bine încep să se petreacă abia atunci când învățăm să ne acceptăm așa cum suntem!

Un sfat: Rămâi alături de mine...

Dacă ești la fel ca mine, terapia prin ciocănituri ți se va părea ciudată la început. Vei avea nevoie de un mic efort pentru a memora punctele și pentru a înțelege procesul.

Rămâi totuși alături de mine și continuă să citești paginile care urmează. Recitește chiar de mai multe ori următoarele două pagini și fă-ți timpul necesar pentru a învăța tehnica de bază. Te asigur că această mică investiție îți va aduce mari beneficii, iar odată învățată tehnica de bază, restul va decurge din ce în ce mai ușor.

Alegerea frazei de reamintire

Fraza de reamintire este scurtă. Ea constă în două-trei cuvinte care îți aduc aminte de PMP. Repetă cu voce tare această frază în timp ce ciocănești fiecare din cele opt puncte ale suitei EFT (vezi pagina 31). Spre exemplu, dacă PMP se

referă la mânia pe care o simți împotriva soțului tău, repetă în timp ce aplici ciocăniturile asupra celor opt puncte: „Această mânie... această mânie... această mânie....” Alte exemple de fraze de reamintire ar putea fi:

Teama pe care o simt...

Această tristețe...

Această frustrare...

Această durere de spate...

Această durere de cap...

Și așa mai departe.

Așadar, ori de câte ori aplici ciocăniturile asupra unui punct, repetă cu voce tare fraza de reamintire, pentru a-ți reaminti astfel aminte de problema pe care încerci să o vindeci. Ea te va ajuta să te focalizezi asupra PMP fără a fi distras, acționând inclusiv ca un barometru care te va ajuta să stabilești cât de intens te afectează problema respectivă.

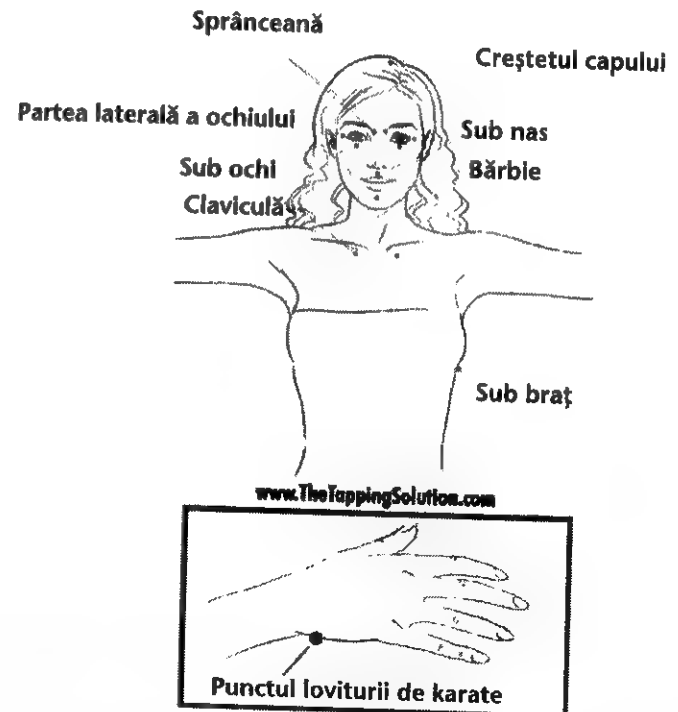
Pe măsură ce te vei obișnui cu terapia prin ciocănituri, vei putea schimba din mers fraza de reamintire în timp ce vei trece de la un punct la altul. Spre exemplu, ai putea spune: „Această mânie... această mânie arzătoare... care arde în pieptul meu... sunt atât de furios / furioasă...” Vei regăsi acest tip de evoluție a frazei de reamintire în majoritatea scenariilor de ciocănire din această carte. În primele faze simplifică însă lucrurile și repetă aceeași frază de-a lungul întregului proces.

Un start rapid: Experimentează chiar acum efectele ciocăniturilor

Ciocănirea punctelor

Dacă ți-ai stabilit fraza de reamintire, înseamnă că ești pregătit să începi procesul de ciocănire a celor opt puncte din suita EFT. Acestea sunt:

1. Sprânceană	5. Bărbie
2. Partea laterală a ochiului	6. Claviculă
3. Sub ochi	7. Sub braț
4. Sub nas	8. Creștetul capului

Aceleași meridiane circulă descendent pe ambele părți laterale ale corpului, ceea ce înseamnă că poți aplica ciocăniturile cu oricare mână pe partea care ți se pare cea mai adecvată. Dacă dorești, le poți aplica simultan pe ambele părți laterale (deși acest lucru nu este necesar, căci – așa cum spuneam – meridianele sunt aceleași). Aplică 5-7 ciocănituri asupra fiecărui punct al suitei. Numărul exact de lovituri ușoare aplicate nu este foarte important. Dacă simți nevoia să aplici 20, sau chiar 100 de ciocănituri asupra unui punct, nu ezita să o faci! Ceea ce contează este să petreci suficient timp asupra unui punct pentru a apuca să repeți fraza de reamintire, astfel încât aceasta să teacă de bariera subconștientului.

Ești pregătit să încerci? Dacă da, repetă de trei ori afirmația de pornire în timp ce aplici lovituri ușoare punctului loviturii de karate. Începe apoi să repeți fraza de reamintire în timp ce îți ciocănești cele opt puncte ale suitei: sprânceană, partea laterală a ochiului, sub ochi, sub nas, bărbie, claviculă, sub braț și creștetul capului. Nu-ți face griji legate de perfecțiunea procesului. Aplică-l așa cum știi mai bine și trăiește această experiență!

Revaluează-ți starea de spirit

Tocmai ai încheiat o rundă de terapie prin ciocănituri! De aceea, inspiră profund. Conștientizează-ți corpul și observă ce se întâmplă în interiorul acestuia. Întreabă-te: „S-a schimbat ceva? Ce gânduri mi-au trecut prin minte în timpul procesului? Cum mă simt acum pe scala de la 0 la 10?”

Gândește-te din nou la ce ți-a spus soțul tău aseară și evaluează ce simți în momentul de față. Este posibil să descoperi că furia de dinainte nu mai este la fel de intensă, ci abia dacă mai mocnește. În acest caz, continuă să aplici una sau

mai multe runde de ciocănituri, repetând întregul proces până când furia îți dispare complet.

Alternativ, este posibil să constăți că în timpul procesului ți-ai adus aminte de ceea ce ți-a spus soțul tău acum trei săptămâni, lucru care te-a enervat chiar mai tare decât ceea ce ți-a spus aseară. Acesta este un lucru bun! Nu mă refer la faptul că ești furioasă pe soțul tău, ci la faptul că tocmai ai identificat *adevărata* problemă. În acest caz, reia procesul ciocăniturilor, dar aplică-l pentru enervarea pe care ai simțit-o acum trei săptămâni. Acesta este procesul de „decojire a cepei”, adică de vindecare a straturilor succesive ale sentimentelor noastre, care ies pe rând la iveală, până când ajungem în sfârșit la adevărata eliberare, la speranță și înțelegere.

Sfatul meu este să continui să aplici ciocăniturile până când ajungi să te simți cu adevărat bine atunci când te gândești la Problema ta cea Mai Presantă. Cu alte cuvinte, continuă până când evaluarea problemei pe scala SUSD scade la valoarea 2 sau 3, pe care o consideri întru totul suportabilă, sau până la valoarea 0, care înseamnă vindecarea și eliminarea completă a problemei. Așadar, continuă să aplici ciocăniturile până când elimini complet durerea, fie ea fizică, emoțională sau spirituală. Nu te grăbi să întrerupi procesul. Dacă este cazul, fă cinci sau zece runde. Ambițio-nează-te să obții ușurarea pe care ți-o dorești. De îndată ce te-ai eliberat de PMP, treci la următoarea problemă pe care dorești să o rezolvi.

Ghid rapid de referință pentru terapia prin ciocănituri

Îți reamintesc aici cei opt pași ai terapiei EFT prin ciocănituri. Pune un semn la această pagină, astfel încât să poți reveni cu ușurință la ea pe măsură ce avansezi cu lectura de-a lungul capitolelor următoare. Între noi fie vorba, marea majoritate a oamenilor învață foarte rapid acești pași, așa că este posibil să nu ai nevoie pentru multă vreme de acest ghid de referință!

1. Alege Problema cea Mai Presantă (PMP).
2. Evaluează PMP pe scala SUSL de la 0 la 10.
3. Creează o afirmație de pornire, umplând spațiul gol din afirmația de bază cu PMP: „*Chiar dacă _____, mă iubesc și mă accept plenar și în totalitate pe mine însumi.*”
4. Aplică lovituri ușoare (ciocănituri) pe punctul loviturii de karate în timp ce repeți de trei ori afirmația de pornire.
5. Aplică ciocănituri asupra celor opt puncte din suita EFT în timp ce repeți cu voce tare afirmația de reamintire. Lovește ușor fiecare punct de 5-7 ori, începând cu punctul de la baza sprâncenei și terminând cu cel din creștetul capului.
6. Respiră profund.
7. Evaluează din nou intensitatea problemei cu care te confrunți pe scala de la 0 la 10.
8. Dacă este necesar, repetă pașii de mai sus până când obții ușurarea dorită, sau treci la o nouă PMP.

Dacă dorești, mă poți privi demonstrând acest proces într-un film video postat pe www.thetappingsolution.com/tappingvideo.

Ținte ale terapiei prin ciocănituri

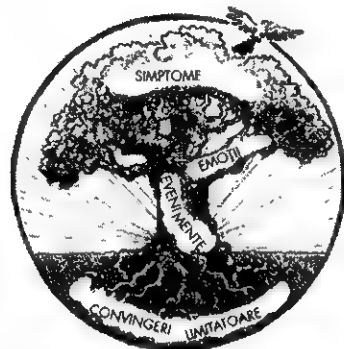
În secțiunea precedentă am aplicat ciocăniturile pentru vindecarea unei emoții: mânia. De-a lungul acestei cărți vom acoperi o întreagă gamă de probleme ce pot fi rezolvate / vindecate cu ajutorul ciocăniturilor, de la emoțiile supărătoare de tipul mâniei la problemele legate de greutatea corporală, cele relaționale și chiar cele financiare. Orice problemă pe care încercăm să o rezolvăm printr-o rundă de terapie prin ciocănituri este numită „țintă”. Atunci când aplici ciocăniturile, din subconștientul tău vor ieși la suprafață diferite aspecte ale țintei. De multe ori, vei începe cu o țintă și vei descoperi sub ea un alt strat, mai profund! Spre exemplu, ținta ta ar putea fi mânia împotriva unui prieten care a făcut un anumit comentariu. Pe măsură ce avansezi cu ciocăniturile, această mânie poate dispărea, dar nu înainte de a scoate la iveală un alt strat, mai profund, cum ar fi tristețea. Dacă vei continua să aplici ciocăniturile asupra tristeții, este posibil să constăți că te simți frustrat pentru că nu i-ai ripostat prietenului tău în timpul comentariului său nepoliticos. Și așa mai departe, până când vei elimina complet problema, cu toate implicațiile sale. La început, lucrul cu aceste straturi poate părea puțin obositor, dar realitatea este că experiențele emoționale, fizice și spirituale prin care trecem sunt de cele mai multe ori pluristratificate. Atât timp cât nu vom încerca să rezolvăm toate straturile unei probleme, aceasta nu va fi complet vindecată.

Cum poți ști cu ce țintă să începi atunci când începi să explorezi terapia prin ciocănituri? Cele mai comune patru tipuri de ținte sunt: **simptomele** (și efectele lor secundare), **emoțiile**, **evenimentele** și **convingerile limitatoare**. În secțiunile care urmează ne vom ocupa de toate aceste ținte, pe rând.

Pentru a te ajuta să identifici aceste ținte, doresc să îți prezint o schemă minunată creată de o prietenă (expertă EFT), Lindsay Kenny, care a numit-o arborele ciocăniturilor. Această schemă îți prezintă fiecare categorie de ținte și felul în care afectează ea PMP-urile particulare.

Arborele ciocăniturilor: Identifică-ți țintele

Simptome / efecte secundare (frunzele): dependențe, sindromul post-traumatic, afecțiunile cardiace, hipertensiune, probleme cu greutatea corporală, astm, autosabotare, durere și boli, dezordine și tărăgănare etc.

Emoții (ramurile): rușine, vinovăție, remușcări, respingere, mânie, resentiment, tristețe, depresie, neputință, teamă, anxietate, stres etc.

Evenimente (trunchiul): ruptura de părinți, abuzuri verbale / fizice în copilărie, abandonare / trădare, alte tipuri de abuzuri, critici / disciplină excesivă, pedepse fizice, certuri (tipete) în familie, lipsa de sprijin sau de iubire, părinți alcoolici etc.

Convingeri limitatoare (rădăcinile): „Nu pot face nimic ca lumea”, „Nu sunt în siguranță / Nu sunt în regulă”, „Nu merit să fiu iubit”, „Sunt diferit”, „Nu merit...”, „Nu sunt suficient de bun” etc.

În cadrul acestei scheme, rădăcinile arborelui sunt convingerile noastre limitatoare, adică ceea ce credem că este adevărat sau neadevărat în legătură cu noi și cu lumea în care trăim. Trunchiul arborelui reprezintă evenimentele prin care am trecut mai demult, adeseori traumatice, și care continuă să ne afecteze inclusiv astăzi. Ramurile sunt emoțiile pe care le simțim, cum ar fi mânia, tristețea, frustrarea și lipsa de speranță. În sfârșit, frunzele reprezintă efectele secundare sau simptomele exterioare care devin manifeste și care ne creează neplăceri.

În tot restul cărții ne vom ocupa de diferite aspecte ale acestui arbore al ciocăniturilor, lucrând cu simptomele, emoțiile, evenimentele traumatice și convingerile noastre care au stat la baza acestora. Marea majoritate a PMP-urilor sunt pluristratificate. De pildă, un simptom fizic exterior poate fi asociat cu o emoție negativă derivată dintr-un eveniment trăit în copilărie. Atunci când vei lucra cu o parte a arborelui, este foarte posibil să descoperi că alte părți ale acestuia ies la iveală. Spre exemplu, lucrul cu o convingere limitatoare („rădăcina”) poate avea efecte profunde asupra unui simptom sau a unui efect secundar („frunzele”).

Simptomele și efectele secundare

Simptomele și efectele secundare pe care le poți alege ca ținte ale terapiei prin ciocănituri includ: dependențele, problemele cu greutatea corporală, durerile fizice și boli, autosabotarea, problemele financiare și afecțiunile cardiace. Acestea sunt ușor de recunoscut și de multe ori sunt extrem de neplăcute, întrucât par atât de reale și de prezente. În realitate, deși par a fi probleme în sine, ele nu sunt de cele mai multe ori decât simple expresii ale unor dezechilibre mai profunde. La modul ideal, în timp vei învăța

să identifiți straturile mai profunde, lucrând direct asupra acestor ținte.

Acestea fiind zise, trebuie să recunoaștem că uneori este mai ușor să lucrăm cu un simptom sau cu un efect secundar foarte evident, caz în care putem obține rezultate de excepție. Spre exemplu, prietena mea Arielle mi s-a plâns odată de o migrenă. Durerea refuza să cedeze, indiferent ce remedii a aplicat. Am petrecut cu ea 30 de minute aplicând terapia prin ciocănituri asupra durerii de cap.

Afirmația de pornire pe care am folosit-o a fost: *„Chiar dacă am această durere de cap, mă iubesc și mă accept plenar și în totalitate pe mine însumi.”* Am pus-o apoi pe Arielle să aplice ciocăniturile asupra celor opt puncte, folosind fraze de reamintire de gen: *„Această durere de cap”, „Această migrenă insuportabilă”* etc.

Nu am insistat asupra emoțiilor care stăteau la baza durerii de cap sau asupra convingerilor limitatoare care le-ar fi putut genera. De-i drept, am vorbit pe scurt despre ele la începutul ședinței. În final ne-am limitat însă la aplicarea ciocăniturilor pentru simptomul propriu-zis, iar durerea a dispărut!

Atunci când lucrul cu simptomul nu conduce la rezultatele scontate, trebuie să avansezi însă către rădăcinile arborelui ciocăniturilor, identificând o țintă mai profundă care să te conducă la ușurarea pe care ți-o dorești. În acest scop, primul lucru pe care trebuie să îl faci este să îți analizezi starea emoțională.

Emoțiile

Dacă durerea de cap a lui Arielle nu ar fi dispărut atât de rapid, următorul lucru pe care l-aș fi făcut ar fi fost să o întreb:

Un start rapid: Experimentează chiar acum efectele ciocăniturilor

– Ce emoție se ascunde în spatele acestei dureri? Ce simți exact atunci când te gândești la durerea de cap?

Arielle mi-ar fi putut răspunde că simte o stare de mânie, de durere sufletească sau de tristețe, caz în care am fi lucrat cu aceste emoții până la dispariția durerii.

Uneori, în spatele unui simptom se pot ascunde mai multe emoții. Pe măsură ce decojim straturile succesive ale cepei, alte aspecte ale țintei pot ieși la iveală. Ceea ce inițial pare o stare de mânie se poate transforma în tristețe, apoi într-o durere sufletească profundă. Dacă dorim, noi putem începe întotdeauna cu lucrul asupra emoțiilor, mai ales dacă acestea sunt foarte presante. De pildă, dacă te simți enervat / furios dintr-un motiv sau altul, începe să lucrezi cu enervarea / furia ta. Dacă te simți respins, neajutorat sau neputincios, începe să aplici chiar acum ciocăniturile pentru eliminarea acestor emoții.

O experiență emoțională mai profundă

Uneori este mai ușor să lucrăm direct cu emoțiile cu care sunt extrem de familiarizați. Astfel, foarte mulți oameni aplică ciocăniturile asupra sentimentelor de mânie sau tristețe, care sunt cele mai ușor de recunoscut, dar învățarea unui vocabular emoțional mai larg ne poate ajuta să aplicăm tehnica asupra unor emoții mai specifice. Iată câteva emoții de bază pe care le experimentează marea majoritate a oamenilor. Folosește-te de această listă pentru a te conecta cu realitatea ta interioară:

- Alienare
- Amărăciune
- Ambivalență
- Anxietate
- Apatie
- Depresie
- Dezgust
- Disperare
- Dispreț
- Dor de casă
- Durere sufletească

• Foame	• Înjosire	• Rușine
• Frustrare	• Mânie	• Singurătate
• Furie	• Milă	• Speranță
• Furie	• Oroare	• Stânjeneală
• Groază	• Ostilitate	• Suferință
• Insecuritate	• Paranoia	• Teamă
• Invidie	• Plictiseală	• Tulburare
• Isterie	• Regret	• Umilință
• Îndoială	• Remușcări	• Ură
• Îngrijorare	• Resentimente	• Vinovăție

Evenimente din trecut

O altă categorie comună de ținte ale terapiei prin ciocănituri sunt evenimentele din trecut. Așa cum vom arăta mai amănunțit în capitolul 5, există două tipuri de evenimente: unele peste care trecem cu ușurință și altele care continuă să ne afecteze multă vreme. Diferența dintre ele este că cele din urmă nu sunt procesate din punct de vedere emoțional, energetic și / sau fizic.

Spre exemplu, cineva își poate aduce aminte de o experiență trăită în anii liceului (cum ar fi despărțirea de o iubită), spunându-și: „Mda, a fost o experiență neplăcută, dar am trecut de mult peste ea.” El continuă să își amintească experiența, dar nu mai simte nicio emoție în legătură cu ea. Altcineva poate trăi însă o experiență complet diferită atunci când își aduce aminte de o despărțire din liceu. El poate simți o tristețe profundă, o stare de regret și de dor pentru iubirea demult pierdută. În mod evident, în acest caz avem de-a face cu o experiență neprocesată. Lucrul EFT cu

un astfel de eveniment din trecut ne poate ajuta să scăpăm de durere și să ne vedem liniștiți de viață.

Convingerile limitatoare

O convingere limitatoare este o convingere greșită legată de noi înșine sau de lumea în care trăim. Convingerile sunt concluzii incorecte pe care le-am tras cândva, pornind de la anumite evenimente sau experiențe personale. Spre exemplu, cineva poate avea o convingere limitatoare legată de capacitatea sa de a avea succes cu un proiect din cauza unui eșec anterior. El anticipează că ori de câte ori va încerca ceva, va da greș, fapt care îi limitează așteptările.

Așa cum am arătat atunci când am vorbit despre arborele ciocăniturilor, convingerile noastre limitatoare reprezintă rădăcinile tuturor lucrurilor care ni se întâmplă în viață. De multe ori este greu să înțelegem acest concept, căci până când nu ajungem să privim cu detașare o astfel de „convingere limitatoare”, noi o confundăm cu „adevărul absolut”. Spre exemplu, putem crede că nu vom slăbi niciodată pentru că nici părinții noștri nu au slăbit sau că nu ne putem îmbogăți deoarece oamenii bogați nu au nimic în comun cu spiritualitatea. Orice idee care exclude o posibilitate este în mod automat limitatoare.

Printre convingerile limitatoare putem include:

Nu pot face nimic ca lumea.

Nu sunt în siguranță.

Nu merit să fiu iubit.

Sunt diferit.

Nu sunt demn.

Nu sunt suficient de bun.

Astfel de convingeri sunt învățate de regulă în copilărie, de la părinți, profesori și de la ceilalți copii în timpul anilor formatori. Ele devin un filtru prin care privim întreaga viață. De pildă, convingerea potrivit căreia „nu pot face nimic ca lumea” va avea implicații profunde asupra tuturor acțiunilor și proiectelor noastre. Ea ne influențează comportamentul, cuvintele, planurile etc.

De multe ori, lucrul cu evenimentele din copilărie sau din trecut elimină multe convingeri limitatoare, dar dacă devenim conștienți în ce constau acestea, putem lucra direct cu ele.

Exercițiu: Creează-ți propriul arbore al ciocăniturilor

Arborele ciocăniturilor prezintă într-o manieră vizuală ideală ceea ce se întâmplă în viața noastră. El reprezintă un instrument minunat pentru lucrul sistematic cu diferitele probleme care ne afectează viața. Printre altele, ne ajută să înțelegem cum se conectează un simptom cu o emoție, un eveniment sau o convingere, respectiv cum se conectează „frunzele” cu „ramurile”, „trunchiul” sau „rădăcinile”. Aceste conexiuni și perspective sunt esențiale pentru a obține rezultate optime cu ajutorul EFT. Așa cum am mai spus (și cum voi continua să repet), atunci când aplici terapia prin ciocănituri este fundamental să fii cât mai specific, să înțelegi în profunzime ce se întâmplă în viața ta, iar cea mai bună modalitate de a ajunge la specificitate este scoaterea la lumină a gândurilor și emoțiilor din adâncuri.

De aceea, fă o mică pauză și desenează-ți propriul arbore al ciocăniturilor. Dacă dorești, îți poți scoate la

imprimantă o copie necompletată a acestui arbore de pe site-ul www.tappingsolution.com/tree, sau îl poți desena pur și simplu pe o foaie de hârtie. Nu trebuie să fie neapărat un desen artistic. Ceea ce contează este să îți lași suficient spațiu pentru a-l putea completa ulterior. Marea majoritate a oamenilor au mult mai multe probleme decât arată acest arbore!

Frunzele: Simptomele și efectele secundare

Ce simptome experimentezi la ora actuală? Cum se simte corpul tău fizic? Ai fost diagnosticat cu vreo boală? Simți vreo durere fizică? Notează aceste simptome vizibile pe schema arborelui ciocăniturilor, în dreptul frunzelor. Spre exemplu, notează (dacă este cazul): „exces de greutate”, „dureri de spate”, „depresie clinică”, „lipsă de energie” sau „lipsă de claritate”. Cea mai bună modalitate de a determina aceste simptome constă în a te gândi la lucrurile de care te plângi cel mai des. Dacă cineva te întreabă: „Ce nu este în regulă cu tine?”, ce îi răspunzi?

Ramurile: Emoțiile

Ce emoții simți în mod regulat? Ce simți atunci când te trezești dimineața? Dar înainte de culcare? Gândește-te la ziua de ieri (sau la ziua de astăzi, dacă este seară) și notează emoțiile negative pe care le-ai simțit. Dacă nu îți vine nicio idee, inspiră-te din lista emoțiilor de la paginile 39-40.

Trunchiul: Evenimentele

Ce evenimente curente sau din trecut continuă să reverbereze în conștiința ta? Ce evenimente au reprezentat

o sursă de stres în săptămâna care s-a încheiat? Dar în ultimul an? În ultimul deceniu? În capitolul 5 vom insista mai mult asupra felului în care te afectează trecutul tău. De aceea, nu-ți face griji dacă nu îți aduci aminte în momentul de față de fiecare eveniment important din viața ta. Mulțumește-te să le notezi pe cele care îți sar în ochi.

Rădăcinile: Convingerile limitatoare

Ce convingeri legate de sine ai? Dar legate de viață în general, ori de viața ta în particular? De bani, de relații, de corpul tău? Nu-ți face griji dacă prin minte nu îți trec foarte multe idei; aceste convingeri necesită de obicei o explorare mai profundă. Reține: până când învățăm să le recunoaștem ca atare, majoritatea convingerilor ni se par identice cu adevărul. Printre întrebările pe care merită să ți le pui atunci când lucrezi cu convingerile se numără:

- Ce consider eu că este adevărat în legătură cu mine?
- Ce consider eu că este adevărat în legătură cu lumea?
- Ce consider eu că este adevărat în legătură cu banii?
- Ce consider eu că este adevărat în legătură cu relațiile?
- Ce consider eu că este adevărat în legătură cu corpul meu?

Vom explora toate aceste aspecte de-a lungul cărții de față. De aceea, deocamdată notează doar lucrurile care îți trec prin minte.

Dacă ai terminat, contemplă imaginea de ansamblu a arborelui tău. El reprezintă o sinteză a provocărilor

curente cu care te confrunți. Chiar dacă nu este neapărat atotcuprinzător, el îți poate fi de folos pe două planuri. Pe de o parte, te poate ajuta să devii conștient de o bună parte din lucrurile care se întâmplă în viața ta, astfel încât să te poți focaliza asupra țințelor pe care dorești să le corectezi. Pe de altă parte, te poate ajuta să abordezi terapia prin ciocănituri în maniera cea mai ideală pentru a obține rezultatele dorite prin înțelegerea aspectelor și straturilor fiecărei probleme, inclusiv a conexiunilor dintre acestea. Aceste emoții, simptome, evenimente și convingeri limitatoare sunt subiectele de care ne vom ocupa în restul cărții de față. Scopul nostru este să le eliminăm o dată pentru totdeauna, astfel încât să facem loc pentru un eu nou, mai sănătos și mai fericit!

Afirmații negative versus afirmații pozitive

Așa cum spuneam în capitolul 1, foarte mulți oameni mă întreabă de ce insistă terapia prin ciocănituri asupra lucrurilor negative din viața noastră, și nu asupra celor pozitive. Consider acest subiect foarte important, așa că doresc să mai insist puțin asupra lui.

Tot mai mulți oameni studiază Legea Atracției, care afirmă că ideile pe care le cultivi atrag o realitate corespunzătoare. De aceea, ei se tem că prin repetarea frazelor de reamintire „negative” nu fac decât să afirme și să atragă aceste realități. Realitatea este că aceste gânduri, experiențe, convingeri și simptome negative există deja și ne afectează viața, indiferent dacă ne gândim sau nu în mod conștient la ele. Negarea existenței lor nu le face în niciun caz să dispară. Prin recunoașterea lor, scoaterea lor la lumină și convingerea

amigdalei că nu sunt periculoase, noi putem scăpa pentru totdeauna de ele.

Atunci când grădina îți este invadată de buruieni, nu ajută la nimic să repeți la infinit: „Nu există buruieni, nu există buruieni, nu există buruieni...” Degeaba preținzi că acestea nu sunt prezente și degeaba te focalizezi exclusiv asupra florilor din grădina ta! Buruienile nu vor dispărea decât atunci când vei trece la treabă și vei începe să le smulgi.

În final, smulgerea concretă a buruienilor te lasă cu o grădină plină cu plante frumoase și sănătoase. La fel se petrec lucrurile și în cazul psihicului tău. Dacă îți vei face timp să smulgi buruienile din trecut, vei rămâne în final cu un sine sănătos, plin de energie, fericit și împlinit.

Un alt aspect important legat de EFT pe care trebuie să îl menționăm este că această tehnică nu șterge automat amintirile sau emoțiile, ci doar le *procesează*. Această distincție este esențială. După procesare, noi continuăm să rămânem cu lecțiile, perspectivele și amintirile din trecutul nostru. În schimb, dacă încercăm să îngropăm o experiență, să o ștergem fără a o procesa, aceasta nu va dispărea niciodată din subconștientul nostru.

Adeseori, atunci când lucrez cu mânia unui client (prin aplicarea terapiei prin ciocănituri), aceasta este procesată de mintea și de corpul său și se transformă în tristețe. Atunci când aplicăm EFT pentru tristețe, aceasta este transformată în durere sufletească, iar în cazul în care continuăm să lucrăm pentru procesarea acesteia, ea se transformă în recunoștință pentru experiența trăită și pentru lecția învățată. Pe măsură ce mânia inițială este eliminată, din ce în ce mai multe sentimente pozitive ies la lumină.

Dacă nu se petrece un miracol în primul minut de aplicare a terapiei prin ciocănituri, continuă să o aplici!

Unul din cele mai uimitoare beneficii ale EFT este rapiditatea cu care produce această tehnică rezultate pozitive și durabile care ar avea nevoie de luni și de ani de zile pentru a fi obținute prin terapiile convenționale.

Așa-zisele miracole care apar în primul minut se petrec când te aștepti mai puțin. Ele se pot petrece destul de frecvent, dar totuși nu reprezintă regula. Cu toții avem tipare emoționale adânc înrădăcinate în subconștientul nostru care nu dispar cu una cu două, iar creierul nostru este setat să se opună schimbărilor de orice fel. De aceea, cele mai mari transformări se petrec în cazul celor ferm hotărâți să continue cu aplicarea terapiei prin ciocănituri.

În cazul emoțiilor foarte adânc înrădăcinate – ai rădăcinilor cele mai groase și mai ascunse ale arborelui ciocăniturilor – călătoria terapiei prin ciocănituri poate lua uneori o turnură neașteptată. Dacă problema pe care încerci să o rezolvi, de cele mai multe ori o emoție, pare să se înrăutățească la începutul terapiei, înseamnă că te afli pe calea cea bună. Atunci când începi să aplici ciocăniturile asupra emoțiilor tale, foarte multe materiale reprimite ies la suprafața conștiinței. De aceea, nu te descuraja, căci aceasta reprezintă maniera corpului tău de a-ți spune exact *câtă* energie emoțională este stocată în jurul problemei cu care lucrezi. Dacă vei continua să aplici ciocăniturile, mai devreme sau mai târziu aceasta va dispărea. Indiferent dacă vei obține acest rezultat în câteva minute sau în mai multe ore ori săptămâni, te asigur că el îți va schimba dramatic viața.

Poți face acest lucru

Sunt conștient că la început terapia prin ciocănituri poate induce o anumită confuzie și poate părea stranie.

Dar dacă vei învăța suita punctelor și dacă vei înțelege procesul, vei experimenta rapid rezultate în toate domeniile de viață de care ne vom ocupa în această carte.

Iubește-te suficient de mult pe tine însuși pentru a-ți acorda cel puțin 15 minute pentru a experimenta chiar acum EFT. Dacă vei trăi această experiență, indiferent dacă ea va consta într-o transformare minoră sau într-un miracol de proporții, vei ști că merită să continui să implementezi acest proces în viața ta.

De altfel, gândește-te: dacă acest instrument se va dovedi atât de eficient cum pretind alții că este și dacă vei experimenta rezultatele pe care alții susțin că le-au experimentat deja, cum va arăta în final viața ta?

Cum te-ai simți dacă ai scăpa de durerea pe care o simți la ora actuală?

Dar dacă ai scăpa de vechile răni, traume și istorii de viață care nu îți mai sunt de folos?

Ce ai putea crea, ce realizări ai putea avea și ce contribuții îți-ai putea aduce dacă ai reuși să te eliberezi o dată pentru totdeauna de vechile convingeri limitatoare, de bagajul rămas din trecut și de istoria care se cramponează de tine?

Totul începe cu acest pas mic: învățarea punctelor pe care trebuie să le ciocănești și practicarea terapiei prin ciocănituri suficient de mult timp pentru a trăi o primă schimbare.

Poți face acest lucru!

(Îți reamintesc că există un film video cu instrucțiuni referitoare la puncte și la întregul proces pe site-ul meu, www.thetappingsolution.com/tappingvideo).

CAPITOLUL 3

ELIMINAREA ANXIETĂȚII, SENTIMENTULUI CĂ EȘTI DEPĂȘIT ȘI STRESULUI

Dumnezeu mi-a dat seninătatea de a accepta lucrurile pe care nu le pot schimba; curajul de a le schimba pe cele asupra cărora pot interveni; și înțelepciunea de a face diferența între cele două categorii.

REINHOLD NIEBUHR

Claire era pe punctul de a avea o cădere nervoasă... deși nimeni din jurul ei nu și-ar fi putut da seama de acest lucru.

Din perspectiva lumii exterioare, ea era o femeie fericită și împlinită. Avea o slujbă bună, copii minunați și o relație decentă cu soțul ei. Era o persoană plină de iubire, focalizată, care încerca să transforme această lume într-una mai bună. Conștientă că dorește să își îmbunătățească viața, Claire era atentă la ceea ce mânca, la gândurile și la acțiunile sale. Lucra cu ea însăși, încerca să își reducă stresul

și să fie în permanență pozitivă. Și totuși, ceva lipsea din viața ei.

Primele simptome care i-au apărut păreau destul de inocente: niște dureri ciudate în corp. Medicii nu au putut găsi nicio explicație pentru acestea. Claire dormea prost, se simțea obosită în timpul zilei, s-a îngrășat și nu putea slăbi, indiferent ce cure încerca, și avea un sentiment apăsător de anxietate și de iritare de care nu putea scăpa.

Când și-a făcut puțin timp și și-a examinat viața, ea a ajuns la concluzia că: *„Este prea mult. Este o responsabilitate prea mare. Sunt prea multe lucruri de făcut. Presiunile financiare sunt prea mari. Este prea greu să am grijă de copii și să fiu o mamă bună. Este prea greu să încerc să fiu o soție bună. Este prea greu să încerc să mănânc sănătos. Este prea greu să încerc să arăt bine, să mă simt bine și să încerc să țin pasul cu vecinii.”*

Viața modernă, cu toți factorii ei de stres – pe care îi cunoaștem și noi atât de bine – ajunsese să i se pară insuportabilă lui Claire.

Ți se pare familiar acest scenariu?

Ce înseamnă „prea mult” în viața ta? Ce te stresează cel mai tare? Ce lucruri îți scapă de sub control? Ce simptome fizice manifestă corpul tău?

Sentimentele de anxietate generalizată, de copleșire, oboseală și responsabilitate intensă au devenit sinonime cu viața modernă. „Asta este viața, am ajuns să ne spunem. Ritmul ei este amețitor. Suntem supraocupați, iar lucrurile se succed cu repeziciune, până când ni se pare prea greu chiar și să respirăm.”

Îți mai amintești de momentele în care ai simțit nevoia să inspire adânc? Fă o astfel de inspirație chiar acum și vezi ce simți. S-ar putea să realizezi că: *„Uau! Mă simt atât de stresat. Corpul meu funcționează pe turație maximă și nici măcar nu am observat acest lucru până acum. Când m-am relaxat ultima dată?”*

Noi ne-am creat tipare mentale și comportamentale care nu ne mai servesc și care nu sunt sustenabile. De aceea simțim atât de frecvent dureri corporale a căror cauză nu o putem identifica. De aceea ne îmbolnăvim atât de des, punând aceste boli pe seama altor factori biologici exteriori, precum virușii, bacteriile și poluarea. De aceea ne simțim tot timpul stresați, anxioși și neconfortabil. De aceea dormim prost și ne îngrășăm excesiv. De aceea ni se pare că avem prea multe lucruri de făcut și ajungem la concluzia că stresul nostru nu va dispărea niciodată. De aceea nu suntem prezenți în momentul de față și nu ne bucurăm de viață.

Mulți dintre clienții mei îmi spun că nu este vina lor sau a felului în care gândesc. Problema este *viața însăși!*

Ei îmi spun: „Aș fi fericit dacă cutare sau cutare lucru s-ar schimba”, „Aș fi fericit dacă aș avea mai puține lucruri de făcut”, „Aș fi fericit dacă aș avea mai mulți bani” sau „Aș fi fericit dacă aș slăbi.” Ei cred că până când aceste lucruri nu se vor întâmpla, nu vor putea fi fericiți.

Ei bine, am o veste proastă pentru cei care gândesc astfel (știu, veștile proaste par să se acumuleze, dar îți promit că vor veni și cele bune!): singura modalitate prin care vei putea obține mai mulți bani, prin care vei putea slăbi, prin care vei putea fi mai sănătos și prin care te vei putea simți mai împlinit constă în a-ți schimba mai întâi felul de a gândi. Tu trebuie să descoperi o cale prin care să îți reduci nivelul de stres, să îți procesezi emoțiile negative, să te eliberezi de trecut și să nu mai repeți tiparele negative. Numai așa îți vei putea construi viața pe care ți-o dorești.

A existat o vreme în care această reducere a stresului și această schimbare a tiparelor personale părea o sarcină cvasi-imposibilă, dar la ora actuală ele au devenit posibile foarte rapid prin EFT.

Am arătat în primul capitol efectele uimitoare pe care le poate avea terapia prin ciocănituri asupra corpului fizic prin reducerea reacției de tip „luptă sau fugi” și prin calmarea amigdalei. Aceste efecte sunt la fel de uimitoare și în ceea ce privește emoțiile. Dacă vei aplica terapia prin ciocănituri asupra tiparelor, convingerilor și emoțiilor tale, viața ta se va schimba aproape instantaneu. Acest lucru s-a întâmplat cu Claire în urma ședințelor cu mine, așa cum vei constata în paginile următoare, și ți se poate întâmpla inclusiv ție.

„Nimic nu funcționează vreodată...”

Când am început să discut cu Claire despre viața ei și despre ceea ce se întâmpla, unul din primele lucruri pe care mi le-a spus a fost că o bună parte din frustrarea ei se datora metodelor de reducere a stresului pe care le-a încercat în trecut: yoga, meditația, afirmațiile și gândirea pozitivă. În final, ajunsese la concluzia că „nimic nu funcționa vreodată în cazul ei”. Într-adevăr, atunci când ne aflăm pe o cale a descoperirii și a îmbunătățirii de sine, dar anii trec și nu vedem rezultatele pe care speram inițial să le obținem, acest lucru se poate dovedi extrem de frustrant! Din păcate, această frustrare – și așteptarea corespondentă de a obține noi rezultate negative – reprezintă exact elementul care ne menține blocați. De multe ori, ea se adaugă la alte sentimente negative pe care le avem în legătură cu noi înșine.

Știu ce ar trebui să fac, dar nu fac niciodată acest lucru.

Am încercat alte tehnici, dar acestea nu par să funcționeze în cazul meu.

Ele par să funcționeze în cazul altor oameni, dar nu și în al meu.

Încep întotdeauna să parcurg o anumită cale, dar nu o duc niciodată la bun sfârșit. (Vom schimba acest tipar chiar acum, ca să poți termina această carte!)

Toată această frustrare trebuie eliminată, pentru a elimina anxietatea generată de faptul că tehnicile de dezvoltare personală pe care le-ai încercat nu par să dea rezultate în cazul tău. În acest fel, te vei deschide în fața unor noi posibilități. În caz contrar, tiparul că „nimic nu funcționează în cazul meu” sau convingerea că „nu termin niciodată ce am început” vor începe să devină manifeste, iar tu *nu* vei termina această carte, chit că revelația de care ai nevoie s-ar putea afla în capitolul 9 (să zicem). Alternativ, ai putea citi cartea fără să aplici nimic din ce scrie în ea (or, întreaga magie se produce numai prin practică).

De aceea, îți propun să faci chiar acum o ședință de terapie prin ciocănituri pentru a elimina aceste așteptări negative.

SCENARIU PENTRU O ȘEDINȚĂ DE TERAPIE PRIN CIOCĂNITURI: „Nimic nu funcționează vreodată în cazul meu...”

(Punctele care trebuie ciocănite se găsesc la pagina 31).

De-a lungul acestei cărți vei găsi diferite scenarii pentru ședințele de terapie prin ciocănituri, pentru tratarea unei întregi game de probleme. Toate încep cu „afirmația de început” care descrie problema cu care dorești să lucrezi.

Spre exemplu, afirmația de început a acestui scenariu este: „Mă simt frustrat deoarece nimic nu funcționează vreodată în cazul meu.”

Repetă de câteva ori această frază, apoi evaluează cât de adevărată ți se pare pe o scală de la 0 la 10, 10 fiind valoarea care desemnează „adevărul absolut”, iar 0 cea care arată că nu consideri „deloc adevărată” fraza.

La modul general, dacă evaluarea nivelului adevărului este de minim 5, înseamnă că merită să te apuci imediat de treabă și să lucrezi cu această problemă.

Reține: acestea sunt simple fraze și idei de ordin general, menite să te ajute să începi. Dacă simți nevoia de a reformula frazele sau de a folosi alte cuvinte ori idei, nu ezita să îți urmezi intuiția.

Punctul loviturii de karate: Chiar dacă mă simt frustrat pentru că nimic nu funcționează vreodată în viața mea, mă iubesc și mă accept plenar și în totalitate pe mine însumi.

Punctul loviturii de karate: Chiar dacă am tendința de a nu termina vreodată ceea ce încep, mă iubesc și mă accept plenar și în totalitate pe mine însumi.

Punctul loviturii de karate: Chiar dacă mă simt anxios pentru că nimic nu pare să meargă în viața mea, optez pentru a mă relaxa.

Sprânceană: Nimic nu funcționează vreodată...

Partea laterală a ochiului: Toată această frustrare...

Sub ochi: Mă simt frustrat pentru că nimic nu funcționează vreodată în viața mea...

Sub nas: Am încercat atâtea lucruri diferite...

Bărbie: Dar nimic nu funcționează vreodată...

Claviculă: Nici această terapie nu va funcționa probabil...

Sub braț: Cel mai probabil, această terapie nu va funcționa în cazul meu...

Creștetul capului: Toată această frustrare...

Sprânceană: Nimic nu funcționează vreodată...

Partea laterală a ochiului: Încep lucrurile, dar nu le duc la bun sfârșit...

Sub ochi: Gândul de a începe altceva mă umple de anxietate...

Sub nas: Căci am acumulat atâtea experiențe ale lucrurilor care nu au funcționat...

Bărbie: În cazul altora funcționează...

Claviculă: Dar nu și în al meu...

Sub braț: Toată această frustrare...

Creștetul capului: Toată această anxietate și această frustrare...

Iar acum, să facem o rundă în care să aplicăm afirmațiile pozitive corespondente. (Reține: nu aplica afirmațiile pozitive decât dacă acestea îți conferă o anumită stare de ușurare sau dacă ți se par măcar parțial adevărate. Nu forța niciodată afirmațiile pozitive. Continuă să aplici ciocăniturile asupra lucrurilor care te deranjează până când sentimentele pozitive ajung să ți se pară cu adevărat naturale. Dacă în timpul unei runde pozitive mintea îți spune: „Nu te cred!” sau „Nu poate fi adevărat!”, înseamnă că trebuie să lucrezi în continuare cu afirmațiile negative până la eliminarea lor completă din subconștientul tău.

Sprânceană: Optez pentru a mă deschide în fața posibilității ca această tehnică să funcționeze...

Partea laterală a ochiului: Optez pentru a elimina orice frustrare din corpul meu...

Sub ochi: Multe lucruri pe care le-am încercat au funcționat...

Sub nas: Mi-am schimbat de multe ori în bine viața...

Bărbie: Și optez pentru a mi-o schimba din nou...

Claviculă: Optez pentru a crede în capacitatea mea de a-mi schimba viața în bine...

Sub braț: Optez pentru a mă elibera de frustrarea sau de anxietatea din corpul meu...

Creștetul capului: Mă eliberez... Mă eliberez...

Pentru o ședință extinsă de terapie prin ciocănituri pe acest subiect, vizitează site-ul meu, www.thetappingsolution.com/tap1.

Identificarea schimbărilor cognitive și „Efectul Apogeului”

După ce a aplicat suita ciocăniturilor pe acest scenariu și și-a diminuat starea de frustrare, Claire a ajuns să-mi spună:

– Știi ceva? Nu este adevărat că nimic nu funcționează vreodată în viața mea. Am avut foarte multe succese și mi-am schimbat dramatic viața în bine în ultimii doi ani. Sper ca această terapie să mă ajute încă și mai mult.

Ce s-a întâmplat în cele câteva minute de când îmi spusese că „Nimic nu funcționează pentru mine”? Mă mințise înainte? Își schimbase părerea în numai câteva minute?

Nu. Înainte, mintea ei subconștientă rula un tipar și un sistem de convingeri care îi spuneau că „Nimic nu funcționează pentru mine.” Creierul și corpul ei își aminteau de experiențele negative din trecut, de toate acele mini-traume datorate eșecurilor sale, incapacității ei de a se ierta pe sine și de a procesa experiențele prin care a trecut. Aceste experiențe i-au creat convingerea limitatoare că nu o va scoate niciodată la capăt. Prin aplicarea ciocăniturilor asupra

Eliminarea anxietății, sentimentului că ești depășit și stresului

sentimentului de frustrare și asupra poveștii pe care și-o spunea singură, ea a reușit să elimine vechiul tipar mental și i-a permis unei noi convingeri să iasă la lumină.

Atunci când aplicăm EFT asupra acestor sentimente și experiențe, în mintea noastră subconștientă se produce o schimbare cognitivă care ne permite să vedem mai clar, să reducem zgomotul din mintea și din corpul nostru. De multe ori, schimbarea este atât de profundă încât oamenii nici nu-și mai amintesc ce gândeau înainte. Așa cum spunem mai devreme, EFT nu șterge amintirile și gândurile, dar elimină tiparele emoționale și energetice negative care stau la baza acestora. În acest fel, metoda ne modifică perspectiva și reacția în fața evenimentelor, ajutându-ne să mergem înainte.

La nivelul ei extrem, această schimbare este numită „Efectul Apogeului”. Acesta se petrece atunci când tiparele noastre mentale se transformă atât de dramatic încât ajungem să credem că ciocăniturile nu au avut niciun efect asupra lor, căci pur și simplu nu am avut niciodată o problemă cu convingerile noastre! Spre exemplu, cineva poate avea o fobie față de păianjeni, poate aplica ciocăniturile asupra ei, după care poate declara sus și tare că nu s-a temut niciodată de păianjeni, căci tiparul din mintea sa s-a schimbat atât de dramatic încât nu mai poate crede că s-a temut vreodată de aceste creaturi. Acesta este unul din motivele pentru care trebuie să folosim scala de la 0 la 10 după fiecare rundă de ciocănituri. Aceasta ne ajută să ne evaluăm corect progresul, dar și să ne aducem aminte de unde am plecat.

Identificarea tiparelor

Pe parcursul acestei cărți, vom explora tiparele referitoare la tot felul de domenii importante ale vieții, inclusiv

la pierderea în greutate, relații, finanțe și așa mai departe. În acest capitol vom continua însă să ne referim doar la tiparele de ordin general, respectiv la sistemele de convingeri limitatoare și la obișnuințele care contribuie la accentuarea stresului din viața noastră.

Stresul include atât simptomele cât și cauzele dificultăților de zi cu zi cu care ne confruntăm. De bună seamă, el nu are nimic plăcut. Stresul face ravagii în corpul nostru, amplifică secreția de cortizol (care contribuie la îngrășare și la incapacitatea de a slăbi), ridică tensiunea sângelui, glicemia și așa mai departe. Mai mult, reacția organismului nostru în fața stresului conduce la noi situații stresante. Spre exemplu, dacă stresul este declanșat de un coleg la o ședință de la serviciu, te poți duce acasă și îți poți descărca nervii asupra copiilor sau asupra partenerului de cuplu. Și astfel, ciclul continuă la infinit.

Așadar, ce putem face pentru a pune capăt acestui ciclu? Răspunsul este schimbarea reacției de tip „luptă sau fugi” despre care am discutat în detaliu în capitolul 1.

.....

Un sfat: Afirmatia opțiunilor

Așa cum am văzut, modalitatea tradițională de a începe o rundă de ciocănituri constă în repetarea afirmației de pornire: *Chiar dacă* _____ [completează spațiul gol cu problema pe care încerci să o rezolvi], *mă iubesc și mă accept plenar și în totalitate pe mine însumi.*

Doresc să îți prezint acum o alternativă, pe care noi o numim „afirmație a opțiunilor”. Aceasta a fost creată de

dr. Patricia Carrington, una din pionierele EFT, și constă în schimbarea finalului afirmației de pornire cu o opțiune. Există două justificări pentru folosirea unei afirmații a opțiunilor:

a. Îți asigură o alternativă dacă îți vine greu să spui: „Mă accept plenar și în totalitate pe mine însumi.”

b. Îți conferă un sentiment de putere, ajutându-te să simți că îți controlezi propria experiență.

O afirmație a opțiunilor sună astfel: *Chiar dacă* _____ [completează spațiul gol cu problema pe care încerci să o rezolvi], *optez pentru* _____ [completează spațiul gol cu o afirmație pozitivă].

Spre exemplu:

Chiar dacă sunt furios din cauza lucrurilor care s-au întâmplat la serviciu, optez pentru a mă detașa.

Chiar dacă mă doare spatele, optez pentru a mă relaxa.

Chiar dacă mă simt frustrat din cauză că i-am spus cu-tare lucru, optez pentru a mă ierta pe mine însumi.

Folosește-ți intuiția pentru a stabili când este mai potrivit să începi cu o afirmație a opțiunilor în locul celei de pornire.

.....

„Mă simt copleșit!”

Melissa tocmai și-a realizat unul din principalele obiective în viață, terminând de scris prima ei carte. Ea a visat ani la rând să o scrie, așa că ai putea fi tentat să crezi că acum se simțea mândră, sărbătorind și făcând pașii necesari pentru a-și promova cartea.

Nici vorbă însă! Melissa se simțea blocată.

Luni la rând, ea nu a făcut nimic pentru a-și promova cartea. Toate exemplarele își găsiseră locul în garaj. Când am întrebat-o de ce, mi-a răspuns:

– Sunt prea multe lucruri de făcut! Trebuie să creez un site pentru promovarea cărții, să contactez site-ul Amazon etc. Nu știu să fac astfel de lucruri! Am o listă lungă de un kilometru cu lucruri care trebuie făcute, dar nu mă pot apuca de nimic!

După ce am mai discutat o vreme cu ea, am detectat un sabotaj subconștient și o rezistență în fața schimbării. Vom discuta despre ambele tipare în capitolul 4. Înainte de a mă ocupa însă de rezolvarea lor, primul lucru pe care trebuia să îl fac era să o ajut pe Melissa să scape de sentimentul de copleșire. În acest scop, am aplicat mai multe runde de ciocănituri.

**Scenariu pentru o ședință de terapie
prin ciocănituri: „Mă simt stresat,
epuizat și copleșit”**

(Punctele care trebuie ciocănite se găsesc la pagina 31).

Înainte de a începe să aplici ciocăniturile, întreabă-te: „Din ce motiv mă simt copleșit? Ce nu cred că pot duce la bun sfârșit? Ce anume mă stresează?”

Încearcă apoi fraza de pornire: „Sunt copleșit și am prea multe lucruri de făcut.” Evaluează cât de adevărată ți se pare ea pe o scală de la 0 la 10, 10 fiind valoarea care desemnează adevărul absolut, iar 0 cea care arată că nu consideri deloc adevărată fraza. Dacă este posibil, identifică principalul gând sau eveniment care te stresează și evaluează-le de asemenea pe scala de la 0 la 10. În acest

fel vei putea pătrunde mai adânc în esența problemei și vei putea obține rezultate mai edificatoare.

Punctul loviturii de karate: Chiar dacă mă simt stresat și copleșit și chiar dacă am prea multe lucruri de făcut, mă accept plenar și în totalitate pe mine însumi.

Punctul loviturii de karate: Chiar dacă am o listă lungă de un kilometru cu lucruri de făcut, care mă stresează, mă accept plenar și în totalitate pe mine însumi.

Punctul loviturii de karate: Chiar dacă simt că nu voi reuși niciodată să duc la bun sfârșit lucrurile, căci nu mi se pare că sunt suficient de inteligent, mă accept plenar și în totalitate pe mine însumi.

Sprânceană: Nu pot face tot ce am de făcut...

Partea laterală a ochiului: Mă simt copleșit...

Sub ochi: Sunt atât de stresat și mă simt atât de copleșit...

Sub nas: Pur și simplu, sunt prea multe lucruri de făcut...

Bărbie: Sunt copleșit...

Claviculă: Prea multe lucruri de făcut...

Sub braț: Prea puțin timp...

Creștetul capului: Nu pot face față...

Sprânceană: Nu știu cum o să reușesc să rezolv toate problemele...

Partea laterală a ochiului: Nu pot să le rezolv...

Sub ochi: Căci am prea multe lucruri de făcut...

Sub nas: Am nevoie de ajutor...

Bărbie: Ziua nu este suficient de lungă...

Claviculă: Pentru a rezolva tot ce am de rezolvat...

Sub braț: Mă simt atât de copleșit...

Creștetul capului: Mă simt atât de copleșit...

Continuă să aplici ciocăniturile de-a lungul mai multor runde negative (consideră-le runde ale „adevărului”, căci de fapt atunci când rostești aceste afirmații, ceea ce faci este să spui ceea ce simți, să îți descrii adevărul personal!). Dacă te simți pregătit, treci apoi la runde pozitive.

Sprânceană: Optez pentru a mă relaxa...

Partea laterală a ochiului: Dispun de resursele necesare pentru a duce la bun sfârșit tot ce am de făcut...

Sub ochi: Am făcut astfel de lucruri și înainte, deci pot să le fac și acum...

Sub nas: Optez pentru a mă elibera de sentimentul de neputință / copleșire...

Bărbie: Trebuie să termin ce am de făcut...

Claviculă: Iar stresul nu mă va ajuta cu nimic...

Sub braț: Elimin sentimentul de neputință / copleșire...

Creștetul capului: Mă eliberez complet de el.

Continuă să aplici ciocăniturile repetând aceste afirmații pozitive ori de câte ori simți nevoia.

Reține: ceea ce descriem aici sunt simple afirmații de ordin general. Cu cât vei fi însă mai specific în legătură cu situația ta personală, cu atât mai bune vor fi rezultatele pe care le vei obține. Spre exemplu, dacă în timpul rundelor de dinainte ți-ai dat seama că principalul motiv de stres este un proiect pe care îl ai de făcut pentru serviciu, aplică terapia prin ciocănituri pentru acest proiect și pentru ceea ce simți în legătură cu el: „Chiar dacă mă simt profund stresat din cauza acestui proiect pe care îl am de făcut pentru serviciu și chiar dacă mi se pare că nu îl voi termina niciodată, mă accept plenar și în totalitate pe mine însumi.”

Repetă de trei ori afirmația, apoi aplică ciocăniturile pe suita de puncte.

În timpul acestei runde, este posibil să realizezi că te simți furios și să îți dai seama că șeful tău nu te apreciază suficient de mult pentru efortul pe care îl depui pentru acest proiect. În acest caz, continuă cu afirmația: „Chiar dacă sunt furios pe șeful meu pentru că nu îmi recunoaște eforturile, mă accept plenar și în totalitate pe mine însumi.”

Repetă și această afirmație de trei ori, apoi aplică ciocăniturile pe suita de puncte.

Continuă astfel până când ajungi să elimini complet tot ceea ce te preocupă. Uneori, oamenii care aplică terapia prin ciocănituri nu știu când trebuie să încheie o ședință și când s-a eliminat problema cu care lucrează. Personal, obișnuiesc să le recomand clienților mei să continue să lucreze până când evaluarea problemei scade la valoarea 1 sau 2 pe scala de la 0 la 10. De bună seamă, valoarea 0 ar fi de preferat, dar uneori sentimentele noastre continuă să reverbereze o vreme, dispărând complet abia peste câteva ore.

Oricum ar fi, nu poți greși! Chiar dacă nu lucrezi decât 15 minute cu o problemă dificilă, timp în care reușești să o reduci de la valoarea 10 la 4, după care simți că nu mai poți continua, tot ai făcut un progres important! Ascultă-ți intuiția și corpul. Fă tot ceea ce poți, dar nu te extenua. Uneori este de preferat să te mulțumești cu valoarea 4 pentru o zi sau două, pentru a continua apoi procesarea atunci când te simți pregătit să revii la ea.

Pentru o ședință extinsă de terapie prin ciocănituri pe acest subiect, vizitează site-ul meu, www.thetappingsolution.com/tap2.

Rezultatele obținute de Melissa

După ce a aplicat împreună cu mine terapia prin ciocănituri timp de un sfert de oră, Melissa mi-a spus:

– Știi, de fapt nu sunt chiar atât de multe lucruri de făcut în legătură cu promovarea cărții, iar ceea ce este de făcut nu mă deranjează chiar atât de tare. Tot ce trebuie să fac este să le iau pe rând și să devin conștientă că nu trebuie să le fac pe toate în același timp.

Cu alte cuvinte, perspectiva ei s-a schimbat dramatic! Ce s-a întâmplat? Ea avea aceleași lucruri de făcut ca și înainte de terapie. Din acest punct de vedere nu s-a schimbat nimic. Ce s-a schimbat în acest caz? Melissa și-a redus zgomotul din mintea ei care îi spunea că situația cu care se confrunta (toate lucrurile pe care le avea de făcut pentru a-și promova cartea) era periculoasă și copleșitoare. Mintea și corpul ei își creaseră o amenințare (prin reacția de tip „luptă sau fugi” despre care am vorbit în capitolul 1), deși aceasta nu exista de fapt. Nu exista niciun pericol fizic care să o amenințe, dar tiparele ei mentale îl creau o stare de stres și de blocaj.

Așa cum îmi place să repet des: folosirea EFT ne face mai *inventivi*. Ajungem astfel să simțim că putem face față mai ușor lumii din jurul nostru. Este ca și cum s-ar aprinde un bec în creierul nostru, convingându-l pe acesta că lucrurile de care se temea nu există și că locul în care se află nu este înfricoșător. Corpul îl urmează imediat, iar noi facem față mult mai bine situației cu care ne confruntăm! Ajungem astfel la înțelegere și la pace – în legătură cu noi înșine, cu ceilalți oameni și cu circumstanțele exterioare.

Ce îi face pe unii oameni să își vadă liniștiți și senini de zilele în care sunt foarte ocupați, să savureze provocările și să evolueze fără niciun efort aparent între diferitele sarcini

și evenimente, în timp ce alții intră în panică, simțindu-se stresați și copleșiți?

Primii și-au dezvoltat convingeri și moduri de a gândi sănătoase și echilibrate, în timp ce ceilalți nu au făcut acest lucru. Cu ajutorul EFT noi putem schimba aceste convingeri și moduri de a gândi, înlocuindu-le cu altele, mai echilibrate. Putem înceta să mai reacționăm emoțional, ancorându-ne într-o mai mare măsură în starea existențială (de a fi pur și simplu). Putem reduce zgomotul mental din capul nostru și ne putem elibera de stres, de anxietate și de sentimentul că suntem copleșiți. Devenim astfel mai inventivi, așa cum dovedește cazul Melissei. Ne vedem liniștiți de viață și învățăm să ne bucurăm de ea!

.....

Un sfat: Ce anume te face să te simți copleșit? Vorbește liber despre acest subiect și aplică ciocăniturile

Oamenii care de-abia încep să practice EFT se simt adeseori blocați, „neștiind ce să spună” atunci când aplică ciocăniturile. Ei se plâng că nu știu dacă aplică corect tehnica și ce cuvinte să folosească. O modalitate simplă și amuzantă de a face acest lucru constă în descrierea liberă, într-un limbaj de conversație, a problemei cu care te confrunți, în timp ce aplici ciocăniturile pe suita de puncte. Nu trebuie să urmezi strict protocolul terapiei prin ciocănituri, ci poți vorbi liber despre lucrurile care te preocupă în timp ce aplici ciocăniturile.

Spre exemplu, imaginează-ți că vorbești la telefon cu un prieten și că îi povestești ce zi îngrozitoare ai avut la serviciu. În tot acest timp aplică terapia prin ciocănituri! Prietenul tău nu trebuie să știe ce faci. În timp ce îți descarci astfel

tensiunea nervoasă, corpul tău se calmează și procesează emoțiile prin care treci. În acest fel, poți profita de beneficiile terapiei prin ciocănituri fără a-ți crea un scenariu particular.

Nu este nimic greșit în a-ți descărca tensiunea nervoasă. Problemele apar doar atunci când faci acest lucru în mod repetat, referindu-te la același subiect, fără ca în tine să se schimbe ceva. Dacă vei aplica însă ciocăniturile în timp ce te descarci, multe lucruri se vor schimba:

- a. Te vei elibera mult mai rapid de obsesia ta.
- b. Perspectiva ta asupra situației se va schimba.
- c. Vei descoperi în mod natural soluții ingenioase.

Foarte mulți oameni îmi spun că nu există nicio soluție pentru situația cu care se confruntă. Eu nu îi contrazic niciodată, dar le cer să aplice ciocăniturile în timp ce îmi povestesc despre stresul lor sau despre starea lor de furie ori de tristețe. Cel mai adesea, ei descoperă chiar în timp ce îmi povestesc soluții potențiale la care nu se gândiseră până atunci. De aceea, nu ezita să te plângi, să te lamentezi și să te descarci din punct de vedere emoțional – dar nu uita să aplici ciocăniturile în tot acest timp. Vei vedea astfel cu ochii tăi diferența!

.....

Poveștile pe care le spui

Lauren, o mamă a doi copii din Colorado, era nemulțumită de căsnicia sa și de greutatea sa corporală, și în plus se simțea copleșită și deprimată. Ea și-a început ședința cu mine povestindu-mi ce se întâmpla în viața ei.

A vorbit fără pauză timp de 20 de minute, insistând în-deosebi asupra situației de la locul de muncă, pe care o considera extrem de dramatică. Am încercat să o întrerup de câteva ori pentru a o întreba cum se simte, dar nu am avut niciun succes.

În cele din urmă, mi-am ridicat palma către ea, în clasicul semn de „stop”. Am reușit astfel să o fac să tacă, după care i-am spus plin de înțelegere, dar cu fermitate:

– Lauren, gata cu poveștile. Știu că este o istorie dramatică, dar aceasta nu ești tu.

Lauren a înțeles instantaneu ce doresc să spun. S-a oprit, a inspirat profund, după care mi-a spus:

– O, Doamne... Într-adevăr, nu fac altceva decât să povestesc întruna aceste lucruri!

Problema lui Lauren nu era că îmi spunea aceste lucruri, ci faptul că se identifica atât de plenar cu ele. Nu făcea altceva decât să se gândească tot timpul la ele, să le povestească la infinit oricui era dispus să o asculte și să ruleze întruna același scenariu. Nu era conectată cu sentimentele ei, nu avea o perspectivă analitică și nu căuta efectiv o soluție, ci îi plăcea pur și simplu să povestească faptele.

Cu toții facem foarte frecvent acest lucru, devenind fascinați de propria noastră telenovelă, cu toți eroii și cu toate dramele ei. Povestim adeseori istorii legate de ce „ne-au făcut” ceilalți oameni, cât de urât am fost tratați și cât de nedreaptă este această lume. Ne descriem astfel la infinit supărarea, durerea sufletească, gelozia, teama și celelalte emoții negative, încercând să validăm astfel ce am făcut și să dăm vina pe alții.

Cu ce rămânem însă în urma acestor povești? Ce avem de câștigat de pe urma lor?

Viața lui Lauren nu avea să se schimbe decât dacă ea înceta să mai povestească la infinit aceleași lucruri. De îndată ce a înțeles acest lucru, am început să aplicăm împreună o ședință de terapie prin ciocănituri pentru obiceiul ei de a spune povești. Așadar, nu am lucrat propriu-zis asupra situației de la locul ei de muncă, deși acesta era motivul pentru care venise la mine. Am folosit în acest scop afirmațiile:

„Chiar dacă îmi spun tot timpul aceste povești și mă agăț de drama mea personală, mă accept plenar și în totalitate pe mine însămi.”

„Chiar dacă rulez din nou și din nou aceleași tipare, mă accept plenar și în totalitate pe mine însămi.”

Ne-am focalizat apoi asupra *emoțiilor* pe care le asocia cu povestea sa. Nu ne-am propus să ignorăm în sine povestea, ci doar să o procesăm într-o direcție diferită. În final, când am întrebat-o pe Lauren cum se simțea în legătură cu situația ei, ea a reușit să se calmeze și să se conecteze cu inima sa, după care mi-a răspuns:

– Mi se pare că fac prea multe lucruri pentru alții și prea puține pentru mine. De aceea, sunt plină de resentimente.

A fost o mare revelație pentru Lauren, așa că am explorat și alte cazuri din viața ei în care îi pusese pe alții mai presus, ignorându-și propriile nevoi, după care toată lumea a avut de suferit. Atunci când călătorești cu avionul, unul din primele lucruri care ți se spune este că în caz de depresurizare, trebuie să îți pui mai întâi propria mască de oxigen pe față înainte de a încerca să ajuți pe altcineva. Cam așa trebuia să procedeze și Lauren. Cu această ocazie, ea a înțeles că trebuie să își pună pe primul loc propriile nevoi înainte de a putea oferi ceva celorlalți oameni. Avea să facă oare ea acest lucru?

Unul din lucrurile cele mai interesante legate de EFT este flexibilitatea acestei tehnici. Ea poate avea un succes foarte mare dacă este asociată cu alte sisteme și procese, inclusiv cu vizualizarea focalizată. De aceea, m-am decis să încerc o astfel de combinație cu Lauren.

I-am spus că avea în minte un program de computer numit „Pune-i pe ceilalți pe primul loc” și am întrebat-o dacă dorește să îi instalez un alt program, numit „Pune-te

pe tine pe primul loc”. A acceptat imediat analogia și a fost de acord cu mine că rula un program greșit și că avea nevoie de unul nou.

Am călăuzit-o astfel de-a lungul unui proces de vizualizare cu ochii închiși, timp în care a continuat să aplice ciocăniturile pe suita de puncte. Am „dezinstalat” astfel vechiul program și i-am „instalat” noul program. Mintea noastră lucrează într-o manieră misterioasă. Deși nu pot pretinde că înțeleg pe deplin ce se întâmplă, cert este că am reușit în mod repetat să obțin rezultate pozitive prin călăuzirea clienților mei de-a lungul acestui proces. Pas cu pas, Lauren a reușit să își șteargă vechile fișiere (vechile obiceiuri) și să își instaleze altele, mai sănătoase.

Problema era: avea să funcționeze oare noul program? Lauren a participat la ședința cu mine într-o zi de vineri, și iată ce email am primit de la ea în luna care a urmat:

Am petrecut un weekend cu adevărat minunat... Ședința de terapie de vineri m-a proiectat parcă într-o altă dimensiune existențială! Am o perspectivă diferită asupra mea și a celorlalți oameni. Este ca și cum ceea ce gândesc s-ar fi contopit cu ceea ce simt în inima mea; ca și cum în mine s-ar fi produs o aliniere. Înainte mă gândeam foarte mult și știam ce *îmi doream* să simt în inima mea, dar nu reușeam să *îmi echilibrez* cu adevărat mintea și inima. Acum... nu mai există niciun decalaj între ceea ce știu că este corect pentru mine și ceea ce *simt* în această privință. Emoțiile s-au aliniat cu deciziile din capul meu!

Se pare că povestea pe care și-o spune Lauren la ora actuală s-a schimbat fundamental!

**Pune-ți întrebări... legate
de povestea pe care ți-o spui**

Tu ce povești îți spui, de care ai dori să te eliberezi?
Care este ultima poveste pe care o spui despre tine
și despre viața ta?
Care sunt vechile programe pe care le rulezi și pe care
ai dori să le ștergi?
Ce programe noi ai dori să îți instalezi?

„Lumea mă stresează”

Marea majoritate a oamenilor ar profita enorm dacă nu s-ar mai uita niciodată la știri. Cantitatea de negativitate, teamă și dezinformare pe care o transmit acestea este colosală. Pe de altă parte, îngroparea capului în nisip – ca struțul – nu reprezintă nici ea cea mai bună soluție, căci te face să nu ai nici cea mai mică idee despre ceea ce se întâmplă în lume. În acest caz, ce este de făcut? Există vreo modalitate de a te informa și de a te focaliza exclusiv asupra lucrurilor care contează, fără a fi afectat în mod negativ de știri?

Eu cred că da, și că EFT te poate ajuta. Realitatea este că atât timp cât ne stresăm din cauza planetei, a politicii, a războaielor și a celorlalte știri de care suntem interesați, noi ne facem singuri rău și ne pierdem din inventivitate.

Supărarea având ca fond probleme legate de mediu nu îi face acestuia din urmă niciun bine. Foarte mulți oameni au convingerea greșită că nimic nu se va schimba în această lume decât dacă vor deveni furioși. În realitate, singura modalitate de a influența în bine lumea în care trăim sunt *acțiunile noastre pozitive* – nu stresul.

Am devenit conștient de această realitate acum câteva săptămâni, prin intermediul unei prietene apropiate care era foarte preocupată de soarta animalelor. Ea a aflat de un vecin care avea mai mulți câini și un cal, pe care îi trata însă necorespunzător. De aceea, a anunțat autoritățile competente, dar din motive juridice, acestea nu puteau face nimic.

Am lucrat împreună asupra emoțiilor legate de situația care o nemulțumea: asupra mâniei sale, asupra sentimentului de neputință (o temă comună în lumea în care trăim), asupra tristeții sale din cauza animalelor tratate inadecvat și așa mai departe.

Când am terminat, prietena mea se simțea mai împăcată și a căpătat o perspectivă nouă asupra evenimentelor. A continuat să îi pese de animale, dar fără să se simtă atât de rău. Diferența pare minoră, dar efectele ei asupra vieții prietenei mele au fost fundamentale. Vom arăta în capitolul despre relații cât de ușor este să îi schimbăm pe cei din jurul nostru atunci când ne transformăm propriile convingeri, starea de spirit și perspectiva asupra lor. Același lucru este adevărat inclusiv în privința schimbării lumii în care trăim.

**Scenariu pentru o ședință
de terapie prin ciocănituri: „Ce anume
te stresează cel mai tare?”**

(Punctele care trebuie ciocănite se găsesc la pagina 31).

Gândește-te puțin la toate lucrurile care se petrec în această lume și care te stresează. Haide acum să facem o ședință de terapie prin ciocănituri pentru a te elibera de acest stres:

Punctul loviturii de karate: Chiar dacă sunt stresat în legătură cu _____ [descrie problema care te stresează], optez pentru a mă relaxa.

Punctul loviturii de karate: Chiar dacă nu mă pot opri din a mă gândi la _____ [descrie problema care te stresează], mă accept plenar și în totalitate pe mine însumi.

Punctul loviturii de karate: Chiar dacă sunt extrem de îngrijorat în legătură cu _____ [descrie problema care te stresează], optez pentru a mă simți în siguranță.

Sprânceană: Sunt atât de stresat în legătură cu această problemă...

Partea laterală a ochiului: Nu este corect...

Sub ochi: Toate aceste probleme din lumea în care trăim...

Sub nas: Mă stresează...

Bărbie: Toate aceste griji...

Claviculă: Toată această anxietate...

Sub braț: Pe care o asociez cu această problemă...

Creștetul capului: Și cu lumea în care trăim.

Sprânceană: Trebuie să îmi fac griji în legătură cu aceste probleme...

Partea laterală a ochiului: Dacă eu nu îmi fac griji, cine își va face?

Sub ochi: Trebuie să îmi fac griji...

Sub nas: Toate aceste griji...

Bărbie: Tot acest stres...

Claviculă: Nimic nu se va schimba decât dacă eu îmi voi face griji...

Sub braț: Nimic nu se va schimba decât dacă mă voi stresa...

Creștetul capului: Toate aceste griji...

Continuă să aplici ciocăniturile până când simți o stare de ușurare, iar apoi treci la runde pozitive:

Sprânceană: Optez pentru a mă relaxa...

Partea laterală a ochiului: Optez pentru a nu mai fi atașat...

Sub ochi: Pot genera o schimbare în bine inclusiv dacă mă relaxez...

Sub nas: Mă pot detașa de aceste emoții negative...

Bărbie: Ceea ce nu înseamnă că nu-mi mai pasă...

Claviculă: Nu trebuie să fiu stresat din cauză că îmi pasă...

Sub braț: Nu trebuie să fiu stresat pentru a putea genera o schimbare în bine...

Creștetul capului: Mă detașez...

Pentru o ședință extinsă de terapie prin ciocănituri pe acest subiect, vizitează site-ul meu,
www.thetappingsolution.com/tap3.

O nouă perspectivă

Probabil că ai remarcat o temă recurentă a acestui capitol: ori de câte ori lucrăm cu anxietatea, copleșirea și presiunile vieții moderne, ceea ce face EFT este să ne *schimbe perspectiva*.

Noi nu schimbăm în mod magic situația. Dacă voi descoperi vreodată o metodă capabilă să facă așa ceva, poți fi sigur că te voi informa, dar până atunci... este important faptul că ne putem schimba perspectiva și reacțiile în fața situației existente. Unul din lucrurile cele mai uimitoare pe care le-am descoperit lucrând cu EFT în ultimii zece ani a

fost acela că atunci când îți schimbi perspectiva, sentimentele, reacțiile și chiar situația însăși se schimbă în mod natural – de cele mai multe ori în bine.

De aceea, aplică terapia prin ciocănituri pentru a reduce zgomotul din mintea și din viața ta, pentru a putea descoperi astfel o perspectivă mai clară și pentru a începe să îți spui o poveste diferită. Chiar dacă avem o viață ocupată și trăim într-o lume febrilă, noi putem face acest lucru cu grație, cu bucurie și într-o stare de pace. EFT poate face posibilă această realitate.

Exercițiu: Ar trebui să...

Expresia *ar trebui să* face parte integrantă din vocabularul nostru curent. Din păcate, de ea sunt atașate de regulă o sumedenie de sentimente negative: vinovăție, teamă, rușine, regret etc. De multe ori noi nici măcar nu observăm că ne minimalizăm singuri, că ne stresăm și că ajungem să ne simțim încă și mai copleșiți atunci când folosim expresia „Ar trebui să...”

Ar trebui să fac mai multe exerciții fizice.
Ar trebui să mănânc mai sănătos.
Ar trebui să lucrez mai mult.
Ar trebui să fiu mai slab.
Ar trebui să îmi petrec mai mult timp cu copii.
Ar trebui să citesc mai mult.
Ar trebui să fiu un părinte mai implicat.
 Și așa mai departe... la infinit.

Marea problemă asociată cu această expresie este prezumția că nu suntem suficient de buni așa cum

Eliminarea anxietății, sentimentului că ești depășit și stresului

suntem. Ea ne umple de rușine și ne face să ne focalizăm asupra eșecurilor și nereușitelor noastre. Dacă am înlocui expresia „ar trebui să” cu „optez pentru a”, nu ne-am mai submina singuri și ne-am simți mult mai puternici.

Optez pentru a face mai multe exerciții fizice.
Optez pentru a mânca mai sănătos.
Optez pentru a lucra mai mult.
Optez pentru a fi mai slab.
Optez pentru a-mi petrece mai mult timp cu copii.
Optez pentru a citi mai mult.
Optez pentru a fi un părinte mai implicat.

Sună mult mai bine, nu-i așa? Prin urmare, îți propun să descoperi tot ce simți că *ar trebui să* faci și să aplici terapia prin ciocănituri asupra acestor sentimente, înlocuindu-le apoi cu opțiunile pozitive.

Ia o foaie de hârtie și ceva de scris și fă o listă cu tot ceea ce crezi că „ar trebui să” faci. Folosește-te de lista de mai sus pentru a te inspira, dar aplic-o la experiențele tale personale. Cunoscând natura umană, nu cred că va fi o listă greu de făcut!

Dacă ai terminat lista, începe să lucrezi asupra ei cu ajutorul ciocăniturilor, pe rând.

Spre exemplu, dacă ai notat pe listă: „Ar trebui să fac mai multe exerciții fizice”, ciocănește-ți punctul loviturii de karate în timp ce repeți de trei ori: „Chiar dacă ar trebui să fac mai multe exerciții fizice, mă accept plenar și în totalitate pe mine însumi.”

Continuă apoi să aplici ciocănituri asupra celor opt puncte, repetând de fiecare dată: „Ar trebui să fac mai multe exerciții fizice.”

Aplică tehnica până când ajungi să simți o schimbare, ca și cum această afirmație nu ți se mai pare adevărată.

În acest caz, continuă să aplici ciocăniturile, dar schimbă fraza pe care o repeți cu: „Optez pentru a face mai multe exerciții fizice” (sau cu orice altă frază pe care o consideri adecvată; de pildă, poți ajunge la concluzia că faci deja suficiente exerciții fizice).

Continuă astfel cu celelalte afirmații de pe listă care încep cu „ar trebui să” și aplică ciocăniturile asupra lor până când ajungi să simți o schimbare, apoi înlocuiește-le cu emoții noi, pozitive. Dacă lista este foarte lungă, poți practica terapia prin ciocănituri asupra câtorva afirmații din ea, după care poți continua mai târziu sau a doua zi.

Dacă ai terminat cu toate afirmațiile, observă ce simți. Cel mai probabil vei fi surprins de iubirea de sine, compasiunea și pacea pe care vei începe să le simți. Dacă în zilele următoare constăți că reîncepi să gândești în termenii „ar trebui să”, fă o nouă sedință terapeutică!

Viața eliberată de „ar trebui să” este o viață plină de posibilități. Atunci când optăm pentru a face ceva, noi ne simțim mai puternici, mai liberi și mai mulțumiți.

Noi explorări

Dorești să te eliberezi și mai puternic de stresul de zi cu zi? Dacă da, poți descărca o meditație de eliminare a stresului (vândută de regulă cu 19,95 dolari, dar gratuită pentru cumpărătorii acestei cărți) de pe site-ul www.thetapingsolution.com/stress.

CAPITOLUL 4

DEPĂȘIREA REZISTENȚEI LA SCHIMBARE

*Moartea nu este teama cea mai mare pe care o avem.
Cea mai mare teamă a noastră este asumarea riscului
de a trăi și de a exprima cine suntem cu adevărat.*

DON MIGUEL RUIZ

Acum, că ne-am redus o parte din zgomotul mental generat de stres, de sentimentul că suntem copleșiți și de anxietate, vom trece la aplicații concrete ale EFT pentru crearea de schimbări în toate domeniile vieții noastre.

La urma urmelor, de aceea citești această carte, pentru că dorești să schimbi anumite lucruri în viața ta. Indiferent dacă dorești să scazi în greutate, să îți vindec o boală fizică, să îți îmbunătățești situația financiară sau o relație curentă, ori să atragi o nouă relație în viața ta, ceea ce îți dorești este să schimbi ceva. Chiar acesta este subiectul capitolului de față: schimbarea.

Înainte de a trece la efectuarea unor schimbări concrete, trebuie să examinăm o mică problemă sâcâitoare cu care ne confruntăm majoritatea dintre noi. Dincolo de dorința de

a ne schimba circumstanțele vieții, mulți dintre noi nutrim o convingere care ne sabotează: *o rezistență subconștientă la schimbare*. Celor mai mulți dintre oameni nu le plac schimbările, căci se simt mai confortabil atât timp cât lucrurile rămân așa cum erau. Efortul lor este mai mic, căci cunosc actualele circumstanțe; de aceea, o parte din ei își *dorește* ca ei să rămână blocați. După cum spune zicala: mai bine să conviețuiești cu demonul pe care îl cunoști decât să te confrunți cu unul pe care nu îl cunoști încă. De multe ori, ne vine mai ușor să ne confruntăm cu situația care ne este familiară, chiar dacă aceasta este departe de a fi ideală, decât să ne asumăm riscul de a ne confrunța cu o persoană sau cu o situație necunoscută. De aceea, atunci când începem să ne gândim la schimbarea anumitor lucruri din viața noastră, această rezistență latentă intervine rapid.

Parcă te aud: „Mie nu mi-e teamă de schimbare! Îmi *doresc* să slăbesc! Îmi *doresc* să am mai mulți bani! Îmi *doresc* să mă vindec!”

Sunt convins că îți dorești toate aceste lucruri *la nivel conștient*, dar știu din experiență că toți oamenii au convingeri, temeri și blocaje subconștiente sau semiconștiente. Noi declarăm adeseori că dorim ca lucrurile să se schimbe în viața noastră, dar continuăm să rămânem blocați. Nu numai că nu progresăm, dar de multe ori chiar dăm înapoi.

Teama de a obține ceea ce îți dorești

Orice om își dorește la nivel conștient să aibă succes. Din păcate, subconștientul nostru are de multe ori propria sa agendă. Minte conștientă conține gândurile noastre de zi cu zi, deciziile pe care le luăm și așa mai departe. Cea subconștientă are însă o putere mult mai mare, regizând din culise întregul spectacol. Ea stă la baza tuturor gândurilor și deciziilor

noastre, iar programele pe care le operează au fost asimilate în copilărie, pe baza experiențelor noastre de atunci.

Tu de câte ori nu ți-ai propus să schimbi anumite lucruri (de pildă, să începi să faci exerciții fizice) numai pentru a te lăsa rapid păgubaș? De câte ori nu te-ai condamnat apoi singur, spunându-ți în fel și chip și găsind tot felul de motive deloc flatante pentru care nu ai dus la bun sfârșit ceea ce te-ai apucat să faci? Cu cât repeți mai des acest mecanism, cu atât mai mult se înrăutățesc lucrurile. Cu cât dai greș de mai multe ori, cu atât mai redusă devine încrederea ta în tine însuși și cu atât mai abruptă devine spirala descendentă pe care o apuci.

Pune-ți întrebări... Dificultatea de a accepta schimbările

Nu ești foarte sigur dacă ai dificultăți în a accepta schimbările? Iată câteva maniere în care se manifestă teama de schimbare. Recunoști vreuna dintre ele?

- **Autosabotarea:** când lucrurile încep să meargă bine în viața ta, găsești o modalitate de a o scrânti.
- **Amânarea / tărăgănarea:** descoperi că nu ai început încă ce ți-ai propus sau că nu ai avansat prea mult.
- **Perfecționismul:** nu mergi mai departe până când ceea ce faci la ora actuală nu devine absolut perfect.
- **Lipsa de claritate:** nu începi un proiect nou deoarece nu ți-e foarte clar ce anume îți dorești.
- **Indecizia:** ești incapabil să iei o decizie clară, așa că nu poți progresa.

Dacă recunoști vreunul din aceste tipare în viața ta, este important să explorezi posibilitatea de a opune rezistență în fața schimbării. Atât timp cât nu vei rezolva această problemă, dificultățile cu care te confrunți vor continua.

Există vreun motiv pentru a nu slăbi?

Marie a repetat ani la rând că trebuie să slăbească. Ea a încercat toate dietele care există, a avut mici succese, dar s-a îngrășat rapid la loc, fluctuând de fiecare dată în jurul a 3,5 kilograme în plus sau în minus.

Când am început să lucrăm împreună și să discutăm despre greutate, ea mi-a spus:

– De îndată ce ajung la 65 de kilograme, nu reușesc să mai slăbesc niciun gram. Este ca și cum ar suna o alarmă, iar ceva din mine începe să mă autosaboteze. Fie renunț la exercițiile fizice, fie încep să mănânc mai mult, fie renunț la dieta pe care o urmez. Cert este că descopăr o metodă rapidă de a pune la loc kilogramele pe care le-am pierdut.

Marie își dădea seama că ceva o bloca la nivel psihologic, căci i se părea anormal să se blocheze de fiecare dată la aceeași greutate. Nu era conștientă de vreun gând sau de vreun tipar care să se activeze atunci când ajungea la greutatea respectivă, spunându-i: „Oprește-te! Nu mai fă exerciții! Nu mai mănca sănătos!”, dar tiparul continua să se repete, așa că Marie își dădea seama că ceva nu era în regulă.

I-am pus mai multe întrebări eficiente menite să identifice rezistența în fața schimbării (le vei găsi la pagina 82), iar cea cu care a rezonat imediat a fost: „Cine va fi rănit sau supărat dacă vei slăbi exact atât cât îți dorești și dacă vei trece de limita celor 65 de kilograme?” Mi-a răspuns imediat: „Sora mea.”

Când am rugat-o să îmi explice, mi-a spus că în copilărie și-a idolatrizat sora mai mare și încă își mai amintea de o zi în care aceasta i-a spus, cel mai probabil într-o stare de enervare și având problemele ei:

– Ești prea frumoasă și prea suplă! Mă faci să mă simt ca o vacă grasă!

Nu a fost singura dată în care sora ei a criticat-o pentru că arăta mai bine decât ea, dar aceasta era cea mai puternică amintire. Ceva mai recent, succesele lui Marie i-au atras din nou criticile sorii sale, amplificându-i astfel convingerea că nu trebuia să fie mai suplă sau mai frumoasă decât sora ei! Prin urmare, ea s-a îngrășat suficient de mult pentru a se simți într-o zonă de „siguranță”. Pentru subconștientul ei, era mai important ca sora ei să o aprobe decât să se simtă „suplă și frumoasă”.

De îndată ce a devenit conștientă de acest lucru, Marie a aplicat terapia prin ciocănituri asupra incidentului din copilărie cu sora ei și asupra emoțiilor sale legate de acesta. În plus, ea a aplicat ciocăniturile ca un catalizator pentru a-și schimba relația cu sora ei, inclusiv reacțiile sale, fapt care i-a permis să se vindece pe multiple planuri.

Frumusețea identificării tiparelor de acest fel constă în faptul că acestea depășesc cu mult problema de la care s-a plecat (în cazul de față pierderea în greutate), afectând multe alte domenii din viața noastră. Atunci când putem vindeca astfel de relații și astfel de tipare, schimbările în bine pot deveni de-a dreptul dramatice.

Să facem o analiză mai aprofundată

Metaforic vorbind, noi avem două aspecte: unul care dorește să experimenteze schimbarea personală și să fie mai mult, iar celălalt care este guvernat de nevoia de familiaritate și de certitudine. Schimbarea, fie ea dorită sau nedorită, este prin excelență necunoscută, iar necunoscutul echivalează cu incertitudinea. De aceea, foarte mulți oameni își pun la îndoială capacitatea de a face față necunoscutului. Mintea noastră face inventarul evenimentelor din trecut și se folosește de ele pentru a proiecta probabilitatea de a avea

succes în viitor. În funcție de informațiile pe care le acumulează, ea ne poate face să mergem înainte sau poate declanșa o reacție de teamă, împiedicând astfel orice progres viitor.

Pune-ți întrebări... Schimbarea

Iată câteva întrebări pe care merită să ți le pui pentru a identifica dacă ai sau nu o rezistență subconștientă în fața schimbării. Gândește-te la o schimbare pe care dorești să o faci în viața ta, apoi întreabă-te:

Ce se va întâmpla dacă acest lucru se va schimba?

Ce vor crede ceilalți despre această schimbare?

Ce durere aș putea experimenta dacă voi face această schimbare?

Ce voi avea de pierdut dacă voi face această schimbare?

Rezistența în fața schimbării

Înțelegerea rezistenței în fața schimbării este foarte importantă, indiferent ce anume încerci să schimbi în viața ta. Tiparele subconștiente sunt aceleași indiferent dacă încerci să îți vindec corpul sau să obții mai mulți bani. De aceea, de-a lungul cărții de față voi reveni la aceste idei, pentru a-ți permite astfel să te asiguri că în subconștientul tău nu există nicio rezistență în fața schimbării într-un domeniu sau altul din viața ta.

Personal, am experimentat o mare rezistență în fața schimbării atunci când mi-am propus să îmi largesc afacerea și să am un succes financiar mai mare. La câțiva ani după facultate am dat lovitura cu o afacere în domeniul dezvoltării pe Internet și al consultanței în domeniul marketingului.

Venitul meu anual era de trei ori mai mare decât cel al prietenilor mei apropiați.

Pentru a sărbători acest succes (dar și pentru a mă distra cu prietenii), am organizat o vacanță de o săptămână în Mexic pentru 12 oameni, închiriind în acest scop două vile fabuloase. Ne-am distrat fantastic și nu voi uita niciodată acea vacanță. A fost o experiență pozitivă, care mi-a întărit și mai mult dorința de a avea succes. În anul următor, când am încercat să repetăm experiența, cele două vile nu mai erau disponibile la același preț. Am fi putut relua experiența, dar numai dacă fiecare dintre prietenii mei ar fi fost dispus să plătească mai mult.

Am încercat să îi adun pe oameni, dar mai mulți dintre ei mi-au spus că nu își puteau permite noul preț. Plin de entuziasm, am încercat să îi conving cât de important era să fim împreună și să trăim o experiență de neuitat. Unul din răspunsurile pe care le-am primit a fost: „Noi toți la un loc avem banii pe care îi ai tu singur, așa că nu ne permitem să facem chiar tot ce ne dorim.”

Nu a fost o conversație prea plăcută. Nu numai că mi-am pierdut entuziasmul legat de excursie, dar ceva din mine s-a simțit rău la gândul că am mai mulți bani decât prietenii mei. Oare mă invidiau aceștia pentru succesul meu financiar? Aveam să îmi pierd prietenii?

La acea vreme nu aveam încă o încredere în sine suficient de mare, iar sentimentul că meritam să mă bucur de o recompensă financiară oricât de mare nu era încă suficient de puternic pentru a anula șocul conflictului cu prietenii mei din cauza banilor pe care îi aveam (la acea vreme nu descoperisem încă procesul terapiei prin ciocănituri!). Deloc întâmplător, situația mea financiară s-a înrăutățit dramatic în următoarele 12 luni. Am ajuns să am foarte multe datorii, nu primeam banii de la toți clienții care mi-i datorau, iar

oportunitățile de afaceri s-au rărit. M-am trezit astfel că mă plâng de lipsa banilor, la fel ca și prietenii mei. În sfârșit ne aflam cu toții în aceeași barcă, așa că nimeni nu mă mai putea invidia pentru succesul meu financiar.

Abia mai târziu, când am înțeles ce s-a întâmplat și am învățat despre EFT, am început să aplic terapia prin ciocănituri pentru această problemă – asupra sentimentului că merit să mă bucur de tot ce are viața mai bun de oferit, asupra confortului în fața ideii că am mai mulți bani decât prietenii mei și asupra faptului că este în regulă să fiu diferit de ei – și mi-am revenit din punct de vedere financiar, devenind capabil să îmi recreez starea de prosperitate.

Pune-ți întrebări...

Decojirea straturilor succesive

Una din modalitățile prin care putem decoji straturile succesive pentru a afla ce se ascunde în spatele lor constă în a ne pune următoarea întrebare:

- Care este avantajul blocajului meu actual (sau al problemei cu care mă confrunt)?

Joacă-te cu această întrebare. Gândește-te sincer cu ce te ajută faptul că ești blocat în actuala situație. Este posibil să fii nevoit să pătrunzi adânc în mintea ta subconștientă. De aceea, închide ochii și fă săpături mai adânci decât de obicei.

În continuare, pune-ți următoarea întrebare:

- Care este *dezavantajul* schimbării pe care mi-o doresc (sau al rezolvării problemei cu care mă confrunt)?

Gândește-te acum la lucrurile care te-ar nemulțumi dacă schimbarea s-ar produce într-adevăr.

Iată câteva din răspunsurile pe care le-am auzit de la clienții mei. Reflectează asupra lor și vezi dacă vreunul rezonază cu tine.

Ce *avantaje* ai dacă lucrurile rămân așa cum sunt?

- Nu ar mai trebui să schimb nimic.
- Îmi pot continua viața la fel ca până acum.
- Oamenii nu vor aștepta mai multe de la mine.
- Sunt familiarizat cu actuala situație.
- Nimeni nu s-ar simți neconfortabil din cauza mea.

Care sunt *dezavantajele* dacă lucrurile s-ar schimba? Ce ar fi diferit?

- Aș deveni mai vizibil. Oamenii m-ar observa.
- Nu aș reuși să mă descurc.
- Aș avea mai multe responsabilități.
- Oamenii s-ar aștepta la mai multe de la mine.
- Ar trebui să muncesc din greu pentru a păstra noua situație.
- Nu aș reuși să păstrez noua situație.
- Nu aș mai avea timp să mă relaxez.
- Și dacă depun tot acest efort și lucrurile nu se schimbă?
- Ceilalți oameni m-ar judeca sau m-ar critica.

Tocmai ai descoperit câteva dintre motivele pentru care *nu îți dorești să te schimbi*, dar și pentru care trebuie să lucrezi din greu pentru a manifesta lucrurile pe care dorești să le schimbi în viața ta. Indiferent câte motive ai avea pentru a-ți dori aceste schimbări, cele pentru a nu schimba nimic se dovedesc mai puternice decât ele. De aceea, ele au câștig de cauză de fiecare dată! Vom aplica terapia prin ciocănituri asupra acestei rezistențe în fața schimbărilor, dar până atunci aș dori să devii conștient de aceste probleme și de felul în care acționează ele în viața ta.

Pe cine încerc să protejez?

Protecția este o problemă esențială pentru fiecare dintre noi. Tot ceea ce ni se pare un risc pentru siguranța noastră activează centrii limbici din creier și declanșează reacția de tip „luptă sau fugi”. Mentea noastră cântărește riscurile asociate cu lucrurile pe care dorim să le schimbăm și care pentru ea echivalează cu necunoscutul sau cu incertitudinea. Una dintre întrebările pe care și le pune ea este: „Va fi această schimbare bună pentru mine?” Dacă răspunsul este: „Nu, nu va fi bună, căci reprezintă o responsabilitate prea mare”, atunci subconștientul va căuta o modalitate de a împiedica producerea schimbării.

Creierul este setat să caute pericolele și să se focalizeze asupra lucrurilor negative pentru a păstra siguranța fizică a corpului. Îndeosebi creierul ancestral (creierul mic sau reptilian) este setat să fie tot timpul în gardă, fiind programat să observe mai întâi de toate pericolele, înainte de a căuta „lucrurile bune din viață”. Îți poți imagina cum le-ai fi putut spune strămoșilor tăi din epoca primitivă să rămână pozitivi? Să nu se mai gândească la tigru care îi ataca și să nu se mai teamă de el? Sau, încă și mai dramatic, îți poți imagina cum ar fi fost dacă le-ai fi spus: „Știai că dacă te focalizezi asupra lucrurilor pozitive din viața ta, tigru nu te va mai ataca?”

În acea epocă, o astfel de afirmație ar fi fost considerată absurdă. Din fericire, lumea modernă s-a schimbat foarte mult, iar noi avem capacitatea de a ne focaliza inclusiv asupra altor nevoi, nu doar asupra celor legate de supraviețuire. Pe de altă parte, creierul nostru nu s-a adaptat pe deplin la această schimbare.

Scenariu pentru o ședință de terapie prin ciocănituri: „Anxietatea legată de schimbare”

(Punctele care trebuie ciocănite se găsesc la pagina 31).

Dacă nu ești diferit de marea majoritate a oamenilor, înseamnă că nivelul anxietății tale a început să crească de îndată ce am început să vorbim despre schimbare. De aceea, momentul este ideal pentru o scurtă ședință de terapie prin ciocănituri. Alege un aspect pe care dorești să îl schimbi în viața ta, apoi evaluează pe scala de la 0 la 10 afirmația de pornire: „Simt o stare de anxietate la gândul de a schimba _____.” În final, începe să aplici ciocăniturile.

Punctul loviturii de karate: Chiar dacă nu mă simt în siguranță să aplic această schimbare în momentul de față, mă accept plenar și în totalitate pe mine însumi.

Punctul loviturii de karate: Chiar dacă nu sunt dispus să elimin această rezistență din subconștientul meu, mă accept plenar și în totalitate, căci acesta este nivelul meu actual.

Punctul loviturii de karate: Chiar dacă acum știu ce motive am pentru a nu accepta schimbarea, sunt deschis în fața acceptării de sine, inclusiv a acestor sentimente.

În continuare, începe să aplici ciocăniturile asupra punctelor:

Sprânceană: Nu vreau să vorbesc despre schimbare...

Partea laterală a ochiului: Nu vreau nici măcar să aplic ciocăniturile pentru schimbare...

Sub ochi: Nu vreau decât să fiu lăsat în pace...

Sub nas: Ce-i drept, nu mă simt confortabil nici așa cum sunt...

Bărbie: Schimbarea mă sperie...

Claviculă: Nu sunt sigur că vreau să o aplic...

Sub braț: Nu sunt sigur că aş fi în siguranță dacă aş aplica-o...

Creștetul capului: Devin anxios numai când mă gândesc la schimbare...

Treci apoi la rundele pozitive:

Sprânceană: Sunt anumite lucruri pe care aş fi dispus să le schimb...

Partea laterală a ochiului: Poate că sunt mai pregătit pentru schimbare decât aş fi crezut...

Sub ochi: Și dacă schimbările ar începe să îmi placă?

Sub nas: Dacă sunt pregătit să introduc mici schimbări în viața mea?

Bărbie: Iar acestea s-ar dovedi mai ușoare decât aş fi crezut?

Claviculă: Mă întreb ce anume s-a schimbat...

Sub braț: Și de ce îmi este atât de ușor să mă decid...

Creștetul capului: Că este în regulă să introduc acum aceste schimbări!

Poate durerea fizică să împiedice o durere emoțională?

Joan avea dureri groaznice de spate, care o împiedicau să facă ceva, inclusiv să muncească. Ea primea o indemnizație pentru incapacitate de muncă, și a avut sinceritatea de

a recunoaște deschis că deși suferea enorm, situația în care se afla avea avantajele ei.

Ea primea un venit constant de la stat, care, deși nu era foarte mare, îi permitea să își plătească facturile. Ultima slujbă pe care o avusese înainte de boală fusese una îngrozitoare, din cauza unui șef extrem de abuziv. De aceea, când i-am cerut să se gândească la vindecarea spatelui ei, Joan a devenit imediat stresată la gândul că va trebui să se întoarcă la muncă. În mod evident, cele două probleme erau interconectate.

Am început prin a aplica terapia prin ciocănituri asupra anxietății sale legate de întoarcerea la muncă, a confortului pe care i-l dădea handicapul actual și a felului în care s-ar schimba viața ei dacă durerea fizică de care suferea ar fi cedat; pe scurt, asupra avantajelor și dezavantajelor situației actuale. În acest fel, chiar înainte de a începe aplicarea terapiei asupra durerii fizice, lucrul asupra rezistenței la schimbare i-a redus dramatic această durere.

Joan dorea să afle dacă o anumită parte a subconștientului său îi cauza această durere pentru a o împiedica să mai muncească. I-am sugerat să schimbe întrebarea, înlocuind cuvântul „cauza” cu „contribuia”. Nimeni nu merită să ducă povara grea a unei astfel de acuzații. Una din dificultățile la care am asistat de-a lungul vremii atunci când oamenii încearcă să stabilească conexiunea dintre emoții și problemele fizice constă în faptul că această conexiune le poate amplifica vinovăția (ca și cum povara pe care o duc nu ar fi suficient de grea) și le poate cauza un stres încă și mai mare.

Atunci când explorăm această conexiune care poate sta la baza rezistenței în fața schimbării, noi trebuie să dăm dovadă de cât mai multă compasiune față de noi înșine, pornind de la premisa că am făcut întotdeauna tot ce am putut cu resursele de care am dispus. În ultimă instanță, așa

cum am mai discutat, corpul și mintea noastră nu încearcă decât să ne mențină în siguranță. Dacă înțelegem această nevoie de siguranță, noi putem lucra asupra rezistenței în fața schimbării, o putem elimina cu ajutorul terapiei prin ciocănituri, iar apoi putem actualiza schimbarea propriu-zisă.

Așadar, ce trebuie să faci dacă descoperi că opui rezistență în fața schimbării din cauză că încerci să te menții în siguranță (pe tine sau pe altcineva? Să aplici ciocăniturile, desigur!

Scenariu pentru o ședință de terapie prin ciocănituri: „Schimbarea mă face să mă simt în nesiguranță.”

(Punctele care trebuie ciocănite se găsesc la pagina 31).

Fraza de pornire pe care trebuie să o evaluezi este: „Schimbarea mă face să mă simt în nesiguranță.” Dă-i o valoare pe scala de la 0 la 10, apoi începe să aplici terapia prin ciocănituri.

Punctul loviturii de karate: Chiar dacă schimbarea mă face să mă simt în nesiguranță, îmi accept sentimentele.

Punctul loviturii de karate: Chiar dacă nu voi rămâne în siguranță dacă voi face această schimbare, sunt deschis în fața acestei perspective noi.

Punctul loviturii de karate: Chiar dacă am ezitat să fac până acum această schimbare datorită nevoii mele de a mă proteja, accept acum să mă deschid și să percep această schimbare cu alți ochi.

În continuare, începe să aplici ciocăniturile asupra punctelor:

Sprânceană: Această schimbare mă face să mă simt în nesiguranță...

Partea laterală a ochiului: Dacă aș face-o, nu aș ști cum să mă protejez...

Sub ochi: Știu că schimbarea s-ar dovedi dureroasă...

Sub nas: Și doresc să mă protejez...

Bărbie: Nu știu cum să mă mențin în siguranță prin introducerea acestei schimbări...

Claviculă: Mi-ar fi foarte greu să mă mențin în siguranță...

Sub braț: Nu știu cum să mă mențin în siguranță...

Creștetul capului: Nu știu cum să învăț să mă mențin în siguranță...

Treci apoi la runde pozitive:

Sprânceană: Și dacă aș rămâne în siguranță chiar dacă aș face această schimbare?

Partea laterală a ochiului: Și dacă dispun de mai multe resurse decât credeam?

Sub ochi: Poate că nu este atât de greu precum credeam...

Sub nas: Poate că deja am început să mă schimb, dar nu mi-am dat seama până acum...

Bărbie: Uneori mă simt mai relaxat...

Claviculă: Poate că aș putea găsi modalități pentru a mă simți astfel mai des...

Sub braț: Mă pot schimba și mă pot proteja în același timp...

Creștetul capului: Îmi place să simt cum încrederea mea în sine crește de la o zi la alta.

Pentru o ședință extinsă de terapie prin ciocănituri pe acest subiect, vizitează site-ul meu, www.thetappingsolution.com/tap4.

Tu ce îți dorești cu adevărat?

Cu toții spunem că ne dorim schimbări, dar așa cum am văzut în acest capitol, dorințele conștiente nu sunt întotdeauna suficiente în acest scop. De aceea, preocuparea noastră este să aliniem grijile subconștientului cu acea parte a ființei noastre care este pregătită pentru schimbare.

Imaginează-ți cât de ușoară ar deveni în acest caz schimbarea. Dacă nu îți aliniezi subconștientul cu schimbarea dorită, aceasta fie nu se va petrece, fie ți se va părea o luptă împotriva curentului. De pildă, pierderea în greutate poate fi experiență îngrozitoare atunci când te privezi de hrană și când detești să mergi la sală. În mod similar, acumularea de bani poate fi neplăcută dacă presupune foarte multe ore de muncă suplimentară într-un domeniu care îți displace. Nicio schimbare nu ne face să ne simțim bine dacă nu suntem aliniați cu ea.

Pe de altă parte, dacă ne identificăm convingerile limitatoare (deopotrivă cele autentice și cele greșite) și lucrăm cu ele (cu ajutorul terapiei prin ciocănituri), noi putem implementa schimbările dorite cu plăcere și cu bucurie. Spre exemplu, să luăm convingerea că experiența slăbitului va fi groaznică, întrucât presupune să mergi la sală și detești acest lucru. Tu ai posibilitatea să aplici terapia prin ciocănituri fie asupra faptului că detești mersul la sală, fie asupra convingerii că pentru a slăbi trebuie neapărat să mergi la sală și să te simți mizerabil. Dacă o aplici asupra convingerii din urmă, este posibil să descoperi ceva nou: „De fapt, îmi place să joc tenis, care reprezintă un exercițiu excelent și care îmi face plăcere.” Asta înseamnă să te aliniezi la procesul schimbării: să simți că aceasta este amuzantă și plăcută, făcându-te în același timp să te simți în siguranță.

Dacă aplici terapia prin ciocănituri pentru a-ți elimina rezistența în fața schimbării, fii cât mai blând cu tine însuși.

Pornește de la premisa că acest proces este continuu și că nu trebuie să elimini instantaneu întreaga rezistență. Un singur strat de rezistență eliminat poate însemna o poartă deschisă. Schimbarea este unul din marile adevăruri ale vieții. Noi oscilăm întotdeauna între dorința noastră de siguranță – care ne face să ne dorim ca lucrurile să rămână așa cum sunt – și cea de creștere și de schimbare. Terapia prin ciocănituri ne poate fi de mare folos în această direcție, dar nu trebuie să uităm că procesul continuă. Chiar dacă faci o schimbare și ajungi să te simți confortabil în noile circumstanțe, vei continua să îți dorești să crești, vei da din nou dovadă de rezistență în fața schimbării, vei aplica din nou terapia prin ciocănituri, vei face noua schimbare, vei învăța să te simți confortabil în noile circumstanțe și așa mai departe. Cred că ai înțeles ideea! De aceea, sfatul meu este să pui un semn la acest capitol, pentru a putea reveni la el și pentru a repeta scenariile descrise aici în mod regulat, păstrându-ți astfel flexibilitatea „mușchilor”.

Exercițiu: Pătrunde mai adânc în subconștient

Încarcă acest mic experiment pentru a verifica dacă ești aliniat perfect cu schimbarea pe care dorești să o introduci în viața ta.

Imaginează-ți că ai realizat deja schimbarea dorită. Să spunem că ai ajuns la greutatea ideală și că arăți excelent, sau că ți-ai început afacerea, iar aceasta generează deja venituri de milioane de dolari, că te bucuri de sănătatea dorită și te simți pregătit să îți reiei viața așa cum o știai, ori că ți-ai cunoscut deja partenerul ideal de cuplu.

Vizualizează-te acum cum te îndrepti către noua ta casă în noua ta mașină foarte scumpă, îmbrăcat în haine de firmă, zâmbind cu toată gura și simțindu-te bine în pielea ta. După ce deschizi ușa, intri într-o cameră în care se află toți prietenii și membrii familiei tale. I-ai adunat pe toți aici pentru a te bucura împreună cu ei de norocul tău.

Cum te simți?

- ☐ Complet relaxat; nu te-ai simțit niciodată mai bine.
- ☐ Simți un anumit disconfort, dar nu-ți dai seama din ce cauză.
- ☐ Uau! Ți se pare groaznic!

Care este reacția celor prezenți?

- ☐ Toată lumea este fericită pentru mine!
- ☐ Oamenii par îngrijați și stânjeniți.
- ☐ Arată foarte iritați!

Cum reacționezi?

- ☐ Sunt în al nouălea cer; mă simt chiar mai bine decât aș fi crezut vreodată.
- ☐ Mă simt stânjenit.
- ☐ Vreau să scap de aici!

Dacă ai dat de fiecare dată primul răspuns, foarte bine! Există șanse mari să avansezi ușor și cu bucurie către scopurile pe care ți le-ai propus. Dacă ai dat răspunsurile doi sau trei, te felicit și de această dată. Cel puțin acum știi că există obstacole ascunse în calea către succesul pe care ți-l dorești. Vestea cea bună este că poți face ceva pentru a depăși aceste obstacole: poți aplica terapia prin ciocănituri!

CAPITOLUL 5

VINDECAREA TRECUTULUI CU AJUTORUL CIOCĂNITURILOR

*Cunoașterea trecutului nu ne părăsește niciodată.
Detașarea de trecut nu înseamnă altceva decât
eliminarea atașamentelor față de anumite imagini
și emoții, temeri și resentimente, dezamăgiri
și deziluzii care ne limitează spiritul.*

JACK KORNFIELD

Judy era supărată pe tatăl ei.

Acesta nu o îmbrățișase niciodată și nu îi dăduse nici cea mai mică atenție fizică. Nu fusese niciodată la ședințele cu părinții, îi favorizase pe frații ei și nu o ținuse niciodată de mână.

Mânia lui Judy, supărarea ei din cauza felului în care acesta a tratat-o toată viața, tristețea ei legată de felul în care ar fi trebuit să o trateze, depresia pe care o experimenta din acest motiv – toate aceste emoții – o afectau profund.

Această situație ar fi fost suficient de rea dacă Judy ar fi fost o adolescentă ce locuia încă acasă la părinții ei. Ceea ce înrăutățește încă și mai tare lucrurile era însă faptul că Judy avea 63 de ani, așa că se simțea furioasă pe tatăl ei și rănită de acesta de peste 50 de ani.

Cum era posibil? Cum se face că noi stocăm astfel de emoții, amintiri și tragedii pe perioade atât de lungi? Și de ce contează ele atât de mult pentru noi?

Nu ar fi normal să ne detașăm de trecut și să ne vedem de viață? De ce ne agățăm cu atâta ardoare de lucruri care s-au petrecut cu foarte mult timp în urmă și care – la prima vedere – nu mai par relevante? Cum poate fi supărată o femeie de 63 de ani pe tatăl ei decedat de mult timp?

Vom explora aceste chestiuni și multe altele în acest capitol, examinând în ce fel ne afectează trecutul, prezentul și viitorul.

Sunt convins că o parte din tine dorește să sară peste acest capitol. Examinarea trecutului poate fi dificilă. Este înfinit mai ușor să discuți despre stresul curent și despre lucrurile care se petrec în viața ta la ora actuală decât să îți analizezi copilăria și relațiile pe care le-ai avut cu părinții tăi.

Pe de altă parte, ușurarea pe care o vei simți în final și schimbările pe care le vei experimenta dacă vei procesa în sfârșit aceste evenimente și aceste amintiri și dacă te vei elibera de ele – vor fi incredibile și fără egal. Personal, am asistat la rezultate mai dramatice și de mai lungă durată în urma lucrului cu problemele din copilărie decât în urma lucrului cu orice alt tip de probleme. Cel mai adesea, probleme care ți se par curente, cum ar fi lupta cu greutatea corporală, dificultățile financiare sau problemele relaționale – au rădăcini adânci în experiențele din copilărie.

Traumele din copilărie și corpul fizic

Traumele din copilărie, evenimentele rămase nerezolvate și emoțiile rămase neprocesate nu ne afectează doar din punct de vedere emoțional și spiritual, ci au efecte profunde inclusiv asupra corpului fizic. Studiul intitulat „Experiențe adverse din copilărie” sau EAC este un proiect de cercetare realizat de Kaiser Permanente și de Centrele pentru Controlul Bolilor. Este un studiu de mare amploare care examinează istoricul medical al unui număr mai mare de 17.000 de adulți. EAC a descoperit existența unor corelații directe între traumele emoționale rămase nerezolvate din copilărie și diferite boli fizice. Printre ele se numără bolile cardiace, cancerul, diabetul, atacurile cerebrale, hipertensiunea, fracturile, depresia și consumul de droguri.

Prin comparație cu o persoană care are un scor EAC egal cu 0, una cu un scor ridicat, respectiv care a trecut prin numeroase experiențe adverse în copilărie, este de aproape trei ori mai predispusă să fumeze și de 30 de ori mai predispusă să încerce să se sinucidă. Mulți dintre participanții la studiu sunt mai bătrâni de 60 de ani, fapt care arată că aceste evenimente din copilărie continuă să ne afecteze corpul fizic multe decenii mai târziu.

Numeroase alte studii au confirmat aceste descoperiri, inclusiv cel efectuat în anul 2004 de Renee D. Goodwin și Murray B. Stein, intitulat „Corelațiile dintre traumele trăite în copilărie și bolile fizice la adulții din Statele Unite”, în care se spune că:

Abuzurile fizice sau sexuale și sentimentul de neglijare din copilărie sunt asociate cu un risc statistic semnificativ mai mare de boli fizice în perioada de adult. După ajustarea caracteristicilor demografice și

scăderea anxietății generale acumulate de-a lungul vieții, a bolilor depresive, dependenței de alcool și de alte substanțe, precum și a tuturor tipurilor de traume, rezultatele au arătat că abuzurile fizice din copilărie sunt asociate statistic cu un risc crescut de boli ale plămânilor..., ulcer peptic... și boli artritice...; abuzurile sexuale din copilărie sunt asociate statistic cu un risc crescut de boli cardiace...; iar neglijarea în copilărie este asociată statistic cu un risc crescut de diabet... și de boli autoimune.

La acest lucru se referă dr. Gabor Maté, un medic și autor de bestselleruri, atunci când spune:

În cazul majorității cancerelor la sân, stresurile sunt ascunse și cronice. Ele derivă din experiențele trăite în copilărie, din programarea emoțională timpurie și din stilurile psihologice inconștiente de gestionare a vieții, și se acumulează de-a lungul întregii vieți, până când persoana devine accesibilă bolii... Cercetările au sugerat de decenii că femeile sunt mai predispuse să se îmbolnăvească de cancer la sân dacă au fost deconectate în copilărie de părinți sau dacă au avut alte probleme în anii formatori; dacă au tendința să își suprimă emoțiile, îndeosebi mânia; dacă nu dispun de relații sociale pline de afecțiune în anii perioadei de adult; și dacă sunt altruiste și afectuoase în mod compulsiv.

Așa cum ilustrează aceste exemple, cercetările continuă să indice existența unei conexiuni între minte și corp, și să reveleze într-o măsură din ce în ce mai mare cum se pot manifesta emoțiile în fiziologia noastră.

Traumele cu *T* mare și cele cu *t* mic

Poate că după ce ai citit paragrafele de mai sus, ți-ai spus: „Acest lucru nu este valabil în cazul meu, căci eu nu am experimentat niciun abuz.” De multe ori, nu marile traume ne afectează însă cel mai puternic. După cum spune prietena mea și experta EFT Carol Look: „Există traume cu *T* mare și traume cu *t* mic.”

Traumele cu *T* mare includ evenimentele majore din viața noastră, cum ar fi accidente, cutremurele, atacurile de la 11 septembrie sau incendiile. Traumele cu *t* mic includ acele experiențe traumatiche care se acumulează de-a lungul unei lungi perioade de timp, de multe ori fără ca noi să fim conștienți de ele. Spre exemplu, dacă ai crescut într-o casă în care unul din părinți a fost alcoolic și te-a bătut adeseori sau te-a făcut să te simți în nesiguranță, dacă ai fost agresat de alți elevi la școală sau dacă ai fost neglijat de familie, cel mai probabil ai experimentat un lung șir de traume, la care s-au adăugat – poate – și alte traume majore în perioada de adult.

Dacă tot explorăm acest subiect, aș vrea să îți ofer un avertisment: deși EFT este o tehnică sigură și eficientă, depinde numai de tine ce amintiri dorești să explorezi, în funcție de gradul de confort pe care îl simți. Dacă simplul gând la ceva care s-a petrecut în copilărie te face să te cutremuri, poate că ar fi mai bine să nu începi să aplici terapia prin ciocănituri de unul singur asupra acestui aspect. În cazul abuzurilor majore, cel mai bine este să apelezi la un practicant EFT experimentat, în prezența căruia te simți confortabil și care a avut și alți clienți de același fel. Poți găsi o listă a practicanților pe site-ul www.thetappingsolution.com/eft-practitioners.

Același sfat este valabil și în cazul în care ai un prieten sau un membru de familie pe care dorești să îl ajuți prin EFT. Îl poți învăța procesul și poți aplica ciocăniturile împreună

cu el pentru diferite probleme, îi poți asigura sprijin și asistență, dar dacă ți se pare că terapia prin ciocănituri îl conduce într-o zonă care nu ți se pare sigură și în legătură cu care nu ai suficientă experiență, ori dacă te scoate din propria zonă de confort, cel mai bine este să apelezi la ajutor profesionist.

Realitatea curentă și cea viitoare

Efectul fizic al experiențelor trăite în copilărie asupra corpului fizic a fost demonstrat dincolo de orice tăgadă de studiile pe care le-am amintit mai devreme, dar efectele acestor traume din trecutul îndepărtat pot depăși planul fiziologic. Ele pot avea un impact asupra întregii noastre ființe. Tiparele, convingerile, obișnuințele și reacțiile emoționale sunt formate (în marea lor majoritate) în copilărie și sunt influențate de experiențele trăite în această perioadă.

O mare parte din înțelegerea noastră referitoare la lume este formată înainte de vârsta de șapte ani. În timpul acestei perioade, evenimentele lasă impresii foarte puternice asupra conștiinței, modelându-ne personalitatea, convingerile legate de lume și perspectiva noastră asupra acesteia. Unii oameni trec prin viață simțindu-se mulțumiți, fericiți și plini de entuziasm, în timp ce alții nu se simt niciodată în siguranță, consideră lumea exterioară un loc periculos și fericirea un ideal imposibil de atins. Cel mai adesea, aceste caracteristici sunt determinate de experiențele trăite în copilărie.

Sonia, o practicantă a masajului și a EFT din Florida, a venit odată la mine ca să lucrăm împreună asupra unor probleme financiare pe care le avea. Avea o listă interminabilă de convingeri limitatoare legate de bani, de propria valoare și de lumea exterioară. Aplicase terapia prin ciocănituri asupra unora dintre ele, dar i se părea că nu ajunsese încă

la rădăcina problemelor. O vreme se simțea mai bine, după care revenea însă la vechile tipare.

După ce am vorbit cu ea, mi-a devenit evident că deși avea într-adevăr convingeri limitatoare legate de bani, avea încă răni profunde rămase din copilărie, care fusese foarte grea pentru ea. Mama ei fusese alcoolică, iar atmosfera de acasă era de multe ori sufocantă. Sonia mi-a împărtășit îndeosebi o amintire specifică ce îi revenea frecvent în memorie, a unei scene pe care și-o amintea de parcă s-ar fi petrecut ieri, în timpul căreia a intrat în baie și și-a văzut mama sângerând după ce își tăia venele. Tatăl ei îi pansa rănilor, având grijă să nu moară. Mi-am dat imediat seama că amintirea o afecta foarte profund din punct de vedere emoțional pe Sonia.

De aceea, i-am spus că deși am putea lucra într-adevăr cu convingerile ei limitatoare legate de bani, intuiția îmi spunea să ne focalizăm asupra acestei traume petrecute în copilărie. Am întrebat-o dacă se simțea în siguranță să lucrăm asupra ei și dacă era dispusă să o analizeze mai profund. Mi-a răspuns foarte fermă că da. Atunci când tratez probleme foarte dificile, întotdeauna mi se pare normal să îi ofer clientului posibilitatea de a alege dacă dorește să lucreze cu ele, fără a-l forța în această direcție. De multe ori, afirmația de pornire se poate dovedi factorul care influențează tot restul ședinței, putând conduce la rezultate dramatice.

Așadar, Sonia a început să aplice terapia prin ciocănituri asupra acestei traume din copilărie, lucrând în propriul ei ritm. În timp ce aplica ciocăniturile, i-am cerut să îmi descrie cât putea de bine ce s-a întâmplat atunci cu mama ei. În timp ce vorbea, am continuat să insist, întrebând-o ce a simțit atunci, ce a văzut, ce mirosuri a experimentat și așa mai departe, în cât mai multe detalii. După ce a terminat de povestit, am rugat-o să îmi repete întreaga poveste. Apoi

încă o dată, și încă o dată. De fiecare dată au ieșit la iveală noi amănunte și noi emoții. La un moment dat am întrebat-o:

- Ce lecție legată de viață te-a învățat acest eveniment?

- Că nu sunt niciodată în siguranță, mi-a răspuns. Că mama poate muri în orice moment și că trebuie să îmi fac în permanență griji legate de ea.

.....

Un sfat: Tehnica derulării filmului

Tehnica derulării filmului a fost creată de fondatorul EFT Gary Craig ca o modalitate de a lucra cu anumite evenimente specifice, evitând capcana chestiunilor globale. Atunci când îți imaginezi că povestești filmul unui eveniment, tu ai garanția că te vei limita la acesta. Orice film are un început și un sfârșit. Eroii săi fac și spun anumite lucruri specifice, iar scenariul are de regulă un crescendo și un moment de apogeu. Aplică tehnica derulării filmului ori de câte ori dorești să lucrezi cu o amintire specifică sau cu un eveniment din trecutul tău care continuă să producă un impact energetic asupra ta.

Unul din marile avantaje ale acestei tehnici este că nu trebuie să povestești cu voce tare derularea filmului evenimentului, *ci poți face acest lucru în sinea ta, în timp ce aplici ciocăniturile*. Aspectul cel mai critic al tehnicii este angrenarea tuturor celor cinci simțuri. Focalizează-te asupra imaginilor, sunetelor, emoțiilor și senzațiilor fizice, asupra gândurilor eroilor, iar dacă este cazul, asupra mirosurilor și gusturilor. Întrebările care urmează au rolul de a te ajuta să creezi scenariul filmului derulat în mintea ta.

Cât timp durează filmul? Propune-ți ca acesta să fie cât mai scurt, de cel mult trei minute. De multe ori, evenimentul traumatic din film nu durează decât câteva

secunde. Dacă există mai multe momente de apogeu sau traumatice, împarte experiența în mai multe filme de maxim trei minute.

Ce titlu are filmul? Dă un nume filmului pe care îl vizualizezi în mintea ta.

Dacă te-ai fixat asupra unui eveniment pe care dorești să îl vizualizezi ca pe un film și i-ai dat acestuia un nume, începe să derulezi filmul în mintea ta. Evaluează intensitatea experienței pe o scală de la 0 la 10. Dacă nu te simți în siguranță să te scufunzi prea adânc în emoțiile tale legate de film, mulțumește-te să *ghicești* această intensitate.

În continuare, fă mai multe runde de ciocănituri în timp ce derulezi filmul în minte.

Verifică din nou intensitatea trăirilor tale. În mod normal, aceasta ar trebui să scadă cu câteva puncte.

Derulează apoi din nou filmul în mintea ta. De această dată însă, începe dintr-un punct în care intensitatea trăirilor este foarte redusă și *oprește-te de îndată ce simți că această intensitate crește*. Începe să aplici ciocăniturile. Acest lucru este foarte important! Cei mai mulți dintre oameni trăiesc atâta vreme cu trauma lor încât nici nu mai observă când forțează retrăirea ei, indiferent de intensitatea emoțiilor lor. Schimbă acest tipar! Prin EFT, ori de câte ori recunoaștem astfel de momente extrem de intense, noi începem să aplicăm ciocăniturile.

Derulează din nou filmul în mintea ta, de la început și până la sfârșit, oprindu-te și aplicând ciocăniturile numai în timpul momentelor cele mai intense. Continuă astfel până când ajungi să poți derula întregul film fără a mai simți vreun moment intens.

În final, mai rulează filmul o ultimă dată. Exagerează imaginile, sunetele și culorile. *Încearcă* sincer să simți vreo emoție intensă în legătură cu el. Dacă o astfel de emoție apare într-adevăr, reîncepe să aplici ciocăniturile.

Notă: uneori, este util să povestești filmul cu voce tare, ca și cum i-ai spune istoria unui prieten. Nu uita însă să te oprești în orice moment în care emoțiile tale se inflamează – oricât de puțin – și să începi să aplici ciocăniturile până când emoțiile revin la valoarea zero. Continuă apoi derularea filmului din punctul în care ai rămas. Dacă te simți mai confortabil, poți aplica ciocăniturile în tăcere, vizualizând filmul doar în mintea ta. Alternativ, poți folosi limbajul verbal pentru a descrie scenele din film. Depinde numai de tine!

.....

Revenind la Sonia, am aplicat împreună cu ea ciocăniturile pe amintirea respectivă, reluând povestea evenimentului până când aceasta nu a mai simțit nimic în legătură cu el. În cazul de față, am pus-o pe Sonia să facă acest lucru cu ochii închiși, lucru care îi relaxează pe mulți oameni, ajutându-i să își acceseze mai ușor amintirile subconștiente. Ori de câte ori te simți distras de mediul exterior, închide ochii și continuă să aplici ciocăniturile.

După ce am ajuns la concluzia că evenimentul cu mama ei din baie nu o mai afecta, am rugat-o pe Sonia să îmi împărtășească și alte amintiri din copilărie, și am continuat să aplicăm ciocăniturile asupra lor. Am rugat-o să își aducă aminte de cât mai multe momente în care mama ei a fost beată, în care și-a făcut griji că aceasta va muri, precum și de alte scene din copilăria ei dificilă. I-am sugerat să alcătuiască un morman cu toate aceste amintiri, iar apoi să aplice terapia prin ciocănituri asupra acestuia, nu asupra amintirilor individuale.

A fost o ședință extrem de emoțională, cu foarte multe lacrimi, dar care s-a terminat cu bine, într-o stare de ușurare și de bucurie. Ce s-a întâmplat de fapt în timpul acestor 45

de minute de aplicare a terapiei prin ciocănituri asupra tuturor acestor amintiri din trecutul îndepărtat? O voi lăsa pe Sonia să îți explice în propriile sale cuvinte:

După o ședință foarte intensă alături de Nick, m-am simțit epuizată toată seara. Am preferat să nu vorbesc cu nimeni. Familia mea a remarcat că eram neobișnuit de tăcută. M-am culcat relativ devreme și am avut (sau cel puțin așa mi s-a părut) de-a lungul întregii nopți vise care îmi transmiteau mesajul: „Sunt în siguranță în corpul meu.” De altfel, acesta a fost unul din mesajele asupra cărui am lucrat împreună cu Nick. Mesajul mi-a revenit de nenumărate ori în minte. Am continuat să îl afirm la infinit, dar nu pentru că mi-aș fi propus acest lucru. Pur și simplu s-a întâmplat.

Săptămâna care a urmat a fost foarte încărcată de emoții. M-am simțit extrem de obosită, ca și cum aș fi avut nevoie de foarte mult somn, dar era o nevoie sând-toasă. Mă simțeam infinit mai împăcată cu mine însămi. Chiar și preferințele mele alimentare s-au schimbat. Nu mai simțeam nevoia de dulciuri. Aveam mintea clară și focalizată, și eram gata să ajut orice persoană care îmi ieșea în cale.

În această săptămână s-au întâmplat și alte lucruri. Peste noapte, nu am mai avut nicio problemă emoțională cu banii, indiferent dacă mă gândesc la ei, dacă vorbesc despre ei sau dacă îi produc. Îmi dorisem să lucrez cu un grup mai mare de femei, și am fost invitată vineri seara la o adunare la care participau 25 de femei. A fost o experiență intensă, în urma căreia mi s-a cerut să alcătuiască o clasă mică cu 4-6 femei din acel grup. Una dintre ele mi-a devenit deja clientă.

Peste toate, mi-am propus să scriu o carte și i-am găsit deja titlul. Lucrez de asemenea la site-ul meu, îmi creez biografia etc., și mi-am comandat cărți de vizită în care mă prezint ca și consilier EFT.

A fost cu adevărat o experiență uimitoare. Cu fiecare zi care trece, parcă mă bucur mai intens de viață. Corpul, mintea și spiritul meu mi se par diferite, căci acum le privesc din perspectiva bucuriei, iubirii și fericirii.

Probabil că îți vine să exclami (așa cum mi-a venit și mie când am citit acest email de la Sonia): „Chiar așa!??? Toate acestea s-au petrecut în urma unei simple ședințe de 45 de minute?” Nici astăzi nu mi-am revenit întru totul la gândul că rezultate atât de dramatice pot fi obținute într-o perioadă atât de scurtă de timp! Așa cum am explicat în capitolul 1, această terapie reantrenează literalmente creierul și corpul. Atunci când ajungi la rădăcina problemelor, rezultatele pot fi spectaculoase.

Probabil că te întrebi de asemenea cum se face că am lucrat cu un eveniment din copilărie, iar experiența curentă a Soniei legată de bani s-a schimbat atât de dramatic. Deși nu pot exista răspunsuri definitive care să explice ce s-a întâmplat de fapt, eu am convingerea că dacă lucrăm și vindecăm anumite convingeri ce stau la baza multor probleme, de gen: „Nu sunt în siguranță în corpul meu”, efectele pot veni în cascadă și ne pot afecta întreaga viață, pe multiple planuri.

Este ca și cum am înlocui un sistem de operare defect de pe un calculator cu altul nou, care funcționează perfect. Nu ai constatat că după câțiva ani, calculatorul tău operează mai greu, se blochează mai frecvent și nu mai funcționează la fel de bine? Evenimentele traumatice din copilărie au același efect asupra vieții noastre!

O persoană care are convingerea profundă că: „Sunt în siguranță în corpul meu” privește lumea cu alți ochi decât una care nu are aceeași convingere. Ea va avea o încredere în sine mai mare și va fi mai deschisă în fața altor oameni, așa cum i s-a întâmplat Soniei la acea întâlnire cu femeile. Ea va accepta să socializeze mult mai mult, să fie vulnerabilă în relațiile sale, va fi dispusă să riște și să îndrăznească – tocmai pentru că va opera din perspectiva siguranței.

Profil profesional: dr. Eric Robins, doctor în medicină

Dr. Eric Robins este un urolog și un chirurg certificat cu o practică privată, afiliat la un mare spital din zona Los Angeles. În ultimii 13 ani, el a aplicat intensiv tehnica EFT asupra pacienților săi.

Dr. Robins a fost interesat de medicina alternativă chiar înainte de a face facultatea de medicină. Mai mulți membri ai familiei sale sufereau de boli cronice care nu răspundeau la tratamentul alopatic. Când și-a început rezidențiatul, dr. Robins s-a îmbolnăvit de sindromul oboseli cronice – o altă boală care răspunde mult mai bine la tratamentele alternative.

După ce a făcut primul curs de EFT în anul 1998, dr. Robins s-a decis să testeze această terapie pe el însuși. El și-a propus să își amplifice nivelul energetic, iar rezultatele pe care le-a experimentat l-au umplut de uimire. La scurt timp după ce a urmat acel curs, el a remarcat că unii dintre pacienții săi făceau infecții urinare în timp ce alții nu le făceau, deși erau activi din punct de vedere sexual. În urma unei investigații, el a descoperit că pacienții din

prima categorie suferiseră cândva traume emoționale, iar pentru a-i ajuta să se vindece de ele, a ajuns la concluzia că ar trebui să aplice împreună cu ei EFT!

Dr. Robins estimează că aproximativ 90% din pacienții săi au trăit evenimente sau traume emoționale care au contribuit la declanșarea bolilor de care suferă sau care blochează procesul de vindecare. Ținând cont de experiențele personale pe care le-a trăit cu ajutorul EFT, el și-a propus să încerce metodele de eliberare psihologică, mai exact să aplice tehnica ciocăniturilor asupra pacienților săi.

„EFT este cea mai bună tehnică ce acționează simultan asupra minții și corpului, declară el, întrucât poate fi folosită cu ușurință în orice mediu clinic și are efecte foarte rapide.”

Dorința arzătoare a doctorului Robins de a-și ajuta pacienții mi-a devenit evidentă în urma conversațiilor pe care le-am avut cu el. Cu această ocazie, el mi-a împărtășit prima sa experiență de aplicare a EFT în cazul unui prieten de familie. Era vorba de un veteran al Războiului din Vietnam care suferea de un sindrom post-traumatic sever.

– Avea coșmaruri nocturne teribile, mi-a spus dr. Robins. Am început să aplicăm terapia prin ciocănituri asupra celor mai traumatice amintiri pe care le avea din perioada războiului, până când a ajuns să le privească dintr-o perspectivă neutră, fără să se mai simtă afectat din punct de vedere emoțional. Câteva luni mai târziu, m-am întâlnit cu el la o reuniune de familie, iar soția sa mi-a spus că i-au dispărut coșmarurile nocturne și că se simțea mult mai bine.

În timp ce discutăm, dr. Robins mi-a explicat că dacă este vizitat de un pacient, are obligația profesională de

a epuiza mai întâi toate instrumentele și resursele medicinei convenționale. Cu toate acestea, convingerea sa este că organismul uman are capacitatea uimitoare de a se vindeca singur și că dacă un pacient își poate elimina problemele emoționale și traumatice păstrate în memoria celulară, boala fizică va dispărea de la sine.

Un alt rezultat incredibil la care a asistat dr. Robins s-a referit la un pacient de 40 și ceva de ani. Bărbatul avea o retenție urinară, dar nu răspundea bine la tratamentul cu medicamente. După ce a discutat câteva minute cu soția acestuia, femeia i-a povestit un incident traumatic care i s-a întâmplat soțului ei la vârsta de cinci ani. A fost vorba de o procedură medicală foarte dureroasă care l-a îngrozit pe copil, atât la nivel conștient cât și la nivel subconștient.

Imediat, dr. Robins a început să îi aplice pacientului terapia prin ciocănituri, eliminând trauma emoțională și amintirile legate de acea experiență timpurie. În mod evident, corpul acestuia rămăsese într-o stare de super-vigilență și de panică după acea experiență, fapt care îl afecta din punct de vedere fizic. În numai două săptămâni, problema de sănătate care refuzase să se lase tratată prin medicamente sau alte tratamente medicale s-a vindecat complet.

Imaginează-ți ce s-ar întâmpla dacă toți medicii din țară și din lume ar avea deschiderea doctorului Robins și ar aplica metodele acestuia. Ei nu numai că și-ar putea ajuta pacienții să devină mai sănătoși, dar întregul sistem al îngrijirii medicale – cu costurile sale financiare exorbitante și rezultatele sale adeseori dezamăgitoare – s-ar schimba dramatic.

Lucrurile rămase nerostite

Revenind la cazul Soniei, ne-am focalizat amândoi asupra eliminării încărcăturii emoționale a anumitor amintiri specifice. Aceasta este doar una din abordările posibile referitoare la vindecarea amintirilor din copilărie. O altă abordare eficientă constă în a da glas tuturor lucrurilor pe care am fi dorit să le spunem când eram mici, dar nu am făcut-o. Copiilor li se spune adeseori să tacă, să nu vorbească neîntrebați, că opiniile lor nu contează și așa mai departe. De multe ori, ei nu știu să exprime verbal ceea ce simt și sunt incapabili să facă acest lucru în fața unei persoane autoritare din viața lor.

Îți mai amintești de Judy, despre care am vorbit la începutul acestui capitol, și despre mânia ei împotriva tatălui său? După ce mi-a împărtășit ce simțea în legătură cu acesta, i-am sugerat să spună cu voce tare: „Funt furioasă pe tata” și să evalueze adevărul și intensitatea acelei declarații pe o scală de la 0 la 10. Așa cum îți poți imagina, unitățile scalei nu i-au ajuns lui Judy pentru a evalua întreaga intensitate a trăirilor sale. Îi puteam simți furia chiar în timp ce îmi spunea acest lucru. De aceea, am aplicat ciocăniturile asupra afirmației de bază: *„Chiar dacă sunt furioasă pe tata, mă accept plenar și în totalitate pe mine însămi.”*

Am continuat apoi cu aplicarea ciocăniturilor simultan cu repetarea afirmației: *„Sunt furioasă pe tata.”*

Nu a trebuit să o încurajez deloc pe Judy, întrucât aceasta rostea afirmațiile cu voce tare, foarte apăsător. I-am spus să continue să aplice ciocăniturile și să repete mereu aceeași frază: *„Sunt furioasă pe tata.”*

Judy a continuat astfel timp de cel puțin 20 de minute, repetând aceeași afirmație fără niciun îndemn din partea mea. Eram uimit de intensitatea trăirilor sale și de dorința ei de a continua să rostească aceste cuvinte. Pe măsură ce

a progresat, am simțit cum emoțiile ei se schimbă. La început, mânia ei era autentică și primordială, dar în timp ea s-a transformat încetul cu încetul în tristețe.

La fel ca un copil care are o criză de furie prin care își descarcă toate emoțiile acumulate, după care se prăbușește epuizat, Judy a simțit nevoia să exprime plenar toate emoțiile acumulate o perioadă atât de lungă de timp. Din fericire, ea a făcut acest lucru în timp ce aplica ciocăniturile, fapt care i-a permis să își elimine surplusul emoțional, să își relaxeze progresiv corpul și să își reantreneze sistemul limbic astfel încât să reacționeze diferit.

La un moment dat, după ce s-a calmat mult, i-am cerut lui Judy să schimbe afirmația și să pretindă că vorbește cu tatăl ei. Am rugat-o să își imagineze că acesta se află în fața ei și că poate să îi spună tot ce simte despre el, fără niciun fel de consecințe. Ea i-a împărtășit astfel tristețea profundă și durerea pe care i-a provocat-o lipsa lui de iubire. I-a spus cât de rănită se simțea și că singurul lucru pe care și-l dorea de la el când era copil fusese iubirea lui. L-a întrebat:

– De ce? De ce nu m-ai iubit la fel de mult ca pe frații mei?

A plâns, a aplicat ciocăniturile și a spus tot ce gândea, găsindu-și în sfârșit vocea pe care nu o avusese în copilărie.

– Merit să fiu iubită! a conchis ea în fața tatălui ei (imaginar).

M-am întâlnit cu Judy câteva săptămâni mai târziu, iar reacția ei a fost una pe care am văzut-o adeseori la cei cu care am lucrat asupra traumelor din copilărie. Mi-a spus că se simțea mai ușoară, mai fericită și mai liberă decât își amintea să fi fost vreodată. În intervalul scurs s-a gândit adeseori la tatăl ei, dar de data aceasta cu iubire! Într-adevăr, atunci când ne vindecăm trecutul, întreaga noastră experiență de viață se poate schimba.

.....

O recomandare: Lucrurile rămase nerostite

Am descoperit că unul dintre cele mai puternice procese atunci când lucrăm cu traumele din copilărie constă în întoarcerea în timp și rostirea lucrurilor pe care nu le-ai putut spune la vremea respectivă.

Începe prin a te reintegra în amintirea evenimentului sau experienței din copilărie. Reiterează această experiență în mintea ta, la fel ca în cazul tehnicii derulării filmului despre care am vorbit la paginile 100-102.

Când te simți pregătit, spune cu voce tare tot ce ai fi vrut să spui atunci. În tot acest timp, aplică ciocăniturile. Urmează-ți intuiția și rostește adevărul tău personal pe care nu l-ai putut rosti la vremea respectivă. Nu este exclus să auzi în mintea ta răspunsurile persoanei cu care vorbești. În acest caz, nu te sfii să te angrenezi în acest dialog. Continuă să vorbești și să aplici ciocăniturile până când simți că ai spus tot ce aveai de spus și că te-ai vindecat.

.....

Acest proces îi ajută pe mulți oameni să își clarifice dacă doresc să le spună ceva persoanelor implicate, în cazul în care acestea se mai află în viață. Spre exemplu, am lucrat odată cu o clientă care fusese abuzată sexual de fratele ei. Am parcurs împreună întregul proces, iar ea a descris cu voce tare exact ce simțea. I-a spus (în imaginație) fratelui ei cât de tare a rănit-o și cât de mult i-au afectat viața acțiunile sale.

După ce am terminat, femeia mi-a spus că și-a dorit întreaga viață să poată rosti acele lucruri cu voce tare și că se simțea foarte bine acum, că a reușit să o facă. Nu era încă

decisă dacă să își confrunte sau nu deschis fratele, dar se gândea în mod serios la acest lucru, acum, că lucraserăm împreună. Oricare ar fi fost decizia ei, era convinsă că avea să fie cea mai bună pentru toate părțile implicate.

Traumele stocate în corp

După ce am lucrat cu o femeie pe nume Rachel, mi-a devenit mai clar ca oricând că noi stocăm traumele în corpul fizic. Rachel a venit la mine din cauza unei probleme de intimitate cu soțul ei. Ea îl iubea din toată inima, iar cei doi aveau o viață minunată împreună, dar Rachel avea probleme de natură sexuală. Ori de câte ori soțul ei îi atinge anumite părți intime, inclusiv cele genitale, dar și partea exterioară a picioarelor, spatele și părțile laterale ale soldurilor, ea se crispa puternic.

Din acest motiv se simțea îngrozitor, iar vinovăția nu făcea decât să îi amplifice durerea. Când am întrebat-o dacă avea amintiri legate de vreun eveniment care ar fi putut provoca această frigiditate, mi-a răspuns că avea niște amintiri vagi, dar nu le putea concretiza. Acest lucru se întâmplă frecvent în cazul traumelor din copilărie. Oamenii își spun: „Pur și simplu nu-mi aduc aminte.” Experiența m-a învățat că uneori trebuie să fii creativ pentru a scoate la lumină astfel de amintiri.

În urma unei inspirații, am pus-o pe Rachel să deseneze imaginea corpului ei și să marcheze punctele care i se păreau neconfortabile la atingere. Nici eu nu-mi dădeam seama de ce i-am cerut acest lucru; poate că doream să scot la lumină copilul ei interior!

Un indiciu: Creativitate și intuiție

Tehnica de bază EFT este simplă și ușor de învățat, dar nu trebuie să te limitezi la ea. Descătușează-ți creativitatea și lasă-te călăuzit de intuiție pentru a afla cu ce aspect trebuie să lucrezi.

După ce Rachel a marcat punctele sensibile pe desenul făcut, am pus-o să le numeroteze de la cel mai puțin sensibil la cel mai sensibil. Am început apoi să lucrăm cu punctul cel mai puțin sensibil, punând-o să repete în paralel cu ciocăniturile: *„Chiar dacă nu doresc să fiu atinsă pe brațe, mă accept plenar și în totalitate pe mine însămi”* și *„Chiar dacă intru în panică atunci când cineva îmi atinge brațele, optez pentru a mă relaxa acum.”*

Am pus-o apoi să vizualizeze că cineva îi atinge brațele și am continuat să aplicăm ciocăniturile până când și-a putut imagina această scenă fără a mai intra în panică. Am procedat apoi la fel și cu celelalte puncte de pe desen. Rachel mi-a spus că se simțea relaxată și mult mai bine. Am întrebat-o apoi dacă dorea într-adevăr să ajungă la rădăcina problemei. Mi-a răspuns că da.

Un avertisment: ceea ce am făcut în continuare nu a fost ceva tradițional. Sincer să fiu, eu însumi nu sunt deloc tradiționalist! Nu sunt un terapeut licențiat, dar îmi place să lucrez cu oamenii ca și consilier, pentru simplul motiv că îmi pasă de ei și că am ajuns la o anumită eficiență în aplicarea EFT. În plus, întâmplarea face să fiu un prieten apropiat al

lui Rachel, astfel încât aveam libertatea de a încerca lucruri oarecum neconvenționale. Oricum, interesul meu principal nu era să mă joc, ci să o ajut cu orice preț pe prietena mea.

Pentru a o testa pe Rachel și pentru a elimina trauma pe un nivel mai profund, am rugat-o pe soția mea Brenna să mă ajute. Brenna era de asemenea prietenă apropiată cu Rachel, iar în acea zi era acasă. Am întrebat-o pe Rachel dacă era în regulă să o lase pe Brenna să îi atingă ușor brațele. Rachel a fost de acord, iar Brenna i-a atins brațele, în timp ce Rachel a continuat să aplice ciocăniturile. La început Rachel s-a crispat ușor, dar pe măsură ce a continuat să aplice tehnica s-a relaxat.

Am continuat astfel rundă după rundă până când Rachel nu a mai simțit niciun fel de sensibilitate la nivelul brațelor. În final a spus:

– De fapt, e chiar plăcut!

Acesta este reacția firească în cazul unei atingeri pline de iubire. Am continuat în același fel cu alte părți sensibile ale corpului ei (fără a fi necuviincioși, desigur). Unul din punctele asupra căruia am lucrat a fost partea laterală a cutiei toracice. Rachel ne-a mărturisit că dacă cineva încerca să o gâdile acolo, devenea extrem de violentă și de furioasă.

La început am pus-o pe Rachel să își imagineze că cineva o gâdilă și să aplice ciocăniturile. Când s-a simțit suficient de confortabil, am pus-o pe Brenna să o gâdile. Rachel a râs puțin, dar când Brenna a făcut o anumită mișcare, i-am putut citi furia pe față. Punctul era în mod evident un factor declanșator. De aceea, am continuat să aplicăm ciocăniturile până când sensibilitatea a dispărut. Brenna a testat-o din nou, apăsând pe punctul respectiv, dar de această dată nu a mai existat nicio reacție.

Ultima parte corporală cu care am lucrat au fost părțile laterale ale picioarelor lui Rachel. De această dată, lucrurile

au luat-o razna: de îndată ce Brenna i-a atins aceste părți, Rachel s-a detașat instantaneu de corpul ei, disociindu-se complet de experiență. Corpul ei a înghețat, iar ea nu mai putea gândi și nu mai putea simți nimic. De data aceasta, factorul declanșator era foarte puternic, iar Rachel era ca paralizată. Aplicarea în continuare a ciocăniturilor nu a rezolvat problema. Rachel era pur și simplu prea disociată. Am încercat să o readuc în interiorul corpului pentru a putea încerca din nou.

Din fericire, Rachel nu mai avea probleme cu gădilăturile, așa că am pus-o pe Brenna să facă acest lucru, fapt care a făcut-o pe Rachel să râdă, și implicit să revină în corp. Am continuat să aplicăm ciocăniturile, după care Brenna i-a atins din nou picioarele. Când Rachel ne-a spus că „și-a părăsit din nou corpul fizic”, am trecut iarăși la gădilături. Am continuat astfel de mai multe ori, până când Rachel a devenit capabilă să rămână în interiorul corpului ei atunci când picioarele îi erau atinse.

Într-un târziu, ea a ajuns să se simtă confortabil și cu această experiență, ba chiar ne-a spus din nou:

– Este o atingere plăcută!

Povestesc această experiență în atâtea detalii deoarece am văzut nenumărați oameni, îndeosebi femei, care au probleme serioase cu atingerile intime ale corpului lor. Consider că pierderea sentimentului de siguranță asociat cu contactul uman, fie el sexual sau platonice, reprezintă o pierdere majoră. Corpul nostru a fost creat cu intenția de a fi atins, îmbrățișat și iubit. Există studii științifice care au demonstrat că bebelușii care nu sunt ținuți foarte mult în brațe nu cresc la fel de sănătoși ca ceilalți. Ei nu „înfloresc” așa cum fac cei care beneficiază de afecțiune. Nici în cazul adulților lucrurile nu sunt foarte diferite, chiar dacă ne place să credem că da. În plus, problemele legate de intimitate joacă un rol

covârșitor în incapacitatea de a avea relații sănătoase, așa cum vom vedea atunci când vom vorbi despre relații.

Ce s-a întâmplat cu Rachel în continuare? Nu a trecut mult și beneficiile au început să apară. Ea m-a sunat chiar a doua zi pentru a-mi povesti plină de entuziasm cât de plăcută a fost noaptea pe care a petrecut-o cu soțul ei. Niciodată până atunci nu s-a simțit atât de iubită, de ocrotită și de în siguranță!

Compasiunea față de sine și față de ceilalți oameni

Dacă am învățat ceva lucrând cu oamenii care aveau probleme generate de traumele din copilărie, acest lucru se referă la o compasiune foarte profundă. Am auzit nenumărate povești și am asistat la o durere incredibilă. La ora actuală, atunci când văd că cineva este violent, nefericit sau nepolitic, că nu te poți baza pe el sau că mă rănește pe mine ori pe altcineva, îmi dau imediat seama că a experimentat cândva o traumă puternică. În aproape toate cazurile, astfel de comportamente sunt simple reacții la anumiți factori declanșatori – singurele pe care le cunosc de altfel acești oameni.

Desigur, asta nu înseamnă că trebuie să trecem cu vederea orice comportament negativ, dar ne permite să îl privim cu alți ochi, din perspectiva unui nivel mai profund de compasiune și de înțelegere. Dacă partenera ta de cuplu nu se deschide fizic față de tine, nu trebuie să te simți respins, furios sau supărat. Cel mai bine este să o întrebi: „Ce s-a întâmplat?”, nu să îi ripostezi cu aceeași monedă. Cu toții avem probleme care așteaptă să fie vindecate. Din fericire, putem aplica EFT pentru a ne elibera o dată pentru totdeauna de ele, pentru a ne vindeca și pentru a ne crea un viitor nou, pentru noi și pentru cei dragi.

Mai presus de orice, nu trebuie să uităm să manifestăm compasiune față de noi înșine. În loc să te simți vinovat pentru că ai reacționat într-un anume fel, pentru că nu ai fost perfect și pentru că nu ai reușit să îți controlezi viața și să ajungi la rezultatele dorite, mai bine întreabă-te: „Ce s-a întâmplat?” și tratează-te cu iubire și cu compasiune.

Exercițiu: Procedura de atingere a stării de pace interioară

Procedura de atingere a stării de pace interioară a fost creată de Gary Craig și presupune conceperea unei liste cu toate evenimentele supărătoare din viață, urmată de aplicarea terapiei prin ciocănituri asupra lor. Pe măsură ce vei descoperi, vei neutraliza și vei elimina tensiunile emoționale stocate în corp în urma acestor evenimente, în sistemul tău vor rămâne din ce în ce mai puține conflicte interne. Un număr mai mic de conflicte interne echivalează cu o pace interioară mai profundă și cu mai puțină suferință fizică și psihică. În acest scop, aplică următorii pași:

1. Împarte-ți viața în segmente temporale, de pildă de la naștere la cinci ani, de la șase la zece ani ș.a.m.d.
2. Fă o listă pentru fiecare segment de viață cu evenimentele supărătoare de care îți aduci aminte din perioada respectivă. Nu trebuie să fii surprins dacă pe listă se vor acumula peste o sută de evenimente! Cu cât ai trăit mai mult pe această planetă, cu atât mai multe trebuie să fie momentele

dificile prin care ai trecut. Include în listă toate amintirile care îți trezesc trăiri cu o intensitate de minim 4 pe scala SUS. Mai târziu vei putea lucra inclusiv cu evenimentele mai puțin importante, dar deocamdată începe cu cele care îți trezesc cele mai neplăcute amintiri. (De altfel, vei descoperi că evenimentele mai puțin importante dispar adeseori de la sine din memorie atunci când le vindeci pe cele majore). Nu uita să incluzi relațiile cu frații și cu toți cei care au trăit în casa ta atunci când erai mic; experiențele de la grădiniță, școală, liceu și facultate; și orice traume, boli, accidente, internări în spital și așa mai departe. Gândește-te la relațiile din viața ta – cu mama, cu tatăl, cu prietenii și cu celelalte persoane importante pentru tine. Ce ai învățat și cum privești la ora actuală aceste relații și aceste evenimente? Ce te-au învățat ele despre tine însuși, despre ceilalți oameni și despre lume în general? Reține: lecțiile negative pot fi eliminate prin aplicarea ciocăniturilor. Atunci când îți întocmești lista, este posibil să descoperi că anumite evenimente nu te mai fac să simți niciun disconfort curent. Chiar și așa, adaugă-le pe listă. Simplul fapt că ți-ai amintit de ele sugerează o anumită nevoie a subconștientului tău de a încheia acest capitol.

3. Evaluează fiecare eveniment pe scala de la 0 la 10, 10 fiind nivelul cel mai înalt de intensitate emoțională.
4. În continuare, începe să aplici EFT evenimentelor enumerate în listă, începând cu cele de intensitate 10. Conștientizează eventualele straturi mai

adânci asociate cu ele, care ies acum la suprafață, și lucrează inclusiv cu acestea. Este posibil să lucrezi cu o anumită emoție trezită de un eveniment oarecare, cum ar fi mânia, iar aceasta să se transforme treptat într-o altă emoție, cum ar fi tristețea.

5. Pe măsură ce aplici terapia prin ciocănituri, este posibil ca din subconștientul tău să iasă noi amintiri sau emoții. Dacă se întâmplă acest lucru, adaugă-le pe listă și evaluează-le.
6. Lucrează zilnic cu două sau trei evenimente de pe această listă. În acest fel, în două-trei luni vei putea epuiza întreaga listă. Notează într-un jurnal toate schimbările pe care le observi: cum se simte corpul tău, cât de des te mai afectează gândurile referitoare la aceste amintiri, cum evoluează relațiile tale. Reamintește-ți în mod deliberat de evenimentele cu care ai lucrat și constată cât de puțin te afectează ele la ora actuală.

CAPITOLUL 6

VINDECAREA CORPULUI

*Emoțiile sunt puntea de legătură între materie
și minte, care oscilează între ele
și le influențează pe amândouă.*

CANDACE B. PERT

– Ha, ha, foarte amuzant, Nick!

Așa a sunat prima reacție a surorii mele când i-am povestit despre terapia prin ciocănituri. Trebuie să recunosc: în calitate de frate mai mare, am meritat întru totul scepticismul ei, după toate farsele pe care i le-am jucat de-a lungul anilor. De data aceasta lucrurile erau diferite totuși: chiar încercam să o ajut.

Sora mea a venit la mine și mi s-a plâns de dureri în gât și la nivelul sinusurilor. Era lipsită de energie și avea respirația superficială. Povestea s-a petrecut în urmă cu 10-12 ani, când de-abia aflasem de „chestia asta ciudată cu ciocăniturile”. Am întrebat-o atunci dacă dorește să o ajut. Scepticismul ei natural a ieșit la iveală când i-am arătat care sunt punctele care trebuie ciocănite. Ce putea face ciocănirea unor puncte de pe

față și de pe piept împotriva unui virus comun? Am asigurat-o că terapia prin ciocănituri era foarte consacrată și că avea să o ajute cu siguranță. Deși a continuat să își țină sprâncenele ridicate foarte sus, sora mea a fost de acord să o încerce.

Am început să aplicăm ciocăniturile asupra simptomelor sale, iar acestea i-au adus o oarecare ușurare, reducând intensitatea bolii de la 10 la 8. A fost un progres, dar nu suficient de mare. De aceea, am întrebat-o ce anume o stresa recent.

– Sinceră să fiu, mi-a răspuns ea, Alex (fratele nostru) m-a angajat să îi zugrăvesc camera și nu prea vreau să fac acest lucru. Am 21 de ani și îi zugrăvesc camera fratelui nostru – îți vine să crezi? Mi se pare deprimant. Chiar nu vreau să fac asta!

Am început imediat să aplicăm terapia prin ciocănituri asupra emoțiilor sale legate de zugrăvirea camerei lui Alex. În doar câteva minute, durerile din gât și din zona sinusurilor au dispărut complet. Pur și simplu au trecut de la valoarea 8 la 0!

În anii care au urmat, am continuat să asist la astfel de „miracole” de nenumărate ori. Eu le numesc „miracole care se petrec într-un minut” (de regulă, ele apar după aproximativ 15 minute, dar cine stă să numere?). Ele se petrec cel mai adesea în cazul simptomelor fizice cele mai elementare, cum ar fi durerile de gât, ale altor părți corporale, cele de cap etc. Această dispariție a simptomelor dureroase nu reprezintă însă decât vârful aisbergului în ceea ce privește beneficiile terapiei prin ciocănituri asupra corpului fizic. Așa cum vei vedea citind acest capitol, EFT poate ajuta inclusiv la vindecarea unor boli mult mai grave, cum ar fi cele cronice.

Identificarea conexiunii minte-corp

Prima întrebare pe care și-o pun oamenii este: „Cum este posibil?” Cum poate ciocănirea punctelor de pe meridianele

energetice să deblocheze sinusurile, ca să nu mai vorbim de vindecarea unor boli mult mai grave?

Vom explora în detaliu această întrebare în capitolul de față. Mai întâi va trebui însă să ne referim la un concept esențial, care stă la baza acestui mecanism: conexiunea minte-corp.

Ideea existenței unei conexiuni între minte și corp a fost respinsă și ridiculizată de medicina convențională (adică occidentală sau „modernă”) încă din perioada lui René Descartes (1596 – 1650), filozoful francez și părintele medicinei moderne. Istoria ne spune că pentru a putea studia organismul uman (disecția fiind considerată o blasfemie în acea vreme), Descartes a făcut o înțelegere cu papa, promițând că nu va studia decât aspectele fiziologice, evitând complet studiul minții și al emoțiilor (biserica se temea că studierea acestora din urmă ar interfera cu credința oamenilor, punând astfel în pericol puterea considerabilă a bisericii – la acea vreme).

Târgul dintre Descartes și biserică a divizat corpul de minte, cele două aspecte fundamentale fiind considerate secole la rând complet diferite. Începând din acel moment, cunoașterea occidentală comună a acceptat premisa că între minte și corp nu există nici cea mai mică legătură, chiar dacă cele două coexistă în același spațiu. Punct.

Au trecut astfel mai multe secole, iar oamenii de știință au creat și au prescris tot felul de medicamente. Au urmat apoi anii 60 din secolul XX, când s-a produs o contrarevoluție ce i-a inspirat pe oameni să exploreze filozofii orientale. Marea majoritate a acestora pornesc de la premisa că trupul și mintea sunt două fețe ale aceleiași monede. Nu a trecut mult și presupusa separație între minte și corp a început să fie pusă sub semnul întrebării.

În deceniile care au urmat, această revelație a început să prindă contur. Terapiile alternative precum masajul,

acupunctura, medicina holistică și nu în ultimul rând terapia prin ciocănituri – au devenit din ce în ce mai acceptate. Un studiu efectuat în anul 2009 de Institutele Naționale pentru Sănătate (NIH) a evidențiat faptul că americanii cheltuiesc anual 34 de miliarde de dolari pentru „terapii complementare și alternative” (CAM – termen generic care desemnează tratamentele alternative de orice fel). În mod evident, un număr din ce în ce mai mare de americani caută noi perspective, mai holistice și mai bine integrate, asupra sănătății și bunăstării.

Demistificarea conexiunii minte-corp

Ce vrem să spunem atunci când vorbim despre „conexiunea minte-corp”? Este aceasta o „știință autentică”, sau doar un mănunchi de prostii în care cred oamenii naivi?

Adevărul este că ai văzut în acțiune conexiunea minte-corp încă de la cea mai fragedă vârstă, când erai prea tânăr pentru a înțelege acest concept. Gândește-te la primii ani de școală. Ți mai amintești de acel moment de la primele ore când profesorul ți-a strigat numele și întreaga clasă s-a întors ca să se uite la tine? Presupun că – la fel ca și mine – ai roșit. Stânjeneala emoțională pe care ai simțit-o atunci a făcut ca vasele de sânge de pe fața ta să se dilate, făcându-te să te faci roșu ca sfecla.

Înroșirea feței este atât de acceptată din punct de vedere social încât oamenii uită să se mai întrebe: *de unde știu vasele de sânge că noi ne simțim stânjeniți?* Cum află ele prin ce emoții trecem exact în momentul în care le simțim?

Prima cercetătoare care a dat un răspuns la aceste întrebări a fost Candace Pert, doctor în farmacologie, autoare a cărții *Moleculele emoției* și conferențiar de renume internațional. Mulțumită ei, răspunsurile la întrebările de mai sus

(și la multe altele) au început să apară. În anii 80, pe când lucra ca șef de departament în cadrul NIH, dr. Pert a fost una din pionierele unui domeniu științific care a ajuns să fie numit astăzi „psiho-neuro-imunologie”. În esență, ea a descoperit fundamentul științific al conceptului de „corp-minte” – după cum l-a numit ea.

În urma cercetărilor extinse ale dr. Pert, s-a ajuns astăzi la o înțelegere mult mai bună a influenței minții subconștiente asupra bolilor psihosomatice, asupra fericirii și bunăstării oamenilor. Putem ghici cu ușurință teoria ei referitoare la „bolile psihosomatice” dacă disecăm cuvântul *psihosomatic*. *Psiho* provine din grecescul *psyche* și înseamnă psihic sau minte, iar *somatic* provine de la *soma* și înseamnă corp. Într-o traducere literală, combinația de cuvinte înseamnă „minte-corp”.

Prin anii 70, dr. Pert a făcut o descoperire care a reprezentat temelia întregii sale cariere științifice ulterioare. Ea a descoperit (prin măsurare, metoda standard a oamenilor de știință) o moleculă aflată la suprafața celulelor pe care a numit-o *receptor la opiate*. Așa cum explică ea în cartea *Moleculele emoției*, acești receptori sunt ca niște găuri de chei. Ei se leagă chimic numai cu anumite chei specifice numite *peptide*, care, după cum explică ea, „sunt cealaltă jumătate a ecuației moleculelor emoțiilor.” Atunci când un receptor al opiatelor care plutește la suprafața unei celule la fel ca un nufăr pe un lac se leagă chimic de o peptidă ce se potrivește perfect cu el, comportamentul celulei se poate schimba. Cu alte cuvinte, comportamentul celular depinde de „cheile” peptidelor care se atașează de receptorii săi. „La o scară mai globală, explică dr. Pert, aceste fenomene fiziologice minuscule ce se petrec la nivel celular se pot traduce prin schimbări fundamentale ale comportamentului, ale activității fizice și chiar ale stării de spirit.”

De-a lungul anilor, dr. Pert a devenit un nume legendar în rândul vindecătorilor alternativi, al medicilor convenționali și al multor altor oameni, ținând conferințe la nivel internațional în fața unor audiențe foarte mari. Descoperirile ei științifice au deschis noi posibilități pentru explorarea, înțelegerea, tratarea și vindecarea corpului uman. Dr. Pert recunoaște cu candoare că ea nu și-a propus niciodată să sfideze sau să dezaprobe medicina occidentală. Tot ce a dorit să facă a fost să încorporeze conceptul de „minte-corp” în abordarea occidentală a vindecării și tratamentelor.

Stresul se poate croniciza... transferându-se la nivel fizic

Am descris deja în mare detaliu felul în care stresul ne afectează bunăstarea emoțională și psihologică. El are însă un impact covârșitor inclusiv asupra corpului fizic. De aceea, ținând cont de conceptul de „minte-corp” al dr. Pert, îți propun să examinăm în continuare mai îndeaproape efectele stresului.

În capitolul 1 am vorbit despre reacția la stres a organismului. Am arătat atunci că amigdala, o glandă în formă de migdală din creier, simte pericolul și declanșează alarma, signalând corpul să secrete adrenalină și hormonul stresului numit cortizol. Acest proces este cunoscut sub numele de reacție de tip „luptă sau fugi”, dintr-un motiv cât se poate de simplu: la nivel biologic, el a fost conceput cu scopul de a ne proteja de anumite pericole specifice de scurtă durată, cum ar fi atacul unui tigru sau al altor animale sălbatice (într-o perioadă în care strămoșii noștri chiar trebuiau să se ferească de acestea). Adrenalina și cortizolul secretate în timpul reacției „luptă sau fugi” dinamizează pe termen scurt corpul astfel încât să poată fugi de pericol sau să poată rămână pentru a se

confrunța cu el. Astfel, presiunea sanguină și pulsul se amplifică, iar creierul și mușchii primesc o cantitate de sânge mai bogat în oxigen și mai multă energie. Simțurile devin mai alerte, corpul devine mai agil, iar omul se poate apăra sau se poate cățăra cu viteza fulgerului în primul copac din apropiere.

La ora actuală, oamenii experimentează o reacție complet diferită, numită stres *cronic*. Din perspectiva corpului, ei sunt urmăriți în permanență de un tigru! Deși conține diverse sisteme de protecție, de la cel imunitar la bariera vaselor de sânge din fața creierului, corpul nu a fost conceput pentru a petrece atât de mult timp apărându-se, chiar dacă pericolele moderne sunt de altă factură: grijile continue legate de plata ipotecii, stresul de la locul de muncă și programul de lucru excesiv de încărcat. Pentru cei mai mulți dintre noi, lista factorilor de stres este incredibil de lungă, iar atunci când unul dintre aceștia dispare de pe listă, el este înlocuit pe loc de un altul. Este ca și cum am reuși să scăpăm de un tigru, dar acesta ar fi înlocuit imediat de un urs.

De bună seamă, corpul nostru nu poate rămâne de-a pururi în starea „luptă sau fugi”. De aceea, acest stres cronic începe să perturbe procesele naturale precum homeostaza care permite echilibrarea stresului „rău” cu cel „bun” (așa este: există și forme de stres benefice pentru organism). Prin homeostază, substanțele chimice care relaxează sau dinamizează corpul devin mai mult sau mai puțin echilibrate. Datorită stresului cronic, corpul nu mai poate atinge starea de homeostază, devenind dezechilibrat din punct de vedere hormonal și chimic.

La nivel biologic, dezechilibrul sau incapacitatea de a atinge homeostaza nu este deloc o stare dezirabilă. Stresul cronic este asociat cu bolile cardiace, tulburările legate de somn, cu afecțiunile digestive, migrenele, depresia,

obezitatea, disfuncțiile sexuale, infertilitatea, durerile corporale, afecțiunile pielii și reacția scăzută a sistemului imunitar... iar lista poate continua la infinit!

Câteva date statistice legate de stres

Potrivit Academiei Americane a Medicilor de Familie, două treimi din vizitele pacienților în cabinetele medicilor de familie se datorează simptomelor asociate cu stresul.

Potrivit unui studiu, bărbații de vârstă mijlocie supuși unui stres sever și cărora le lipsește sprijinul emoțional sunt de cinci ori mai predispuși să moară în următorii șapte ani decât cei care sunt supuși unui stres similar, dar care au legături personale apropiate. Un alt studiu a arătat că programele de management al stresului pot reduce cu până la 75% riscul de boli cardiace, inclusiv de atac de cord, în cazul bolnavilor de inimă.

Rădăcinile dezechilibrului

Atunci când este supus unui stres cronic, corpul intră mai ușor într-o stare de *dez-echilibru*. Incapabil să își mai atingă echilibrul natural, el nu mai poate funcționa așa cum ar trebui. Efectele produse de acest fenomen sunt în avalanșă. Din păcate, medicina occidentală ne-a obișnuit să ne focalizăm mai degrabă asupra simptomelor decât asupra cauzelor profunde ale dezechilibrului, cum ar fi stresul.

De ce „dez-echilibru”⁵...

Personal, prefer termenul de „dez-echilibru” pentru a descrie ceea ce alții numesc „boală”. Îți scriu în acest fel din două motive. Pe de o parte, el indică astfel semnificația sa precisă: aceea de dezechilibru corporal și de neplăcere. Pe de altă parte, medicii și *establishment*-ul farmaceutic au creat un monopol asupra tratamentelor, remediilor și managementului „bolilor”. De aceea, voi lăsa „bolile” pe seama medicilor și voi prezenta terapia prin ciocănituri ca un model diferit (ce poate fi combinat, de bună seamă, cu metodele de tratament ale medicinei convenționale) de tratare și vindecare a „dez-echilibrelor”.

Amintește-ți de ultima răceală pe care ai suferit-o. Ai avut atunci sinusurile blocate, nu te puteai opri din tușit, iar gâtul te durea. Te simțeai mizerabil și nu îți mai doreai altceva decât ca boala să treacă, nu-i așa? Ca să îți ajuți corpul să se vindece, te-ai odihnit probabil mai mult și ai luat suplimente cu vitamine, ceaiuri și medicamente. Prietenii, colegii și familia te-au sprijinit și te-au asigurat că răceala va dispărea rapid.

Poate că ți-a trecut vag prin minte faptul că răceala ta se datora faptului că erai „stresat” sau „epuizat”, dar în timp ce îți tratai sinusurile congestionate și tusea, cel mai probabil

⁵ Cuvântul folosit în textul original este *dis-ease*, care înseamnă *ne-plăcere*. Fără linioara de unire, cuvântul *disease* înseamnă *boală* în limba engleză. Avem așadar de-a face cu un joc de cuvinte folosit frecvent în literatura de specialitate. Neavând cum să îl traducem exact, am tradus cuvântul prin *dez-echilibru*, care echivalează mai mult sau mai puțin cu cuvântul *boală*. (n. tr.)

nu te-ai gândit nicio clipă să îți tratezi inclusiv emoțiile. Și totuși, poate că organismul tău avea mai puțină nevoie de remedii care să te ajute să dormi mai bine, să îți decongeționeze sinusurile, să îți reducă febra, tusea și durerile, cât de remedii care să te ajute „să scapi de teamă, de vinovăție, de mânie și de alte emoții negative pe care le experimentai în acele momente.” Cel puțin asta pare să se fi întâmplat în cazul surorii mele: răceala i-a dispărut pe loc, de îndată ce și-a echilibrat cu ajutorul ciocăniturilor *sentimentele* generate de nemulțumirea ei legată de zugrăvirea camerei lui Alex.

Răcelile „comune” nu par o boală foarte gravă, dar realitatea este că medicina occidentală este departe de a fi capabilă să le vindece. De altfel, din punct de vedere științific ele continuă să fie un mister. Personal, nu am auzit niciodată de vreun medicament, de vreun ceai sau de alte tratamente convenționale sau alternative capabile să îi ofere Jessicăi (sora mea) o ușurare instantanee, așa cum a făcut terapia prin ciocănituri.

Să mergem însă mai departe. Dacă energia emoțională blocată poate contribui la apariția unor dez-echilibre grave, capabile chiar să pună în pericol viața, ce remedii o pot debloca? Așa cum am arătat în capitolul 1, s-a demonstrat științific că EFT reduce nivelul hormonului stresului numit cortizol. În aceste condiții, nu cumva ar putea ajuta această tehnică oamenii să se vindece de boli mult mai grave decât o răceală „comună”?

Tratarea fibromialgiei:

Descoperirea „genunchilor fericiți”

Îți mai amintești de Jodi, despre care am vorbit în introducerea acestei cărți? Atunci când am cunoscut-o în casa ei din Texas, fibromialgia de care suferea îi dădea dureri

îngrozitoare. În timpul unei nopți obișnuite, Jodi se trezea din somn de 15-20 de ori din cauza durerilor. Din cauza intensității acestora, ea fusese nevoită să renunțe la una din cele mai mari plăceri ale vieții sale: plimbările prin natură. Jodi apelase la mulți doctori în încercarea de a-și găsi alinarea, dar până la acea dată nimeni nu reușise să o ajute. Injecțiile cu cortizon pe care i le făceau medicii nu o ajutau decât pe perioade scurte de timp, după care Jodi trebuia să se întoarcă la ei.

Fibromialgia este o boală misterioasă care afectează milioane de oameni, dar care nu poate fi explicată pe deplin. Medicina modernă continuă să se întrebe intrigată ce cauze stau la baza bolii, și implicit cum poate fi ea vindecată. Când Jodi ni s-a alăturat pentru evenimentul ce a durat patru zile din Connecticut, unde am filmat documentarul *The Tapping Solution*⁶, ea se afla la capătul puterilor.

În timp ce Rick Wilkes, practicantul EFT care avea să lucreze cu Jodi în acel weekend, a început să o călăuzească de-a lungul primei sale ședințe de terapie prin ciocănituri, operatorii video au înregistrat totul pe peliculă. Rick a întrebat-o pe Jodi dacă înainte de apariția fibromialgiei s-a întâmplat ceva semnificativ în viața ei. Da, i-a răspuns ea. Jodi tocmai aflase că fiica ei, care s-a luptat multă vreme cu o dependență de droguri, era însărcinată și bolnavă de SIDA. Pe scurt, a fost o perioadă ce poate fi descrisă printr-un singur cuvânt: *tristețe*. Când Rick a întrebat-o cum se simțea la gândul că nu mai poate face plimbări prin natură, ea i-a răspuns la fel: „tristă”.

Rick i-a numit genunchii: „genunchi triști”, după care a început să o ghideze de-a lungul mai multor ședințe de

⁶ Numele sub care poate fi găsit documentarul este EFT – Try It On Everything (Încearcă EFT pentru orice). (n. tr.)

ciocănituri, focalizându-se nu doar asupra durerilor și simptomelor fizice, ci și asupra emoțiilor sale. Încă din prima zi de terapie, Jodi a reușit să urce treptele unei scări fără nicio durere. Incapabilă să creadă că terapia prin ciocănituri îi putea anihila complet durerile, ea a preferat să creadă că trăia unul din acele momente foarte rare în care simptomele fibromialgiei păreau să cedeze ca prin magie, momente care nu durau însă niciodată prea mult.

După un somn nesperat de odihnitor, în timpul căruia nu s-a trezit niciodată din cauza durerilor, Jodi și-a început cea de-a doua zi de terapie. La sfârșitul celei de-a patra zile, Jodi nu numai că a savurat o drumeție prin natură împreună cu restul grupului, dar chiar a condus fără probleme grupul, mergând într-un ritm alert și nesuferind nicio durere. Din fericire, acest proces dramatic de transformare a fost surprins integral pe peliculă. Secvențele video, care fac parte integrantă din DVD-ul nostru, reprezintă o dovadă incontestabilă care atestă cât de rapid este posibil procesul de vindecare!

La ora actuală, câțiva ani mai târziu, cu greu ar mai recunoaște-o cineva pe Jodi. Ea nu mai are nicio durere, doarme bine și „urcă și coboară toată ziua scările”, fiind capabilă să se bucure plenar de casa cu două etaje pe care și-au construit-o ea și soțul ei. Scrie foarte mult și are câteva cărți pe care dorește să le publice.

Înainte de a aplica terapia prin ciocănituri, Jodi – la fel ca atâția alți suferinzi de dureri cronice – și-a concentrat întreaga energie încercând să rămână activă, în speranța că va reuși să își sfideze boala și să evite durerea. Cu ajutorul EFT, ea a învățat să încetinească ritmul și să își asculte corpul, cel care înmagazinase anterior angoasa ei emoțională. Genunchii ei și-au asumat povara vinovăției și tristeții pe care le-a simțit ea din cauză că nu a reușit să își „salveze” fiica din ghearele dependenței și a circumstanțelor care au urmat. Prin

EFT, Jodi a reușit să își elibereze aceste emoții și să își elimine energiile blocate, astfel încât corpul ei să se poată vindeca.

Unul din motivele seriei continue de succese pe care le-a avut Jodi cu fibromialgia a fost hotărârea ei de a aplica în permanență ciocăniturile. În fiecare dimineață și uneori inclusiv de-a lungul zilei, ea aplică EFT, nu doar pentru a-și îndeplini scopurile pozitive, ci și pentru a-și elimina emoțiile negative pe care le experimentează. „Nu are niciun sens să stochezi negativitatea și să te trezești că te îmbolnăvești mai târziu”, declară ea la ora actuală.

Este EFT un remediu?

Dacă ținem cont de transformarea prin care a trecut Jodi, am putea fi tentați să credem că EFT i-a „vindecat” fibromialgia. În decursul celor patru zile ale evenimentului în timpul căruia a aplicat terapia prin ciocănituri, ea a scăpat de durerea ei cronică, și-a redobândit capacitatea de a fi activă din punct de vedere fizic și a început să doarmă foarte bine peste noapte, pentru prima dată în ultimii opt ani.

Strict științific vorbind, nimeni nu poate pretinde că terapia prin ciocănituri este un remediu vindecător, nici pentru fibromialgie, nici pentru alte boli despre care vom discuta în capitoul de față. Corpul uman este incredibil de complex și există nenumărați factori care contribuie la milioanele și miliardele de schimbări pozitive și negative care se petrec în interiorul nostru în fiecare moment.

Ceea ce este însă evident este faptul că terapia prin ciocănituri reprezintă un instrument incredibil de eficient pentru eliminarea *energiei emoționale* stocate în corpul nostru. Aceasta se poate manifesta prin cele mai variate simptome, de la răceala sau gripa pe care tocmai am „luat-o” la diferite dureri misterioase și chiar la boli grave.

Încet, dar sigur, descoperirile lui Candace Pert legate de conceptul de „corp-minte” demonstrează că organismul fizic se află într-un contact mai intim cu emoțiile noastre decât am fi crezut până nu demult și decât și-ar fi imaginat vreodată medicina occidentală. Oricât de focalizați am fi asupra microbilor (americani cheltuiesc aproape un miliard de dolari anual pe săpunuri antibacteriene), nu este exclus ca trupul nostru să fie infinit mai sensibil la propriile noastre emoții decât la microorganisme.

Tu îți creezi propriul destin?

Atunci când discutăm despre promovarea procesului de vindecare a corpului prin eliminarea emoțiilor stocate în acesta, există tentația să ajungem la concluzia că emoțiile dau naștere bolilor. Nici această afirmație nu este corectă însă. Noi discutăm de fapt de o conexiune minte-corp, datorită căreia mintea afectează corpul și invers. O prietenă, autoarea de bestselleruri Kris Carr, mi-a împărtășit un cuvânt pe care îl consider ideal în legătură cu acest subiect: *participare*. Ea sugerează că mintea nu *crează* propriu-zis boala, ci *participă* la ea. Noi *participăm* la crearea propriei noastre realități: fizice, emoționale și așa mai departe.

Pe de altă parte, noi putem participa la vindecarea noastră, ceea ce nu înseamnă că dacă ne „simțim bine” când inspirăm un aer toxic, toxinele respective sunt bune pentru corpul nostru! Totuși, atunci când nu avem de ales și suntem nevoiți să inspirăm un aer toxic, corpul nostru se va detoxifica mult mai rapid și va face față mult mai ușor toxinelor ingerate decât ne păstrăm starea de calm și de relaxare decât dacă ne facem griji și ne stresăm. Așadar, noi putem *participa* la păstrarea sănătății și bunăstării noastre prin gestionarea corectă a stresului, anxietății și a altor emoții negative cu ajutorul EFT.

Revenirea la un somn sănătos

Când a ajuns la evenimentul nostru de patru zile, Donna era secătuită din punct de vedere fizic, mental și emoțional. După ce îi fusese diagnosticat un cancer la sân cu șase luni înainte, ea făcuse o masectomie bilaterală și 33 de ședințe de chimioterapie. În mod paradoxal, motivul pentru care venise ca să învețe EFT nu era dorința de a găsi un remediu pentru suferințele sale, ci una mult mai simplă: Donna își dorea să poată dormi. Timp de patru luni la rând, de când începuse chimioterapia, ea a suferit de o insomnie cronică, neputând dormi uneori chiar patru nopți la rând. În alte nopți se trezea de cel puțin trei ori, „și asta în condițiile în care luam două medicamente pentru somn și un antidepresiv” – după cum ne-a explicat ea.

Deloc surprinzător, Donna s-a transformat dintr-o persoană de „tip A”, foarte activă și plină de energie, într-una care de-abia mai putea ieși din casă. Dorința ei cea mai mare era ca cei doi copii ai ei să o regăsească pe „vechea lor mamă”.

– Alte lucruri pe care mi le-aș dori, ne-a spus ea, ar fi un nivel mai redus de anxietate și mai multă pace interioară și încredere în sine. De la diagnostic încoace, m-am retras complet din viața mea socială de dinainte... Ar fi grozav să îmi regăsesc energia și încrederea în sine, astfel încât să pot ieși din nou în lume.

Donna încercase deja mai multe tratamente alternative, printre care Reiki, acupunctura și terapia craniosacrală, precum și terapia mai convențională a vorbitului cu un psihoterapeut, în speranța că își va putea recăpăta pacea interioară, și prin extensie, că va putea dormi din nou bine. Din păcate, nu se întâmplase așa.

La recomandarea terapeutului ei, Donna venise la retragerea noastră de patru zile în scopul practicării EFT, cu

speranța că ciocăniturile o vor ajuta să își vindece insomnia și să ducă din nou o viață pleneră și satisfăcătoare.

– Cancerul a fost o binecuvântare pentru mine din multe puncte de vedere, ne-a explicat ea. M-a ajutat să îmi găsesc un echilibru în viață care înainte îmi lipsea. M-a ajutat de asemenea să înțeleg ce anume este cu adevărat important pentru mine.

Scopul ei, a adăugat, era să își regăsească „normalitatea” și să învețe să trăiască „cu bucurie, la valoarea potențialului meu.”

Ascultând-o pe Donna, ne-am simțit cu toții inspirați și emoționați, dar și puțin îngrijorați. Era ușor să îi sesizăm determinarea, dar vocea ei era fragilă și subțire, ca și cum nu ar fi locuit cu adevărat în corpul ei. Donna era prezentă din punct de vedere fizic, dar absentă din multe alte puncte de vedere.

În speranța că vom ajunge la cauzele adânci ale anxietății și incapacității ei de a dormi, ne-am decis să îi testăm în profunzime sentimentele, speranțele și visele. Când am întreat-o ce anume își dorea de la viață, ne-a răspuns:

– Îmi doresc ca copiii mei să fie fericiți.

Când i-am spus să își imagineze că îi spune familiei sale că își va lua câteva ore pentru ea pentru a face ceva ce îi făcea plăcere, a devenit brusc agitată, dând semne că se simte neconfortabil.

Pentru a o ajuta să se reconecteze cu ea însăși, am început să o ghidăm de-a lungul unor runde de ciocănituri în timpul cărora am pus-o să se focalizeze asupra asumării și exprimării puterii sale personale. Am insistat de asemenea asupra sentimentului de a fi din nou o femeie „reală” după dubla ei mastectomie, precum și asupra insomniei sale (principalul motiv pentru care venise la noi).

Pe scurt, terapia prin ciocănituri a dat rezultate. Încă din prima noapte, Donna a dormit profund, fără să se trezească

nici măcar o singură dată. De-a lungul întregii retrageri, dar și ulterior, ea nu a mai avut probleme cu somnul.

– Faptul că pot dormi schimbă totul pentru mine, ne-a spus ea, zâmbind.

EFT a ajutat-o pe Donna să se reconecteze cu singura persoană de care uitase până atunci să aibă grijă: ea însăși.

– Mi-aș dori să le pot spune și altor oameni că nu trebuie să se simtă neapărat obligați să fie în permanență „pozitivi”. Acum realizez importanța exprimării sentimentelor mele, a aplicării ciocăniturilor și a eliberării lor. EFT mi-a schimbat practic viața.

Sfârșitul insomniei

Oricine ar fi văzut-o pe Donna imediat după retragerea EFT i-ar fi simțit pe loc noua energie. Ea părea infinit mai prezentă, ca și cum s-ar fi reconectat prin intermediul terapiei prin ciocănituri (dar și a somnului profund) cu corpul și cu mintea ei, într-o manieră armonioasă și echilibrată. Cu această ocazie, ea și-a îndeplinit și scopul de a ieși din nou în lume și de a participa iarăși la evenimentele din viața copiilor săi, dar pentru prima oară în viață, ea a acceptat să renunțe la o parte din aceste evenimente pentru a-și acorda sieși atenția și timpul de care avea nevoie.

Dacă dorești să afli mai multe despre efectele EFT asupra insomniei, continuă să citești această carte. Te asigur că vei găsi detalii suplimentare pe această temă în capitolul 12.

Poate EFT să genereze remisiunea cancerului?

Expertă EFT Lindsay Kenny mi-a împărtășit experiențele sale cu Leah, o fostă profesoară în vârstă de 50 de ani căreia îi fusese diagnosticat recent un cancer la plămâni. Când s-au

întâlnit prima oară, Lindsay a întrebat-o pe Leah dacă în viața ei s-a petrecut ceva semnificativ chiar înainte de a se îmbolnăvi de cancer. Leah i-a răspuns că nu. Dusesse o viață confortabilă, avusese o căsnicie fericită și nu experimentase niciodată vreo traumă reală. Chiar atunci, în cameră a intrat soțul ei, Dick. Acesta a remarcat imediat că cu șase luni înainte de diagnosticarea lui Leah, sora ei Beth murise din cauza unei afecțiuni respiratorii.

De îndată ce a auzit numele lui Beth, Leah a izbucnit în lacrimi. În mod evident, moartea surorii sale fusese un eveniment traumatic pentru ea. Părea surprinzător (sau poate nu...) că nu reușise să facă singură această conexiune.

Lindsay a continuat să discute cu ea despre amintirile și sentimentele sale, iar în scurt timp i-a devenit evident că Leah suferise mult mai mult din cauza morții surorii sale decât era dispusă să recunoască. După părerea ei, Beth nu își acordase nicio șansă. Refuzase orice tratament, căci își pierduse soțul cu un an înainte, iar acum nu își mai dorea să trăiască.

Lindsay s-a întrebat în mod firesc dacă emoțiile extrem de puternice și rămase nerezolvate ale lui Leah nu contribuiseră la declanșarea cancerului ei la plămâni. De aceea, a petrecut o oră cu ea și cu soțul ei aplicând terapia prin ciocănituri pe tema sentimentelor sale legate de moartea lui Beth. Leah și-a împărtășit nu doar durerea generată de pierderea surorii sale, ci și mânia și trădarea pe care le simțea din cauză că aceasta refuzase tratamentul, preferând să renunțe la viață și implicit să o abandoneze.

La sfârșitul acelei prime ore de aplicare a ciocăniturilor, Leah a reușit să neutralizeze trauma morții lui Beth și emoțiile sale legate de această amintire. Ea a optat de asemenea să o ierte pe Beth pentru faptul că a refuzat tratamentul, preferând să moară.

Progresul nu a fost deloc minor, dar de bună seamă, cancerul lui Leah nu a dispărut. În acest scop, trebuiau aplicate noi ședințe de ciocănituri. Pentru a elimina energia negativă și a favoriza astfel procesul de vindecare, Lindsay i-a învățat pe Leah și pe Dick un protocol foarte simplu. Ea i-a spus lui Leah să își instruiască trupul să trimită energie vindecătoare către plămâni, să repare stricăciunile provocate de cancer, să elimine celulele canceroase, să îi dinamizeze sistemul imunitar și să îi restabilească starea de sănătate. În tot acest timp, ea trebuia să aplice ciocăniturile. În sfârșit, Lindsay a învățat-o pe Leah să îi mulțumească organismului ei (de asemenea, în paralel cu ciocăniturile) pentru că îi răspunde la aceste solicitări.

Leah și Dick au plecat simțindu-se ușurați și plini de entuziasm în urma experienței lor și a potențialului EFT de a o vindeca pe Leah. Lindsay le-a spus să aplice suita ciocăniturilor de cel puțin trei ori pe zi și să continue să își proceseze toate emoțiile negative.

Patru luni mai târziu, Leah i-a comunicat rezultatele, care erau de-a dreptul spectaculoase: cancerul ei intrase în remisiune, și asta în condițiile în care nu făcuse nici chimioterapie, nici radioterapie și nici nu suferise vreo operație chirurgicală! Ea a continuat să aplice ciocăniturile și a adoptat alte schimbări simple ale stilului de viață. Leah i-a spus lui Lindsay că este convinsă că EFT, gândirea pozitivă și solicitarea corpului ei de a se vindeca singur au fost cele care au salvat-o. Deși medicii ei i-au dat șanse foarte slabe de a supraviețui, Leah a descoperit noi modalități de a-i asigura corpului său puterea de a se vindeca.

Lindsay mi-a spus recent că starea de sănătate a lui Leah a rămas bună, iar cancerul nu a mai revenit. Este important să spunem totuși că deși aceste rezultate sunt incredibile, nu le putem considera totuși „tipice”. Cancerul este o boală

incredibil de complicată, ce implică sistemul fizic, cel emoțional și adeseori cel spiritual. De aceea, ar fi incorect să afirmăm că „terapia prin ciocănituri vindecă această boală.” Cu toate acestea, rezolvarea problemelor emoționale, a traumelor și a stresului pot ajuta corpul să se vindece. Cel care se vindecă singur de cancer este întotdeauna corpul însuși.

Este greu să nu ne simțim inspirați de povestea lui Leah. Deși personal am văzut de nenumărate ori terapia prin ciocănituri sfidând orice pronosticuri și contribuind la vindecarea corpului, nu trebuie să uităm totuși că fiecare organism fizic, fiecare ființă și fiecare diagnostic sunt unice. Faptul că Leah a intrat în remisiune după ce a aplicat terapia prin ciocănituri și a adoptat o serie de schimbări ale stilului de viață nu înseamnă că orice om care face același lucru se va vindeca la rândul lui. Deși EFT este o terapie incredibil de eficientă, ea nu înlocuiește complet medicina occidentală. De aceea, foarte mulți oameni folosesc această tehnică în combinație cu chirurgia, chimioterapia și alte tratamente convenționale și alternative. În acest fel, ei își accesează întregul potențial vindecător al corpului. De aceea, tot ce putem spune este că ciocăniturile pot fi exact elementul în plus de care are nevoie organismul pentru a se vindeca definitiv.

Vindecarea cu ajutorul emoțiilor pozitive

Am vorbit deja în treacăt despre această temă în capitolul 2, dar doresc să abordez din nou subiectul emoțiilor negative versus cele pozitive în legătură cu procesul de vindecare. O mare parte din acest capitol a insistat asupra eliminării emoțiilor negative. Foarte mulți oameni se tem că prin focalizarea asupra mâniei, durerii sufletești, stresului sau anxietății în timp ce aplică ciocăniturile, ar putea atrage negativitatea în viața lor.

Așa cum am văzut de-a lungul acestui capitol, în cazul Donnei, al lui Leah și Jodi, boala însăși poate fi – cel puțin parțial – rezultatul încercării de a-ți nega emoțiile și experiențele asociate cu durerea sufletească, mânia, resentimentele și alte nevoi personale. În realitate, nu este nimic greșit în a *experimenta* gânduri, emoții, convingeri și simptome negative. Dimpotrivă, acestea fac parte integrantă din experiența umană. Corpul nu intră într-o stare de dez-echilibru ce poate contribui la îmbolnăvire și poate împiedica procesul de vindecare decât atunci când aceste emoții negative devin *captive* în el.

Dacă emoțiile, convingerile și experiențele negative sunt procesate și eliminate, ești liber să *simți* și să *fi* din nou pozitiv, dar nu în maniera forțată în care a încercat Donna să fie pozitivă înainte de a aplica ciocăniturile, ci într-o manieră profundă, autentică și vie. Acest lucru nu se poate întâmpla decât atunci când forța autentică a energiei pozitive se manifestă în viața ta, atunci când ea provine din însăși esența ta, nu atunci când maschează stresul sau când te ajută să eviți emoțiile, amintirile și circumstanțele din viața ta.

O nouă viziune pentru medicina occidentală

Imaginează-ți cum ar fi dacă te-ai putea duce la un profesionist medical și ai reuși să ajungi la rădăcina problemelor tale de sănătate în câteva minute, în loc să faci o serie nesfârșită de teste, să iei nu știu câte medicamente (fiecare cu efectele sale secundare și cu problemele pe care le generează) și în final să nu reușești să îți rezolvi problema de sănătate. Pe măsură ce un număr din ce în ce mai mare de medici încep să recunoască importanța conexiunii corp-minte, această realitate a vindecării autentice devine din ce în ce mai posibilă.

Medicii, psihologii, psihiatrii și alte categorii de clinicieni din întreaga lume acceptă într-o măsură din ce în ce mai mare EFT și o încorporează în practicile lor, și asta dintr-un motiv foarte simplu: EFT funcționează!

Medicina modernă este predată studenților din Statele Unite din perspectiva ei standard: cea alopatică. Filozofia care stă la baza acestei perspective este că organismul are nevoie de medicamente sau de chirurgie pentru a-și vindeca diferite simptome. Din păcate, medicamentele și chirurgia nu au nici pe departe rata de succes pe care ne-am dori-o cu toții. Ele pot cauza un stres suplimentar, traumatizând și mai puternic corpul. Orice om care a fost implicat în „sistemul” medical cunoaște aceste consecințe foarte grave pe care le are actuala viziune asupra corpului fizic și asupra emoțiilor pacientului.

Din fericire, există speranță. Numeroși profesioniști ai vindecării, a căror principală grijă este vindecarea cu orice preț a pacienților lor, apelează astăzi la EFT și încorporează această tehnică în practica lor. Am asistat personal la această schimbare de atitudine a profesioniștilor medicali în anii din urmă – de la scepticism la un entuziasm autentic atunci când vine vorba de EFT.

Deși eu cred că EFT poate fi practicat fără probleme și în deplină siguranță de către orice om, rămâne totuși încurajator să vezi că profesioniștii vindecării apelează ei înșiși din ce în ce mai mult la această metodă. De bună seamă, nu trebuie să fii medic sau psiholog pentru a aplica EFT asupra ta și asupra altora (de pildă, eu nu sunt nici una nici alta!), dar nu putem nega faptul că experiența și cunoașterea de specialitate pe care le au acești profesioniști pot contribui la succesul mai mare al unei ședințe de EFT.

Atunci când lucrez cu oamenii, eu apelez la experiența acumulată în ani de zile în domeniul dezvoltării personale,

consilierii și tehnicilor minte-corp, precum și la capacitatea mea intuitivă de a cunoaște lucrurile de care au nevoie oamenii și maniera în care aceștia pot fi ajutați cel mai eficient. Așadar, indiferent dacă explorezi vindecarea prin EFT de unul singur, cu ajutorul unui practicant EFT profesionist sau al unui medic ori terapeut alternativ care încorporează această tehnică în practica sa, realitatea este că acest instrument atotputernic îți stă la dispoziție, iar speranța mea este că în scurt timp le va sta la dispoziție multor milioane de oameni.

Exercițiu: Creează-ți propriul arbore al vindecării prin ciocănituri

Îți propun să ne întoarcem acum la exercițiul pe care l-ai făcut când ai citit capitolul 2, cel cu arborele ciocăniturilor, și să aplicăm ideile pe care le-am explorat în acest capitol. De această dată ne vom focaliza asupra creării unui arbore care să te ajute să îți vindec corpul fizic. Este posibil ca o parte din problemele pe care le-ai trecut pe primul arbore să se regăsească aici. Scopul este să te gândești cum poți folosi ciocăniturile pentru a-ți îmbunătăți funcțiile ansamblului „corp-minte”. Chiar dacă te simți sănătos, amintește-ți de acele momente rare în care te-a durut capul, în care ai răcit sau în care ai experimentat alte simptome fizice.

la o foaie de hârtie și ceva de scris și desenează arborele vindecării tale prin terapia prin ciocănituri. Dacă dorești, îți poți scoate la imprimantă o copie necompletată a acestui arbore de pe site-ul www.tappingsolution.com/tree, sau îl poți desena pur și simplu pe o foaie de

hârtie. Nu trebuie să fie neapărat un desen artistic. Ceea ce contează este să îți lași suficient spațiu pentru a-l putea completa ulterior. Marea majoritate a oamenilor au mult mai multe probleme decât cred la prima vedere!

Frunzele: Simptomele și efectele secundare

Ce simptome experimentezi la ora actuală? Cum se simte corpul tău fizic? Ai fost diagnosticat cu vreo boală? Simți vreo durere fizică? Notează aceste simptome vizibile pe schema arborelui ciocăniturilor, în dreptul frunzelor.

Ramurile: Emoțiile

Ce emoții simți în mod regulat? Ce simți atunci când te trezești dimineața? Dar înainte de culcare? Gândește-te la ziua de ieri (sau la ziua de astăzi, dacă este seară) și notează emoțiile negative pe care le-ai simțit. Simți vreo emoție negativă specifică asociată cu corpul tău? Cu un anumit dez-echilibru corporal? Cu starea de sănătate în general?

Trunchiul: Evenimentele

Ce evenimente curente sau din trecut asociate cu corpul tău fizic sau cu o stare de dez-echilibru continuă să reverbereze în conștiința ta? Când au apărut problemele de sănătate? Ce s-a întâmplat în viața ta cu puțin timp înainte de apariția acestora?

Rădăcinile: Convingerile limitatoare

Ce convingeri legate de sănătate și de bunăstare ai? Ce povești îți spui în legătură cu corpul tău? Cu bolile de care suferi? Ce afirmații ale doctorului tău ai ajuns să

le consideri adevăruri imuabile? Ce crezi despre condiția ta fizică? Onestitatea este crucială în acest caz; de aceea, dacă te forțezi să gândești pozitiv, de această dată nu îți vei face un serviciu nici ție, nici corpului tău. Fii sincer și scoate la lumină tot ce gândești. Te asigur că în final îți vei putea crea acea energie pozitivă autentică și profundă de care are nevoie corpul tău pentru a se vindeca.

Dacă ai terminat, contemplă-ți o vreme arborele. El reprezintă oglinda care reflectă cum se simte ansamblul tău „corp-minte” în momentul de față. Va trebui să aplici terapia prin ciocănituri pentru a-ți elimina o dată pentru totdeauna aceste emoții, simptome, evenimente și convingeri limitatoare, devenind astfel mai sănătos, mai plin de energie și de viață!

Aplicarea terapiei prin ciocănituri asupra problemelor notate pe arborele vindecării fizice cu ajutorul terapiei prin ciocănituri

Arborele vindecării fizice cu ajutorul terapiei prin ciocănituri sintetizează perfect problemele pe care trebuie să le rezolvi prin intermediul EFT. Dacă dorești să folosești la maxim puterea imensă de vindecare a ciocăniturilor, va trebui să aplici această terapie asupra întregului arbore, începând cu simptomele (frunzele) și continuând apoi în jos până la rădăcini (convingerile limitatoare). Așa cum am arătat de-a lungul acestui capitol – de la răceala surorii mele la fibromialgia lui Jodi, insomnia Donnei și cancerul lui Leah – corpul nu se poate vindeca în profunzime decât prin aplicarea *întregului* proces, mergând până la rădăcinile dez-echilibrului (convingerile care au contribuit la apariția lui).

CAPITOLUL 7

ELIMINAREA DURERII FIZICE

*Dacă ar fi să dăm o definiție singulară
vindecării, aceasta ar consta în confruntarea
cu compasiune și cu luciditate cu durerile mentale
și fizice pe care le evităm în mod curent,
condamnându-le și respingându-le.*

STEPHEN LEVINE

Sora mea m-a dezaprobat vehement.

– Bine, dar durerea Patriciei nu este o problemă psihologică! Fișa medicală spune că și-a fracturat vertebra L1. Are o tijă metalică în coloană! Cum ar putea-o ajuta terapia prin ciocănituri?

Eram în luna iulie a anului 2007 și stăteam împreună în jurul unei mese, studiind cererile de participare la retragerea pe care o planificasem în vederea pregătirii documentarului nostru. Aveam în față un munte de cereri provenite de la oameni disperati și dornici să încerce orice pentru a scăpa de

dureri, pentru a slăbi, pentru a se împăca cu moartea unei persoane dragi și așa mai departe.

Patricia, a cărei cerere tocmai o citea Jessica, a fost implicată într-un accident teribil de barca, în urma căruia și-a fracturat vertebra L1, una din cele mai mari vertebre lombare din zona inferioară a spatelui. Chirurgii au reușit să îi stabilizeze spatele fixându-i patru tije din titan și opt șeturi de șuruburi, dar durerile Patriciei erau înfiorătoare. Pentru a le putea suporta cât de cât, aceasta era nevoită să ia morfină, Percocet, Norco și Valium. Dormea prost, așa că era nevoită să ia inclusiv Ambien pentru a se putea odihni peste noapte. Deși lua atâtea medicamente, avea dureri constante și era extrem de stresată din cauza situației dificile în care se afla.

Disputa pe care o aveam cu sora mea se referea la posibilitatea EFT de a ajuta o persoană a cărei durere avea o cauză fizică evidentă. La acea vreme, sora mea era convinsă că EFT este cu adevărat eficientă doar atunci când acționează asupra durerilor psihologice și psihosomatice (care derivă din emoțiile reprimite), dar eu eram convins că eficiența tehnicii merge mult mai departe. Folosindu-mă de dreptul meu de vot, întrucât eram managerul proiectului și fratele mai mare al Jessicăi, am ignorat protestele acesteia și am acceptat prezența Patriciei la evenimentul nostru de patru zile.

Când a apărut, Patricia avea dureri considerabile, căci călătorise cu mașina timp de șase ore. Ne-a fost evident tuturor de la bun început că deși era hotărâtă să își păstreze moralul (era o persoană cu o atitudine pozitivă și o voință de fier), durerea o tortura literalmente. În cererea de participare, Patricia scria: „Mă simt de parcă aș avea un coșmar din care urmează să mă trezesc... Totul s-a schimbat... și continui să mă adaptez și să încerc să îmi găsesc echilibrul pentru a putea funcționa.” Într-o altă parte din cerere, ea

scria: „Detest faptul că trebuie să întreb întotdeauna: *«În ce fel îmi va afecta această activitate / acest eveniment / această decizie spatele?»* Mă mișc mult mai încet decât înainte, iar acest lucru mă umple de frustrare. Mă tem că oamenii m-ar putea percepe ca pe o handicapată. Accidentul mi-a redefinit în totalitate viața, fapt care mi se pare insuportabil, dar încerc totuși să mă focalizez asupra lucrurilor pozitive.”

Aplicarea terapiei prin ciocănituri asupra diagnosticului

Expertul EFT Rick Wilkes, unul din profesioniștii care au participat la eveniment, și-a petrecut weekendul lucrând cu Patricia pentru alinarea durerilor de spate și pentru a-i ușura viața.

Unul din primele lucruri cu care a lucrat el a fost tot ce i-au spus doctorii Patriciei despre spatele ei, despre ce era și ce nu era posibil pentru ea de acum înainte. Diagnosticul și prognoza medicală, mai ales într-o perioadă în care suntem extrem de vulnerabili atunci când le auzim, pot avea efecte devastatoare asupra corpului și asupra vieții noastre viitoare. Atunci când doctorul ne spune: „Vei avea întotdeauna dureri” sau „Nu vei mai fi activ niciodată”, corpul nostru acceptă această convingere limitatoare pe un nivel subconștient. De multe ori, chiar și mintea noastră conștientă acceptă acest „adevăr”, operând în funcție de el.

Înainte de accident, Patriciei îi plăcea să facă yoga, dar medicii i-au spus că „nu va mai face niciodată yoga”. Din punct de vedere emoțional, această veste a devastat-o. Corpul ei a secretat substanțe chimice negative, iar mintea ei a acceptat această convingere limitatoare. Poate că dacă medicul nu i-ar fi spus acel lucru, ea ar fi încercat să facă lent anumite întinderi din yoga, deschizându-se și vindecându-se

încetul cu încetul. Din păcate, sentința dată de medic i-a blocat complet mintea în fața acestei posibilități.

Din fericire, Rick a călăuzit-o pe Patricia, ajutând-o să se elibereze de toate convingerile inoculate de medici și de toate emoțiile pe care le-a asociat acestor convingeri. Cei doi au aplicat în mod sistematic terapia prin ciocănituri pentru eliminarea emoțiilor negative și pentru scoaterea la lumină a mesajelor subconștiente stocate de corpul ei.

Acest scenariu terapeutic, împreună cu altele, pe care le vom explora de-a lungul acestui capitol, au produs rezultate incredibile. Până la sfârșitul weekendului, durerile de spate ale Patriciei au dispărut complet. Presiunea fantastică pe care o simțea din cauza tijelor și șuruburilor a dispărut la rândul ei. Dar cel mai important lucru dintre toate, ea și-a regăsit speranțele legate de viitor și s-a umplut din nou de entuziasm la gândul lucrurilor pe care le putea face. Cu alte cuvinte, mintea ei a încetat să se mai focalizeze exclusiv asupra lucrurilor pe care *nu* le putea face! După eveniment, Patricia a renunțat complet la medicamentele analgezice și pentru dormit, și s-a reapucat de yoga. Absolut incredibil!

Încearcă singur: Aplicarea terapiei prin ciocănituri asupra diagnosticului

Dacă simți o durere și te gândești la ea, pune-ți următoarele întrebări:

- Ce mi se pare adevărat în legătură cu această durere?*
- Ce mi-au spus doctorii că se va întâmpla cu corpul meu?*
- Ce am citit pe Internet în legătură cu aceste simptome fizice?*
- Ce cred că este adevărat în legătură cu condiția mea?*

Răspunde la aceste întrebări, de preferință în scris și cât mai detaliat cu putință, căci te vei folosi de această listă ca bază pentru terapia prin ciocănituri. Iată cum ar putea arăta această listă:

- Am o deviație de disc vertebral. (Fii cât mai specific: am o deviație a discului vertebral la nivelul celei de-a treia vertebre, care îmi dă dureri ascuțite, ce pulsează).
- Medicii mi-au spus că voi avea întotdeauna dureri.
- Medicii mi-au spus că mai devreme sau mai târziu voi avea nevoie de o operație chirurgicală.
- Medicii mi-au spus că boala degenerază și că se va înrăutăți cu siguranță.
- Singura modalitate de a scăpa de dureri sunt medicamentele analgezice.
- Cred că voi avea de-a pururi această durere și că ea se va înrăutăți încontinuu.

Evaluează fiecare afirmație din listă și dă-i o notă de la 0 la 10 pe scala intensității, în funcție de cât de adevărată ți se pare. De pildă, dacă știi cu o siguranță absolută că ai o deviație de disc la nivelul coloanei, dă acestei afirmații nota 10. Dacă ești absolut convins că vei avea întotdeauna dureri, dă acestei afirmații nota 10. Dacă nu ești sută la sută convins, atunci dă-i nota 7 sau 8.

În continuare, evaluează pe aceeași scală durerea generală pe care o simți. Dă-i o notă de la 0 la 10.

Mai departe, vom combina aceste afirmații și vom lucra asupra lor într-o singură rundă de ciocănituri.

Scenariu pentru o ședință de terapie prin ciocănituri: „Aplicarea ciocăniturilor asupra diagnosticului”

(Punctele care trebuie ciocănite se găsesc la pagina 31).

Punctul loviturii de karate: „Chiar dacă am o deviație de disc la nivelul coloanei, mă accept plenar și în totalitate pe mine însumi.” (Repetă de trei ori această afirmație).

În continuare, treci la aplicarea ciocăniturilor asupra suitei de puncte:

Sprânceană: Această deviație de disc...

Partea laterală a ochiului: Această deviație de disc de la nivelul coloanei mele...

Sub ochi: Este extrem de dureroasă...

Sub nas: Medicii mi-au spus că am o deviație de disc...

Bărbie: Medicii mi-au spus că mă va dura întotdeauna...

Claviculă: Medicii mi-au spus că mai devreme sau mai târziu voi avea nevoie de operație chirurgicală...

Sub braț: Medicii mi-au spus că cel mai probabil se va înrăutăți...

Creștetul capului: Singura modalitate prin care pot scăpa de dureri sunt medicamentele analgezice...

Sprânceană: Cred că voi suferi întotdeauna de aceste dureri și că ele se vor înrăutăți...

Partea laterală a ochiului: Această deviație de disc de la nivelul coloanei mele...

Sub ochi: Această deviație dureroasă de disc...

Sub nas: Această durere ascuțită, care pulsează...

Bărbie: Cred că se va înrăutăți încontinuu...

Claviculă: Cred ce mi-au spus doctorii despre spațele meu...

Sub braț: Singura modalitate prin care pot scăpa de dureri sunt medicamentele analgezice...

Creștetul capului: Această deviație de disc dureroasă...

Inspiră profund... apoi eliberează-te de aceste convingeri.

Pentru o ședință extinsă de terapie prin ciocănituri pe acest subiect, vizitează site-ul meu, www.thetappingsolution.com/tap5.

Îți reamintesc că acest scenariu este doar ilustrativ, pentru a-ți exemplifica în cel fel trebuie aplicată terapia prin ciocănituri asupra diagnosticului medicilor. Important este însă să îți creezi *propriile* afirmații, să îți rostești propriul adevăr și, ca de obicei, să îți urmezi propria intuiție.

La sfârșitul ședinței, răspunde la următoarele întrebări:

1. S-au modificat în vreun fel notele de evaluare? Dar durerea?

2. A apărut ceva nou?

Ce notă ai dat inițial durerii tale? Ce notă îi dai acum? A crescut această notă? A scăzut ea? S-a modificat în vreun fel durerea? S-a deplasat ea în corpul tău? Notează în scris noua evaluare.

Recitește acum afirmațiile de început și observă în ce sens s-au schimbat evaluările lor. Încă mai crezi că vei avea întotdeauna dureri? Dacă această convingere s-a diminuat câtuși de puțin, dacă în conștiința ta a apărut un crâmpai de speranță, notează noua evaluare. Încă mai crezi că tot ce ți-au spus doctorii este adevărat?

În continuare, întreabă-te: „Ce reacții am avut în timpul terapiei prin ciocănituri?” Ai simțit o emoție puternică atunci când ai afirmat: „Doctorii mi-au spus că mai devreme sau mai târziu voi avea nevoie de o operație chirurgicală”? Dacă da, acesta este un indiciu că trebuie să continui să aplici ciocăniturile. Ce afirmație te-a marcat cel mai tare? Ce gânduri / idei / emoții au apărut în conștiința ta? Notează-le pe foaia de hârtie și folosește-le ca bază pentru noua rundă de ciocănituri.

Aplică noi runde de ciocănituri până când ajungi să te simți bine repetând afirmațiile de mai sus, iar dacă este cazul, treci la repetarea altor afirmații, după cum îți dictează intuiția.

Pe măsură ce vei aplica ciocăniturile asupra situației curente și diagnosticului primit, te vei elibera de convingerile legate de durerea ta inoculate de alți oameni și pe care le-ai integrat în conștiința ta. Așa cum am văzut în cazul Patriciei, această eliberare poate avea uneori efecte miraculoase.

Oricât de greu i-a fost surorii mele să recunoască, Jessica a admis în cele din urmă că am avut dreptate să o primesc pe Patricia la evenimentul nostru terapeutic (în scopul filmării documentarului).

– La început nu credeam că Patricia ar putea scăpa de dureri, declară ea la ora actuală. Acum îmi dau însă seama cât de mult ne afectează convingerile noastre nivelul durerii din corp. Am înțeles de asemenea că organismul nostru este un instrument care are o capacitate de-a dreptul miraculoasă de

a se vindeca singur, atunci când nu îl blocăm prin propriile noastre gânduri și convingeri!

Când devenim una cu durerea noastră

Povestea Patriciei continuă să mă uimească inclusiv la ora actuală. Deși sperasem într-adevăr că durerea ei se va reduce într-o oarecare măsură ca urmare a aplicării terapiei prin ciocănituri, în sinea mea mă îndoiam parțial (la fel ca și Jessica) de faptul că am fi putut-o ajuta, dat fiind că problema ei era atât de tangibilă și pur fizică. Adeseori, noi ne agățăm atât de tare de „adevărul” durerii noastre fizice sau al dez-echilibrului nostru, de ceea ce „știm” în legătură cu acestea sau de ceea ce ne-au spus alții, încât durerea și boala devin parte integrantă din identitatea noastră, din ceea ce suntem. Cu alte cuvinte, noi *devenim una* cu durerea, cu diagnosticul, lăsându-ne guvernați de disfuncțiile noastre, nu de ceea ce funcționează corect în ființa noastră.

Deși bine intenționat, sistemul medical nu ne ajută cu nimic în această privință. Industria medicală occidentală caută în permanență ceea ce nu funcționează corect în organismul nostru, reamintindu-ne constant de aceste disfuncții, ba chiar de scenariile negative viitoare „probabile”, uitând să insiste asupra lucrurilor care funcționează *corect* în noi. Îți poți imagina vreun doctor spunându-ți: „Dintr-o perspectivă pur medicală, bazată pe radiografia făcută, diagnosticul meu este că ai o deviație de disc la nivelul coloanei vertebrale. Acestea fiind spuse, doresc să îți comunic că de-a lungul timpului am asistat la multe deviații de disc care nu au implicat niciun fel de durere. Am văzut de asemenea deviații de disc care s-au corectat singure. Reține: corpul uman are capacitatea înăscută de a se vindeca singur, iar eu cred cu toată convingerea că aceasta este finalitatea către care te

îndrepti. Vorbește-mi despre lucrurile care te pasionează. Ce ai dori să faci în viitor, după ce această durere va dispărea?"

În ce fel crezi că ți-ar influența procesul de vindecare această atitudine, această perspectivă și acest mesaj? Cu siguranță, ele ți-ar deschide mintea și sufletul în fața unor noi posibilități și speranțe, dându-ți energia de a continua și de a-ți vedea de viață. Medicii în halatele lor albe au o autoritate și o putere de influență incredibile. Mintea conștientă și subconștientă a pacienților lor poate prelua *ad litteram* cuvintele lor, transformându-și realitatea în funcție de ele.

De aceea, până când industria medicală își va schimba perspectiva, aplică EFT și ciocăniturile pentru a elimina toate convingerile limitatoare personale și inoculate de alții legate de corpul tău și de capacitatea sa inerentă de a se vindeca singur.

Un profil profesional: Dr. Erin Shannon

Doctorița Shannon este un medic tradițional licențiat în psihologia clinică. Dezamăgită de lipsa de eficacitate a terapiilor tradiționale învățate în școală, ea a devenit frustrată în timpul rezidențiatului de la Centrul Medical din St. Louis văzând cum medicii lucrează ani la rând cu pacienții lor, uneori chiar decenii întregi, fără a obține de cele mai multe ori rezultate concrete.

Peste ani, ea și-a privit îndurerată propria mamă murind din cauza unei tumori la creier și s-a simțit complet neajutorată, neștiind ce putea face pentru a o ajuta în mod eficient. Unul din lucrurile care i-au ușurat într-o oarecare măsură durerea mamei sale au fost terapiile alternative, inclusiv Reiki și alte modalități de vindecare

energetică. Deși inițial era sceptică, întrucât pregătirea ei medicală îi spusese că aceste metode nu erau valabile din punct de vedere științific, dr. Shannon nu a putut contesta rezultatele pe care le-a văzut cu ochii și ușurarea pe care a simțit-o mama sa.

Fiind o cliniciană și o cercetătoare autentică, ea a început să studieze cum funcționează creierul și corpul pentru a produce astfel de rezultate. Studiarea conexiunii minte-corp a reprezentat un aspect important al muncii ei de cercetare post-doctorală de la departamentul de psihiatrie și genetică din cadrul Școlii de Medicină de la Universitatea din Washington, finanțată de Institutul Național pentru Sănătate Mentală. Dr. Shannon și-a propus să descopere cum sunt conectate creierul și corpul dintr-o perspectivă neurologică.

De îndată ce a început să exploreze terapiile alternative, ea a descoperit un munte de mărturii ale subiecților și de studii referitoare la EFT. Curioasă, ea s-a decis să încorporeze această tehnică în practica ei. Așa cum se întâmplă adeseori cu terapeuții antrenați în mod tradițional, ea a rămas șocată de rapiditatea cu care obținea rezultate pozitive.

La ora actuală, dr. Shannon își începe orice ședință aplicând EFT asupra pacientului ei. Ea îl trece prin rutina ciocăniturilor, după care lucrează cu chestiunile cele mai presante, astfel încât pacientul să iasă din biroul ei simțindu-se mai bine. După ce își învață pacientul tehnica de bază, ea îi dă inclusiv teme pentru acasă, recomandându-i să continue aplicarea rutinei. Adoptarea acestei tehnici terapeutice explică succesul ieșit din comun pe care îl are dr. Shannon în Midwestul atât de conservator.

Dr. Shannon a ajuns să le recomande tuturor EFT și să creadă că această metodă ar trebui învățată de orice profesionist al vindecării, datorită simplității sale ieșite din comun, dublată de rezultatele de excepție la care conduce. Fiind ea însăși o profesionistă care și-a dedicat mulți ani învățării profesiei de doctor, ea nu reușește să înțeleagă de ce numărul medicilor, psihologilor și psihiatrilor dispuși să învețe această tehnică de vindecare atât de eficientă nu este mai mare.

Sfatul pe care îl dă ea tuturor pacienților săi este să încerce. La urma urmelor, tehnica nu face niciun rău, nu costă nimic și nu îl poate răni în vreun fel. Ea este atât de simplă încât oricine, inclusiv un profesionist cu o înaltă pregătire academică, o poate aplica!

Mânie și durere: o conexiune surprinzătoare

Când l-am întâlnit pentru prima dată pe John, acesta era foarte tăcut, stins și părea să sufere de dureri îngrozitoare. Veteran al Războiului din Vietnam, acesta suferise în ultimii 30 de ani din cauza unor dureri cronice de spate. De aceea, el a fost ales pentru a participa la evenimentul nostru de patru zile. În vederea filmului documentar pe care îl pregăteam, am zburat împreună cu Nick Polizzi la Minneapolis, pentru a-l filma pe John „înainte” de aplicarea tratamentului, acasă la el. Aici, am documentat pe peliculă ce se întâmpla cu corpul său și în viața sa.

Nu era greu să îți dai seama că John era un bărbat bun, dar care suferea enorm din cauza durerilor fizice și emoționale. Soția sa Pearl ne-a mărturisit că John nu râdea decât foarte

rar. Copiii lor aveau grijă să o întrebe întotdeauna: „Unde-i tata?”, ca să se asigure că nu își vor intersecta drumul cu al lui. Durerea de spate a lui John era consecința unui accident produs în anul 1974, în urma căruia a rămas cu un disc intervertebral puternic herniat. De-a lungul anilor, el a suferit patru operații chirurgicale, în urma cărora nu a simțit nicio îmbunătățire. În plus, dormea prost și suferea de hipertensiune, diabet, țiuț în urechi și diferite alte simptome.

La fel ca în cazul Patriciei, medicii îi spusese lui John că avea probleme mari cu spatele și că va avea întotdeauna dureri, că va avea nevoie de noi operații chirurgicale și așa mai departe. Steve Munn, expertul EFT care a găzduit evenimentul la centrul său de retragere din Connecticut, a încercat o abordare diferită în cazul lui John.

– Ce emoție crezi că este conectată cu spatele tău? l-a întrebat el. Ce poveste asociezi cu acest punct dureros?

John i-a răspuns fără nicio ezitare.

– Mânia.

El i-a povestit apoi lui Steve cum tatăl său îl bătuse în mod repetat cu o curea de piele când era copil. În tot acest timp a aplicat suita de ciocănituri, după care Steve l-a ghidat de-a lungul diferitelor emoții și evenimente asociate cu tatăl său. Pe lângă mânia și tristețea legate de tatăl său, John a aplicat ciocăniturile și în legătură cu vinovăția cu care rămăsese după Războiul din Vietnam, cu mânia față de comandanții săi de atunci, dar și de liderii actuali ai armatei, ba chiar și cu teama sa profundă de șobolani!

Așa cum se poate vedea în filmul nostru, John a constatat cu surprindere că durerea sa de spate a dispărut – după 30 de ani!

Dar cel mai revelator rezultat al ședințelor de EFT practicate de John nu a fost dispariția durerilor, ci ceea ce a ajuns să afirme la ora actuală fiica sa despre el:

– Simt că tata este un alt om. Îl iubesc mult mai mult acum decât înainte!

Pearl este de acord cu fiica ei.

– Zâmbește și râde din nou!

Ce emoție sau ce eveniment stă la baza durerii tale?

Fă o scurtă pauză și conectează-te cu o durere pe care o simți în corp. Dacă nu simți nicio durere, caută orice zonă rigidă, amorțită, încordată, sau orice alt tip de constricție. Apoi întreabă-te: „Dacă ar fi să asociez o emoție cu [numește partea corporală care te doare], care ar fi aceasta?” O altă întrebare pe care ți-o poți pune este: „Dacă ar fi să asociez un eveniment sau o poveste de viață cu _____, care ar fi acestea?”

Ascultă-ți corpul și permite răspunsului să iasă la suprafața conștiinței tale. Nu există răspunsuri corecte sau greșite. De aceea, nu trebuie să fii surprins de răspunsul care îți va trece prin minte. De îndată ce ai stabilit răspunsul, evaluează-l pe scala de la 0 la 10 și începe să practici terapia prin ciocănituri asupra lui!

Inspiră-te din scenariul de la pagina următoare și completează spațiul gol cu emoția sau evenimentul care te-au marcat.

Scenariu pentru o ședință de terapie prin ciocănituri: „Emoțiile conectate cu durerea ta”

(Punctele care trebuie ciocănite se găsesc la pagina 31).

Probabil că doctorul nu te-a întrebat niciodată: „Ce emoție crezi că se ascunde în durerea ta?”, dar dacă vei aplica terapia prin ciocănituri emoției revelate de corpul tău îți vei da seama că știința medicală tradițională mai are încă foarte multe de învățat despre această conexiune.

Punctul loviturii de karate: Chiar dacă am această _____ [descrie emoția blocată la acest nivel] în această _____ [descrie partea corporală dureroasă], mă accept plenar și în totalitate pe mine însumi.

Punctul loviturii de karate: Chiar dacă am această _____ [descrie emoția blocată la acest nivel] în această _____ [descrie partea corporală dureroasă] din cauza a ceea ce s-a întâmplat, mă accept plenar și în totalitate pe mine însumi.

Punctul loviturii de karate: Chiar dacă am această _____ [descrie emoția blocată la acest nivel] în această _____ [descrie partea corporală dureroasă], optez pentru a elimina acum această emoție.

Sprânceană: Toată această _____ din _____ ...

Partea laterală a ochiului: Există atâta _____ blocată în mine...

Sub ochi: Această _____ legată de ceea ce s-a întâmplat...

Sub nas: Nu pot scăpa de această _____ ...

Bărbie: Toată această _____ din _____ ...

Claviculă: Am atâta _____ în legătură cu ceea ce s-a întâmplat...

Sub braț: Toată această _____ ...

Creștetul capului: Toată această _____ din _____ .

Sprânceană: Eliminarea acestei _____ din...

Partea laterală a ochiului: Eliberarea de ea...

Sub ochi: A sosit timpul să mă eliberez de ceea ce s-a întâmplat atunci...

Sub nas: Și de această _____ ...

Bărbie: Mă eliberez...

Claviculă: Mă eliberez acum de _____

Sub braț: Toată această _____

Creștetul capului: Mă eliberez acum de _____ din _____ .

Inspiră profund și... eliberează-te.

Pentru o ședință extinsă de terapie prin ciocănituri pe acest subiect, vizitează site-ul meu, www.thetappingsolution.com/tap6.

În continuare, ca de obicei, întreabă-te: „Ce s-a schimbat? Cât de puternică este acum emoția mea? A crescut sau a scăzut în intensitate durerea mea? S-a deplasat ea într-o altă parte din corp? A apărut vreun element nou?”

Dacă au apărut elemente noi, lucrează cu ele în cadrul unor noi runde de ciocănituri, până când îți găsești ușurarea completă.

Pune-ți întrebări... legate de durerea pe care o simți

- Când a apărut pentru prima dată durerea? Ce se întâmpla în viața ta în acea perioadă de timp? Spre exemplu: „Durerea a apărut acum zece ani, când am rămas fără slujbă și a trebuit să îmi caut o alta.”
- Ce îți trece prin minte atunci când te gândești la această durere? Spre exemplu: „Această durere de ceafă îmi amintește de soacra mea, care îmi stă ca un junghi în coastă.”
- Ce simți în legătură cu această durere? Spre exemplu: „Sunt furios că m-a torturat atâta vreme.”
- Ce simți despre tine, dată fiind durerea de care suferi? Spre exemplu: „Mă simt neputincios, căci nu pot găsi nicio soluție.”
- Cine crezi că ai fi dacă nu ai avea această durere? Spre exemplu: „Aș fi un cu totul alt om. Aș putea face atât de multe lucruri... Ce-i drept, și responsabilitățile ar fi infinite mai mari!”
- Crezi că această durere are un mesaj pentru tine? Spre exemplu: „Îmi spune să încetinesc ritmul.”
- Descrie-ți durerea. Ce calitate / textură / culoare / mărime crezi că are? Spre exemplu: „Este o durere roșie și mică, dar care mi-a umflat întreaga zonă.”

- Care este avantajul cramponării de această durere?
Spre exemplu: „Nu mai trebuie să mă întorc la slujbă.”
- Care este dezavantajul acestei cramponări? Spre exemplu: „Nu pot trăi viața pe care mi-o doresc.”

Răspunsurile la aceste întrebări oferă indicii ce pot conduce la cauzele profunde ale problemei. Exemplele oferite în această carte nu sunt decât simple ilustrații menite să te inspire. Va trebui să descoperi însă răspunsurile oferite de propriul tău corp. Folosește-te apoi de acestea pentru a lucra cu ele.

Lucrurile nu sunt întotdeauna ceea ce par

De această dată, eu eram cel presat.

Lucram cu iubita unui potențial partener de afaceri, un om care ar fi putut promova masiv EFT, dar nu obțineam rezultatele scontate.

Amy se plânga de dureri sciatică de câțiva ani. Era o tânără athletică și în formă, căreia îi plăcea să alerge, dar era împiedicată adeseori de durerile sale. Am întrebat-o când au început acestea, și mi-a răspuns cu precizie.

– S-a întâmplat la o nuntă. Dansam, dar am căzut și m-am lovit destul de rău.

Când am întrebat-o ce se întâmpla cu ea din punct de vedere emoțional la acea vreme, mi-a răspuns la fel de precis:

– A fost o noapte îngrozitoare. M-am certat urât cu fostul meu iubit, iar de atunci totul a început să îmi meargă prost.

Ținând cont de răspunsurile ei, eram convins că aplicarea terapiei prin ciocănituri asupra evenimentului și conflictului

emoțional original ar fi trebuit să îi rezolve problema (aplicasem deja ciocăniturile asupra durerii propriu-zise, dar fără niciun rezultat). Am trecut așadar în revistă evenimentul original, toate emoțiile și toate amintirile lui Amy. Deși starea ei de spirit legată de amintirea evenimentului s-a schimbat într-adevăr în bine, durerea ei sciatică nu s-a modificat în niciun fel, lucru care m-a surprins. Se părea că durerea nu era legată de căzătură și de participarea ei la nuntă.

Nefiind omul care să cedez cu una cu două, am întrebat-o:

– Care este lucrul cel mai stresant în viața ta la ora actuală?

– Slujba. O detest.

Mi-a povestit cât de mizerabil se simțea la locul de muncă, cât de mult detesta ceea ce făcea și pe cei cu care lucra. Slujba i se părea un coșmar și ar fi vrut ca acesta să dispară pur și simplu. De aceea, am început să aplicăm ciocăniturile asupra acestui aspect, începând cu fraza: „*Chiar dacă îmi detest slujba, iar aceasta mă stresează îngrozitor....*” Spre surpriza amândurora, durerea ei s-a redus dramatic după o singură rundă! Am continuat să aplicăm ciocăniturile asupra stresului lui Amy legat de locul de muncă, iar durerea sciatică a continuat să se reducă până când a dispărut complet.

Șocată, Amy a făcut câteva întinderi, s-a întors în fel și chip, încercând să își reactiveze sciatica, dar aceasta nu a revenit. Dispăruse complet. Se pare că fusese într-adevăr legată de stresul ei de la locul de muncă.

De aceea, dacă te simți blocat și nu știi asupra cărui aspect să lucrezi, nu te sfii să încerci orice îți trece prin minte. Simplul proces al aplicării ciocăniturilor este adeseori suficient pentru a relaxa corpul și mintea, permițând diferitelor idei, impresii și indicii să iasă la suprafață. Printr-un proces de încercare și eroare poți afla ce se întâmplă cu adevărat și cum poți elimina cauzele durerii.

Rezultate incredibile obținute prin lucrul asupra migrenelor

Mulți oameni curioși în legătură cu EFT doresc să știe de la bun început: „Cât de rapid va avea efect această tehnică? Poate dispărea o durere într-un singur minut? Cât de des trebuie să practic această metodă?” Răspunsurile sunt diferite pentru fiecare om în parte, la fel ca și abordarea inițială!

Experta EFT Carol Look descrie o experiență uimitoare la care a asistat. Portarul clădirii în care se afla apartamentul ei se plângea adeseori de o migrenă recurentă. De aceea, Carol s-a oferit să îi facă o ședință de terapie prin ciocănituri. Cei doi au insistat exclusiv asupra simptomelor fizice, dar au lucrat în treacăt și cu stresul general din viața bărbatului, fără a fi însă foarte specifici și fără a intra în detalii. Bărbatului i-a dispărut pe loc durerea de cap, iar în următorii șapte ani cât a mai lucrat în acea clădire nu a mai avut niciodată o altă migrenă!

După cum poți vedea, simpla aplicare a ciocăniturilor asupra simptomului poate avea rezultate durabile. Alteori trebuie să cauți însă cauzele mai profunde, așa cum am văzut în cazul lui Amy. Bunul meu prieten Nick Polizzi a suferit de migrene întreaga sa viață. Am aplicat împreună cu el ciocăniturile asupra simptomelor, iar el a simțit o oarecare ușurare, dar durerile de cap au continuat să se producă. Abia când am pătruns mai adânc în subconștientul lui și am lucrat cu anumite sentimente și evenimente rămase nerezolvate cu tatăl lui, pe care Nick le-a conectat cu migrenele sale, au dispărut pentru totdeauna acestea din urmă.

Pe scurt, este imposibil să anticipăm cât de rapid va dispărea o durere. Uneori se produc ceea ce eu numesc miracole, care se petrec într-un minut. Alteori este necesar ca pacientul să lucreze cu un practicant profesionist pentru

a ajunge la cauza profundă a durerilor sale. Tot ce îți pot spune este că rezultatele la care am asistat în nenumărate rânduri s-au dovedit atât de uimitoare încât am ajuns la concluzia că orice om care simte dureri fizice are datoria să exploreze terapia prin ciocănituri. De cele mai multe ori, el va obține cel puțin o ușurare a durerilor, dacă nu chiar dispariția completă a acestora. Chiar dacă încerci terapia, dar nu obții rezultate imediate, nu renunța. Ia-ți angajamentul de a explora mai adânc, de a-ți pune și alte întrebări din cele enumerate la paginile 163-164 și de a descoperi ce se ascunde în spatele durerii. Te asigur că rezultatele finale vor justifica întru totul acest efort.

Nu trebuie să-mi spuneți că durerea a dispărut numai pentru a-mi face mie pe plac

Am deseori oportunitatea de a vorbi despre EFT în fața unor audiențe din întreaga lume. Atunci când vine momentul să exemplific tehnica în fața publicului, solicit de fiecare dată trei voluntari care să urce pe scenă și să lucreze alături de mine. Aceasta este cea mai bună mărturie a puterii vindecătoare a EFT și a rezultatelor consistente ale acestei tehnici. În caz contrar, nu m-aș aventura să o exemplific în direct, în fața a sute de oameni. Dacă terapia prin ciocănituri nu ar funcționa, probabil că participanții ar fi aruncat în mine cu ouă stricate!

Acest lucru nu numai că nu s-a întâmplat însă, dar am asistat mereu și mereu la aceleași rezultate incredibile, îndeosebi legate de reducerea durerilor. Durerea este o experiență extrem de tangibilă – fie o simți, fie nu. De aceea, nimic nu demonstrează mai rapid eficacitatea acestei tehnici ca dispariția ei. Chiar dacă am asistat de nenumărate ori la rezultate miraculoase produse în fața a sute de oameni, nu încetez

să fiu la fel de uimit de fiecare dată când acest lucru se întâmplă.

Ori de câte ori fac demonstrații de acest fel, obișnuiesc să le spun voluntarilor:

– Nu trebuie să îmi spuneți că durerea a dispărut numai pentru a-mi face mie pe plac. A dispărut într-adevăr durerea?

Aproape întotdeauna, ei îmi răspund afirmativ. Unul din motivele pentru care continui să am dificultăți în a crede că durerea a dispărut atât de rapid este că noi nu avem o paradigmă sau un sistem de convingeri care să aibă în centrul lor convingerea că: „Durerea poate dispărea instantaneu, fără să mai revină vreodată.” Adeseori, noi credem că o aspirină ne poate lua cu mâna o durere de cap, dar nimeni nu ne-a spus vreodată când eram mici: „Aplică terapia prin ciocănituri și durerea va dispărea” sau „Scumpule (scumpo), ce emoție crezi că se află la baza acestei dureri?”

Din fericire, această stare de lucruri se schimbă rapid. Oamenii trăiesc din ce în ce mai multe experiențe care le confirmă că organismul lor *se poate vindeca singur*, că *este posibil* să scape de dureri și că nu trebuie să țină cont exclusiv de diagnosticul care le spune ce *nu* este în regulă. Posibilitățile aplicării terapiei prin ciocănituri asupra durerilor și pentru vindecarea corpului fizic sunt absolut uimitoare. De aceea, repet: tu ai datoria față de tine însuși de a-ți face timp pentru a-ți explora emoțiile, pentru a aplica ciocăniturile și pentru a-ți ușura durerile.

Exercițiu: Conștientizează-ți emoțiile din corp

Așa cum am învățat în acest capitol despre durere și în cel precedent în care am vorbit despre conexiunea minte-corp, organismul nostru nu se reduce la un sac de piele în care se află niște oase. Corpul nostru este aliatul nostru, furnizându-ne un feedback de excepție și foarte multe informații legate de viața pe care o trăim.

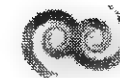
De aceea, fă o scurtă pauză și conștientizează-ți chiar acum corpul. Caută locurile în care simți tensiuni, stresuri și dureri. Rotește-ți gâtul și simte orice încordare. Inspiră și observă cât de profundă este respirația ta. Simți vreo restricție în zona plămânilor sau a pieptului?

Dacă ți-ai făcut o părere despre zonele corporale în care există tensiuni fizice, stresuri și dureri, pune-ți întrebările: „Ce încearcă organismul meu să îmi spună prin aceste simptome? Dacă ar fi să asociez o emoție, un eveniment sau o convingere cu aceste probleme fizice, care ar fi acestea?”

Dacă descoperi răspunsuri la aceste întrebări, începe să aplici ciocăniturile asupra lor. Lucrează atât cu simptomele propriu-zise – durerea, stresul sau tensiunea – cât și cu emoțiile pe care le asociezi cu ele.

Privește apoi cum se relaxează corpul tău pe măsură ce te racordezi la el, aplici ciocăniturile și elimini sursa emoțională a problemei. Continuă să aplici terapia până când ajungi să simți o relaxare profundă în corp și bucură-te de această nouă senzație!

CAPITOLUL 8

PIERDEREA ÎN GREUTATE ȘI ELIMINAREA TEMERILOR, VINOVĂȚIEI ȘI RUȘINII ASOCIATE CU MÂNCATUL

*Cea mai mare slăbiciune a noastră este renunțarea.
Cea mai sigură cale de a avea succes este
să mai încerci întotdeauna o dată.*

THOMAS A. EDISON

Marie nu se putea decide între cele două motive principale de stres: cel generat de excesul ei de greutate și faptul că trebuia să scape într-un fel de acesta.

Ea a încercat toate dietele posibile, toate programele de exerciții fizice – dar nimic nu a părut să dea rezultate. Atunci când ne-am întâlnit, ea era pe punctul de a renunța. La urma urmelor, pierderea câtorva kilograme nu părea să merite toată suferința la care se expunea singură.

Am cunoscut nenumărați oameni care se confruntă cu aceleași probleme ca Marie. Situația lor dă naștere la câteva întrebări: ce s-a întâmplat cu hrana? Ce s-a întâmplat cu plăcerea de a mânca? Ce s-a întâmplat cu mâncatul într-o stare de pace? Ce s-a întâmplat cu recunoștința și căldura sufletească pe care ar trebui să le genereze o masă gătită cu iubire? Cândva, hrana era prietena noastră și susținătoarea vieții. Ea ne alimenta amintirile legate de familie și de moștenirea noastră spirituală. Din păcate, la ora actuală ea a devenit mai puțin o sursă de substanțe nutritive, cât una de...

Stres, teamă, mânie și vinovăție.

De poftă, de grăsime excesivă, de toxine. „Oare trebuie să mănânc acest aliment?” „Nu mânca aia!” „Mă simt vinovat pentru că mănânc acest lucru.” „Nu-mi vine să cred că am mâncat cutare lucru!”

Întrebarea este: când a devenit hrana o tortură atât de mare?

Până să răspundem la ea, îți propun să revenim însă la Marie. De ce îi era imposibil acesteia să slăbească? De ce se simțea ea atât de mizerabil ori de câte ori mânca?

Din câte îmi dau seama, există doi factori care intervin în procesul de îngrășare / slăbire, și amândoi pot fi influențați decisiv prin procesul ciocăniturilor. Primul se referă la realitatea alimentației curente. Foarte multe din alimentele pe care le consumăm au devenit simple „calorii ambalate”. Există sute de cărți care s-au scris pe acest subiect, așa că nu îl voi dezvolta pe larg. Este suficient să menționez faptul că umanitatea s-a deconectat în mare măsură de alimentația ei. De când oamenii au început să își proceseze, să ambaleze, să congeleze și să depoziteze pe termen lung alimentele, relația

lor cu ceea ce consumă s-a schimbat dramatic – și din păcate nu în bine. Foarte multe din alimentele pe care le consumăm abia dacă pot fi etichetate drept hrană, iar altele sunt de-a dreptul toxice pentru organism.

Mi-aș dori să pot spune că terapia prin ciocănituri poate transforma hrana într-una mai sănătoasă. Din păcate, nici chiar cu cea mai elevată conștiință, cu cele mai pozitive gânduri și cu cea mai înaltă vibrație nu putem transforma un cheeseburger de la McDonald's într-un aliment hrănitor pentru corp.

Aș vrea să dispun de spațiul necesar pentru a-ți spune cât de bine este să consumi numai alimente organice, proaspete, produse local, pline de substanțe nutritive și de forță vitală. Hrana ne poate susține cu adevărat, fără să fie o povară pentru sistemul nostru. Cartea de față tratează însă un alt subiect. De aceea, doresc să insist asupra unui alt aspect, pe care terapia prin ciocănituri *chiar* îl poate influența: confuzia pe care o au oamenii ca Marie, care nu știu ce anume trebuie și nu trebuie să consume.

Am auzit cu toții nenumărate teorii legate de alimentație. Un expert ne spune: „Nu consumați cutare aliment!”, iar altul ne spune: „Îl puteți consuma pe acesta, dar nu și pe celălalt!” Pe piață există atâtea informații în această privință încât nu mai știm de care să ținem și de care să nu ținem cont. Drama este că am ajuns într-un punct în care alimentele pe care le consumăm ne otrăvesc mai puțin decât emoțiile negative și stresul pe care le asociem cu ele și pe care le înghițim odată cu hrana.

Marie și-a adus aminte de lupta ei de 20 de ani cu greutatea. Timp de un deceniu întreg, ea a fost obsedată de alimentația „fără grăsimi” și a consumat numai produse ambalate pe eticheta cărora scria că aveau un conținut redus de grăsimi. Datorită campaniilor agresive ale companiilor

producătoare și ale mass-mediei, ea a crezut multă vreme că mâncatul alimentelor „fără grăsimi” echivalează cu ținerea la distanță a *propriei grăsimi*! Deși nu a slăbit nicio clipă ținând acest regim, ea a continuat să îl cultive, convinsă că greșește undeva sau că nu mănâncă suficient de puțin, căci toate persoanele din reclamele pe care le vedea arătau minunat de suple și de sănătoase.

În următorul deceniu, ea a adoptat noi și noi diete, care de care mai agresivă: dieta Atkins, dieta South Beach, dieta cu grepfrut, dieta în funcție de grupa sanguină și așa mai departe. Cu fiecare nouă dietă, starea ei de confuzie și de frustrare creștea. „Ultima carte spunea exact opusul...”, se gândea ea.

După ce am ascultat povestea lui Marie, mi-am dat seama că primul lucru pe care trebuia să îl facem era să liniștim zgomotul generator de confuzie din mintea ei, legat de alimentație și de diete. La fel ca în capitolul 3, în care am vorbit despre aplicarea terapiei prin ciocănituri pentru reducerea sentimentului de anxietate și de copleșire generat de viața modernă, trebuie să spunem că marea majoritate a oamenilor ar trebui să aplice terapia prin ciocănituri pentru reducerea acestui zgomot mental global legat de alimentație și de diete. Fără acest început, stresul și confuzia pe care le simțim ne împiedică cel mai adesea să găsim afirmația de pornire cea mai potrivită.

Așadar, îți propun să începem cu o ședință generală de EFT pentru a ușura o parte din povara pe care o porți, înainte de a intra în detalii.

Scenariu pentru o ședință de terapie prin ciocănituri: Stresul asociat cu alimentația

(Punctele care trebuie ciocănite se găsesc la pagina 31).

Ca afirmație de pornire, îți propun să rostești cu voce tare fraza: „Sunt stresat, anxios și copleșit din cauză că nu știu ce ar trebui și ce nu ar trebui să mănânc.”

Evaluează această afirmație pe scala de la 0 la 10, 10 însemnând că ea este valabilă în proporție de 100%, iar 0 că nu este adevărată deloc. Cât de adevărată ți se pare ea? Evaluarea nu trebuie să fie impecabilă. Scrie prima cifră care îți trece prin minte.

Iar acum, să trecem la ciocănituri.

Punctul loviturii de karate: Chiar dacă sunt sincer stresat pentru că nu știu ce ar trebui și ce nu ar trebui să mănânc, mă accept plenar și în totalitate pe mine însumi.

Punctul loviturii de karate: Chiar dacă îmi fac încontinuu griji, căci nu știu ce este și ce nu este bun pentru mine, mă accept plenar și în totalitate pe mine însumi.

Punctul loviturii de karate: Chiar dacă am auzit atât de multe opinii diferite legate de alimentație încât nu mai știu care este adevărul și mă simt copleșit, optez pentru a mă relaxa.

Sprânceană: Tot acest stres legat de alimentație...

Partea laterală a ochiului: Ar trebui să mănânc cutare lucru?

Sub ochi: Nu pot mânca cutare lucru!

Sub nas: Cutare aliment este bun pentru mine...

Bărbie: Cutare aliment nu este bun pentru mine...

Claviculă: Dar dacă este bun?

Sub braț: Pur și simplu nu știu ce să mai mănânc...
Creștetul capului: Sunt atât de stresat în legătură cu alimentația...

Sprânceană: Am citit atât de multe lucruri diferite...

Partea laterală a ochiului: Dar niciun nutriționist nu este de acord cu celălalt...

Sub ochi: Mă simt confuz, speriat și stresat în legătură cu alimentația...

Sub nas: Tot acest stres legat de alimentație...

Bărbie: Mă eliberez de tot acest stres legat de alimentație...

Claviculă: Toată această anxietate legată de alimentație...

Sub braț: Nu ar trebui să consum cutare aliment...

Creștetul capului: Nu ar trebui să consum cutare aliment...

Sprânceană: Nu ar trebui, nu ar trebui, nu ar trebui...

Partea laterală a ochiului: Atât de multă confuzie...

Sub ochi: O povară atât de mare...

Sub nas: Atât de multă anxietate...

Bărbie: Atât de mult stres...

Claviculă: Legat de alimentație...

Sub braț: Tot acest stres legat de alimentație...

Creștetul capului: Mă eliberez de tot acest stres legat de alimentație...

În cazul în care încă mai experimentezi o stare de spirit negativă legată de alimentație, continuă să aplici terapia prin ciocănituri. Dacă au apărut elemente noi, aplică terapia în mod specific asupra lor. În caz contrar, îți propun să treci la runde pozitive:

Sprânceană: Optez pentru a mă relaxa în legătură cu alimentația...

Partea laterală a ochiului: Optez pentru a mă simți în siguranță în ceea ce privește alimentația mea...

Sub ochi: Hrana îmi conferă siguranță...

Sub nas: Sunt în siguranță...

Bărbie: Sunt împăcat și aleg cu ușurință alimentele cele mai hrănitoare pentru mine...

Claviculă: Sunt relaxat în ceea ce privește alimentația, mă bucur de fiecare îmbucătură, indiferent ce mănânc...

Sub braț: De îndată ce am optat pentru un anumit aliment, mă relaxez și mă eliberez de vinovăția, teama și anxietatea legate de el...

Creștetul capului: Optez pentru a mă relaxa în legătură cu alimentația...

Sprânceană: Corpul meu știe exact ce își dorește și de ce alimente are nevoie...

Partea laterală a ochiului: Atrag informațiile cele mai adecvate, care mă ajută să aleg cele mai potrivite alimente pentru mine...

Sub ochi: Hrana îmi conferă siguranță...

Sub nas: Sunt în siguranță...

Bărbie: Optez pentru a mă relaxa acum.

Claviculă: Mă eliberez de orice vinovăție, teamă și anxietate legate de alimentație...

Sub braț: Mă eliberez...

Creștetul capului: Mă eliberez...

În final, respiră profund... și eliberează-te.

Pentru o ședință extinsă de terapie prin ciocănituri pe acest subiect, vizitează site-ul meu, www.thetappingsolution.com/tap7.

Cum te simți acum? Haide să verificăm. Spune cu voce tare: „Sunt stresat, anxios și copleșit din cauză că nu știu ce ar trebui și ce nu ar trebui să mănânc.”

Cât de adevărată ți se pare această afirmație? A scăzut cu ceva valoarea evaluată mai sus? A intervenit vreun element nou în timpul terapiei prin ciocănituri? Reține: ori de câte ori aplici ciocăniturile asupra unor aspecte „globale”, trebuie să fii foarte atent la elementele specifice care îți trec prin minte. Eu nu-ți pot da sfaturi legate de experiențele specifice pe care le trăiești, pentru că nu le cunosc! Tu poți stabili însă aceste elemente, iar apoi poți lucra cu ele, aplicând ciocăniturile pentru a le elimina. Cu cât vei fi mai specific, cu atât mai mari vor fi efectele terapiei globale.

Când am lucrat cu Marie, am insistat îndeosebi asupra stresului ei legat de alimentație și de diete. Am pus-o să își aducă aminte de toate experiențele sale legate de diete din ultimii 20 de ani și să se focalizeze asupra emoțiilor sale în timpul acestora. Spre exemplu, mi-a spus că cel mai greu i-a fost când a ținut dieta South Beach, așa că a rămas cu o stare de mânie la adresa autorului cărții pe care a citit-o. De aceea, am insistat să lucreze cu această stare și cu această amintire. Marie a continuat să își detalieze astfel emoțiile, amintirile specifice și toate elementele de care și-a adus aminte legate de încercările ei repetate de a slăbi.

O întrebare: Ai făcut până acum vreo ședință de ciocănituri?

Nu vreau să fiu sever, dar dacă ai ajuns până aici cu lectura cărții și nu ai aplicat nimic din ce ai citit, înseamnă că îți pierzi timpul de pomană. Diferența dintre terapia prin ciocănituri și alte sisteme terapeutice constă în faptul că

Pierderea în greutate și eliminarea temerilor, vinovăției și rușinii...

ciocăniturile chiar dau rezultate – nu este vorba de o simplă explorare intelectuală. Nu aș vrea să rămâi în urma citirii acestui capitol cu o cunoaștere mai aprofundată despre alimentație, ci aș vrea să te simți diferit în legătură cu alimentația și cu experiența ei. De aceea, treci la treabă!

.....

După ce am terminat, Marie mi-a mărturisit că se simțea mai ușoară decât în toți anii de dinainte. Și nu se referea doar la o ușurare emoțională. Se simțea mult mai bine la nivel corporal! Adevărul este că dădea dovadă de un entuziasm și de o pasiune care îi lipseau la începutul ședinței. Așa cum se întâmplă de fiecare dată atunci când aplici EFT, transformarea cognitivă a fost una profundă.

– Știi, ultimii 20 de ani în care am ținut tot felul de diete au fost cu adevărat dificili, mi-a spus ea, dar am învățat foarte multe lucruri. Cel puțin acum știu ce funcționează și ce nu în cazul meu, și știu ce mă face să mă simt bine. De asemenea, știu ce am de făcut pentru a scăpa de această greutate excesivă. Și chiar dacă acest lucru nu se va întâmpla peste noapte, nu mai am nicio problemă cu asta!

Așa cum spuneam în capitolul legat de eliminarea durerii, rămân întotdeauna surprins atunci când oamenii chiar scapă de durerile lor prin aplicarea EFT. Același lucru mi se întâmplă ori de câte ori descopăr o astfel de transformare la nivel cognitiv. După o ședință de terapie prin ciocănituri, oamenii ajung la o perspectivă nouă, mai înțeleaptă, mai plină de compasiune și mai senină. De multe ori mi se pare că vorbesc cu o altă persoană. În realitate, această persoană diferită a existat dintotdeauna, dar s-a ascuns în spatele zgomotului mental produs de experiențele, emoțiile și convingerile negative.

Când am vorbit cu Marie câteva săptămâni mai târziu, aceasta mi-a spus fericită că a reușit să slăbească câteva kilograme fără să țină vreo dietă particulară – doar aplicând ciocăniturile. Încă și mai important era faptul că se simțea extrem de împăcată în legătură cu alimentația și cu greutatea ei corporală, fapt care nu i se întâmplase de 20 de ani. Mi-a spus:

– Când îmi amintesc cât de stresată, de furioasă și de confuză eram în legătură cu alimentația, aproape că nu-mi vine să cred. Parcă mi-aș fi recăpătat înapoi viața. Chiar și cei din jurul meu observă imediat că am o energie diferită și un alt fel de a fi.

Pune-ți întrebări... Întoarce-te înapoi în timp

Marea majoritate a oamenilor au o relație dificilă și de lungă durată cu alimentația și cu corpul lor. Dacă te simți legat de povestea lui Marie, ai putea încerca același exercițiu pe care l-am practicat cu ea. Poți nota pe o foaie de hârtie elementele exercițiului, sau îl poți practica verbal, împreună cu un prieten.

Amintește-ți de toate experiențele pe care le-ai trăit în încercarea de a slăbi. Când ai observat pentru prima dată că nu erai fericit în legătură cu corpul tău? Ce dietă și ce exerciții fizice ai încercat? Ce a urmat apoi? Ce s-a întâmplat în continuare? Ce alte lucruri ai mai încercat? Cum te-ai simțit în tot acel timp? Ce convingeri ai adoptat în timpul acestui proces?

Amintește-ți pas cu pas de această călătorie. Aplică ciocăniturile asupra tuturor evenimentelor, emoțiilor și convingerilor relevante. Dacă aplici exercițiul împreună cu un prieten, povestește-i pur și simplu ce s-a întâmplat.

Insistă asupra aspectelor cele mai importante, până când orice emoție negativă asociată cu ele dispare.

În general, această poveste este destul de lungă în cazul celor mai mulți dintre oameni. De aceea, nu ar strica să îți iei notițe în caz că apar elemente noi, pentru a putea lucra apoi cu ele. Este posibil ca acest lucru să nu se întâmple imediat. Chiar dacă trece o săptămână sau o lună în care aplici terapia și nu apar elemente noi, nu renunța cu una cu două. Te asigur că atunci când procesul se va încheia definitiv, vei rămâne uimit de cât de bine te vei simți!

Nu pot sublinia îndeajuns faptul că stresul pe care îl simți din cauză că nu reușești să slăbești ar putea fi singurul motiv care te împiedică să ajungi la greutatea dorită. Ce-i drept, pot exista și alte convingeri limitatoare, pe care le vom explora de-a lungul acestui capitol, dar începe întotdeauna prin a elimina stresul general și sentimentul de copleșire. Așa cum vom vedea în secțiunea următoare, acest stres reprezintă de multe ori principalul factor care te face să te îngrași sau care te împiedică să slăbești.

De ce ajută terapia prin ciocănituri la slăbit? Conexiunea stresului

Când Marie a încetat să mai fie stresată în legătură cu alimentația și cu pierderea în greutate, ea a început să slăbească. De ce? Ei bine, reacția la stres poate genera o veritabilă cascadă de evenimente în interiorul corpului, printre care:

- Reducerea fluxului sanguin către sistemul digestiv în medie de patru ori.
- Proasta oxigenare a intestinelor.
- Incapacitatea de a absorbi corect substanțele nutritive.
- Reducerea producției de enzime (de până la 20.000 de ori! Acesta este unul din principalele motive pentru care atunci când mănânci în condiții de stres te simți balonat și neconfortabil).
- Amplificarea eliminării substanțelor nutritive importante, cum ar fi vitaminele și mineralele.
- Reducerea florei bacteriene intestinale.
- Creșterea colesterolului din sânge.
- Creșterea nivelului de cortizol și de insulină din sânge.

Ultimul punct joacă un rol extrem de important în procesul de îngrășare, căci dacă nivelul de cortizol din sânge este ridicat, este aproape imposibil să slăbești sau să îți transformi grăsimea în mușchi. Dimpotrivă, tendința este de a *câștiga* în greutate, îndeosebi în zona abdominală.

Când Marie s-a relaxat și a încetat să se mai streseze în legătură cu alimentația, corpul ei a reacționat imediat. Cred că va trebui să scriu o carte nouă despre dietă. Dacă aș face acest lucru, iată ce aș scrie în ea:

Dacă vei urma această dietă, vei slăbi, îți vei oxigena mai bine intestinele, absorbiți substanțelor nutritive și se va îmbunătăți, producția de enzime de asemenea (astfel încât să nu te mai simți balonat),

vei reține mai bine substanțele nutritive de bază, îți vei îmbunătăți starea de sănătate a populației bacteriene intestinale, îți vei reduce colesterolul, nivelul cortizolului și insulinei din sânge. În ce constă această dietă magică? Ce trebuie să mănânci? *Orice îți dorești!* Tot ce trebuie să faci este *să te relaxezi* în timp ce mănânci...

Ar fi o carte foarte scurtă, dar le-ar oferi o garanție celor care ar respecta dieta recomandată în ea!

Nu trebuie să aștepti însă „publicarea” cărții mele, căci dispui deja de toate elementele necesare pentru a slăbi. Dacă îți vei reduce nivelul stresului (și nu mă refer aici exclusiv la stresul legat de alimentație, ci la orice tip de stres, îndeosebi cel legat de lucrurile importante pentru tine), atunci vei slăbi cu siguranță.

Așa se explică de ce oamenii care practică EFT pentru bunăstarea generală, lucrând cu starea de stres, de copleșire, cu evenimentele traumatice din trecutul lor și cu alte probleme curente – sfârșesc adeseori prin a slăbi fără măcar să își propună acest lucru!

Aplicarea EFT asupra poftelor alimentare

Spuneam în capitolul anterior că atunci când vorbesc despre EFT în fața unei audiențe, exemplific adeseori tehnica lucrând asupra durerii, căci rezultatele pot fi dramatice în acest caz și pot fi observate și evaluate cu ușurință. O altă problemă asupra căreia insist frecvent sunt poftele alimentare, care pot fi la fel de ușor observate și evaluate.

Lucrul cu poftele în fața unei audiențe respectă de fiecare dată aceeași traiectorie. La început ne distrăm cu toții în timp ce îi prezint publicului un platou mare cu dulciuri,

batoane de ciocolată și prăjituri, precum și alte alimente după care tânjesc majoritatea oamenilor. Lucrurile devin încă și mai amuzante atunci când vorbesc în fața unor oameni preocupați de naturism și de sănătatea lor, care mărturisesc însă că încă mai poftesc la astfel de alimente toxice! Las platoul să circule de la un om la altul și îi invit să își aleagă dulciurile favorite. Îi las să se uite la ele, să le miroasă și să facă orice altceva care le-ar putea simula și mai mult pofta de a le consuma. În continuare, rog câțiva voluntari să iasă în față și să lucreze cu mine pe scenă asupra reducerii poftelor lor.

La început, le cer voluntarilor să descrie intensitatea poftelor lor pe o scală de la 0 la 10, îndeosebi a dulciurilor și ciocolatei. Obțin imediat răspunsuri de gen:

– Am o poftă de nota 10. Miroase atât de bine... Pot lua o îmbucătură mică? Ador ciocolata Snickers, și mi-e atât de foame!

– La mine valoarea este 8. Nu am mâncat suficient la prânz, iar acest desert m-ar sătura complet.

– La mine este 10. Nu mă pot opri din a mă gândi la dulciuri. Avem vreo șansă să mâncăm aceste produse la sfârșitul ședinței?

Toată lumea râde, fiind cât se poate de evident că voluntarii sunt disperați să consume aceste „delicatese”!

Începem apoi o ședință generală de terapie prin ciocănituri, repetând fraza: „Chiar dacă poftesc sincer după...
_____, mă accept plenar și în totalitate pe mine însumi” și aplicând câteva runde de ciocănituri.

Acest lucru este suficient de regulă pentru a reduce intensitatea poftelor, a acelor dorințe uluitoare de intense de a consuma dulciuri. Și tu poți aplica această tehnică pentru a scăpa de poftă. Începe cu o ședință generală de calmare a corpului tău.

După circa două runde de ciocănituri, voluntarii mei încep să respire profund și ajung să se simtă mai bine în corpul lor. Următoarea întrebare pe care le-o pun este: „Dacă ar fi să asociezi vreo emoție cu această poftă, care ar fi aceasta?”

Un indiciu: Lucrul cu poftele

Poți obține rapid rezultate absolut uimitoare în legătură cu poftele alimentare prin simpla repetare a frazei: „Chiar dacă poftesc după _____, mă accept plenar și în totalitate pe mine însumi.” Aplică în paralel ciocăniturile și fă mai multe astfel de runde, până când pofta se reduce sau dispare complet.

Nu te opri însă aici. Mergi întotdeauna pe nivelul următor: caută emoția care se ascunde în spatele poftelor tale. Dacă nu vei rezolva sursa acestei poftă, ea va reveni cu siguranță în următoarele ore sau zile.

De bună seamă, ai putea aplica ciocăniturile de fiecare dată asupra ei, dar dacă vei lucra cu adevărata ei cauză (emoția din spatele ei), ai putea scăpa pentru totdeauna de ea!

De multe ori, atunci când se racordează la emoțiile din spatele poftelor, râsul oamenilor se transformă în plâns. Foarte mulți oameni se folosesc de alimentație pentru a-și suprima sau pentru a-și refuza emoțiile și amintirile negative, precum și stresul general din viața lor. John, un bărbat care a urcat pe scenă pentru a lucra asupra poftelor sale alimentare în timpul unui seminar pe care l-am ținut la Omega, a mărturisit că în spatele poftelor sale se ascundea o tristețe

profundă. Mark, un alt voluntar, ne-a spus că nu înțelegea de ce, dar ori de câte ori se gândea la emoția din spatele poftelor sale, se gândea automat la starea de mânie.

În sfârșit, Rick (da, cei trei voluntari care au ieșit pe scenă la acel eveniment au fost toți bărbați – lucru care se întâmplă foarte rar de altfel) ne-a spus că ceea ce simțea era teama de necunoscut.

În continuare, am lucrat cu aceste emoții și cu evenimentele și tiparele asociate cu ele, ignorând complet poftele propriu-zise. Am acoperit practic toate subiectele din această carte: problemele rămase din copilărie, stresul, sentimentul de copleșire, teama. După ce am aplicat ciocăniturile timp de aproximativ 20 de minute, i-am rugat pe cei trei voluntari să își verifice poftele alimentare. Niciunul dintre ei nu a mai manifestat o asemenea poftă!

După cum obișnuiește să spună prietena mea Carol Look: „Poftele alimentare nu au nimic de-a face cu alimentele!” Acestea din urmă nu fac decât să ascundă ceea ce se întâmplă în adâncurile conștiinței. Dacă lucrezi cu tiparele, emoțiile, evenimentele și convingerile din spatele lor, relația ta cu alimentația se schimbă, devenind mult mai sănătoasă.

Exercițiu: Neutralizarea unei pofte

Dacă este posibil, plasează alimentul după care poftesti în fața ta, astfel încât să îl poți vedea. Dacă poftesti după altceva, nu după un aliment, de pildă, după un pahar de vin sau după o țigară, plasează-le pe acestea în față. Dacă nu dispui de obiectul poftei tale, creează-ți o imagine mentală a sa.

Cum arată alimentul la care poftesti? Ține-l în mână. Cum îl simți? Dă-te un pas înapoi și uită-te la el.

Sesizează-i toate aspectele. Există vreun element care te atrage în mod deosebit? Dacă da, folosește-l în cadrul sedinței de EFT.

Gândește-te la procesul necesar pentru procurarea alimentului. Trebuie să te duci undeva pentru a ți-l procura? Trebuie să îi desfaci ambalajul? (Unii oameni se umplu de entuziasm numai când aud foșnetul ambalajului rupt). Există vreun zgomot asociat cu el (cel produs de procesul de gătit sau crăcănitul, dacă este un aliment crocant). Folosește-te de toate aceste aspecte atunci când începi să aplici ciocăniturile.

Dacă ai terminat o rundă de ciocănituri, iar intensitatea poftei tale s-a mai diminuat, miroase din nou alimentul. S-a schimbat în vreun fel mirosul lui? Dacă este posibil, ia o îmbucătură mică sau soarbe puțin din el. S-a schimbat gustul lui în vreun fel? A reapărut pofța sau ți se pare indiferent dacă îl consumi sau nu?

Uneori, poftele apar atunci când suntem stresați. De aceea, cu prima ocazie în care simți o poftă alimentară, fă o mică muncă de detectiv. Ce s-a întâmplat chiar înainte de apariția poftei? Cu cine ai fost? Despre ce ai discutat? La ce te-ai gândit? De cele mai multe ori, noi dăm curs poftelor noastre fără a deveni conștienți că acestea au fost declanșate de anumiți factori. Dacă identifici acești factori declanșatori, tu poți aplica ciocăniturile asupra sentimentelor generate de ei, și astfel poți scăpa de pofte.

Trebuie să-ți miști fundul...

Sharon, mama a doi copii din Maine, mi-a mărturisit că era cât se poate de încântată de progresul făcut în procesul

de slăbire. Descoperise un plan alimentar care o satisfăcea și care dădea rezultate, deși nu atât de rapid pe cât și-ar fi dorit.

După ce am făcut o sedință de terapie prin ciocănituri, lucrând asupra stresului și sentimentului de copleșire generat de dietă, de pierderea în greutate, de corpul ei și așa mai departe, am întrebat-o:

– Ce exerciții fizice faci?

Sharon s-a uitat în gol, ferindu-și privirea, și mi-a răspuns cu sfială:

– O... Nu fac niciun fel de exerciții fizice.

I-am zâmbit, dar nu i-am spus nimic, iar ea a continuat:

– Știu, știu, trebuie să fac exerciții fizice, căci sunt bune pentru mine, voi slăbi mult mai rapid și mă voi simți mult mai bine. Cândva îmi plăcea să alerg, dar acum sunt prea grasă și prea greoaie, așa că m-aș simți ciudat dacă aș încerca.

Am început o nouă rundă de ciocănituri, lucrând cu fraza de pornire: „*Mă simt ciudat atunci când încerc să alerg.*” Am rugat-o să evalueze adevărul acestei afirmații, și mi-a răspuns că i-a dat nota 8. De aceea, am început să lucrăm cu afirmația: „*Chiar dacă mă simt ciudat atunci când încerc să alerg, mă accept plenar și în totalitate pe mine însămi.*” După câteva runde, mi-a spus:

– De fapt, cele care mi se par ciudate sunt picioarele mele greoaie.

Am început să lucrăm și asupra acestui aspect, până când Sharon mi-a spus:

– Îmi simt corpul mult mai ușor... Pot face acest lucru. Pot să alerg puțin.

(Este interesant de remarcat câți oameni afirmă că își simt corpul *mai ușor* atunci când lucrează pentru pierderea în greutate. Să fie o simplă coincidență? N-aș prea crede!)

Există trei modalități prin care abordez de regulă rezistența în fața exercițiilor fizice:

1. **Describe ceea ce simți atunci când te gândești la exercițiile fizice, în timp ce aplici ciocăniturile.** Spre exemplu: „Mă simt inert și nu am chef de alergat”, sau „Mi se pare prea greu și nu-mi place să transpir”, sau „Exercițiile fizice presupun un efort mult prea mare.” Indiferent ce argumente găsește mintea ta, lucrează asupra lor. Vezi caseta intitulată „Pune-ți întrebări” de la pagina 190, în care vei găsi obstacolele care te pot împiedica să faci exerciții fizice.
2. **Aplică ciocăniturile în timp ce repeți fraza:** „*Chiar dacă nu doresc să fac exerciții fizice, mă accept plenar și în totalitate pe mine însumi.*” Deși în general este de preferat să fi cât mai specific, atunci când mi-e prea lene (și nu am chef să fac săpături pentru a descoperi cauza ultimă a tuturor lucrurilor din viața mea!), eu aplic o afirmație de ordin general de genul celei de mai sus. Energia îmi revine imediat și până să îmi dau seama, mă trezesc pe banda de alergare sau făcând yoga.
3. **Identifică cauza profundă.** De bună seamă, aceasta este abordarea cea mai eficientă și cea mai durabilă pentru a elimina rezistența în fața exercițiilor fizice. Îți voi oferi un exemplu de cauză profundă în povestea lui Sharon de mai jos. De asemenea, în următoarele două pagini ne vom ocupa de diferite cauze profunde care influențează greutatea corporală, imaginea de sine, rezistența față de exercițiile fizice etc.

**Pune-ți întrebări... legate
de convingerile limitatoare referitoare
la exercițiile fizice**

Este vreuna din afirmațiile următoare
valabilă în cazul tău? Identifică-le, evaluează-le,
iar apoi aplică ciocăniturile asupra lor!

- Dacă voi începe să fac exerciții fizice, va trebui să continui astfel toată viața.
- Nu am fost niciodată genul sportiv.
- Voi pierde foarte mult timp din cauza exercițiilor.
- Nu îmi pot permite un antrenor personal.
- Nu îmi pot permite abonamentul la o sală de gimnastică.
- Sunt prea ocupat.
- Călătoresc foarte mult cu serviciul și nu-mi pot permite o rutină zilnică.
- Sunt prea obosit – pur și simplu nu am energie pentru a face exerciții fizice.
- Dacă aș avea mai multă energie, ar trebui să îmi asum mai multe responsabilități.

Acestea sunt doar câteva exemple. Lucrează cu ele
sau descoperă-ți propriile convingeri limitatoare.

Revenind la Sharon, după ce am lucrat la modul general cu faptul că își simțea corpul greoi, iar ea s-a simțit

mai pregătită să facă exerciții fizice, mi-am propus să insist mai mult, pentru a vedea ce se ascunde în spatele acestei rezistențe. De aceea, am rugat-o să își închidă ochii și să se vizualizeze în fața unei oglinzi având o greutate perfectă, după ce și-a atins scopul de „a încăpea în blugii ei cei mai strâmți” (pe care mi-a spus că îi avea). Am văzut-o zâmbind în timp ce își imagina scena, moment în care am întrebat-o:

– Există vreun dezavantaj în faptul că ai această greutate?

Zâmbetul de pe fața ei s-a șters și Sharon mi-a răspuns rapid:

– Soțul meu mi-ar acorda mai multă atenție, și nu îmi doresc acest lucru.

Sharon avea o relație dificilă cu soțul ei. Intimitatea dintre ei dispăruse de mult, iar ea nu era deloc fericită în compania lui. Se gândea să divorțeze de el de câțiva ani, dar rămăsese împreună cu el din cauza celor doi copii, considerând că ar fi mai bine dacă aceștia i-ar fi avut în preajmă pe amândoi părinții. Temerea ei ascunsă era că dacă ar slăbi, dacă ar arăta și dacă s-ar simți mai bine, ea ar stârni din nou dorințele sexuale ale soțului ei și nu își mai dorea acest lucru.

Problemele ei relaționale ar fi meritat cu siguranță o ședință de terapie în sine, dar de vreme ce ne focalizam asupra greutății ei corporale și asupra rezistenței față de exercițiile fizice, am început să aplicăm ciocănituri asupra următoarelor aspecte:

Chiar dacă nu îmi doresc să slăbesc din cauză că soțul meu ar fi din nou atras de mine, mă accept plenar și în totalitate pe mine însămi.

Chiar dacă nu mă simt în siguranță la gândul că aș putea încăpea din nou în blugii mei strâmți, optez pentru a mă simți în siguranță acum.

Chiar dacă nu îmi doresc ca soțul meu să mă bage în seamă din punct de vedere sexual, mă accept plenar și în totalitate pe mine însămi.

După mai multe runde de ciocănituri, am rugat-o să vizualizeze aceeași imagine – în care se afla în fața oglinzii încăpând în blugii ei strâmți – și să îmi spună ce vedea și cum se simțea.

– Îi pot spune soțului meu că nu mai sunt interesată de avansurile lui, și mă simt în siguranță făcând acest lucru, mi-a răspuns ea. Și, cine știe? Poate că dacă aș arăta și m-aș simți mai bine, aș avea mai multă energie de investit în relație, iar lucrurile s-ar putea îmbunătăți între noi.

Următorul pas pentru Sharon ar fi fost să își analizeze relația – sentimentele ei față de aceasta și față de soțul ei – și să elimine stresul și emoțiile negative din jurul acesteia. Oricum ar fi, în urma ședinței cu mine, ea a făcut un prim pas important înainte, atât literal cât și din punct de vedere energetic!

Câteva săptămâni mai târziu Sharon mi-a scris ce s-a întâmplat:

Am început să alerg. De cele mai multe ori nu reușesc să alerg fără pauză mai mult de 11 minute, dar astăzi am reușit pentru prima oară să alerg încontinuu timp de 15 minute! Mi s-a părut o realizare uriașă, căci pe traseul pe care îl urmez, minutele 12-15 corespund urcușului pe un deal. M-am simțit minunat în timp ce urcam dealul alergând!

Peste toate, m-am cântărit astăzi. Am slăbit în total șase kilograme și m-am stabilizat la acest nivel de o săptămână, chiar dacă în acest interval de timp am trecut peste noaptea de Revelion! Sunt atât de încântată!

Pune-ți întrebări... Avantajele și dezavantajele exercițiilor fizice

Îți mai amintești de capitolul 4, în care am lucrat cu avantajele și dezavantajele schimbării? Iată câteva afirmații care ar putea fi valabile în cazul tău. Dacă descoperi vreuna care este valabilă, lucrează cu ea.

- Ce dezavantaje ar apărea dacă aș face exerciții fizice?
- Nu aș mai avea timp să mă relaxez.
- Ar fi prea scump: ar trebui să îmi cumpăr echipament sportiv, sau aparate, sau un abonament la sală.
- Dacă aș avea mai multă energie, ar trebui să lucrez mai mult sau să îmi asum mai multe responsabilități.
- Nu aș mai avea timp pentru altceva.
- M-aș putea răni.

Ce avantaje am prin faptul că nu fac exerciții fizice?

- Nu trebuie să îmi împart timpul pe care îl aloc familiei mele.
- Mă pot relaxa și odihni.
- Nimeni nu se așteaptă să fac lucruri noi care nu îmi sunt familiare.
- Nu sunt nevoit să mă umilesc și să mă simt ciudat la sală, între toți acei oameni cu corpuri atletice.
- Nu trebuie să mă simt un ratat atunci când renunț (ca de obicei) la ceva de care m-am apucat.

Dacă ai identificat avantajele și dezavantajele valabile în cazul tău, începe să lucrezi cu ele.

Imaginea pierderii în greutate: Arborele ciocăniturilor

Îți mai amintești de arborele ciocăniturilor? În continuare, ne propunem să desenăm un astfel de arbore inclusiv pentru pierderea în greutate, pentru a identifica astfel efectele secundare, emoțiile, evenimentele și convingerile pe care le ai în legătură cu greutatea, alimentația, corpul tău, exercițiile fizice și așa mai departe.

Dacă dorești, poți descărca desenul unui arbore gol de pe site-ul www.thetappingsolution.com/tree, sau ți-l poți desena singur.

Pe pagina următoare vei găsi câteva exemple de elemente pe care le poți trece în fiecare categorie. Inspiră-te din ele, dar completează-ți arborele personal numai cu acelea care ți se potrivesc.

Frunzele (efectele secundare)

5 kilograme în plus
Energie redusă
Celulită
Sunt gras!
Nu am musculatura dezvoltată
Nu mă mai încap hainele
Obosesc imediat
Îmi pierd rapid răsuflarea
Sunt nemulțumit de imaginea mea

Ramurile (emoțiile)

Mânie
Tristețe
Stânjenală
Autocritică

Eșec

Teamă de critici

Trunchiul (evenimentele)

Momentul când John mi-a spus că sunt gras(ă)

Momentul când mama mi-a spus să nu mai mănânc atât de mult

Momentul când celelalte fete au fost invitate la dans, dar pe mine nu m-a invitat nimeni

Momentul în care nu am mai încăput în blugii mei favoriți

Momentul în care soțul meu mi-a spus că nu mai arăt ca acum 20 de ani

Momentul în care antrenorul mi-a spus că nu-mi dau suficient osteneala

Rădăcinile (convingerile limitatoare)

Nu pot slăbi – am mai încercat de câteva ori.

Este greu să slăbești.

Este o chestiune genetică.

Am „oasele mari”.

Trebuie să te privezi de multe lucruri bune pentru a slăbi.

Dacă aș slăbi, aș deveni vulnerabil.

Reține: convingerile sunt derivate din experiențe și din mesajele primite de-a lungul timpului. Noi ne folosim de aceste „dovezi” pentru a ne alimenta în continuare convingerile. Dacă renunțăm la anumite convingeri prin terapia prin ciocănituri, noi ne putem crea alte convingeri care să susțină noile decizii legate de felul în care ne hrănim și ne exersăm corpul fizic.

În paginile următoare voi insista asupra acestor convingeri limitatoare, așa că vei putea lucra cu cele care consideri că sunt valabile în cazul tău.

Convingerea limitatoare nr. 1: Nu pot slăbi

Dacă ai încercat să ții regim de mai multe ori, este posibil să fi adoptat convingerea că îți este imposibil să slăbești. Este posibil să fi ajuns la concluzia că nu poți slăbi decât un anumit număr de kilograme sau că nu poți slăbi deloc. Atunci când ai o astfel de convingere, este ușor să cultivi o atitudine de indiferență, de gen: „Ce sens are să mă mai deranjez?” Aceasta îți subminează dorința de a mânca sănătos și de a face exerciții fizice, ceea ce face ca progresul să pară condiționat de un efort mult prea mare!

Chiar dacă am mai încercat să slăbesc și nu a funcționat...

Chiar dacă îmi este imposibil să slăbesc...

Chiar dacă nu văd sensul de a mai face încă o dată acest efort criminal – ce sens are să mă mai deranjez...?

Alternativ, este posibil să crezi că nu poți slăbi deoarece altcineva din familia ta se luptă cu greutatea fără să aibă succes, deci nu vezi sensul pentru care ar trebui să îl imiți. Sau poate că cineva ți-a spus cândva că ai un metabolism lent, iar de atunci ai rămas cu convingerea că organismul tău nu dorește să slăbească.

Chiar dacă nimeni din familia mea nu poate slăbi, și deci nici eu...

Chiar dacă metabolismul meu este foarte lent, și deci nu pot slăbi...

Chiar dacă organismul meu este diferit de al celorlalți oameni, cramponându-se cu dinții de greutatea lui, mă accept plenar și în totalitate pe mine însumi.

Convingerea limitatoare nr. 2: Este greu să slăbești

Este ușor de înțeles de ce atât de mulți oameni adoptă această convingere – la urma urmelor, există milioane de dovezii care par să o susțină! Este suficient să îți aduci aminte de ultimul regim de slăbire, mai ales dacă acesta ți-a cerut să prepari mâncăruri cu care nu erai familiarizat, să măsoari și să cântărești toate alimentele, ba chiar să înveți metode noi de gătit. Și peste toate, mai trebuia și să faci exerciții fizice! A trebuit să îți cultivi noi obiceiuri alimentare, și știm cu toții cât de greu se cultivă acestea (o altă convingere limitatoare). Motivele pentru care dorești să slăbești și să fii sănătos pălesc prin comparație cu aceste *contraargumente*!

Această convingere limitatoare este ideală pentru a lucra cu ea, căci ciocăniturile ajută la eliminarea frustrării care însoțește adeseori primele etape ale învățării oricărui lucru nou. Aplicarea ciocăniturilor asupra emoțiilor care ies la iveală atunci când ieși din zona ta de confort te ajută să rămâi suficient de mult timp în exteriorul acesteia, dându-ți astfel timp să te familiarizezi!

Chiar dacă este atât de greu să slăbești...

Chiar dacă nu vreau să fac un efort atât de mare...

Chiar dacă va fi complicat să stabilesc ce trebuie și ce nu trebuie să mănânc...

Chiar dacă nu cred că voi avea voința necesară pentru a mă ține de noul regim, mă accept plenar și în totalitate pe mine însumi.

Convingerea limitatoare nr. 3: Trebuie să te privezi de multe lucruri pentru a putea slăbi

Probabil ești convins că această afirmație este adevărată, căci așa te-a învățat experiența personală și toate regimurile

pe care le-ai încercat până acum. Chiar dacă ai încercat un regim care ți-a permis mici abateri, cel mai probabil a trebuit să renunți la multe din alimentele tale preferate. În cazul celor mai mulți dintre noi, acest lucru scoate la suprafață o sumedenie de emoții – toate ținte perfecte pentru terapia prin ciocănituri! Aplică EFT asupra fricii, frustrării, mâniei și revoltei. Descătușează-te!

Chiar dacă nu pot slăbi decât dacă renunț complet la dulciuri...

Chiar dacă nu pot mânca atât cât mi-aș dori...

Chiar dacă ultima dată când am ținut regim de slăbire m-am privat de multe lucruri care îmi plăceau, iar acum va trebui să repet acest lucru...

Chiar dacă mă tem că îmi vor lipsi multe alimente...

Chiar dacă mă înnebunește faptul că nu pot mânca ceea ce îmi doresc, mă accept plenar și în totalitate pe mine însumi.

Convingerea limitatoare nr. 4: Dacă voi slăbi, voi deveni vulnerabil

Îți mai amintești ce spuneam în capitolul 4, când am vorbit despre motivele ascunse care fac ca o schimbare să ni se pară riscantă? Toate aceste „de ce nu ar trebui să” joacă un rol important în procesul slăbirii. De aceea, dacă nu vei lucra pentru eliminarea lor, nu vei avea succesul scontat.

Chiar dacă la nivel conștient ne dorim să slăbim, subconștientul nostru are de multe ori propriile sale motive care ne împiedică să obținem rezultatele dorite. Ele nu sunt întotdeauna evidente și necesită uneori o veritabilă muncă de detectiv pentru a fi scoase la suprafață. Spre exemplu, dacă ai suferit de traume sau de abuzuri, greutatea în exces poate

Pierderea în greutate și eliminarea temerilor, vinovăției și rușinii...

servi drept mecanism de autoapărare. Mulți oameni se simt protejați de aceste kilograme în exces, care acționează ca un fel de armură pentru ei. Dacă ar slăbi, ei s-ar simți vulnerabili și expuși.

Chiar dacă mă tem să nu atrag o atenție nedorită...

Chiar dacă nu aș mai fi capabil să mă apăr singur dacă aș slăbi...

Chiar dacă aș putea fi rănită din nou dacă nu m-aș proteja prin aceste kilograme suplimentare...

Cu toții simțim nevoia de a ne proteja. Acest instinct face parte integrantă din planul nostru de supraviețuire pe acest pământ. Dacă pierderea în greutate pare să pună în pericol conexiunea noastră cu alți oameni, ea poate deveni o luptă. Schimbările pe care le adoptăm îi afectează inclusiv pe cei din jurul nostru, care încearcă uneori să ne saboteze.

Chiar dacă mama / soțul / cea mai bună prietenă a mea vor fi supărați / invidioși dacă voi slăbi...

Chiar dacă familia mea îmi face întotdeauna zile fripte atunci când încerc să slăbesc...

Chiar dacă doresc să fiu la fel ca ceilalți oameni și să comand un desert ori de câte ori doresc...

Păstrarea unei identități stabile este unul din cele mai puternice instincte ale naturii noastre. Ea presupune un echilibru delicat, care poate fi cu ușurință perturbat prin adoptarea unei schimbări de proporții. Cine ai fi tu dacă ai slăbi? Ce spuneai că vei face atunci când vei fi din nou slab: te vei întoarce la școală, vei sări cu parașuta, vei începe să

cânți pe scenă? Și dacă nu vei fi pregătit să faci toate aceste lucruri? Strategia pe care ți-o propun eu este să lucrezi cu convingerile care te împiedică să duci o viață sănătoasă. Ia apoi o decizie separată – și eventual fă noi ședințe de ciocănituri – dacă îți dorești sau nu cu adevărat să introduci în viața ta și celelalte schimbări.

Chiar dacă mă tem că va trebui să fac și alte schimbări importante în viața mea dacă voi slăbi...

Chiar dacă nu știu cine aș fi dacă aș slăbi...

Chiar dacă mă tem că voi continua să fiu nefericit și după ce voi slăbi – la urma urmelor, ce se va întâmpla atunci? – mă accept plenar și în totalitate pe mine însumi.

Acestea sunt doar câteva din cele mai comune convingeri limitatoare cu care se confruntă oamenii atunci când își propun să slăbească. Este foarte posibil să rezonzi cu cel puțin una sau două dintre ele. Chiar dacă nu rezonzi cu niciuna, dar dorești totuși să slăbești, explorează-ți propriile experiențe de viață și descoperă convingerile specifice pe care ți le-au inoculat ele. Dacă este necesar, ține un jurnal, întreabă-ți părinții cum erai când erai copil (și ce cred ei despre faptul că te-ai îngrășat sau că ai slăbit), vorbește cu un prieten etc.

Exercițiu: Arborele ciocăniturilor pentru reducerea greutateii corporale

Completează-ți arborele ciocăniturilor pentru reducerea greutateii corporale. Îți reamintesc încă o dată că poți găsi un astfel de desen gol pe site-ul www.thetappingsolution.com/tree. Probabil că vei putea introduce multe elemente pe el; de aceea, încearcă să nu te simți copleșit! Ia-le pe rând și pornește de la premisa că aplicarea ciocăniturilor asupra fiecărui element în parte va produce în final efecte dramatice, nu doar în ceea ce privește reducerea greutății tale corporale, ci și în alte domenii ale vieții tale.

CAPITOLUL 9

ATRAGEREA IUBIRII ȘI A RELAȚIILOR ARMONIOASE

Părinții, copiii, partenerii de viață și prietenii noștri vor continua să apese pe toate butoanele noastre emoționale, până când vom realiza în sfârșit ce anume nu dorim să știm în legătură cu noi înșine. În acest fel, ei ne vor ajuta să ne eliberăm.

BYRON KATIE

A fost dragoste la prima vedere.

De fapt, lucrurile nu s-au petrecut chiar așa. Ne-am văzut prima dată când ea avea zece ani. Mult mai târziu, am aflat că ar fi putut fi dragoste la prima vedere *pentru ea* – căci făcuse o pasiune nebună pentru mine – dar eu eram un adolescent de 18 ani, mă simțeam important și nu o băgam în seamă (din multe motive) pe cea mai bună prietenă a surorii mele.

Când ne-am reîntâlnit 15 ani mai târziu, a fost ca și cum aș fi văzut-o pentru prima dată în viața mea. Am devenit

subit foarte interesat de ea, dar nu mă mai simteam la fel de sigur pe mine ca în adolescență.

Din fericire, terapia prin ciocănituri a schimbat totul.

Îngăduie-mi să îți explic ce s-a întâmplat. Cu câțiva ani în urmă, m-am trezit singur pentru prima dată în ultimii șase ani. Tocmai ieșisem dintr-o relație pe termen lung pe care o avusesem cu o persoană minunată. Lucrurile evoluaseră însă diferit față de ce ne doream noi. Știam că cel mai bine pentru amândoi era să o apucăm pe căi diferite, dar asta nu înseamnă că procesul a fost foarte ușor.

Inima suferă chiar dacă mintea știe că este corect să te despartă de cineva, iar intuiția îți spune că te îndrepti în direcția corectă. Atunci când o relație se încheie, trebuie să pui la locul lor foarte multe elemente din viața ta. Schimbările sunt majore, iar incertitudinea prevalează. Nu cred că există adult care să nu își fi simțit niciodată inima zdrobită. Exact aceasta era situația în care mă aflam eu în acel moment.

Partea frumoasă a folosirii terapiei prin ciocănituri într-o astfel de situație este că ea se integrează perfect în procesul de vindecare. De bună seamă, nu cred că cineva poate ieși dintr-o relație pe termen lung, poate face o ședință de EFT timp de o oră, pentru a se simți perfect a doua zi. Cred însă cu toată convingerea că terapia poate fi folosită pentru a ieși mai rapid din perioada dureroasă și pentru a-ți accelera procesul de detașare.

Dacă nu aplici ciocăniturile, este foarte posibil să faci o obsesie față de iubitul sau iubita de care te-ai despărțit, obsesie ce poate dura luni sau chiar ani de zile. Este posibil să duci cu tine în următoarea relație mânia și celelalte emoții negative păstrate, periclitând-o. Terapia prin ciocănituri te poate ajuta să ierți, să te detașezi și să mergi mai departe.

Revenind la povestea mea: eram din nou singur și mă întrebam ce să fac în continuare. Încotro să mă îndrept? Să

reîncep întâlnirile amoroase? Nu-mi era clar ce nu mersese bine în ultima mea relație. Oare trebuia să mă schimb? Era vina mea?

Oamenii își pun de regulă la infinit astfel de întrebări, dar sunt incapabili să tragă concluzii și să se detașeze de trecut. Eu am făcut altceva: mi-am pus aceste întrebări, dar în timp ce aplicam terapia prin ciocănituri. Spre exemplu, când am început să mă gândesc să îmi dau din nou întâlniri amoroase, anumite gânduri, convingeri și emoții au ieșit la suprafața conștiinței mele:

Am 31 de ani – nici nu știu de unde să încep...

Oare trebuie să intru pe Internet? Mi se pare atât de stânjenitor să completez un profil și să îmi postez o fotografie.

Uh! Pur și simplu nu vreau să mă „expun”...

De aceea, am început să aplic terapia prin ciocănituri.

Chiar dacă mă simt stresat la gândul că va trebui să îmi dau din nou întâlniri amoroase, mă accept plenar și în totalitate pe mine însumi.

Chiar dacă nu mă simt pregătit să mă expun... Oare chiar trebuie să apelez la Internet? Mi se pare atât de stânjenitor... mă accept plenar și în totalitate pe mine însumi.

Chiar dacă nu doresc să mă expun, mă accept plenar și în totalitate pe mine însumi.

După cum ai constatat, am aplicat cea mai simplă formă de terapie prin ciocănituri: cea în care spui exact ce gândești, în timp ce aplici ciocăniturile.

După o astfel de ședință, am simțit că mă relaxez. În scurt timp, s-a produs schimbarea cognitivă clasică:

„Știi ceva? Ar putea fi amuzant dacă aș ieși la câteva întâlniri! Sunt convins că aș putea cunoaște persoane interesante.

Chiar dacă întâlnirile s-ar dovedi un dezastru, cel puțin m-aș putea distra pe seama lor cu prietenii!"

Așadar, în această perioadă am aplicat extensiv EFT pentru a mă vindeca, pentru a mă detașa și pentru a-mi continua viața. Am aplicat ciocăniturile asupra unui număr uriaș de elemente. După ce au trecut câteva luni, timp în care m-am repus pe picioare, aplicând zilnic terapia prin ciocănituri și construindu-mi o viață nouă, am descoperit că eram pregătit să ies din nou pe „piața” întâlnirilor amoroase. Nu voi insista asupra detaliilor primelor întâlniri pe care mi le-am dat, căci nu au existat lecții importante legate de ele – cel puțin nu în ceea ce privește terapia prin ciocănituri! Ceea ce doresc să subliniez este că pe măsură ce energia generată de EFT se amplifică în mine, iar eu deveneam din ce în ce mai aliniat cu viața mea și cu idealul de a-mi găsi pe cineva cu adevărat potrivit pentru mine, în mintea mea a început să prindă contur o idee ciudată.

Pune-ți întrebări... Ce temeri asociate cu întâlnirile amoroase ai?

Citește lista convingerilor limitatoare de mai jos și vezi dacă rezonzi cu vreuna din ele. Rostește-le cu voce tare și vezi ce simți. Evaluează-le pe scala de la 0 la 10, 10 fiind valoarea care indică faptul că sunt în totalitate adevărate pentru tine.

- Ce sens are să mă mai deranjez? Oricum, nu funcționează.
- Nu sunt suficient de atrăgător / suplu / bogat / interesant.
- Va dura prea mult.

- Nu știu cum să mă comport la aceste întâlniri amoroase.
- Nu mă pricep foarte bine să socializez.
- Sunt prea pretentios / bătrân / tipicar / ocupat.
- Am deja copii, și asta complică prea tare lucrurile.
- Am o slujbă prea solicitantă.
- Nu am timp pentru întâlniri amoroase.

Îți mai amintești de fata despre care ți-am povestit la începutul acestui capitol, cea pe care o cunoșteam de 15 ani? Numele ei este Brenna și în tot acest timp a fost cea mai bună prietenă a surorii mele Jessica. Ne știam din vedere, dar nu am interacționat niciodată. O vedeam adeseori în casa părinților mei, atunci când veneam în vizită, și auzeam când și când despre ea la telefon, atunci când vorbeam cu sora mea. Deși o consideram atrăgătoare, nu am fost niciodată apropiați. Și totuși, de această dată am optat pentru a o întreba pe Jessica ce mai face Brenna și dacă își dă întâlnire cu cineva. Ușor ezitantă, sora mea mi-a răspuns că nu, era singură pe moment. Am întrebat-o atunci ce părere ar avea dacă aș invita-o la o întâlnire.

În acel moment, diferența de opt ani dintre noi nu însemna mare lucru pentru mine. M-am gândit chiar că aș putea profita de faptul că Brenna făcuse o pasiune pentru mine la vârsta de zece ani. Deși inițial Jessica nu s-a simțit foarte confortabil la gândul că cea mai bună prietenă a ei s-ar putea întâlni cu fratele ei mai mare, mi-a răspuns totuși

cu sinceritate, spunându-mi că era de părere că ne-am potrivi din foarte multe puncte de vedere.

În urma unui impuls, i-am scris un email Brennei. Am petrecut o vreme comunicând pe Internet și vorbind pe chat, până când o serie de circumstanțe ne-au făcut să ne întâlnim, câteva săptămâni mai târziu. Ne-am întâlnit în cadrul unui eveniment din New York, în timpul căruia am ținut o prelegere despre terapia prin ciocănituri. Brenna se oferise ca voluntar pentru a o ajuta pe experta EFT Carol Look, care organizase evenimentul.

În timpul acelor câteva zile am simțit o anumită atracție față de Brenna, dar încă nu eram convins.

– Brenna este o fată minunată și ne potrivim din foarte multe puncte de vedere, i-am spus lui Carol, dar nu cred că ea este aleasa. Nu-mi dau seama de ce, dar inima ei nu mi se pare complet deschisă. Eu am nevoie de cineva care să fie plin de iubire și ferm angajat în relația cu mine.

Chiar a doua zi după ce i-am spus acest lucru lui Carol, Brenna a venit la mine și m-a întrebat dacă sunt de acord să îi fac o sedință personală de EFT. Dorea să lucreze asupra unei relații anterioare pe care o avusese. Am fost de acord, uitând complet pentru o clipă de faptul că „îmi cam place această fată” și adoptând atitudinea mea obișnuită, de „terapeut dispus să facă orice pentru a-și ajuta aproapele.”

Cu această ocazie, Brenna mi-a împărtășit că fosta sa relație fusese foarte dureroasă. Iubitul ei o înșelase masiv, fiind implicat în mod serios într-o altă relație în timp ce era împreună cu ea. În final optase pentru cealaltă fată, fără măcar să își ia adio de la Brenna, și în general fusese un nesimțit! I-am putut simți cu ușurință durerea Brennei în timp ce îmi povestea ce s-a întâmplat.

Am început să aplicăm ciocăniturile chiar în timp ce îmi povestea aceste lucruri. De multe ori, aceasta este cea mai

ușoară modalitate de a elimina primul strat al durerii sufletești, cel de la suprafață, și de a descoperi astfel ce se ascunde sub el. Adeseori, atunci când facem acest lucru (atunci când aplicăm ciocăniturile în timp ce povestim ce ni s-a întâmplat în trecut), noi începem să ne dăm seama că problemele noastre emoționale depășesc cu mult ceea ce credeam atunci când ne gândeam la evenimentele propriu-zise. Cu alte cuvinte, noi începem să descoperim anumite răni profunde ascunse în spatele acestor evenimente.

În timp ce Brenna îmi povestea ce s-a întâmplat și ce simțea în legătură cu asta, mi-a spus că a fost umilită de comportamentul acelui bărbat. De îndată ce am auzit acest cuvânt: *umilită*, mi-am dat seama că el surprindea cel mai bine esența rănii sufletești pe care o simțea. De aceea, am început să aplicăm terapia prin ciocănituri asupra acestui cuvânt.

Chiar dacă mă simt umilită din cauza felului în care m-a tratat [...], mă accept plenar și în totalitate pe mine însămi.

Cuvântul s-a dovedit un factor declanșator atât de puternic încât am insistat din nou și din nou asupra lui, executând nenumărate runde legate strict de el. Ori de câte ori aplici terapia prin ciocănituri, îți recomand să cauți întotdeauna cuvintele cheie, care ating cu adevărat o coardă în tine. La fel ca în cazul lui Judy, care era furioasă pe tatăl ei și care nu a trebuit să lucreze cu alte sentimente decât cu acesta pentru a simți o eliberare masivă, Brenna se simțea *umilită* din cauza felului în care o tratase acel bărbat. De aceea, focalizarea asupra acestui cuvânt a trezit în ea o întreagă cascadă de emoții, făcând-o să izbucnească în lacrimi, dar ajutând-o în final să simtă o ușurare fără egal.

Începând din acest moment, ne-am focalizat împreună asupra convingerilor pe care și le formase în urma acestei

experiențe, de gen: „Nu pot avea încredere în bărbați.” Nu este greu să îți dai seama cum se nasc astfel de convingeri în urma unor asemenea experiențe. Dacă ele nu sunt eliminate și vindecate, persoana va continua să recreeze din nou și din nou astfel de experiențe sau va refuza să se mai implice într-o relație, de teama de a nu fi rănită.

A fost o încântare pentru mine să văd cum Brenna s-a relaxat și s-a eliberat de trecut. În final, mi-a spus că se simțea mult mai bine și mi-a mulțumit pentru că am ajutat-o. Din punctul meu de vedere, nu aceasta a fost însă partea cea mai fascinantă a experienței, ci ceea ce s-a întâmplat 30 de minute mai târziu.

Îți mai amintești când spuneam că aveam rezerve față de Brenna din cauză că nu îi puteam simți inima deschisă? Ei bine, în timp ce luam cina împreună, am rămas uimit să constat cât de deschisă mi se părea acum inima ei. Sentimentele mele față de ea s-au schimbat instantaneu. Nu cred că au trecut mai mult de zece minute de când ne-am întâlnit la restaurant când mi-am spus: „Această femeie este fantastică. Simt că mă îndrăgostesc de ea.”

Ce s-a schimbat în timpul acelei ședințe terapeutice care a durat o oră încât să îmi schimbe într-o manieră atât de dramatică sentimentele față de Brenna? Și de ce consider această lecție suficient de importantă pentru a ți-o împărtăși? Înainte de ședința de EFT, Brenna era speriată la gândul că un alt bărbat ar putea-o răni la fel ca primul. Ea își proiecta experiența negativă din trecut asupra realității curente, fapt care îi afecta acțiunile, alegerile, cuvintele și așa mai departe.

În ceea ce mă privea, și eu eram speriat la gândul de a ieși din nou în lume, de a-mi da iarăși întâlniri și de a-mi simți din nou inima zdrobită. Din fericire, am aplicat terapia prin ciocănituri asupra acestor sentimente, iar în scurt timp

Brenna a apărut în viața mea. Ea se temea să nu fie umilită din nou și nu avea încredere în mine, dar de îndată ce a aplicat ciocăniturile, și-a transcens aceste temeri, și până să ne dăm seama ce s-a întâmplat, ne-am trezit amândoi într-o relație plină de iubire și bazată pe un angajament profund.

Ceea ce m-a fascinat cel mai mult la această experiență a fost schimbarea dramatică a sentimentelor mele atunci când Brenna și-a deschis inima și s-a eliberat de trecut. La urma urmelor, înfățișarea ei nu s-a schimbat cu nimic, nici comportamentul, personalitatea sau esența ei. Ea nu a făcut decât să se elibereze de vechile temeri și să își deschidă inima. Din punctul meu de vedere, acest lucru a schimbat însă totul.

M-am căsătorit cu Brenna pe data de 22 septembrie 2012. Dacă povestea noastră nu este cea mai bună mărturie în favoarea puterii terapiei prin ciocănituri, nu știu care alta ar putea fi!

Verificarea bagajelor emoționale rămase din trecut

Știm cu toții ce înseamnă cuvântul *bagaje*⁷ atunci când vorbim de o relație. „A rămas cu atâtea bagaje.” „Nu am fost de acord să mă întâlnesc cu el; avea prea multe bagaje din fosta lui relație.” În cazul de față, cuvântul „bagaje” se referă la vechile experiențe, evenimente și convingeri negative, care nu au fost rezolvate, fiind aduse practic în noua relație.

De ce nu spunem niciodată despre copii că vin cu bagaje? Pentru că cei mai mulți dintre ei nu vin! Cuvântul „bagaje” se referă exact la lucrurile despre care am discutat în

⁷ Cuvântul este folosit curent în expresii de gen: „a rămas cu bagaje (emoționale)” de către anglo-saxoni. În limba română nu este folosit cu această semnificație, dar respectivele expresii sunt totuși ușor de înțeles. (n. tr.)

această carte: la emoțiile negative, evenimentele definitorii și convingerile limitatoare pe care le-am adunat de-a lungul vieții și pe care le ducem cu noi oriunde ne-am afla.

Înainte de a forma o relație cu Brenna, și eu și ea aveam bagajele noastre din relațiile anterioare. Dacă nu am fi aplicat terapia prin ciocănituri pentru a ne elibera de aceste bagaje, am fi putut să nu rămânem împreună, sau și mai rău, am fi putut fi împreună o vreme, dar într-o manieră nesănătoasă, proiectând toate traumele din trecut asupra relației curente.

De ce atragem noi adeseori aceleași tip de persoană în viața noastră, din nou și din nou? De ce se deteriorează relațiile noastre de cuplu pe măsură ce îmbătrânim? În mod normal, oamenii ar trebui să ajungă la o înțelepciune mai mare pe măsură ce timpul trece și ei acumulează experiență, dar lucrurile nu prea se petrec așa. Cu cât trece mai mult timp, cu atât mai mult se umplu ei de amărăciune și de iritare. Această stare de spirit se datorează bagajelor acumulate de-a lungul diferitelor relații și experiențe pe care le-au trăit.

Dacă ne-am putea imagina vizual toate aceste bagaje pe care le purtăm cu noi oriunde ne-am duce, cel mai probabil am izbucni în râs sau în plâns, poate chiar în același timp! Imaginează-ți toate experiențele, emoțiile și convingerile negative pe care le-ai acumulat în timpul ultimei tale relații. Dacă acestea ar căpăta o formă fizică, devenind bagaje reale (nu subtile), cât de departe ai putea ajunge cu ele?

Lucrurile sunt foarte simple: tu poți opta fie pentru a te vindeca, pentru a te detașa și pentru a renunța la aceste bagaje, fie pentru a te simți împovărat de ele pentru tot restul vieții tale. Cât de sănătoasă poate fi relația ta actuală sau cât de mari pot fi șansele tale de a găsi o persoană potrivită pentru tine dacă duci cu tine toate aceste bagaje inutile?

Scenariu pentru o ședință de terapie prin ciocănituri: Bagajele cu care ai rămas în urma relațiilor tale

(Punctele care trebuie ciocănite se găsesc la pagina 31).

Acest scenariu este de ordin general, având scopul de a scoate la suprafață problemele cu care ai rămas în urma relațiilor tale anterioare. Fii însă atent la eventualele amintiri și emoții specifice care pot ieși la lumină, și lucrează inclusiv asupra lor.

Punctul loviturii de karate: Chiar dacă am rămas cu atâtea bagaje în urma relațiilor mele, sunt dispus să mă accept așa cum sunt.

Punctul loviturii de karate: Chiar dacă am adunat atâtea bagaje în relațiile mele anterioare, optez pentru a găsi o modalitate de a mă elibera de ele.

Punctul loviturii de karate: Chiar dacă duc de atâta timp cu mine aceste bagaje din relațiile mele anterioare – care mi se par din ce în ce mai grele, de la o zi la alta –, sunt dispus să recunosc acest lucru și mă accept așa cum sunt.

Sprânceană: Aceste bagaje din relațiile mele anterioare...

Partea laterală a ochiului: Toate aceste răni și temeri vechi...

Sub ochi: Toată această durere și această suferință...

Sub nas: Toate aceste lacrimi...

Bărbie: Am acumulat toate aceste bagaje...

Claviculă: Și le-am dus cu mine în toate relațiile mele viitoare...

Sub braț: Pentru a-mi aduce astfel aminte că trebuie să fiu atent, dacă doresc să rămân în siguranță...

Creștetul capului: Dar, Doamne, cât de grele au devenit între timp!

Sprânceană: Toate aceste stafii ale trecutului și toate aceste amintiri...

Partea laterală a ochiului: Ce-ar fi totuși dacă aş găsi o cale...

Sub ochi: De a renunța la o parte din aceste bagaje grele...

Sub nas: Mă simt pregătit să îmi continui călătoria fără atâtea bagaje...

Bărbie: Ce-ar fi dacă mi-aș retrezi curiozitatea în legătură cu relațiile?

Claviculă: Mă întreb ce posibilități noi mi s-ar deschide în față...

Sub braț: Sunt atât de încântat că m-am decis să renunț la o parte din aceste bagaje...

Creștetul capului: Mă simt pregătit să îmi continui călătoria fără atâtea bagaje...

Pentru o ședință extinsă de terapie prin ciocănituri pe acest subiect, vizitează site-ul meu, www.thetappingsolution.com/tap8.

În continuare, îți propun să examinăm mai îndeaproape o parte din cele mai comune bagaje pe care le purtăm cu toții.

Bagaje rămase de la părinți

Părinții noștri sunt de regulă primul exemplu care ne ilustrează cum ar trebui să arate o relație. Datorită faptului

că primim acest exemplu în anii noștri formatori, noi avem tendința extrem de intensă de a imita acest model.

La nivelul cel mai extrem, tiparele abuzurilor – verbale, fizice și emoționale – au tendința de a fi repetate din nou și din nou, de-a lungul generațiilor. Atunci când își vede tatăl bătând-o pe mama sa într-o stare de furie, copilul învățat – adeseori la nivel subconștient – că acesta este un comportament sau o reacție normală. De bună seamă, există nenumărate exemple inclusiv de copii care fac un legământ de a nu fi niciodată violenți tocmai pentru că și-au văzut părinții în această stare. Această alegere presupune însă o maturizare profundă și vindecarea tiparului generațional.

Chiar dacă nu există abuzuri în cadrul familiei, copiii receptează tiparele cele mai subtile ale relațiilor și le duc cu ei în anii care urmează în viața lor. Ei observă dacă tatăl lor se închide în sine și nu vorbește cu nimeni după o zi stresantă la locul de muncă, dacă mama lor își sâcăie soțul pentru a face diferite lucruri prin casă etc. Dat fiind că acesta este singurul model pe care îl cunosc, copiii învață că așa este normal să se comporte.

Probabil că ai auzit popularul cântec „Cat's in the Cradle”, de Harry Chapin, care vorbește de un tată incapabil să se joace cu fiul său pentru că nu are timp, fiind prea ocupat cu serviciul. Când fiul crește și tatăl se pensionează, acesta din urmă dorește să petreacă mai mult timp cu fiul său, pentru a recupera timpul pierdut în tinerețe. De această dată, fiul este însă prea ocupat pentru a avea timp de el. În final, tatăl se lamentează că fiul său a crescut și a ajuns la fel ca el.

Noi ne putem folosi de EFT pentru a întrerupe aceste tipare generaționale, astfel încât să nu le aducem cu noi în noile noastre relații. Una din cele mai eficiente modalități de a face acest lucru constă în aplicarea terapiei prin ciocănituri asupra problemelor moștenite din copilărie și experiențelor

trăite atunci. Reamintirea comportamentului părinților noștri și aplicarea ciocăniturilor asupra emoțiilor, evenimentelor și convingerilor pe care ni le-am creat ca urmare a acestor evenimente ne pot transforma în profunzime.

Pune-ți întrebări... Bagajele rămase de la părinți

Tu ce „lecții” duci cu tine sub formă de bagaje? Citește afirmațiile de mai jos și întreabă-te dacă vreuna dintre ele ți se pare adevărată.

- Iubirea conduce la suferință
- Nu poți părăsi o relație, indiferent cât de inadecvată este.
- Dacă dorești să ți păstrezi relația, trebuie să cedezi de fiecare dată.
- Dacă dorești să ți păstrezi relația, trebuie să renunți la lucrurile care ți plac.
- Cine este mai furios capătă puterea în cadrul relației
- Dacă dorești să ți păstrezi relația, nu vorbi niciodată despre nevoile tale și nu te aștepta ca ele să ți fie satisfăcute.

Nu știi sigur de unde să începi în explorarea influenței istoriei familiei tale asupra perspectivei tale actuale asupra relațiilor? Iată câteva întrebări care te pot ajuta în această direcție:

- Cum și-au manifestat iubirea membrii familiei tale?
- Cum au gestionat părinții tăi neînțelegerile dintre ei?

- Dacă vreunul din membrii familiei tale avea o problemă sau nevoie de ajutor, cum era sprijinit el?
- Cine a deținut puterea în familia ta, și cum ți-a dat seama de acest lucru?
- Ce ai auzit despre relații și despre comportamentul masculin, respectiv feminin, în cadrul familiei tale?
- Cum și-au împărtășit afecțiunea părinții tăi? Dar ceilalți membri ai familiei?

În continuare, lărgeste cercul și amintește-ți de relațiile pe care le-ai avut cu bunicii, unchi și mătușile, și pune-ți aceleași întrebări. În acest fel, vei putea înțelege mai bine tiparele și convingerile care s-au transmis de-a lungul mai multor generații în familia ta.

Un profil profesional: Dr. Joe Mercola

În afară de Gary Craig, fondatorul RFT, nimeni nu a făcut atât de multe pentru răspândirea acestei tehnici ca dr. Joe Mercola. Fondator al Centrului de Sănătate Naturală Mercola din Chicago, dr. Mercola a distribuit informații și resurse medicale către milioane de oameni prin intermediul site-ului său: Mercola.com, pe care l-a înființat în anul 1997. La ora actuală acesta este considerat a fi unul din cele mai utile site-uri pe tema sănătății naturale din lume. Backgroundul său de medic osteopat este unic, căci medicina osteopatică practică o abordare holistică. După ce a studiat medicina naturală și cea tradițională în egală măsură, dr. Mercola a ajuns să se focalizeze asupra medicinei preventive.

Printre altele, el este unul din cei mai mari susținători ai EFT. Primul său contact cu EFT s-a produs atunci când o terapeută l-a ajutat să depășească o despărțire dificilă de o persoană dragă. Cu această ocazie, ea l-a prezentat tehnica EFT, iar cei doi au lucrat împreună asupra ideii-forță „nu merit”. Dr. Mercola a simțit imediat o mare ușurare, iar peste numai câteva săptămâni a intrat într-o relație nouă, incredibil de armonioasă! Această experiență personală legată de EFT l-a făcut pe dr. Mercola să își dorească să afle mai multe. De aceea, el a început să o prezinte pe site-ul său, propunând-o ca instrument de lucru.

Îmi amintesc perfect de un moment în care asistam la o conferință în care dr. Mercola vorbea despre sănătate și bunăstare. El a vorbit mai bine de o oră despre cele mai importante lucruri pe care le putem face pentru sănătatea noastră, cum ar fi consumul unei cantități adecvate de vitamina D; dieta bazată pe alimente proaspete neprocesate; exercițiile fizice; luarea anumitor suplimente alimentare; și așa mai departe. După ce a vorbit în detaliu despre aceste subiecte, el și-a încheiat prelegerea afirmând că deși aceste elemente sunt importante pentru sănătatea noastră, există o altă componentă absolut crucială de care trebuie să ne ocupăm mai întâi de toate, întrucât are de departe cel mai mare impact asupra stării noastre de sănătate: traumele din copilărie! Și ce instrument crezi că a propus el pentru vindecarea acestor traume, precum și a altor factori de stres? EFT – desigur!

Bagajele cu care am rămas în urma relațiilor noastre anterioare

Emily era divorțată de mai bine de un an, dar durerea care o copleșea în urma despărțirii de bărbatul ei era încă devastatoare. După o căsnicie de 15 ani, refacerea vieții i se părea infinit mai dificilă decât și-ar fi imaginat vreodată.

Deși era conștientă că divorțul a fost cea mai bună decizie pe care a luat-o, ea încă mai resimțea durerea rămasă în urma despărțirii. În anul care a trecut de la pronunțarea divorțului, ea a trăit o ușurare enormă, s-a maturizat și a conștientizat numeroase schimbări pozitive, dar nimic din toate acestea nu i-a putut vindeca durerea pe care o simțea în inimă. Gândul de a intra într-o nouă relație o înspăimânta, căci riscul de a re trăi o durere atât de intensă i se părea enorm. De aceea, ea s-a concentrat asupra carierei sale, ocupându-și astfel mintea pentru a nu-și mai aminti de trecut. Emily știa că era vremea să meargă mai departe, dar nu știa cum să procedeze.

După ce a venit la mine, ea mi-a povestit tot ce i s-a întâmplat și ce simțea în momentul de față. Voi enumera în continuare cele mai importante momente din timpul ședinței, insistând asupra afirmațiilor pe care am lucrat, pentru fiecare eveniment sau emoție. În acest fel, vei putea înțelege mai ușor cum a evoluat ședința și vei putea identifica elementele care se potrivesc în cazul tău și asupra cărora merită să lucrezi.

Pe măsură ce vei avansa cu lectura, gândește-te la fostele tale relații, în urma cărora ai rămas cu emoții negative nerezolvate (mănie, tristețe, durere sufletească etc.).

Sedința de terapie prin ciocănituri aplicată pentru divorțul lui Emily

Problema nr. 1 – *Nu am reușit să închidem cerul. Ne-am despărțit, iar după aceea am mai vorbit din când în când, dar nu știam niciodată că aveam să-l mai văd, așa că ceva din mine se simte incomplet.*

Puține despărțiri sunt „perfecte” din acest punct de vedere. Multe lucruri rămân nespuse. Se spun multe lucruri oribile, iar momentele nu par niciodată adecvate. De aceea, merită să aplici ciocăniturile pentru a te elibera de acest regret.

Problema nr. 2 – *Amintirile sunt foarte dureroase. Îmi amintesc din senin diferite scene, și parcă aș primi un pumn în stomac de fiecare dată.*

După nenumărați ani petrecuți alături de cineva, dispariția acestuia din viața noastră ne face să ne simțim pe o altă planetă. Uneori, chiar și cele mai mărunte lucruri ne pot reaminti de viața noastră de odinioară. Dacă nu ne vom vindeca atitudinea față de fosta relație, aceste amintiri vor continua să ne afecteze. Exact acest lucru i s-a întâmplat lui Emily.

Problema nr. 3 – *Sunt îngrijorată pentru el. Eu am fost întotdeauna cea care am avut grijă de el. Mă doare și mă întristează faptul că este singur.*

În fiecare dintre noi (mai ales în cazul femeilor) există un aspect care își dorește să își îngrijească, să își ajute și să își sprijine partenerul de cuplu, chiar dacă acesta ne-a rănit sau nu ne-a oferit aceeași afecțiune.

Problema nr. 4 – *Mi se pare că am pierdut 15 ani din viața mea pentru a-l face pe el fericit. Acest lucru mă înfurie.*

De regulă, oamenii care se despart de cineva trăiesc mai întâi o stare de furie, urmată mai târziu de una de tristețe. Emily s-a focalizat îndeosebi asupra tristeții sale, dar când a aplicat ciocăniturile asupra acesteia, la suprafață a ieșit mânia pe care și-a refulat-o multă vreme, astfel încât nu mai știa ce să creadă. Instinctul ei matern și plin de afecțiune nu era unul sănătos în cazul de față, dovadă că de îndată ce a aplicat ciocăniturile asupra sa, din conștiința ei au ieșit la lumină resentimente vechi.

Problema nr. 5 – *Divorțul a fost incredibil de dureros. Momentul în care judecătorul a pronunțat divorțul a fost teribil. Mă ia cu leșin numai când îmi amintesc de acea zi.*

De această dată, am avut de-a face cu o amintire dureroasă specifică. De aceea, nu am mai aplicat rutina clasică ce începe cu „chiar dacă...”, ci am pus-o pe Emily să aplice ciocăniturile în timp ce îmi povestea ce s-a întâmplat în acea zi, pas cu pas.

Problema nr. 6 – *Despărțirea mi se pare dureroasă. Eu îmi doresc ca cineva să aibă nevoie de mine, iar el chiar avea nevoie de mine.*

Observă luciditatea de care dă dovadă Emily. În acest moment lucrasem deja cu mânia, tristețea și anumite evenimente dureroase specifice, iar Emily începea să recunoască aspectele mai subtile ale relației sale. Identificarea lor și lucrul cu cauzele profunde i-au permis să progreseze mult mai accelerat.

Problema nr. 7 – *O să împlinesc în curând 41 de ani. Ce se va întâmpla în continuare cu mine?*

La începutul ședinței noastre, lui Emily nici prin gând nu-i trecea să se gândească la o relație nouă. În acest moment mintea ei se deschisese însă în fața unor posibilități noi, fapt care a scos la lumină alte convingeri limitatoare asociate cu acestea!

Problema nr. 8 – *Mă simt pregătită să renunț în sfârșit la el.*

După ce am aplicat câteva runde de ciocănituri pe tema vârstei lui Emily și a posibilităților legate de viitor, aceasta a declarat spontan:

– Mă simt pregătită să renunț definitiv la el.

Scenariul de mai sus ilustrează cum poate evolua o ședință de EFT, trecând de la o chestiune la alta. În procesele mai tradiționale de vindecare, fiecare pas poate dura luni de zile. Printr-o ședință de EFT noi putem trece infinit mai rapid prin acești pași, în condițiile în care continuăm să ne învățăm lecțiile și să trecem prin emoțiile corespondente.

În loc să rămânem cantonați în mânie luni sau ani la rând, noi putem procesa aceste emoții în câteva minute, după care ne putem ocupa de noile stări care au ieșit la lumină.

Avem astfel ocazia de a ne elibera de bagajele rămase după ultima relație și de cele generaționale, moștenite de la părinți și de la strămoși, și ne putem crea o relație nouă, pe o bază sănătoasă și plină de afecțiune, care să ne umple de satisfacție pe cele mai profunde nivele.

Aplicarea ciocăniturilor asupra relației curente

De bună seamă, bagajele și tiparele emoționale negative pot apărea inclusiv în cadrul relației existente pe care o avem, nu doar în cazul în care ne dorim o relație nouă. Personal, am descoperit două zone principale de interes asupra cărora merită să ne focalizăm pentru a ne menține relația actuală în parametrii cei mai armonioși.

Prima este una despre care am discutat mai sus: noi trebuie să analizăm ce am învățat de la părinții noștri în legătură cu relațiile, experiențele pe care le-am trăit în relațiile noastre anterioare și felul în care ne afectează trecutul relația curentă.

A doua constă în a aplica ciocăniturile asupra micilor frustrări de zi cu zi, asupra neînțelegerilor cu partenerul nostru de cuplu etc. Dacă ai o relație extrem de deschisă și bazată pe o iubire profundă, poți aplica terapia prin ciocănituri împreună cu partenerul (partenera) de cuplu. Personal, am descoperit însă că cel mai eficient este ca fiecare partener să lucreze singur, iar apoi cei doi să se reunească și să dezbătă chestiunea în litigiu după ce s-au eliberat de încărcătura emoțională negativă.

Doresc să te avertizez însă: dacă partenerul tău (partenera ta) este furios (furioasă) pe tine, nu este o idee bună să îi spui:

– Ce-ar fi să aplici ciocăniturile asupra acestei stări?

O astfel de sugestie într-un asemenea moment poate fi inoportună și poate înrăutăți și mai tare lucrurile! Oamenii doresc ca emoțiile și sentimentele lor curente să le fie recunoscute așa cum sunt, nu să fie împinși de la spate, ca și cum acestea ar fi din start greșite și nu ar însemna nimic pentru partener. De aceea, primul pas pe care va trebui să îl faci este să îi recunoști partenerului tău (partenerii tale)

sentimentele curente. Odată dezvăluite acestea, puteți aplica împreună sau separat terapia prin ciocănituri pentru eliminarea celor negative.

În aceeași ordine de idei, doresc să-ți atrag atenția că sarcina ta nu este de a-ți „pune la punct” partenerul / partenera, iar ciocăniturile nu reprezintă un instrument de rezolvare în această direcție. Primul lucru pe care trebuie să îl faci întotdeauna este să îți rezolvi propriile trăiri. Spre exemplu, dacă partenerul tău (partenera ta) se înfurie rapid, nu te gândești în primul rând cum îl (o) poți schimba, ci cum *reacționezi tu* în fața acestor momente de furie. Ești deschis și plin de iubire, sau îi ripostezi la fel de dur? În cazul din urmă, aplică EFT pentru a-ți corecta acest tipar. S-ar putea să ai o surpriză foarte plăcută în continuare!

Exercițiu: Acumularea de bagaje în cadrul relației actuale

În locul arborelui, în cadrul acestui exercițiu vom explora toate bagajele pe care le purtăm cu noi din punct de vedere relațional. (De bună seamă, dacă dorești, poți desena un arbore al ciocăniturilor și îl poți completa cu aceste bagaje pe cele patru nivele!)

1. Bagajele rămase din vechile relații. Fă o listă cu toate relațiile semnificative pe care le-ai avut până în prezent, chiar dacă nu toate au fost foarte lungi și chiar dacă unele au fost armonioase. Include-le îndeosebi pe cele în urma cărora ai fi putut rămâne cu efecte reziduale, inclusiv relații de scurtă durată, întâlniri amoroase de o noapte, împăcări de după despărțiri și „greșeli” comise la petrecerile cu colegii de muncă. (Prin „efect rezidual”

înțeleg orice tip de efect, chiar dacă este vorba de o simplă stare de stânjeneală).

2. Analizează-ți motivațiile. De ce crezi că s-a încheiat fiecare relație din lista de mai sus? Ceea ce conține în cazul de față este ceea ce îți amintești tu, nu ceea ce cred cea mai bună prietenă sau sora ta.

3. La ce concluzii ai ajuns? Scormonește-ți memoria și stabilește la ce concluzii ai ajuns în urma încheierii respectivei relații. Iată câteva concluzii posibile:

- Am ajuns la concluzia că nu sunt foarte atrăgător / deștept / sexy / suplu / bogat.
- Am ajuns la concluzia că persoana respectivă nu accepta faptul că aveam copii dintr-o relație anterioară.
- Am ajuns la concluzia că persoana respectivă era prea geloasă, că se atașa prea tare de mine și că avea nevoi prea dificile pe care trebuia să le satisfac.
- Am ajuns la concluzia că nu aveam deloc încredere în mine însumi.
- Am ajuns la concluzia că ceva nu era în regulă cu mine.

4. Evaluează concluziile la care ai ajuns. la una dintre ele și evaluează-o pe scala de la 0 la 10, în funcție de cât de adevărată ți se pare la ora actuală. Notează nota acordată pe foaia de hârtie.

- Când ai mai simțit înainte ceea ce ai simțit atunci?
- Ce s-a întâmplat în trecut – ce ai auzit sau ce ai văzut, care te-a făcut să tragi această concluzie?

5. Derulează filmul amintirii. Aplică tehnica derulării filmului (descrișă la paginile 102-104) și aplică terapia prin ciocănituri asupra incidentelor conectate cu aceste convingeri, încercând să surprinzi cât mai multe detalii. Dacă ai terminat de derulat filmul, rostește din nou afirmația de pornire și evaluează-o. Cel mai probabil, vei constata că nota dată s-a schimbat.

6. Continuă. Pe măsură ce noi amintiri ies la lumină, aplică terapia prin ciocănituri asupra lor, până când influența lor emoțională dispare.

Revino apoi la pasul 3 și reexaminează motivele pentru care crezi că relația respectivă s-a încheiat. Cel mai probabil o vei privi acum cu alți ochi, dintr-o perspectivă diferită.

Notă: terapia prin ciocănituri nu conduce la dispariția amintirilor prozaice, cum ar fi faptul că partenerul tău (partenera ta) te-a înșelat, dar vindecă trauma (bagajul emoțional) asociat cu acestea. Tu vei continua să îți aduci aminte de lecția învățată atunci, dar nu vei mai fi afectat de sentimentele neconfortabile cu care ai asociat-o mereu.

CAPITOLUL 10

ACUMULAREA DE BANI ȘI ÎMPLINIREA VISELOR

*Ferește-te de oamenii care îți ironizează ambițiile.
Cu asta se ocupă întotdeauna oamenii mărunți;
cei cu adevărat mari te fac să simți că și tu poți
deveni la fel de mare ca și ei.*

MARK TWAIN

Oricât de mult și-ar fi forțat cineva imaginația, ceea ce îmi propuneam să fac părea imposibil.

Din fericire, eu nu știam acest lucru...

Studiasem EFT de câțiva ani, aplicasem tehnica asupra clienților, prietenilor și familiei mele, precum și asupra tuturor celor dornici să o încerce. Eram uimit de rezultatele pe care le obțineau cei din jurul meu, inclusiv eu însumi. Eram încă și mai uluit de ceea ce citeam în permanență în buletinul informativ *EFT Insights*⁸ pe care îl primeam de la

⁸ *Perspective asupra EFT* (într-o traducere liberă). (n. tr.)

Gary Craig, care relatează poveștile adeseori miraculoase ale unor oameni din întreaga lume care au aplicat EFT pentru cele mai variate probleme. (*EFT Insights* este publicat la ora actuală de către EFT Universe). Îmi spuneam mereu: „Ar trebui să existe un documentar care să prezinte cum funcționează EFT, inclusiv rezultatele sale, iar cel care îl va face voi fi eu!”

O astfel de afirmație ar avea sens dacă ar fi făcută de un producător de filme documentare sau eventual de un expert EFT care nu se ocupă cu altceva, dar nu atunci când vine de la cineva care cumpără, recondiționează și vinde case (cu asta mă ocupam eu la acea vreme), respectiv de la cineva care nu are nicio experiență în producerea de filme, care dispune de resurse financiare limitate (la acea vreme locuiam într-un apartament de 47 de metri pătrați) și care nu dispune de o echipă sau de un personal care să îl ajute să își implementeze ideea.

Singurul lucru de care dispuneam era viziunea mea. Tot ce știam era că aceste informații trebuie să ajungă la un număr cât mai mare de oameni, că eram pasionat de acest lucru și nimic nu m-ar fi putut opri să îmi pun planurile în aplicare. Ceea ce nu știam era cam tot ce presupune această transpunere în aplicare a viselor mele. Într-adevăr, ignoranța poate fi uneori o binecuvântare!

La doar două săptămâni după ce mi-a venit ideea, mi-am epuizat cardurile de credit, am obținut o linie de credit de la bancă și mi-am „scormonit buzunarele” ca să cumpăr o cameră video în valoare de 40.000 de dolari, echipamente audio, lumini, computere și tot ceea ce mi se spusese că așa avea nevoie pentru a face un film. M-am asigurat de asemenea de sprijinul necondiționat al surorii mele Jessica, pe care am „recrutat-o” în urma unui dialog de gen:

Eu: Salut, surioaro! Știi chestia aia cu ciocăniturile? Ce-ai zice să facem un film documentar despre ea? Nu știi cum o să reușim, dar cu siguranță va fi o aventură interesantă!

Jessica: Păi, nici eu nu știu nimic despre producerea de filme, dar știu că îmi place terapia prin ciocănituri. Așa că sigur, de ce nu?

L-am atras apoi în discuție pe bunul meu prieten Nick Polizzi:

Eu: Hei, Nick, știu că ai făcut școala de design grafic, deci ești un fel de artist. Știi chestia aia cu ciocăniturile pe care am aplicat-o împreună de câteva ori? Ce-ai zice să facem un film despre ea, în care tu să fii cel care filmează și care editează totul?

Nick Polizzi: Hmmm... Nu am filmat niciodată un documentar până acum, dar sunt sigur că m-aș descurca la o adică. De ce nu?

Au urmat apoi multe alte conversații pe această temă, dar așa a început totul. Am avut o idee, și am început să o punem în aplicare. Ori de câte ori povestesc această istorie la radio sau pe scenă, atunci când țin seminare, îmi place să închei spunând că filmul *The Tapping Solution* este un documentar emoționant, sincer și bine produs, care s-a vândut în zeci de mii de exemplare în întreaga lume și care a schimbat nenumărate destine.

Motivul pentru care îmi face o plăcere atât de mare să spun această poveste este că dacă auzi de trei tineri care își propun să facă un film documentar cu un buget foarte limitat și fără nicio experiență, te-ai aștepta ca produsul final să arate ca un film de familie (diletant). Din fericire, cu puțin noroc și multă muncă – ca să nu mai vorbim de magia

produsă în sine de tehnica EFT – am reușit să obținem un rezultat final de care suntem foarte mândri.

Cum am reușit acest lucru? Și ceea ce contează mai mult, cum poți aplica tu aceleași principii pentru a-ți da curs propriilor pasiuni, pentru a realiza obiective mărețe și pentru a schimba în bine această lume, peste toate fiind răsplătit din punct de vedere financiar, emoțional și spiritual pentru toate aceste lucruri? Simplu: prin aplicarea terapiei prin ciocănituri!

Convingerile pe care le aveam înainte să producem filmul *The Tapping Solution*

Filmul nostru este sută la sută produsul aplicării EFT. Sincer să fiu, am aplicat atât de insistent terapia prin ciocănituri în anii de dinaintea proiectului încât înclin să cred că însăși ideea mi-a venit în urma acestei practici.

De îndată ce am descoperit EFT, mi-am dat rapid seama că povestea pe care mi-o spuneam singur legată de bani și de succes nu îmi servea. (Cea care m-a ajutat să înțeleg acest lucru a fost una dintre cele mai bune experte EFT, Carol Look, care mi-a devenit mai târziu prietenă apropiată). În ultimii opt ani am fost antreprenor, după ce am rezistat numai trei luni ca angajat al unei companii mari (imediat după colegiu), înainte de a-mi da demisia. Deși îmi plăcea libertatea pe care mi-o oferea statutul de antreprenor, situația mea financiară oscila dramatic între momente de „apogeu” și altele când ajungeam „pe butuci”. Avusesem câțiva ani excelenți, după care au urmat însă alții, absolut teribili. Eram pasionat pentru o vreme de anumite lucruri, pentru a-mi pierde apoi entuziasmul. Nu eram focalizat și nu aveam o pasiune durabilă pentru ceea ce făceam, lucru care era reflectat integral de situația mea financiară.

În perioada în care am început să facem filmul documentar, situația mea financiară se întâmpla să fie la pământ. Împreună cu fratele și tatăl meu, aveam o afacere prin care cumpăram, recondiționam și vindeam case rezidențiale, afacere care dura de câțiva ani. Proiectele pe care le făceam îmi ofereau o oarecare împlinire, căci îmi plăcea să văd o casă în ruină recondiționată și arătând ca nouă, pentru a-și primi noii proprietari fericiți că au cumpărat-o. Cu toate acestea, nu pot spune că mă pasiona cu adevărat ceea ce făceam. În plus, exact în perioada în care am început să turnăm filmul, domeniul imobiliar s-a prăbușit.

Așa se face că după declanșarea crizei, am rămas cu aproximativ 30 de proprietăți rezidențiale a căror valoare de piață a scăzut și pe care nu le puteam vinde nici măcar la noile prețuri. Când „praful s-a mai așezat” și am reușit să vindem sau să închiriem proprietățile, ne-am trezit cu o datorie de aproape un milion de dolari! Și drama era că noi nu eram o mare corporație, astfel încât să beneficiem de ștergerea datoriilor și de subvenții guvernamentale, ci aveam o datorie personală pentru care eram direct responsabili noi trei.

Lipsiți de resurse de orice fel, marea majoritate a oamenilor ar fi renunțat în acest punct. Pentru noi, continuarea producerii filmului a fost o decizie importantă. Să ai o datorie de un milion de dolari și să visezi o himeră... Eu am continuat să îmi repet însă: „Trebuie să înțeleg de ce mi se întâmplă acest lucru și să găsesc o soluție de a inversa această tendință, fără a-mi pierde focalizarea și fără a renunța să fac acest film.” După o anumită perioadă de introspecție, răspunsul la întrebarea „De ce mă aflu în această situație?” mi-a devenit clar.

Emoțiile, evenimentele și convingerile pe care mi le-am dezvoltat de-a lungul vremii în jurul banilor, carierei și finanțelor nu mă ajutau. Dacă nu ești într-un totu mulțumit

de situația ta financiară sau de cariera ta, înseamnă că nici emoțiile, evenimentele și convingerile *tale* nu te ajută. Mi-ar fi fost ușor să dau vina pe economie sau să mă umplu de resentimente împotriva corporațiilor lipsite de scrupule care au dat peste cap piața imobiliară, creând un haos la nivel național și falimentându-i pe „peștii cei mici” ca mine. Am preferat însă să îmi asum responsabilitatea personală și să mă întreb: „Ce cred eu cu adevărat despre bani? De ce mă aflu în această situație?”

Îți propun să examinăm împreună cum arăta arborele situației mele financiare în acea vreme. Voi analiza acest arbore pentru a te ajuta să înțelegi mai ușor cum ar putea arăta arborele *tău*.

Reține: nu este vorba de un simplu exercițiu sau de un desen simpatic. Acest arbore îți controlează *efectiv* situația financiară. Dacă dorești să schimbi această situație, va trebui să îți schimbi reacțiile emoționale, să îți vindec rănile legate de lipsa banilor și să îți transformi sistemul de convingeri care susține întregul eșafodaj al situației tale financiare. În caz contrar, orice lucru nou vei încerca va fi controlat de vechile tale experiențe, emoții și convingeri negative, iar tu vei repeta din nou și din nou aceleași tipare.

Arborele situației financiare a lui Nick

Frunzele (efectele secundare)

Oscilații între momente de apogeu și o lipsă totală de bani;

Nu aveam suficienți bani;

Nu eram pasionat de ceea ce făceam;

Aveam facturi prea mari pentru posibilitățile mele;

Aveam un apartament foarte mic;

Nu aveam aproape deloc timp liber.

Ramurile (emoțiile)

Eram stresat.

Eram anxios.

Eram plin de teamă.

Eram lipsit de entuziasm și de speranțe.

Eram plictisit.

Trunchiul (evenimentele)

Povestea din clasa a cincea

Ultima dată când am fost bogat

Povestea despre Căpitanul Căngur

Ciclul oscilațiilor mele între bogăție și sărăcie

Rădăcinile (convingerile)

Nu vreau să ies în evidență.

Oamenii bogați nu sunt buni.

Dacă aș fi bogat, ar trebui să muncesc prea mult.

Nu pot produce bani făcând ceva ce îmi place.

Nu vreau să fiu criticat de alții.

Cine are bani nu poate fi o persoană spirituală.

Dat fiind că aceste „programe” operau în conștiința mea, atât la nivel conștient cât și la nivel subconștient, nu este

de mirare că am sfârșit prin a mă trezi într-o astfel de situație. Rădăcinile cu care operam – convingerile mele legate de bani și de carieră – erau fragile și nu mă susțineau. Ele îmi alimentau poveștile pe care mi le spuneam singur, legate de circumstanțele mele, care îmi alimentau la rândul lor emoțiile, apoi efectele secundare, și implicit rezultatul final. De multe ori, noi ne focalizăm exclusiv asupra frunzelor – asupra simptomelor și efectelor secundare – deși rădăcina problemei cu care ne confruntăm se află în altă parte.

Îți reamintesc că așa arăta arborele meu înainte de aplicarea ciocăniturilor asupra acestor elemente. Îți poți imagina un om cu astfel de convingeri și aflat într-o astfel de situație financiară înotând împotriva curentului, făcând noi datorii de 40.000 de dolari pe carduri de credit și pe o linie de creditare, apoi motivându-și sora și cel mai bun prieten pentru a i se alătura într-o misiune aproape sinucigașă, pentru a o transforma într-un succes?

Probabil că nu! Așa ceva ar fi fost de-a dreptul imposibil. Dacă mi-aș fi păstrat convingerile inițiale, cel mai probabil aș fi stat năucit și disperat, enumerând motivele pentru care ideea mea nu ar fi putut funcționa niciodată, și aș fi rămas în starea mea de negativitate, de anxietate și de neîmplinire. Dacă te simți blocat în privința carierei, a banilor sau a situației tale financiare, este imperativ să îți examinezi propriul arbore și să descoperi ce se ascunde în spatele situației tale curente. Nu se pune problema că îți lipsește o idee de geniu, un plan de îmbogățire rapidă sau o oportunitate fantastică. Acestea abundă practic în jurul tău. Ceea ce este mult mai greu de găsit în această lume sunt arborii sănătoși ai situației financiare – oamenii capabili să preia aceste idei de geniu, aceste vise și aceste oportunități, pentru a le pune în practică.

La sfârșitul acestui capitol vei avea posibilitatea să îți completezi propriul arbore al situației financiare, pentru a

înțelege mai bine ce se întâmplă de fapt în cazul tău. Până atunci, îți propun însă să continuăm povestea documentarului pe care l-am făcut, pentru a înțelege mai bine cum poți avea un succes similar.

Eliminarea convingerilor negative (limitatoare)

Prin faptul că am practicat ani la rând EFT înainte de a face filmul *The Tapping Solution*, eu m-am deschis practic în fața noilor oportunități și a noilor posibilități de a mă schimba. M-am eliberat astfel de vechile povești pe care mi le spuneam și am adoptat convingeri noi, care mă susțineau și îmi dădeau încredere că avansez în direcția bună.

Dacă aș fi rămas la fel de speriat la gândul de a ieși în evidență, cu siguranță nu aș fi făcut niciodată acest film.

Dacă aș fi crezut în continuare că oamenii bogați sunt răi, cu siguranță nu aș fi acceptat niciodată răsplata financiară masivă pe care am primit-o pentru munca mea.

Dacă mi-aș fi făcut în continuare griji că succesul presupune prea multă muncă, aș fi găsit cu siguranță o cale de a-mi sabota propriul succes.

Trebuia să îmi schimb aceste convingeri pentru a-mi putea schimba situația. Încercarea de a-mi schimba situația în condițiile în care mi-aș fi păstrat convingerile nu ar fi putut conduce decât la un eșec garantat. Și totuși, asta fac marea majoritate a oamenilor! Îți sună familiar?

Pe lângă aplicarea tehnicii EFT înainte de turnarea filmului, trebuia să continui această terapie de-a lungul procesului. De aceea, am aplicat ciocăniturile asupra presiunii financiare pe care o simțeam, dată fiind datoria pe care o aveam în urma afacerii imobiliare, dar și noua datorie făcută în vederea turnării filmului. Am continuat așadar să aplic

EFT și am mers înainte, sfârșind prin a produce un film de succes și prin a ieși complet din datoriile!

De bună seamă, această aplicare a terapiei prin ciocănituri asupra situației mele financiare curente nu a însemnat încheierea procesului. Viața ne prezintă în permanență noi provocări. Prin depășirea lor, noi ne maturizăm din punct de vedere spiritual, ne găsim bucuria și experimentăm starea de împlinire. Partea cea mai frumoasă a EFT este că ne ajută să ne confruntăm cu provocări infinite mai plăcute decât cele cu care se confruntă marea majoritate a oamenilor. La ora actuală, provocările mele nu mai au nimic de-a face cu plata facturilor de electricitate, ci cu încrederea în sine, căci trebuie să vorbesc în fața unor audiențe de 10.000 de oameni. Din fericire, EFT mă ajută ca această experiență să mi se pară minunată, nu un stres!

Așadar, provocarea cu care lucrez la ora actuală (prin aplicarea ciocăniturilor) este vorbitul în fața unor audiențe uriașe. În mod similar, adoptarea unei mentalități care să te ajute să parcurgi pașii următori pe care dorești să îi faci te poate ajuta enorm să avansezi către împlinirea viselor tale.

Pasul următor, apoi cel următor, apoi un altul...

Îmi amintesc de un moment în care am vorbit în fața unei audiențe mici la un eveniment intitulat „Transformarea pasiunii în profit”. Așa cum ai ghicit probabil, tema evenimentului era dată de titlul acestuia: transformarea pasiunilor personale în afacere de succes. Mi-am povestit atunci istoria personală în fața publicului, relatând cum am făcut filmul documentar și cum mă folosesc de EFT pentru a face față fiecărei provocări noi, fiecărei frustrări noi și fiecărui obstacol nou, care în trecut m-ar fi aruncat din nou în brațele

neputinței și disperării. Am insistat că nu trebuie să îți faci griji decât în ceea ce privește „pasul următor”, indiferent ce se află în fața ta. Le-am spus oamenilor care mă ascultau că nu trebuie să te gândești decât la prima sarcină pe care trebuie să o rezolvi pentru a putea avansa cu proiectul pe care ți l-ai propus. Spre exemplu, atunci când am avut ideea de a face filmul, prima mea întrebare a fost: „Cine mă poate ajuta să îmi îndeplinesc viziunea?” După ce am găsit răspunsul, următoarea întrebare a fost: „De ce fel de echipament avem nevoie pentru a face un film documentar?” De fiecare dată, am făcut ceea ce era necesar pentru mai avansa cu un pas, și am continuat astfel până la finalizarea proiectului.

Probabil că nu am fost suficient de clar atunci când am insistat asupra importanței acestei perspective atunci când am vorbit în cadrul evenimentului intitulat „Transformarea pasiunii în profit”, căci prima întrebare care mi-a fost pusă de către unul dintre participanți a ignorat complet filozofia mea, a pasului următor!

O doamnă a venit la microfon și mi-a spus:

– Am înțeles că ai reușit să creezi un DVD în forma lui fizică. Doresc și eu să fac același lucru cu un CD. Îmi poți spune cum ai reușit să îți creezi DVD-ul? Eu nu am creat niciodată un CD până acum, așa că nu știu cum să procedez, la ce companie de înregistrare să apelez etc.

I-am răspuns:

– Sigur, sunt încântat să vă ajut. Înțeleg că dispuneți de întregul conținut al CD-ului, iar acum doriți doar să îl creați efectiv?

– Nu, încă mai lucrez la scenariul CD-ului... Nu l-am terminat încă, dar îmi fac griji legate de ceea ce va urma în continuare.

Îți poți imagina ce i-am răspuns? *Acesta nu este pasul următor!* Pasul următor este să îți termini scenariul CD-ului.

Pasul următor după acesta va fi să crezi coperta CD-ului. Găsirea companiei de înregistrare vine abia după aceea!!

Femeia se simțea blocată deoarece se proiecta prea departe în viitor, focalizându-se asupra unui aspect care pur și simplu nu conta la momentul respectiv. Ori de câte ori vorbesc cu oamenii, regăsesc din nou și din nou acest scenariu. Cu siguranță, este important să fii conștient de scopul final, de imaginea de ansamblu, de viziunea ta lărgită, dar odată clarificate aceste teme nu trebuie să te mai gândești la altceva decât la următorul pas pe care îl ai de făcut.

Partea uimitoare a folosirii EFT pentru aplicarea acestei strategii este că te ajută perfect să te descurci cu următorul pas, să treci de primul obstacol care îți iese în cale, să depășești ceea ce se află în fața ta chiar acum!

Chiar dacă mă simt copleșit de toate lucrurile pe care trebuie să le fac pentru a duce la bun sfârșit acest proiect...

Chiar dacă nu sunt sigur ce trebuie să fac în continuare...

Chiar dacă nu am încredere că mă voi descurca și că voi reuși să termin acest proiect...

Chiar dacă mă simt în mod clar depășit și nu știu ce să fac...

Doamna care mi-a pus întrebarea ar fi trebuit să aplice ciocăniturile lucrând cu fraza de pornire: „Chiar dacă nu știu cum să creez un CD și mă simt copleșită...” În scurt timp, ea și-ar fi dat seama că totul era în regulă și că tot ce trebuia să facă era să se focalizeze asupra pasului următor.

Terapia prin ciocănituri reduce zgomotul din mintea noastră legat de succes și finanțe, îmbunătățind în schimb reacțiile noastre mentale, emoționale și chiar fizice în fața dificultăților și provocărilor vieții. În aceste vremuri, împlinirea obiectivelor, viziunilor și viselor tinde să fie complicată de viteza vieții moderne, a comunicațiilor prin email

și a întreruperilor constante la care suntem supuși. Așa cum spuneam în capitolul 3, sentimentul de copleșire poate fi uneori atât de extrem încât ne poate face să ne simțim paralizați. Terapia prin ciocănituri este un instrument simplu și eficient de liniștire a zgomotului mental, care ne ajută să ne simțim mai senini. Odată atinsă această stare de liniște, vom găsi resursele necesare pentru a lua cele mai bune decizii și pentru a trece la pașii următori.

Remediul pentru amânare (tărăgănare)

Chiar dacă nu mai vreau să continui cu scrisul...

Chiar dacă am obosit să scriu această carte și vreau să mă uit la televizor...

Chiar dacă vreau să amân continuarea acestui proiect pentru mâine, mă accept plenar și în totalitate pe mine însumi.

Ciocănituri pe suita celor pot puncte... Nu mai vreau să scriu... Ciocănituri... Vreau să mă uit la televizor...

Exemplul de mai sus s-a referit chiar la mine și l-am aplicat acum cinci minute. Mda... Eu aplic ciocăniturile chiar în timp ce scriu această carte! Sunt momente când obolesc și nu mai vreau să stau în fața calculatorului. Acum cinci minute am trecut printr-un astfel de moment, așa că mi-am zis: „Ce-ar fi să aplic ciocăniturile pentru a vedea cum mă simt?” Le-am aplicat și iată-mă scriind în continuare... fără să mai târăgănez lucrurile!

Uneori, EFT te poate ajuta să îți prelungești ziua de lucru cu câteva minute. De acea, aplică-le ori de câte ori te simți blocat, frustrat sau leneș. De bună seamă, tehnica este fantastică pentru marile provocări ale vieții, dar poate fi folosită la fel de bine și pentru micile probleme de zi cu zi. Adevărul este că la baza marilor probleme stau întotdeauna cele mici!

Amânarea și trăgănarea par lucruri minore, dar în realitate pot ucide visele, pot pune capăt ideilor de un milion de dolari și ne pot menține blocați ani la rând.

Dacă ai o tendință foarte accentuată de a trăgăna lucrurile, astfel încât nu termini niciodată ceea ce ai început, amâni mereu ce ai de făcut, iar în final te simți mizerabil din această cauză, cel mai probabil ai convingeri adânc înrădăcinate care creează acest tipar mental și comportamental. De multe ori, evitarea micilor momente de tergiversare poate fi realizată cu o mică ședință de ciocănituri, care restaurează fluxul energetic și ne ajută să mergem înainte.

Lucrul care îmi place cel mai mult în legătură cu aplicarea EFT pentru amânare / trăgănare este faptul că nu te obligă neapărat să muncești mai mult! Tot ce face EFT este să îți reducă zgomotul mental și să te liniștească. În această stare de spirit, tu poți lua cea mai bună decizie pentru tine în momentul respectiv. Au existat momente în care am aplicat ciocăniturile pentru trăgănare, dar rezultatul final nu a fost reînceperea lucrului la proiect. Dimpotrivă, mi-am dat seama că aveam nevoie de puțin aer curat. De aceea, am ieșit la o plimbare, mi-am limpezit mintea, după care m-am reîntors bucuros la lucru.

Mi s-a întâmplat inclusiv să aplic ciocăniturile pentru evitarea trăgănelii, după care am constatat că nu trebuia să fac *deloc* acel proiect! Am sfârșit astfel prin a anula complet proiectul și prin a mă apuca de altceva. Practicarea EFT conduce la claritate mentală, focalizare și luciditate. Creierul se limpezește și la astfel cele mai bune decizii. Ori de câte ori ne urmăm intuiția, noi obținem cele mai bune rezultate.

Scenariu pentru o ședință de terapie prin ciocănituri: Amânarea / Trăgănarea

(Punctele care trebuie ciocănite se găsesc la pagina 31).

Iată scenariul pe care ți-l recomand dacă te trezești blocat din cauza tendinței de a amâna / trăgăna lucrurile.

Punctul loviturii de karate: Chiar dacă nu mai vreau să _____, mă accept plenar și în totalitate pe mine însumi.

Punctul loviturii de karate: Chiar dacă mă simt blocat și nu mai vreau să _____, optez pentru a mă relaxa.

Punctul loviturii de karate: Chiar dacă nu mai vreau să _____, și vreau să fac în schimb altceva, mă iubesc și mă accept așa cum sunt.

Sprânceană: Pur și simplu nu mai vreau să fac acest lucru...

Partea laterală a ochiului: Vreau să fac altceva...

Sub ochi: Mă simt atât de blocat...

Sub nas: Trăgănez lucrurile, ca de obicei...

Bărbie: Mă întreb de ce nu mai vreau să fac ...

Claviculă: Mă întreb ce se întâmplă cu mine...

Sub braț: Pur și simplu nu mai vreau să fac ...

Creștetul capului: Aș prefera să fac orice altceva...

Sprânceană: Acest sentiment de blocaj...

Partea laterală a ochiului: Acest sentiment că sunt cu adevărat blocat...

Sub ochi: Vreau să amân...

Sub nas: Aș prefera să fac orice altceva decât...

Bărbie: Mă întreb de ce nu mai vreau să fac ...

Claviculă: Oare chiar trebuie să continui?

Sub braț: De ce fac asta?

Creștetul capului: De ce fac ceea ce fac?

Continuă să aplici ciocăniturile până când ajungi să simți o stare de ușurare, iar apoi treci la rundele pozitive:

Sprânceană: Optez pentru a-mi limpezi mintea în legătură cu ceea ce doresc să fac...

Partea laterală a ochiului: Optez pentru a-mi relaxa corpul...

Sub ochi: Optez pentru a-mi relaxa mintea...

Sub nas: Și pentru a mi-o limpezi în legătură cu această chestiune...

Bărbie: Sunt în siguranță chiar dacă trec la altceva...

Claviculă: Sunt pregătit să merg mai departe...

Sub braț: Și să mă detașez de tot ce mi-ar putea sta în cale...

Creștetul capului: Mă detașez de orice obstacol care îmi stă în cale și îmi limpezesc mintea...

Respiră profund și... limpezește-te.

Pentru o sesiune extinsă de terapie prin ciocănituri pe acest subiect, vizitează site-ul meu, www.thetappingsolution.com/tap9.

Continuă astfel, rundă după rundă, precizând cât mai specific ceea ce simți și fiind atent la orice element nou, până când ajungi să te simți complet și pregătit să treci la pasul următor.

Când apare magia...

În timpul Summitului Mondial al Terapiei prin Ciocănituri, un eveniment anual online la care în ultimii ani au participat mai mult de 500.000 de oameni, sunt bombardat întotdeauna cu povești dintre cele mai uimitoare legate de schimbare și de transformare.

Una dintre acestea m-a impresionat cu deosebire anul trecut, întrucât s-a petrecut în timp real. Alyssa, o mamă a doi copii, era în șomaj de câteva luni și se simțea frustrată în legătură cu perspectivele sale. Fusesse la mai multe interviuri pentru slujbe, dar piața forței de muncă era foarte dură, competiția era aprigă și Alyssa nu putea găsi niciun angajator care să dorească să îi ofere o slujbă. Era fie prea calificată, fie prea puțin pregătită pentru slujbele pentru care aplica. Nimic nu părea să i se potrivească. „Știind” acest lucru, ea se simțea din ce în ce mai anxioasă la fiecare nou interviu la care lua parte și era în permanență frustrată. În aceste condiții, nu este de mirare că nimeni nu o angaja.

Întâmplarea a făcut ca într-o seară de duminică să asculte una din prezentările noastre de la summit. Prezentatorul explica multe din lucrurile despre care am vorbit în acest capitol: felul în care emoțiile, experiențele noastre din trecut și convingerile noastre limitatoare ne mențin într-o stare de blocaj și de operare a acelorași tipare, care conduc la aceleași rezultate. Alyssa a recunoscut imediat convingerile de care se crampona:

Piața forței de muncă este dură.

Competiția este aprigă.

Este puțin probabil să îmi găsesc o slujbă.

Sunt fie prea calificată, fie insuficient de pregătită.

Alyssa a înțeles că aceste convingeri o făceau să fie anxioasă, stresată, și îi generau alte emoții negative de acest fel.

De îndată ce a recunoscut tiparele care operau în subconștientul ei, ea a aplicat terapia prin ciocănituri asupra lor și starea ei de spirit s-a schimbat dramatic. Ca prin magie, ea s-a simțit plină de speranță și de entuziasm... știind că slujba potrivită o aștepta undeva.

A doua zi dimineața, ea s-a dus la un nou interviu, programat de mai mult timp. În aceeași zi mi-a trimis un email în care mi-a povestit ce s-a întâmplat. Mi-a spus că a aplicat ciocăniturile cu o seară înainte, că a simțit o schimbare profundă a stării sale de spirit și că interviul s-a desfășurat incredibil de favorabil pentru ea. De fapt, angajatorul i-a spus că slujba pentru care a aplicat fusese deja ocupată, dar exista o poziție diferită și mai bine plătită, pentru care ar fi fost incredibil de potrivită. Alyssa urma să primească răspunsul a doua zi. De bună seamă, a doua zi ea a revenit cu un email în care mi-a spus că a primit slujba de vis!

Dacă analizăm ce s-a întâmplat, este evident că Alyssa a primit acea slujbă ca rezultat al terapiei prin ciocănituri. Imaginează-ți două Alysse, una de dinainte de aplicarea ciocăniturilor și alta de după. Înainte de terapie, ea s-ar fi dus la interviu anxioasă și stresată, iar angajatorii ar fi observat imediat acest lucru. Ea ar fi rulat aceleași gânduri negative în minte, iar acestea i-ar fi influențat răspunsurile, starea de spirit și felul în care se prezenta, ba i-ar fi putut influența chiar – pe un nivel mai profund – pe angajatorii înșiși!

După ce a aplicat ciocăniturile, Alyssa a devenit calmă, relaxată și încrezătoare. Ea a ajuns să creadă în sine, în talentele ei și în posibilitatea de a-și găsi în sfârșit slujba de vis. La urma urmelor, cine nu și-ar fi dorit să angajeze o astfel de persoană tonică și optimistă?

Ups... Cum să faci bani

Vai, îmi pare rău! Acest capitol ar fi trebuit să fie despre acumularea de bani, despre ieșirea din datorii și despre cum să devii un milionar! Iar eu am pierdut atâta timp vorbind la infinit despre nu știu ce arbore, despre convingeri limitatoare, despre pașii următori și despre târăgănare... Iar tu citești acest capitol pentru că dorești să faci mai mulți bani!

Ei bine... doresc să repet ceea ce am mai spus, până când aceste idei vor pătrunde adânc în subconștientul tău: dacă dorești să faci bani, *trebuie* să începi prin a-ți rezolva convingerile limitatoare, prin a-ți vindeca evenimentele traumatizante din trecut și prin a-ți schimba starea (emoțională) de spirit. Restul va veni de la sine. Am văzut de zeci de ori acest proces în practică. L-am trăit eu însumi la prima mână și pot depune mărturie pentru rezultatele sale. La ora actuală îmi petrec zilele făcând ceea ce îmi place, alături de oamenii pe care îi iubesc, și peste toate, ceea ce fac influențează în bine lumea în care trăim cu toții. Nu se pune problema că am găsit un plan de îmbogățire rapidă, că am moștenit o grămadă de bani sau că am fost angajat de cine trebuie. *Pur și simplu m-am eliberat de convingerile mele limitatoare, care mă împiedicau să îmi trăiesc visul cu ochii!* De îndată ce am făcut acest lucru, totul s-a schimbat rapid.

Și tu poți face acest lucru! Dar mai întâi de toate trebuie să lucrezi cu tine însuși... să îți explorezi cu meticulozitate subconștientul și să descoperi convingerile care te împiedică să avansezi, să identifici evenimentele care te-au marcat și la amintirea cărora încă mai reacționezi negativ din punct de vedere emoțional, și să îți schimbi aceste emoții care te determină să rulezi la infinit aceleași tipare.

Îți propun să facem chiar acum acest lucru, explorând cum arată arborele situației tale financiare.

Exercițiu: Cum arată arborele situației tale financiare?

Dacă dorești, poți descărca desenul unui arbore gol de pe site-ul www.thetappingsolution.com/tree.

Completează-ți arborele pentru a obține o reprezentare vizuală a situației tale financiare. Uneori este dureros să vezi o astfel de reprezentare pusă pe hârtie, căci ea reflectă exact ce gândești, ce simți și cum acționezi. În cazul de față acest lucru poate fi însă bun! Reprezentarea vizuală a convingerilor tale legate de bani, a tuturor ideilor legate de situația ta financiară pe care le porți tot timpul cu tine, conștient sau inconștient, te poate ajuta să recunoști realitatea acestei situații și pașii concreți pe care îi ai de făcut pentru a o schimba.

Frunzele (efectele secundare)

Frunzele reprezintă situația ta financiară curentă. Fii onest și recunoaște în ce situație te afli. Dacă ai datorii, acestea reprezintă un efect; de aceea, notează-le pe arbore. Dacă nu ai un salariu suficient de mare pentru a-ți putea plăti facturile, notează-l. Dacă nu ai o slujbă sau dacă ai un nivel de trai relativ ridicat, dar pe seama unor datorii în creștere, notează aceste lucruri. Include în arbore toate elementele care au legătură cu situația ta financiară.

Ramurile (emoțiile)

Ce simți în legătură cu situația ta financiară? Ești furios? Trist? Frustrat? Iritat? Stânjenit? Rușinat? Ce simți atunci când te gândești la bani? Ce simți la gândul de a-ți împărtăși mesajul sau pasiunea cu restul lumii?

Trunchiul (evenimentele)

Ce experiențe negative legate de bani, finanțe sau carieră ai trăit? Îți mai amintești de prima ta slujbă? Ce situație financiară au avut părinții tăi când erai mic? Îți mai amintești de anumite experiențe negative specifice din copilărie legate de bani? Se vorbea despre bani în familia ta, la masă sau prin casă?

Rădăcinile (convingerile limitatoare)

Acestea sunt cele mai importante. Ce crezi despre bani? Crezi că ești liber să îți urmezi pasiunile? Ce crezi despre cariera ta? Spune cu voce tare: „Banii sunt _____” Completează locul rămas gol cu tot ceea ce crezi despre bani.

Iată câteva dintre cele mai comune convingeri limitatoare legate de bani pe care le au oamenii. Ți se potrivește vreuna dintre ele?

- Banii nu cad din cer.
- Nu există suficienți bani pentru toată lumea. Dacă eu produc foarte mulți bani, îi iau practic de la gura altcuiva.
- Trebuie să muncești din greu pentru a obține bani.
- Ai nevoie de foarte multă cunoaștere și de foarte mult talent pentru a produce bani mulți.
- Nu merit să câștig mai mult decât în prezent.
- Banii nu se produc ușor.
- Nimeni nu poate avea și bani, și timp liber.
- A trebuit să strângem întotdeauna cureaua și să economisim pentru a ne cumpăra toate lucrurile pe care le avem.

- Cine are bani nu este un om spiritual.
- Bani sunt rădăcina tuturor relelor.
- Bani sunt ochiul dracului.
- Oamenii bogați sunt _____ [completează spațiul rămas gol cu principala ta judecată critică].
- Bani nu aduc fericirea.
- Bani nu cresc în copaci (cu excepția arborelui ciocăniturilor!).
- Provin din clasa de jos / muncitoare.
- Bani îmi alunecă printre degete.
- Trebuie să înșeli alți oameni pentru a avea bani.
- Sunt un ghinionist, deci nu voi avea niciodată bani.
- Niciodată nu-mi iese ceea ce încerc să fac.
- Nu-mi pot permite.

Exercițiu suplimentar: Fă o listă cu visele, țelurile și aspirațiile tale

De-a lungul acestei cărți am inclus câte un exercițiu pentru fiecare capitol, dar atât de mulți oameni mi-au spus că principala lor grijă în viață sunt banii încât m-am decis să adaug un al doilea exercițiu în acest capitol. Dacă ești pe deplin angajat să îți schimbi situația financiară și să îți îndeplinești visele, țelurile și aspirațiile, îți recomand ambele exerciții!

Mult prea adesea, visele, țelurile și aspirațiile noastre se reduc la o listă foarte scurtă:

- Să fac un milion de dolari.
- Să îmi văd cartea publicată.
- Să călătoresc prin toată lumea.
- Să îmi susțin organizația de caritate favorită.
- Etc.

Este foarte bine să îți notezi în scris țelurile și obiectivele, dar dacă nu îți vei explora mai profund subconștientul pentru a descoperi factorii care te limitează și te împiedică să le pui în practică, nu le vei îndeplini foarte rapid sau prea ușor. Poate că ai citit foarte multe cărți despre procesul stabilirii obiectivelor în viață. Poate că ai învățat să atașezi valori emoționale acestor țeluri și să îți creezi panouri vizuale, să îți imaginezi ce vei simți atunci când îți vei îndeplini scopurile, să îți stabilești o linie temporală a etapelor, să îți revizulești cât mai des lista și așa mai departe.

Toate aceste idei sunt minunate, dar dacă nu rezonzi perfect cu scopurile tale, îți pierzi practic timpul. Rezonanța de care vorbesc nu este exclusiv una de suprafață, conștientă, ci trebuie să includă toate nivelele. În acest scop, trebuie să îți rezolvi toate convingerile de tip „ce se va întâmpla dacă” și „da, dar...” Trebuie să explorezi factorii emoționali și psihologici care te limitează și pe care i-ai cultivat singur, blocându-ți astfel progresul. Numai așa vei putea evita pe viitor aceste tipare ale autosabotării care îți sunt atât de familiare.

Iată un exercițiu EFT pe care ți-l recomand. Reține: cu cât vei încerca să rezolvi mai multe tipare, privindu-le din toate punctele de vedere, cu atât mai bune vor fi rezultatele finale pe care le vei obține. Propune-ți apoi să te

focalizezi exclusiv asupra unui obiectiv timp de 30 de zile, și vezi ce se întâmplă.

Pasul nr. 1: Notează în scris visul, țelul sau aspirația ta

Îți poți stabili un scop specific („Vreau să câștig un milion de dolari pe an”), unul mai general („Vreau să îmi armonizez relația cu soacra”) sau o viziune („Mi-aș dori să creez o schimbare socială dramatică”).

Nu-ți face griji în legătură cu cuvintele pe care le folosești pentru a-ți descrie scopul. Cele care îți trec prin minte sunt cât se poate de potrivite. Ceea ce contează este să le notezi în scris.

Pasul nr. 2: Notează reacția ta instinctuală la scopul pe care ți l-ai propus

Ce simți atunci când îți citești scopul? Te sprijină în proporție de sută la sută subconștientul tău? Spre exemplu, ai putea scrie: „Mă simt neconfortabil atunci când citesc acest scop”, „Sunt plin de entuziasm”, „Sunt cuprins de anxietate”... Fii specific și evaluează-ți sentimentele pe scala de la 0 la 10. De pildă, dacă te simți anxios în legătură cu îndeplinirea scopului propus, scrie: „Mă simt anxios, iar intensitatea emoției mele are valoarea 8.”

Poți nota mai multe emoții sau sentimente. Simți vreo tensiune în zona stomacului? Notează-o. Simți o ușoară senzație de greață? Notează-o. Notează toate senzațiile pe care le simți, inclusiv nivelul de intensitate pentru fiecare dintre ele pe scala de la 0 la 10.

Pasul nr. 3: Ce ar spune ceilalți oameni dacă le-aș vorbi despre scopul meu?

Notează în scris ce crezi că ar spune prietenii tăi, membrii familiei tale, colegii de muncă etc., despre

scopul tău, dacă le-ai vorbi despre el (ca de obicei, notează primele gânduri care îți trec prin minte).

De pildă, dacă te gândești că îi vorbești mamei tale despre visul tău și prima reacție a acesteia care îți trece prin minte este: „Ce prostie!”, notează-o. Adaugă ce simți în legătură cu gândurile sale. Fii cât mai specific și evaluează-ți sentimentele.

Pasul nr. 4: Tu ce crezi despre scopul tău?

Spre exemplu: „O parte din mine crede că este imposibil... Nu am putut face niciodată până acum așa ceva... Cine sunt eu ca să realizez astfel de lucruri?” Notează inclusiv sentimentele pe care le asociezi cu astfel de gânduri. Fii cât mai specific și evaluează-le pe scala de la 0 la 10.

Pasul nr. 5: Aplică terapia prin ciocănituri pentru eliminarea rezistenței interioare, dar și pentru cultivarea sentimentelor pozitive asociate cu țelul propus

la fiecare element din lista de mai sus și aplică ciocăniturile până când ajungi să reduci intensitatea sentimentelor negative asociate cu ele la 0. Observă orice elemente suplimentare (gânduri, senzații, sentimente) care apar de-a lungul procesului. Cel mai probabil o singură ședință nu-ți va fi de ajuns. De aceea, simte-te liber să faci mai multe ședințe.

Dacă ai aplicat ciocăniturile pentru toate problemele (inclusiv pentru cele mai insidioase dintre ele), înseamnă că ai eliminat toate obstacolele care ar fi putut împiedica transformarea în realitate a obiectivelor tale.

**Scenariu pentru o ședință de terapie
prin ciocănituri: Vise, țeluri și aspirații**

(Punctele care trebuie ciocănite se găsesc la pagina 31).

Prin acest exemplu, vom ilustra cum ar trebui să arate pasul nr. 5 după terminarea primilor patru pași, prin aplicarea ciocăniturilor asupra elementelor stabilite.

Pasul nr. 1: Notează-ți în scris obiectivul.

EXEMPLU: *Vreau să câștig 250.000 de dolari anual.*

Pasul nr. 2: Ce simți?

EXEMPLU: „Atunci când citesc ce am scris mai sus, mă simt ușor nervos. Simt un gol în stomac și o anumită presiune la gândul că va trebui să pun în practică acest ideal. Dacă închid ochii și mă concentrez la acest sentiment de gol în stomac, îl evaluez la aproximativ 7. Dacă ar fi să dau un nume acestui sentiment, l-aș spune: anxietate. În continuare, voi aplica terapia prin ciocănituri asupra lui.

Punctul loviturii de karate: Chiar dacă am această senzație de gol în stomac, mă accept plenar și în totalitate pe mine însumi.

Punctul loviturii de karate: Chiar dacă am acest sentiment de gol în stomac la gândul de a câștiga 250.000 de dolari pe an, optez pentru a mă relaxa.

Punctul loviturii de karate: Chiar dacă simt o senzație de disconfort în corpul meu atunci când mă gândesc la țelul pe care mi l-am propus, mă accept plenar și în totalitate pe mine însumi.

Sprânceană: Acest gol în stomac...

Partea laterală a ochiului: Mă simt puțin nervos...

Sub ochi: Acest gol...

Sub nas: În stomac...

Bărbie: Simt o presiune la gândul că va trebui să îmi pun în aplicare obiectivul...

Claviculă: Simt o stare de anxietate în zona stomacului...

Sub braț: Această anxietate...

Creștetul capului: Acest gol în stomac...

Continuă să aplici ciocăniturile până când ajungi să simți o stare de ușurare, iar apoi treci la runde pozitive:

Sprânceană: Optez pentru a mă relaxa acum...

Partea laterală a ochiului: Mă eliberez de această senzație de gol în stomac...

Sub ochi: Mă detașez de ea...

Sub nas: De senzația de gol în stomac...

Bărbie: De această anxietate...

Claviculă: Mă eliberez acum...

Sub braț: De teama pe care o simt la gândul că va trebui să câștig 250.000 de dolari pe an...

Creștetul capului: Mă eliberez acum...

Pasul nr. 3: Ce ar spune ceilalți oameni despre scopul tău?

EXEMPLU: „Dacă le-aș spune prietenilor mei că îmi propun să câștig 250.000 de dolari pe an, jumătate din ei ar râde de mine, iar cealaltă jumătate mi-ar spune că sunt lacom. Când mă gândesc la reacția lor, mă simt mărunt și complet neîncredător. Evaluez acest sentiment la valoarea 8.”

Punctul loviturii de karate: Chiar dacă nu am niciun strop de încredere în sine la gândul de a le spune

prietenilor mei despre scopul pe care mi l-am propus, mă accept plenar și în totalitate pe mine însumi.

Punctul loviturii de karate: Chiar dacă nu doresc ca prietenii mei să afle de scopul pe care mi l-am propus, mă accept plenar și în totalitate pe mine însumi.

Punctul loviturii de karate: Chiar dacă mă vor judeca dacă le voi spune despre scopul pe care mi l-am propus, mă accept plenar și în totalitate pe mine însumi.

Sprânceană: Nu vreau să le spun prietenilor mei...

Partea laterală a ochiului: Când mă gândesc la reacția lor dacă le-aș spune, mă simt mărunț...

Sub ochi: Mă simt mărunț...

Sub nas: Îmi fac griji că mă vor judeca...

Bărbie: Îmi fac griji că nu mă vor mai accepta în cercul lor...

Claviculă: Îmi fac griji când mă gândesc ce vor spune...

Sub braț: Dacă le voi povesti despre scopul meu...

Creștetul capului: Și încă și mai mult dacă mi-l voi realiza...

Continuă să aplici ciocăniturile până când ajungi să simți o stare de ușurare, iar apoi treci la rundele pozitive:

Sprânceană: Mă eliberez de această senzație că sunt un om mărunț...

Partea laterală a ochiului: Optez pentru a mă simți un om măreț!

Sub ochi: Am încredere în scopul meu...

Sub nas: Și mă eliberez de orice stare de anxietate legată de îndeplinirea lui...

Bărbie: Am încredere că știu ce este mai bun pentru mine...

Claviculă: Și că oamenii de care am nevoie cu adevărat în viața mea mă vor sprijini...

Sub braț: Mă simt puternic și încrezător...

Creștetul capului: Mă simt puternic și încrezător...

Cred că ai înțeles ideea! Continuă să aplici ciocăniturile la pasul nr. 4, asupra propriilor tale convingeri legate de scopul pe care ți l-ai propus. În final, inspiră profund, iar dacă este cazul, repetă întregul proces!

Secretul acestui proces este să fii cât mai specific în legătură cu problemele și sentimentele cu care lucrezi, și să aplici *sistematic* ciocăniturile asupra celor mai diferite elemente asociate cu acestea, unul câte unul.

Dacă vei aplica cu seriozitate procesul, este puțin probabil că l-ai putea termina într-o singură ședință. De aceea, focalizează-te asupra unei singure secțiuni pe zi. Este de preferat să fii metodic, chiar dacă procesul s-ar putea întinde pe durata mai multor zile sau chiar săptămâni, decât să îl faci în pripă, riscând să ratezi anumite convingeri profunde ce te pot influența.

CAPITOLUL 11

ELIMINAREA FOBIILOR ȘI A TEMERILOR

Potrivit unui număr mare de studii, cea mai mare temere a oamenilor este cea de vorbitul în public. Teama de moarte se află abia pe locul doi. Ți se pare normal? Cu alte cuvinte, dacă participi la o înmormântare, este de preferat să fii în sicriu decât să faci necrologul celui decedat!

JERRY SEINFELD

Lindsay era îngrozită de clovni.

Știu, sună ușor amuzant! Parcă te aud mustăcînd: „Clovni? Chiar așa!? Asta este o problemă serioasă? Chiar îi era frică de clovni?”

Realitatea este că Lindsay era îngrozită de clovni. Chiar dacă celor care nu împărtășesc această teamă li se poate părea amuzant și chiar dacă Lindsay însăși își dădea seama că această teamă era irațională, ea era îngrozită de ei.

Lindsay era o fată amuzantă, inteligentă și fericită în vârstă de 24 de ani și una din membrele companiei noastre, The Tapping Solution. Când avea cinci ani, ea a intrat într-o cameră în care părinții ei se uitau la miniseria lui Stephen King, *It*, în care eroul principal este un clown criminal. Deși mai târziu nu și-a adus aminte de incident, părinții ei i-au povestit ce s-a întâmplat și care a fost originea fobiei sale față de clovni. În mod evident, incidentul a produs o impresie profundă asupra ei.

Deși știam de fobia ei, nu m-am gândit niciodată că aceasta ar putea fi cu adevărat serioasă. Am auzit apoi un alt membru al echipei noastre povestind că Lindsay a văzut odată poza unui clown și a început să plângă. Abia atunci mi-am dat seama că avea o problemă serioasă, care îi afecta viața.

Această teamă ilustrează perfect un element pe care îl incumbă toate temerile și toate fobiile: reacția condiționată. O fobie nu este o teamă logică și nu servește niciunui scop. Dacă subconștientul a ajuns să fie programat însă în acest fel, mintea conștientă nu mai poate face nimic pentru a-și transcende teama.

Deși fobia față de clovni poate părea cu deosebire amuzantă, tiparul este același indiferent dacă vorbim de o teamă de vorbitul în public, de spațiile închise, de înălțime, de ace, de microbi și de boli, de dentiști sau de șerpi. Fobia începe de regulă cu o experiență negativă. Ulterior, tiparul fricii este rulat din nou și din nou, ori de câte ori persoana se confruntă cu un scenariu mai mult sau mai puțin similar.

Unii ar putea spune că teama de șerpi este autentică, întrucât aceste animale pot fi periculoase, în timp ce teama de clovni este absurdă, întrucât aceștia nu sunt periculoși. Într-adevăr, oamenii au o tendință naturală, genetică, rațională, care îi face să se teamă de șerpilor potențial periculoși. Atunci când vorbim însă de fobii, ne referim la cu totul

altceva. Personal nu am o fobie față de șerpi, dar m-aș speria cu siguranță dacă aș vedea o cobră veninoasă în biroul meu. Această reacție este naturală și rațională.

Spre deosebire de acest gen de teamă o fobie este prin excelență irațională. Teamă este prezentă chiar dacă vezi un șarpe neveninos într-un recipient închis. În mod similar, cei mai mulți dintre oameni s-ar simți ușor neliniștiți la gândul de a vorbi în fața unei audiențe formate din 5.000 de oameni. Chiar și vorbitorii experimentați simt o anumită agitație, chiar dacă au vorbit în public de sute de ori. Pe de altă parte, o fobie face ca însăși ideea de a vorbi în public să pară de neconceput!

Dacă îți mai amintești, Roger Callahan a descoperit terapia prin ciocănituri lucrând cu Mary, o femeie care avea o fobie față de apă. Teamă acesteia a dispărut pe loc atunci când a început să aplice ciocăniturile. Într-adevăr, această terapie este uluitor de eficientă în lupta împotriva temerilor și fobiilor de orice fel.

Folosirea EFT pentru eliminarea temerilor și fobiilor

După numai o oră de terapie prin ciocănituri, am reușit să înving fobia lui Lindsay. Îți voi împărtăși în continuare acest proces, căci el este similar indiferent cu ce temere lucrezi.

Chiar și vorbitul despre clovni o făcea pe Lindsay să se simtă anxioasă și speriată. De aceea, am început să practicăm ciocăniturile pornind de la o afirmație simplă: „*Chiar dacă mă tem de clovni, optez pentru a mă relaxa acum.*” Atunci când tratezi o fobie sau o temere, nu forța niciodată lucrurile, căci nimeni nu trebuie să sufere de-a lungul procesului.

Am practicat împreună cu Lindsay mai multe runde de ciocănituri lucrând cu fraza de mai sus... după care am insistat asupra suitei de puncte, repetând: „această teamă de clovni... această anxietate... acest stres în interiorul corpului meu...” Am continuat astfel până când Lindsay a devenit calmă și relaxată.

Am întrebat-o apoi (abia acum am putut vorbi deschis despre acest subiect, fără a-i stârni nicio angoasă) când a început acea teamă. Lindsay mi-a povestit ce i-au spus părinții ei: faptul că a văzut filmul *It* când era copil și s-a speriat. Nu mai avea amintirea conștientă a celui moment, așa că nu simțea nicio anxietate povestind această scenă pe care i-au relatat-o părinții ei. Totuși, pentru a ne asigura, am aplicat o vreme ciocăniturile pornind de la fraza: „*Chiar dacă am văzut acel film înspăimântător când eram copil, mă accept plenar și în totalitate pe mine însămi.*” Nu am putut măsura intensitatea trăirii ei legate de acea amintire (căci nu își amintea de ea), dar mi s-a părut natural să facem vreo două runde de ciocănituri pentru orice eventualitate.

Văzând că Lindsay era din ce în ce mai relaxată, am mai făcut un pas. Confruntarea temerilor și fobiilor trebuie făcută întotdeauna cu pași foarte mici, de copil. (Poate că îți mai aduci aminte de conceptul „pașilor de copil (*baby steps*)” din filmul *What about Bob?*, în care joacă Bill Murray; ei bine, ceea ce facem noi nu este foarte diferit!) Așadar, am întrebat-o pe Lindsay:

– Dacă ți-aș arăta acum fotografia unui clown, ce ai simți?

Te rog să remarci că nu i-am spus: „Am să-ți arăt în continuare fotografia unui clown” sau „Gândește-te la un clown înspăimântător”, căci doream să își păstreze actuala stare de relaxare.

– Aș fi puțin speriată, mi-a răspuns ea. Mă simt puțin anxioasă chiar acum.

De aceea, am început să aplicăm ciocăniturile pornind de la fraza: „*Chiar dacă mă simt puțin speriată...*”, și așa mai departe, până când s-a relaxat din nou.

– Lindsay, am să-ți trimit poza unui clown prin email, am continuat. Ce simți în legătură cu acest lucru? Te deranjează cu ceva acest lucru?

– Nu, nu mă deranjează, mi-a răspuns ea.

Dat fiind că țineam ședința pe Internet, prin intermediul programului Skype, i-am trimis imediat poza unui clown desenat. Ea a deschis atașamentul, după care am întrebat-o:

– Ce simți când privești poza?

– Mă simt ușor neliniștită, mi-a răspuns.

De aceea, am continuat să aplicăm ciocăniturile până când s-a calmat din nou.

I-am trimis apoi fotografia reală a unui clown, iar lucrurile au devenit interesante. Lindsay mi-a spus:

– Nu-mi place nasul lui roșu. Mă scoate din minți!

Aveam în sfârșit un prim element concret asociat cu fobia ei. Atunci când tratezi o fobie, trebuie să ai mare grijă să lucrezi cu toate aspectele diferite ale problemei, eliminându-le, dacă dorești să obții o ușurare completă. Un aspect este prin excelență specific. Spre exemplu, dacă Lindsay este speriată în mod specific de nasul roșu al clovnilor, aplicarea terapiei prin ciocănituri în jurul frazei: „*Chiar dacă mă tem de clovni...*” nu este suficientă pentru a elimina fobia. De aceea, am început să lucrăm cu elementul specific pe care l-am descoperit: „*Chiar dacă nasul roșu al clovnului mă scoate din minți...*”

Am continuat să îi trimit și alte fotografii cu clovni, lucrând cu noile elemente descoperite. În final, i-am trimis o fotografie chiar a clovnului din filmul *It*. Am avertizat-o dinainte și am aplicat ciocăniturile asupra anxietății sale la gândul de a vedea această fotografie. Când aceasta s-a redus

considerabil, ea s-a putut uita la fotografie, după care am continuat ciocăniturile asupra emoțiilor stârnite de aceasta. După câteva runde, mi-a spus:

– Nu-mi place clovnul. Mi se pare hidos, dar mă pot uita la el, iar corpul meu nu mai reacționează.

Sincer să fiu, când m-am uitat eu însumi la fotografia clovnului din *It*, și eu am simțit același lucru! Lindsay a scăpat astfel de fobia ei legată de clovni. Nici acum nu-i plăcea să se uite la clovnii hidoși, dar cui îi place!? De aceea, am considerat un succes ședința noastră.

Identificarea cu temerile și fobiile

Un aspect interesant pe care l-am remarcat în timpul ședinței mele cu Lindsay a fost o replică a acesteia din finalul ședinței. Ea a devenit vizibil supărată și mi-a spus:

– Dacă nu m-aș mai identifica cu această fobie, nu știu cine aș mai fi...

Știu că pare neverosimil, ba poate la fel de amuzant ca la început, căci Lindsay se temea de clovni, dar acest element este foarte revelator în privința tiparelor pe care le rulăm în subconștient – indiferent de dificultate, teamă sau fobie. Teamă de clovni este un element cu care Lindsay se identifica. Pe un anumit nivel, ea se definea pe ea însăși în acest fel: „Mă tem de clovni.” Crescuse temându-se de clovni, toți prietenii ei știau acest lucru și Lindsay făcea tot ce îi stătea în puteri pentru a se asigura că nu se va întâlni vreodată cu un clovn în carne și oase. Această temere făcea parte integrantă din însăși urzeala identității sale, a vieții așa cum o cunoștea. Cine ar mai fi fost ea fără această teamă?

De aceea, am aplicat EFT inclusiv asupra frazelor: „Chiar dacă nu știu cine sunt fără această teamă de clovni...” și „Chiar dacă m-am obișnuit să-mi fie frică de clovni și nu știu cum să mă

comport altfel, mă accept plenar și în totalitate pe mine însămi.” Și așa mai departe. Astfel de afirmații i-au deschis mintea și corpul în fața unor posibilități noi, iar Lindsay a învățat astfel să își modeleze o identitate nouă, fără această teamă limitatoare.

La ora actuală, ea poate continua să aplice terapia prin ciocănituri lucrând cu afirmații pozitive care îi definesc noua identitate, cum ar fi: „M-am eliberat de fobii. Îi găsesc pe clovni amuzanți. Optez pentru a fi curajoasă, amuzantă și fermă, chiar dacă am de-a face cu clovnii!” și așa mai departe. În acest fel, ea își întărește noua identitate pe care și-a asumat-o, amplificându-și astfel încrederea în sine. Dacă nu ar lucra cu astfel de afirmații pozitive, ea și-ar putea continua viața fără a-i mai fi frică de clovni, dar și fără a nutri vreodată emoții pozitive legate de aceștia. Continuarea lucrului cu sine o ajută să transforme orice eventuală întâlnire cu un clovn într-una potențial amuzantă!

Nu se pune problema de curaj

Kris Carr este o femeie curajoasă.

Ea și-a petrecut ultimii zece ani luptându-se cu o formă rară de cancer, timp în care și-a documentat călătoria în filmul *Crazy Sexy Cancer* și în cartea cu același titlu, care au inspirat milioane de oameni (cartea a devenit un bestseller). Cu alte cuvinte, ea nu este străină de depășirea obstacolelor și știe să își trăiască viața într-o stare de libertate, de energie vibrantă și de bucurie.

De aceea, când ne-am plimbat împreună pe o colină din apropierea casei sale din Woodstock, New York, am rămas surprins să o aud spunându-mi că în vârf se află un turn de oțel în care poți urca și de unde poți vedea pe o distanță de mulți kilometri în jur.

– Uau, haide să urcăm! i-am spus.

– O, nu, mi-a răspuns ea. Nu mă urc acolo. Mi-e frică de înălțimi.

Și-a dat imediat seama că nu ar fi trebuit să îmi spună asta *mie!* Dacă îmi spui că ai o problemă care poate fi rezolvată prin ciocănituri, nu o să scapi de mine până când nu o vom rezolva împreună! Și ce problemă mai evidentă poate fi rezolvată prin ciocănituri decât teama de înălțimi?

I-am promis lui Kris că experiența nu va fi dureroasă și că nu va trebui să facă nimic din ceea ce nu-și va dori să facă. Am început apoi să aplicăm terapia prin ciocănituri pe loc, începând cu anxietatea ei legată de ideea de a aplica această terapie. Așa cum simplul vorbit despre clovni o făcea pe Lindsay să se simtă anxioasă, posibilitatea de a urca undeva sus o neliniștea pe Kris. Corpul și mintea ei începeau să își imagineze tot felul de scenarii viitoare și să genereze o stare de teamă în jurul lor, chiar dacă nu erau reale și nu s-au petrecut încă.

.....

Un sfat: Temeri legate de viitor

Ție de câte ori ți-a jucat mintea o festă, creând o stare de teamă, de anxietate, de copleșire și de stres din cauza unor lucruri care nu s-au întâmplat încă și care – cine știe? – poate că nici nu se vor întâmpla vreodată? În astfel de momente, sfatul meu este să aplici EFT pentru eliminarea acestor viziuni negative legate de viitor.

.....

Am petrecut astfel restul urcușului lucrând cu Kris pentru eliminarea anxietății pe care o simțea. Când am ajuns în vârf, aceasta era deja calmă. M-am uitat la turn. Acesta era perfect pentru ceea ce intenționam, căci avea mai multe scări, care duceau la diferite nivele. În acest fel, Kris putea să

se acomodeze treptat cu înălțimea, urcând nivel cu nivel și lucrând în permanență asupra anxietății sale.

Am început la baza platformei, eliminând neliniștea pe care o simțea. Am oscilat între afirmația de pornire „*Chiar dacă am această teamă de înălțimi...*” și diferite afirmații specifice legate de senzațiile ei corporale și de stările sale emoționale.

Spre exemplu, am lucrat cu afirmațiile:

Chiar dacă simt toată această anxietate...

Chiar dacă simt că nu mai pot să respir...

Chiar dacă am acest nod în stomac...

Chiar dacă simt că tremur din toate încheieturile...

Chiar dacă mi-e teamă să nu cad...

Am lucrat astfel sistematic cu diferitele elemente care ieșeau la suprafața minții și corpului ei. Încetul cu încetul, am început să urcăm. Am avansat pas cu pas, nepunându-ne în mișcare decât atunci când Kris se simțea confortabil și în siguranță. În cele din urmă, am ajuns în vârful turnului. Soțul lui Kris, Brian, care ne însoțea, a început să clatine platforma, ca să se asigure că nevasta lui și-a depășit *cu adevărat* fobia. (Nu-ți recomand neapărat această strategie atunci când lucrezi cu cineva pentru depășirea unei fobii, iar Kris a avut grijă să îi transmită lui Brian ce simțea în legătură cu „contribuția” lui!)

Când am ajuns în vârf, răsplata lui Kris pentru depășirea fricii ei de o viață de înălțimi a fost un peisaj maiestuos de toamnă care se întindea pe o distanță de mulți kilometri în jur. Această răsplată ilustrează perfect, într-o manieră metaforică, ceea ce simte orice om atunci când își depășește temerile, fobiile și convingerile limitatoare de o viață: o perspectivă amplă și minunată asupra vieții sale și a lumii.

Profil profesional: David Feinstein, Ph.D.

David Feinstein, Ph.D., s-a familiarizat cu toate terapiile alternative posibile. După ce a fost angajat la catedra de psihiatrie a Școlii de Medicină Johns Hopkins în anul 1970, șeful catedrei l-a chemat în biroul său și i-a dat o sarcină extrem de interesantă, care avea să îi schimbe viața.

– Tot aud despre aceste terapii noi care provin de pe Coasta de Vest, l-a spus el lui David. Nu știu dacă sunt simple exagerări californiene sau lucruri autentice. De aceea, îți propun să studiezi aceste terapii.

Într-adevăr, în ultima vreme apăruseră mai bine de 200 de terapii noi, iar dr. Feinstein și-a petrecut următoarele luni investigând 46 dintre ele. În acest scop, el a studiat literatura de specialitate, a realizat interviuri ample cu cei care le foloseau și chiar le-a experimentat direct în cadrul seminarelor de weekend sau al altor forme de participare. Printre terapiile studiate s-au numărat: Analiza Tranzacțională, Bioenergetica, Terapia Gestalt, lucrul cu respirația, antrenarea sensibilității, Roling-ul, Consilierea pe tema Reevaluării, psihoterapia asistată pe bază de LSD și chiar terapia în stare de nuditate (care a rămas până astăzi una dintre cele mai memorabile experiențe de acest fel pentru dr. Feinstein). Dar David nu s-a oprit aici. El nu s-a mulțumit să stabilească un prim contact cu noile tehnici și cu utilizatorii lor, ci a continuat să le urmeze luni la rând, pentru a vedea ce se întâmplă.

În cazul majorității terapiilor pe care le-a explorat, oamenii păreau să aibă o primă experiență pozitivă, de pildă simțindu-se bine de-a lungul unui seminar de weekend, dar la interviurile ulterioare mulți dintre ei îi mărturiseau

că au revenit la vechiul lor mod de a fi și că nu se produsese nicio schimbare reală. Din fericire, dr. Feinstein a perseverat în încercarea lui de a găsi un instrument care să le schimbe cu adevărat și pe termen lung viața celor care îl aplică. În cele din urmă, el a aflat de terapiile EFT, bazate pe ciocănirea punctelor de acupunctură.

Iată ce povestește el despre prima sa experiență de acest fel, în cadrul unei clase la care participau alți colegi și psihologi profesioniști:

O femeie care suferea de o claustrofobie severă fusese selectată ca subiect pentru această exemplificare. Ei i s-au arătat mai multe puncte de pe corp pe care trebuia să aplice lovituri ușoare în timp ce își amintea diferite incidente înfricoșătoare trăite în spații închise. Spre uimirea mea, ea a declarat aproape imediat că acele amintiri nu o mai înfricoșau atât de tare. După 20 de minute, claustrofobia ei părea să fi dispărut complet. Această îmbunătățire a stării sale de spirit era în sine excepțională, dar organizatorii nu s-au limitat la atât, ci i-au cerut femeii să intre într-un dulap de lângă ușă și să rămână în el atât timp cât se simțea confortabil. Femeia a rămas în dulap atât de mult timp, încât în cele din urmă organizatorii au fost nevoiți să îi ceară să iasă afară. Ea a ieșit triumfătoare și jubilând, ulmită că și-a putut păstra calmul într-o situație care cu numai o jumătate de oră înainte i-ar fi generat o panică imposibil de controlat.

– Nu am mai văzut niciodată o terapie care să acționeze atât de rapid, mi-a spus dr. Feinstein. Viteza ei de operare a fost absolut fantastică.

Deși și-a construit cariera în jurul abordărilor clinice tradiționale, după ce s-a convins de eficacitatea și de puterea EFT, el a început să predea cursuri de profil, începându-și prelegerile cu afirmația:

– Nu vă pot spune cât de surprins sunt că mă aflu în fața dumneavoastră, spunându-vă că secretul unui tratament de succes chiar și pentru cele mai dificile cazuri este o tehnică mecanică, superficială, dar neverosimil de rapidă, care nu necesită o relație terapeutică susținută, dobândirea unei viziuni foarte profunde, și nici chiar un angajament serios față de transformarea personală. Și totuși, oricât de ciudat ar părea, ciocănirea câtorva puncte de pe piele dă rezultate!

După acea experiență inițială și după alte cercetări, dr. Feinstein a lucrat neobosit pentru documentarea și validarea acestui instrument atotputernic. El a scris mai mult de 80 de articole profesionale și opt cărți despre medicina energetică, continuând să lucreze ca psiholog clinic la Școala de Medicină Johns Hopkins, Colegiul Antioch și Școala de Psihologie Profesională din California.

După ce am avut plăcerea de a-l intervieva și de a vorbi cu dr. Feinstein de mai multe ori, mă amuză să constat că chiar și astăzi mai există încă o parte din el la fel de surprinsă ca la început de rapiditatea și eficacitatea cu care acționează EFT. Mîntea sa pregătită în mod tradițional și clinic are încă dificultăți în a accepta pe deplin că poate exista un instrument atât de rapid, de eficient și de ușor de folosit. Și nu-l pot condamna. La urma urmelor, nici mîntea mea nu își poate leși din ulmire, deși este pregătită dintr-o perspectivă neclinică și alternativă!

Două temeri eliminate într-o oră

Meggan este o autoare, conferențiară și antrenoare dinamică, ce consiliază mii de femei din întreaga lume.

Programată să vorbească la o conferință importantă, ea a apelat la mine pentru a o ajuta într-o anumită privință. Meggan a vorbit adeseori pe scenă, primind un feedback extrem de pozitiv din partea audiențelor, dar până atunci și-a citit întotdeauna discursurile de pe un podium. De fapt, nici chiar acele experiențe nu i s-au părut extrem de confortabile. La următoarea conferință nu avea să mai beneficieze însă de un podium și, în plus, își propunea să vorbească fără un scenariu prestabilit. Ideea o înspăimânta însă, așa că a apelat la mine, căci auzise despre eficacitatea EFT în privința fobiei de vorbitul în public.

Când ne-am început ședința, am rugat-o să se vizualizeze pe scenă, fără un podium în fața ei, și să îmi spună ce simțea. Doream să aflu îndeosebi ce senzații corporale simțea. După părerea mea, focalizarea asupra senzațiilor fizice reprezintă o modalitate ideală de rezolvare a temerilor, căci ne ajută să ne conectăm mai plenar cu sentimentele noastre și să stabilim ce anume se întâmplă de fapt.

Meggan mi-a spus că simțea un nod în zona pieptului și a gâtului atunci când se gândea la evenimentul care urma să vină. Nici nu este de mirare, dat fiind că se temea de vorbitul în public! I-am cerut să își evalueze intensitatea nodului pe scala de la 0 la 10 și mi-a răspuns că îi dă nota 7. Am început să aplicăm apoi ciocăniturile, lucrând cu câteva afirmații foarte simple:

Chiar dacă simt acest nod în piept și în gât, mă accept plenar și în totalitate pe mine însămi.

Chiar dacă simt că ceva îmi blochează gâtul, mă accept plenar și în totalitate pe mine însămi.

Chiar dacă simt o stare de anxietate la nivelul pieptului și gâtului, optez pentru a mă relaxa acum.

Am continuat apoi aplicând ciocăniturile asupra suitei de puncte, lucrând cu diferite afirmații specifice, până când Meggan nu a mai simțit niciun nod în zona pieptului și a gâtului. În final, am pus-o să își imagineze din nou că este pe scenă și vorbește liber. Ce simțea? Mi-a răspuns că se simte mai bine și că este de părere că totul va merge bine, dar numai dacă va reuși să treacă de momentul de început.

– Cred că începutul va fi dificil, mi-a spus ea.

După eliminarea energiei care îi bloca pieptul și gâtul, la lumină a ieșit un element nou al fobiei sale. De aceea, am continuat să aplicăm terapia în legătură cu momentul de început al prelegerii, până când Meggan s-a simțit suficient de încrezătoare pentru a continua.

Am rugat-o apoi să se vizualizeze pe sine în timpul evenimentului și să caute orice elemente care o stresau. Am introdus chiar eu, în mod deliberat, anumite elemente care reprezentau presiuni suplimentare, cum ar fi vizualizarea faptului că participanții la eveniment nu zâmbeau la ieșirea ei pe scenă, pentru a vedea dacă anxietatea ei sporea. În general, audiențele sunt foarte receptive și îi întâmpină cu căldură pe vorbitori, dar eu doream să apăs în mod deliberat pe butoanele ei emoționale, pentru a mă asigura că acopeream toate aspectele posibile ale fobiei.

Procesul a continuat astfel prin aplicarea ciocăniturilor asupra unor aspecte din ce în ce mai subtile, până când Meggan nu a mai putut găsi niciun motiv de stres, de anxietate sau de grijă legată de viitorul eveniment.

– Sinceră să fiu, chiar aștept cu nerăbdare prelegerea mea și încep deja să mă gândesc la subiectele pe care doresc să le abordez. Până acum nu am putut face acest lucru, căci eram prea îngrozită la gândul experienței care va urma!

Știu că am mai spus acest lucru de câteva ori, dar doresc totuși să îl repet încă o dată, căci este absolut crucial:

Cea mai bună modalitate de a obține rezultate în cazul temerilor și fobiilor este să cauți adânc în subconștient și să rezolvi toate aspectele specifice ale problemei. Acesta este momentul ideal pentru a căuta tot ce nu este în regulă, pentru a identifica toate problemele, pentru a-ți împinge la maxim limitele și pentru a vedea ce simți!

În final, Meggan și-a declarat încântarea referitoare la rezultatele obținute și eram pe punctul de a încheia ședința, când mi-a spus că ar dori să aplice EFT inclusiv pentru o altă mare temere a ei: cea de zborul cu avionul. La urma urmelor, trebuia să ajungă la acel eveniment pe calea aerului! Dat fiind că temerea ei legată de vorbitul în public dispăruse după numai o jumătate de oră, m-am oferit să continuăm ședința inclusiv pentru teama de zbor. Meggan a fost de acord.

Ea mi-a povestit că cu 15 ani înainte zburase împreună cu sora ei într-un avion mic, iar experiența a fost cea mai neplăcută din viața ei. Turbulențele au apărut de la bun început, fiind mai mari decât tot ce a experimentat vreodată. Avionul cădea frecvent câte un metru sau doi.

Meggan fusese convinsă că va muri. Pilotul nu le-a spus nimic pasagerilor pentru a-i liniști, iar țipetele acestora înrăutăteau și mai mult situația. În cele din urmă au aterizat cu bine, dar pentru mintea și corpul lui Meggan trauma s-a dovedit a fi prea mult și nu a mai părăsit-o niciodată. Ea a lucrat pentru a se vindeca și a făcut anumite progrese, dar pe un nivel foarte profund al subconștientului ei trauma nu dispăruse încă, afectând-o în multiple feluri.

Mi-am dat seama că nu era vorba numai de o teamă de zbor, ci de o teamă mult mai profundă legată de viață în general, de siguranța ei, de locul ei în această lume și de faptul că trebuia să fie în permanență în gardă. Acea experiență timpurie o învățase pe Meggan că trebuie să nu lase nicio dată garda jos, căci lumea în care trăim este nesigură, și deci corpul ei nu este în siguranță.

Pune-ți întrebări...

Temeri și fobii

Tu ce temeri și fobii ai, și cum îți afectează acestea celelalte aspecte ale vieții?

Ce convingeri ai legate de sine și de lumea exterioară datorită acestor temeri?

În cazul lui Meggan am folosit „tehnica derulării filmului”, cerându-i să îmi repovestească ce s-a întâmplat în timp ce aplica ciocăniturile. Îmi dădeam seama după limbajul corpului său și după tonalitatea vocii sale că simpla discuție despre acest subiect o umplea de anxietate. De aceea, nu am forțat lucrurile. I-am spus de la bun început că dacă simțea că emoția devenea prea intensă sau dacă nu se mai simțea în siguranță, ne puteam îndepărta de acea experiență. Acesta este unul din cele mai bune lucruri atunci când lucrezi cu cineva față în față (inclusiv pe Skype), nu doar la telefon: indiciile vizuale îți oferă informații neprețuite.

Meggan și-a relatat povestea legată de călătoria cu avionul de la început și până la sfârșit. Eu m-am focalizat asupra menținerii sale într-o stare de siguranță, călăuzind-o prin întrebările mele atunci când era necesar să pătrundă mai adânc în esența experienței sale sau îndepărtând-o de ea atunci când emoția devenea prea intensă. Meggan mi-a povestit pas cu pas ce s-a întâmplat atunci și a aplicat tot timpul ciocăniturile. Prima ei relatare a fost foarte emoțională, dar am văzut cum se calmează pe măsură ce continuă terapia EFT. Am rugat-o apoi să îmi spună din nou și din nou povestea, până când nu am mai detectat nicio emoție legată de ea.

În final, ea a izbucnit în lacrimi de bucurie, căci gândul la zborul traumatic nu îi mai producea teama și panica ce o paralizau cu 30 de minute mai devreme.

Ca să înțelegi mai bine rezultatele pe care le-a trăit Meggan în urma ședinței noastre, îți voi prezenta întocmai email-ul pe care l-am primit de la ea a doua zi.

După ce am vorbit cu tine, am dormit ca un prunc. Dacă nu ar fi copilășul meu, care este el însuși bebeluș, cred că m-aș afla și acum în pat. Nu cred că este vorba de oboseală, ci mai degrabă de un somn regenerativ. Acea parte din mine care a rămas hipervigilantă din cauza terorilor pe care am simțit-o în timpul aceluia zbor cu avionul acum 15 ani, simțindu-se nevoită să stea tot timpul în gardă și să vegheze asupra siguranței mele s-a relaxat în sfârșit. Lipsa de încredere în viață necesită foarte multă energie (smile face). Am intuită că atunci când somnul de recuperare se va sfârși, voi dispune de o energie cu totul ieșită din comun.

Sunt absolut fascinată și pe jumătate perplexă de eficienta ședinței noastre. Continui să evoc teama legată

de zbor pe care am avut-o până nu demult și sentimentul de expunere totală legat de vorbitul în public fără un scenariu prestabilit, dar pur și simplu nu le mai găsesc. Îmi amintesc de cea care eram înainte de instaurarea acestor temeri în ființa mea. Nu știu cum funcționează terapia prin ciocănituri și nici nu trebuie să înțeleg – bine că funcționează!

EFT m-a ajutat să îmi accesez rana din subconștient și mi-a vindecat-o pe loc, dovadă că am revenit la aceea stare de calm și de siguranță care mi-a fost blocată de trauma produsă de acel zbor cu avionul. La fel ca un magician care trage o față de masă curată de sub toate farfuriile și paharele așezate pe ea, fără ca acestea să pătească ceva, terapia prin ciocănituri a scos din nou la lumină încrederea mea în lume și în viața mea, care a existat dintotdeauna în fundalul ființei mele, dar pe care nu am mai putut-o observa din cauza fricii și a efectelor sale permanente.

M-ai convertit definitiv. Am devenit peste noapte cea mai mare adeptă a EFT. Recunoștința mea este nesfârșită.

.....

Un sfat: Rezolvarea fricii de zbor

Dacă tu sau cineva pe care îl cunoști vă temeți de zborul cu avionul, iată cum poți folosi EFT:

1. Practică înainte a de zbura efectiv. Aplică anticipat terapia prin ciocănituri, încercând să recreezi mental experiența zborului. Imaginează-ți că te duci la aeroport, că îți iei bilet, că aștepti avionul, că te urci în el, că te așezi pe locul tău, că motoarele se aprind, că avionul începe să

ruleze pe pistă, că decolează, că se ridică în aer și zboară, după care îți începe coborârea și aterizează.

Pe măsură ce vizualizezi toate aceste etape ale zborului, observă care dintre ele te afectează cel mai tare. Ce elemente îți trezesc starea de anxietate? Aprinderea motoarelor și huruitul lor? Turbulențele din timpul zborului? Aplică ciocăniturile pentru toate aceste elemente.

Cel mai eficient lucru pe care îl poți face atunci când nu zbori efectiv este să retrăiești amintirea stocată de mintea și de corpul tău. Acest principiu este valabil pentru toate temerile și fobiile. De bună seamă, adevăratul test se va produce atunci când te vei confrunta efectiv cu situația în cauză! Până atunci însă, vei fi surprins să constăți cât de eficientă poate fi simpla evocare mentală a acesteia pentru a-ți declanșa emoțiile.

2. Aplică terapia prin ciocănituri în timp ce zbori. Nimic nu mă încântă mai tare decât să văd oameni care aplică ciocăniturile în timpul zborului efectiv cu avionul (se întâmplă mai des decât ai putea crede!). Aceasta este o modalitate ideală de a-ți reduce anxietatea, teama și stresul. Mi s-a întâmplat chiar mie să aplic ciocăniturile în timpul unei turbulențe excesiv de puternice, care m-a scos din zona mea de confort. Nu-ți face griji că ceilalți oameni te-ar putea observa. Rareori se întâmplă acest lucru. În astfel de momente oamenii sunt mult prea preocupați de propriile lor emoții pentru a mai avea ochi pentru altcineva! De altfel, chiar dacă te observă, nu ai decât să le împărtășești acest instrument minunat.

.....

Exercițiu: Transcenderea unei temeri sau a unei fobii

Transcenderea unei temeri sau a unei fobii poate însemna o victorie personală de mare însemnătate, care te poate conduce la succese încă și mai mari în alte domenii ale vieții, cum ar fi relațiile, finanțele și chiar sănătatea personală. Motivul este că aceste temeri și fobii îți semnaleză implicit restului conștiinței că noi nu avem un control deplin asupra vieții noastre. De pildă, cum și-ar putea controla Lindsay restul vieții și majoritatea reacțiilor emoționale dacă nu este capabilă să își controleze nici măcar propria reacție față de clovni?

Dacă este limitată de incapacitatea ei de a urca pe vârful unui munte și apoi într-un turn, ce alte lucruri ar putea-o limita pe Kris? Cum s-ar putea simți Meggan în siguranță dacă anxietatea și panica fac ravagii în conștiința ei?

Cunoașterea faptului că avem puterea și resursele de a controla aceste temeri – raționale sau iraționale – ne îmbunătățește capacitatea de a crea și de a realiza ceea ce ne dorim în viață.

De aceea, alege chiar acum o temere sau o fobie și aplică terapia prin ciocănituri pentru a o transcende pentru totdeauna. Nu trebuie să fie neapărat o fobie masivă sau o teamă pe care ai avut-o toată viața. Dacă nu-ți trece nimic prin minte (sunt absolut convins că ai o astfel de temere, dar dacă nu-ți vine niciuna în minte), ajută o persoană pe care o cunoști să își transceadă o temere personală. Iată câteva temeri și fobii comune în rândul oamenilor. Vezi dacă rezonzi cu vreuna:

• Animale	• Înălțimi
• Poduri / tunele	• Ace
• Insecte / păianjeni	• Durerea fizică
• Moarte	• Vorbitul în public
• Dentist (sau alte stabilimente medicale)	• Abordarea la telefon sau prin email de către un străin care încearcă să îți vândă ceva
• Lifturi	• Fobii sociale / Anxietate socială
• Spațiile închise	• Apă
• Zborul cu avionul	

CAPITOLUL 12

ELIMINAREA DIFICULTĂȚILOR DIN ALTE DOMENII ALE VIETII

Așa cum am văzut de-a lungul acestei cărți, terapia prin ciocănituri este un instrument absolut vital pentru depășirea multor dificultăți comune cu care ne confruntăm, legate de corpul fizic, de pierderea în greutate, de bani și de relații. Ea poate fi aplicată însă inclusiv într-o gamă foarte largă de alte probleme mai specifice. În acest capitol voi insista asupra câtorva dintre ele, astfel încât să poți stabili singur în ce fel dorești să o aplici în viața ta și a celor dragi. Reține: dacă se întâmplă să nu găsești aici problema cu care te confrunți nu înseamnă că nu poți aplica EFT pentru a te elibera de ea. Cu siguranță, EFT te poate ajuta într-un fel sau altul, indiferent cu ce problemă te confrunți.

Insomnia și inducerea unui somn profund și odihnitor

Așa cum ai văzut pe scurt în capitolul 6, foarte mulți oameni afirmă că unul din efectele secundare extrem de

benefice ale folosirii EFT este faptul că dorm mult mai bine decât înainte. Acest lucru pare cât se poate de normal, căci dacă ne eliberăm de stresurile acumulate peste zi, este firesc ca somnul să se îmbunătățească în mod natural.

Am asistat de nenumărate ori la îmbunătățirea tiparelor somnului ca „efect secundar” al aplicării terapiei prin ciocănituri pentru eliminarea stresului și a altor probleme. Așa cum poate că îți mai amintești din relatările din această carte, oamenii susțin că dorm mult mai bine decât în orice altă perioadă în viața lor după aplicarea terapiei prin ciocănituri, chiar dacă nu au aplicat această terapie direct pentru problemele legate de somn. De aceea, observă dacă nu cumva este și cazul tău, dacă somnul tău nu s-a îmbunătățit ca urmare a eliminării stresurilor și a celorlalte probleme asupra cărora ai lucrat.

Marea majoritate a oamenilor au când și când probleme legate de somn. De aceea, dacă te trezești că nu poți adormi, încearcă câteva runde de ciocănituri. Repetă: *„Chiar dacă nu reușesc să adorm...”* și aplică ciocăniturile în jurul acestei afirmații. Dacă descoperi că ești stresat din cauza unei chestiuni particulare, aplică terapia direct pentru aceasta. Spre exemplu:

Chiar dacă nu mă pot opri din a mă gândi la ceea ce mi s-a întâmplat la serviciu astăzi...

Chiar dacă sunt stresat, copleșit și nu pot dormi...

Chiar dacă mintea mea trece cu rapiditate de la un gând la altul și mă împiedică să dorm...

Chiar dacă nu pot adormi...

În cazul celor care suferă de o insomnie mai mult sau mai puțin severă poate fi nevoie de ceva mai multă muncă pentru a întrerupe tiparul existent. Primul lucru cu care

trebuie să începi dacă te afli în această situație sunt stresurile din viața ta – toate acele elemente care te fac să te simți neliniștit și anxios, împiedicându-te literalmente să adormi. Dacă te-ai ocupat de aceste stresuri, dar tot nu poți dormi, problema ar putea fi somnul însuși. Nu este exclus să fi acumulat în timp foarte multă anxietate, stres și frustrare la gândul că nu poți să adormi. Dacă ai avut ani la rând insomnii severe, înseamnă că ai un tipar al anxietății care re-apare ori de câte ori încerci să adormi. Cu alte cuvinte, cele care te stresează în acest caz sunt chiar tiparele propriu-zise ale somnului.

Identifică aceste tipare și aplică ciocăniturile asupra lor, pe rând. Probabil că va trebui să faci acest lucru mai multe nopți la rând, poate chiar mai multe săptămâni la rând, dar te asigur că este o investiție care va da rezultate. Somnul profund și odihnitor nu este doar un element vital pentru sănătatea minții și corpului, ci chiar o parte minunată a vieții.

Iată câteva din grijile care te-ar putea menține treaz noaptea, sub forma unui arbore al ciocăniturilor. Vezi care dintre elementele de mai jos ți se potrivește și aplică ciocăniturile asupra lor.

Frunzele (efectele secundare)

Lipsa de somn, somnul întrerupt, sforăitul, incapacitatea de a te trezi odihnit și regenerat, coșmarurile.

Ramurile (emoțiile)

Stresul legat de incapacitatea de a adormi: „Ce se va întâmpla dacă nu voi reuși să dorm suficient?” Stresul legat de grijile legate de ziua care urmează: marea prezentare de mâine, marea întâlnire, noile responsabilități, sau simplul

fapt că trebuie să mergi la muncă. Anxietatea, sentimentul că ești copleșit, frustrarea, teama, tristețea și altele.

Trunchiul (evenimentele)

Ți s-a întâmplat vreodată ceva asociat cu somnul, de pildă faptul că te-ai trezit în mijlocul unui incendiu sau când aveai șapte ani și te-ai trezit după ce ai căzut din pat? Evenimentele legate de somn sunt în general mai rare decât în cazul altor probleme, dar dacă totuși ți s-au întâmplat astfel de evenimente, trece-le la această rubrică.

Rădăcinile (convingerile limitatoare)

Nu pot dormi. Nu am dormit niciodată prea bine. Am coșmaruri. Mă trezesc din oră în oră. Sunt întotdeauna obosit. Sunt insomniac.

Aplică ciocăniturile pentru toate elementele din arborele de mai sus și creează-ți astfel un somn profund și odihnitor.

Dependențele: de tutun, de alcool și de droguri

Doresc să încep prin a face o afirmație evidentă: dependențele sunt complicate.

Ele au rareori remedii rapide. Este greu să ciocănești câteva puncte de acupunctură și să scapi de o problemă cu alcoolul pe care ai avut-o o viață. Cu toate acestea, EFT este un instrument fantastic pentru gestionarea principalelor două dificultăți în calea depășirii unei dependențe: pofta fizică pentru substanța de care ești dependent și cauzele emoțional care stau la baza dependenței.

Pofta fizică

La fel ca în cazul poftelor alimentare, EFT poate neutraliza rapid pofta de țigară, de alcool și de alte droguri. Acum câțiva ani, imediat după ce am ținut o vizionare publicitară pentru filmul *The Tapping Solution* în fața unei audiențe mici, am avut ocazia să ghidez pe cineva de-a lungul acestui proces.

Filmul a fost foarte bine primit, iar după vizionare, membrii audienței și-au dorit să încerce ei înșiși EFT. Filmul durează aproximativ o oră și jumătate. După aproximativ o jumătate de oră de discuții post-vizionare, un domn din față și-a ridicat mâna:

– Îmi pare rău, dar mă aflu aici de mai bine de două ore. Sunt disperat să fumez o țigară. Putem face o ședință de ciocănituri pentru această poftă?

Am petrecut doar cinci minute aplicând ciocăniturile și punându-l să repete fraza: „*Chiar dacă îmi doresc să fumez o țigară...*”, fapt care i-a redus pofta de la valoarea estimată 8 la 0. Bărbatul a fost uimit să descopere că nu își mai dorea să fumeze și a rămas până la sfârșitul discuțiilor. Ne-a mărturisit cât de încântat era pentru că putea să participe la discuție și cât de furios s-a simțit mai devreme din cauza poftel sale, care l-ar fi silit să părăsească grupul dacă i-ar fi dat curs.

Secretul neutralizării poftelor este că trebuie să aplici efectiv ciocăniturile pentru ca acestea să dispară. De aceea este atât de importantă explorarea cauzelor emoționale („rădăcinilor”) care stau la baza lor.

Cauzele emoționale care stau la baza poftelor

Dennis, un pensionar din Florida, a fost unul din sutele de oameni care a depus cerere pentru participarea la

evenimentul nostru de patru zile din Connecticut. Motivul pe care l-a trecut în cerere era că își dorea să se lase de fumat. Până atunci încercase totul, iar acum se simțea în sfârșit pregătit să facă orice pentru a se lăsa. L-am acceptat cu entuziasm cererea, știind că dacă va aplica ciocăniturile de-a lungul întregului weekend, va putea scăpa cu ușurință de pofta de țigară. În acest fel, ar fi trecut câteva zile fără să fumeze. Dacă am fi lucrat inclusiv asupra cauzelor emoționale care l-au determinat să fumeze, ar fi avut șanse mari să se lase definitiv de fumat până la sfârșitul evenimentului.

În timpul primei zile a seminarului, totul a mers conform planului. Dennis a aplicat ciocăniturile și nu a fumat deloc, fără să poștească la vreo țigară. În cea de-a doua zi lucrurile au devenit și mai interesante. În cadrul unei ședințe de EFT, el i-a împărtășit lui Steve Munn, practicantul care lucra cu el, că în ultimii 20 de ani s-a simțit exilat. Marea majoritate a cunoscuților săi nu fumau, motiv pentru care se simțea adeseori rușinat și vinovat. Steve a lucrat cu el pentru eliminarea acestor emoții negative care nu ne ajută nicio dată să ne lăsăm, ci dimpotrivă, ne mențin și mai strâns în ghearele dependenței.

După eliminarea emoțiilor negative, Dennis a făcut o declarație care ne-a uimit pe toți:

– M-am simțit rușinat și stânjenit toată viața pentru că fumam. Acum intenționez să continui să fumez și să mă bucur plenar de acest lucru!

Îți poți imagina ce am simțit când am auzit acest lucru. Eu filmam un documentar despre puterea și eficacitatea EFT, pornind de la premisa că „lăsatul de fumat” ar fi fost o lovitură perfectă de imagine. Iar acum, Dennis ne-a anunțat că EFT l-a ajutat să *continue* să fumeze!? Cum puteam arăta așa ceva în filmul meu?

În cele din urmă am optat pentru a spune adevărul în film, căci mi se părea important să dau dovadă de echilibru și să nu ascund nimic din ceea ce s-a întâmplat. De altfel, consider că au existat niște lecții importante de învățat în acest caz.

Lecția nr. 1: Fiecare pas înainte (pozitiv) contează.

Deși la prima vedere poate părea că Dennis a făcut un pas înapoi, întrucât venise la noi pentru a se lăsa de fumat, dar sfârșise prin a-și *dori* să fumeze chiar mai mult ca înainte, eu cred că de fapt nu a fost un pas înapoi. Prin eliminarea rezistenței, vinovăției și mâniei pe el însuși, Dennis a făcut un pas important înainte (pozitiv) către lăsatul de fumat.

De bună seamă, el ar fi putut forța mecanismul care îi era atât de familiar, lăsându-se de fumat din vinovăție, sau din cauza amplificării mâniei sale față de sine. Atât timp cât nu și-ar fi rezolvat însă emoțiile negative asociate cu fumatul, el ar fi avut toate șansele să se reapuce în scurt timp de viciul său. Chiar dacă nu s-ar fi reapucat de fumat, problema sa s-ar fi putut manifesta în alt domeniu, sub forma unei dependențe alimentare sau a unui alt comportament obsesiv. Așa se explică de ce foarte mulți oameni care se lasă de fumat se îngrașă: ei înlocuiesc obiceiul fumatului (confortul și ușurarea emoțională pe care o simt atunci când fumează) cu mâncatul excesiv.

În realitate, noi nu încercăm să „blocăm” dependența de tutun, de alcool sau de droguri. Atât timp cât ne focalizăm exclusiv asupra efectului (obișnuința), noi ne putem reduce pofta, dar este puțin probabil să putem învinge viciul pe termen lung. Ceea ce încercăm să vindecăm noi sunt tiparele care *stau la baza* dependenței. Numai în acest fel

putem crea noi o transformare de lungă durată, profundă și sănătoasă.

Realitatea este că drogurile, alcoolul, țigările și alte dependențe sunt *perfect funcționale*. Ele își îndeplinesc misiunea: aceea de a amorti durerea, de a distra atenția de la problemele reale și de a asigura o ușurare fizică și emoțională. O astfel de obișnuință nu poate fi schimbată în bine decât prin rezolvarea durerii și agitației emoționale care stau la baza ei.

Lecția nr. 2: Trebuie să îți dorești să te schimbi.

La evenimentul nostru de patru zile în vederea filmării documentarului *The Tapping Solution* au participat zece oameni. Dintre aceștia, șapte au obținut rezultate absolut incredibile, iar trei au obținut ceea ce aș putea numi rezultate medii. Aceștia din urmă au avut revelațiile lor și nu am nicio îndoială că experiența a fost una pozitivă pentru ei, dar dacă ar fi să evaluăm rezultatele după standardele noastre exterioare, cum ar fi: „S-a lăsat sau nu de fumat?”, acești trei oameni nu au obținut rezultatele pentru care au venit în proporție de sută la sută.

Mai târziu, când am analizat ce a funcționat în cadrul evenimentului și ce nu, și cum trebuia să prezentăm rezultatele în cadrul filmului, am aflat un lucru care m-a uimit, dar care pare perfect logic.

Au existat sute de cereri pentru participarea la evenimentul nostru, iar unul din criteriile de care am ținut cont atunci când i-am ales pe „câștigători” a fost profunzimea angajamentului de a se schimba al celor care au completat cererile. Deși EFT poate elimina rezistența în fața schimbării, așa cum am arătat în capitolul 4, noi ne-am dorit prin

exelență oameni cu un nivel suficient de mare de energie și de entuziasm pentru a obține rezultate pozitive vizibile.

În studiul nostru ulterior referitor la ceea ce s-a întâmplat în timpul evenimentului, am descoperit că toate aplicațiile celor trei oameni care nu au obținut rezultate optime fuseseră completate de alte persoane decât de către participanți! În cazul lui Dennis, spre exemplu, cea care îi completease cererea fusese soția acestuia, care dorea să se asigure că soțul ei se va lăsa de fumat. Desigur, Dennis a fost de acord și a apărut la eveniment, ceea ce înseamnă că o parte din el își dorea să se schimbe, dar în mod evident impulsul inițial nu a provenit de la el.

Lecția este clară: *tu ești cel care trebuie să își dorească să se schimbe*. Dacă nu crezi că poți face acest lucru, întoarce-te la capitolul 4 și identifică rezistența pe care o cultivi. Dacă trăgănezi lucrurile sau dacă te sabotezi singur, este posibil ca o parte din tine să nu își dorească cu adevărat schimbarea. Informațiile din capitolul 4 te pot ajuta să schimbi acest lucru.

După același criteriu, dacă ai în jurul tău persoane dragi pe care ai dori să le schimbi, nu trebuie să uiți că ele trebuie să își dorească acest lucru la fel de mult ca și tine. Tot ce poți face tu este să le deschizi ușa, dar nu îi poți împinge dincolo. De aceea, focalizează-te asupra deschiderii ușilor. Împărtășește această carte cu ei. Vorbește-le despre filmul *The Tapping Solution* și despre alte resurse pe care le cunoști. În rest, revărsă-ți iubirea, sprijinul și înțelegerea asupra lor. Acesta este cel mai frumos dar pe care li-l poți face.

Accelerarea recuperării în urma unei dependențe

David Rourke, un practicant EFT care a participat timp de 25 de ani la întâlnirile Dependenților Anonimi de Narcotice,

și-a dedicat întreaga carieră lucrului cu dependenții, adică cu oameni care au probleme serioase legate de dependența de alcool, heroină și alte substanțe care modifică dramatic mintea. El le-a prezentat terapia prin ciocănituri și a constatat cât de importantă este aceasta pentru promovarea și accelerarea recuperării.

O recuperare autentică în urma unei dependențe serioase poate dura ani. Procesul este complex și presupune de regulă mai multe etape, de la faza de contemplare în care persoanele dependente recunosc în sfârșit că au o problemă, dar încă mai au nevoie de drog pentru a face față, la cea de pregătire, iar mai târziu de sobrietate.

David a constatat în mod repetat că EFT îi ajută pe dependenți să se descurce mai ușor de-a lungul acestui proces. Continuarea procesului de recuperare este în sine o realizare majoră, căci aproximativ 90% dintre dependenți cad din nou pradă viciului în primele 24 de ore ale programului de recuperare de 28 de zile. David explică faptul că în cazul dependenților, adevărata recuperare se referă la rezolvarea cauzelor emoționale care stau la baza dependenței, despre care am vorbit și noi ceva mai devreme. Așa cum am arătat în capitolul 6, atunci când am vorbit despre răceala Jessicăi și despre fibromialgia lui Jodi, aplicarea terapiei prin ciocănituri asupra simptomelor (în cazul unui dependent: asupra obiceiului său de a bea sau de a consuma droguri) nu este suficientă. Un dependent care a început să consume heroină după ce i-a murit copilul trebuie să aplice ciocăniturile în primul rând pentru neutralizarea durerii sale, pe lângă dependența propriu-zisă.

Prin identificarea și eliminarea energiei emoționale care contribuie la abuzul de substanțe pe care îl fac, dependenții devin mai dornici să înceapă procesul de recuperare și mai bine echipați pentru acesta.

În etapa de pregătire, în care persoanele dependente își planifică în mod activ renunțarea la dependența lor, intervine un alt factor important. Ele au nevoie de o strategie, adică de ceea ce David numește „cum”. El explică: „În cazul dependenților, dacă le iei viciul, trebuie să îl înlocuiești neapărat cu altceva.” Terapia prin ciocănituri poate fi un astfel de înlocuitor. De pildă, dacă un alcoolic aflat în recuperare are oaspeți la cină, el poate înlocui paharul de vin cu o scurtă ședință de EFT. Aceasta nu trebuie neapărat să fie publică. El se poate retrage în baie sau în bucătărie, făcând o pauză pentru a aplica ciocăniturile în cazul în care pofta sa se intensifică.

Efectul de calmare pe care îl are EFT îi poate ajuta de asemenea pe dependenții aflați în recuperare să nu mai facă obseși legate de substanța pe care doresc să o consume. În loc să dea curs viciului lor, ei pot face o ședință de EFT, lucrând cu senzațiile pe care le simt și reconectându-se cu puterea lor interioară. „Noi deținem toate răspunsurile de care avem nevoie în noi înșine, spune David. Tot ce trebuie să facem este să le accesăm.”

Performanțele sportive: Instrumentul secret pe care îl folosesc sportivii profesioniști

Sportivii profesioniști care participă la cele mai înalte competiții la nivel mondial aplică EFT nu doar pentru a-și îmbunătăți performanțele sportive, ci și pentru a-și schimba viața. Din această categorie fac parte membrii unei echipe de baseball care a câștigat Campionatul Mondial în ultimi zece ani. (Nu pot spune mai multe, căci nu doresc să încalc contractul de confidențialitate pe care îl am cu acești sportivi). Există de asemenea jucători de golf de talie internațională care aplică EFT pentru a-și calma nervii și pentru a-și liniști

mâinile. Cunosced jucători de fotbal american din campionatul NFL care au aplicat EFT pentru a se recupera în urma unei accidentări și care au revenit pe terenul de joc mult mai rapid decât ar fi crezut antrenorii sau colegii lor.

Pe scurt, sportivii aplică EFT cu rezultate excelente. De ce nu vorbesc ei despre acest lucru? Din motive evidente. Pe de o parte, sportul profesionist este atât de competitiv încât un avantaj oricât de mic poate conduce la victorie. Avantajele pe care le oferă EFT unui jucător sau unei echipe pot valora milioane de dolari, ca să nu mai vorbim de faimă și de prestigiu. În aceste condiții, nu este de mirare că cei care dispun de aceste avantaje refuză să le împărtășească cu competitorii lor!

Pe de altă parte, terapia prin ciocănituri pare ciudată atunci când este privită din exterior de către cineva care nu știe despre ce este vorba. Ea presupune adeseori rezolvarea unor probleme emoționale pe care sportivii macho nu doresc să admită că le au. Atunci când Alex Rodriguez, starul echipei New York Yankees, s-a programat la un terapeut, mass-media și publicul l-au luat peste picior. Îți poți imagina cum ar reacționa presa dacă nu sportiv de talie internațională ar anunța că practică EFT?

Deși înțeleg perfect de ce sunt reticenți sportivii în a anunța că practică EFT, acest lucru mă umple de frustrare. Publicul are foarte mult respect și foarte multă admirație pentru sportivi, iar dacă ar ști că aceștia aplică această tehnică aparent stranie, foarte mulți oameni ar fi dispuși să o încerce la rândul lor! Celebritățile și sportivii ar putea populariza peste noapte această metodă, schimbând în bine milioane de vieți, și chiar lumea în ansamblul ei, așa cum vom vedea în capitolul 13.

Reîntoarcerea pe teren

În baseball, fiecare greșală și fiecare pas eronat sunt identificate și analizate. Este suficientă o zi proastă pentru a intra în cartea recordurilor⁹.

În aceste condiții, nu este de mirare că jucătorii din liga principală se confruntă cu foarte multă anxietate. Experta EFT Stacey Vornbrock lucrează cu sportivi profesioniști care practică acest joc, folosind ciocăniturile pentru a le îmbunătăți performanțele.

Unul din jucătorii profesioniști cu care a lucrat Stacey a devenit la un moment dat atât de copleșit de anxietate încât și-a creat un întreg set de ritualuri specifice pe care trebuia să le realizeze într-o ordine precisă înaintea fiecărui joc, în speranța că acestea vor funcționa ca o formulă magică pentru calmarea nervilor săi. Din păcate, acest lucru îl făcea să intre ultimul pe terenul de joc, iar drama este că anxietatea sa a continuat să crească, nemaiputând fi redusă prin executarea ritualurilor și afectându-i performanțele sportive.

El a apelat la Stacey, iar cei doi au aplicat împreună EFT asupra cauzelor profunde ale anxietății sportivului legate de performanță. În scurt timp, el s-a relaxat și a renunțat definitiv la ritualurile sale, deși fusese obsedat ani la rând de ele. În acest fel, a ajuns să intre printre primii pe terenul de joc.

Progresul făcut a fost în sine un pas important, dar a fost nevoie de noi și noi ședințe de EFT pentru a-i aduce performanța sportivă acolo unde își dorea el. După ce a lucrat cu angoasa sa emoțională, el a trebuit să își rezolve problema accidentărilor din trecut, un alt obstacol comun în calea performanțelor sportive de excepție.

⁹ Acest sport se bazează pe „numere”, adică pe calcularea a tot felul de medii statistice greu de înțeles pentru un diletant. (n. tr.)

Exista îndeosebi o accidentare care îl împiedica să își realizeze potențialul maxim, restricționându-i gama mișcărilor, agilitatea și încrederea în sine. Stacey l-a condus de-a lungul mai multor runde de ciocănituri, aplicând protocoalele pentru recuperarea în urma accidentărilor ca să elimine energia emoțională stocată în mușchii sportivului în urma acelei răniri. Și a funcționat! Corpul sportivului a revenit la forma sa de dinainte de accidentare, iar el și-a reînceput jocul incisiv. Numerele performanței sale s-au îmbunătățit peste noapte, dinamizându-i și mai puternic încrederea în sine, energia și motivația de a juca la potențialul său maxim.

Recuperarea în urma accidentărilor din trecut

Stacey a asistat de multe ori la efectele devastatoare pe care le au accidentările din trecut asupra sportivilor, în condițiile în care toată lumea se așteaptă ca ei să fie într-o formă maximă zi și noapte. Jucătorul nostru profesionist de golf suferise o agresiune fizică brutală cu ani în urmă, iar acum a apelat la ea pentru a descoperi noi modalități de a-și îmbunătăți jocul. Ascultându-i povestea, Stacey și-a dat rapid seama că lovitura pe care a încasat-o cu ani în urmă era încă localizată în corpul său. Bărbatul era un sportiv înnăscut, dar de la lovitură nu mai avusese niciodată încredere că trupul său îl va asculta necondiționat, făcând tot ce i-ar fi cerut.

Cei doi au aplicat ciocăniturile pentru eliminarea evenimentului din trecut și pentru reconectarea bărbatului cu capacitățile sale sportive înnăscute. Nu a trecut mult și acesta a eliminat energia emoțională negativă din corpul său, fapt care i-a permis să dea lovituri de mare forță, pe care știuse întotdeauna instinctiv că le poate executa. În acest fel jocul său s-a îmbunătățit, iar noua sa libertate emoțională

i-a permis accesul la o energie care l-a ajutat să urmeze noi oportunități în cariera și în viața sa.

Sportivii profesioniști reprezintă un exemplu extrem de anxietate legată de performanță. Indiferent dacă suferi de o anxietate legată de meciul de tenis care te așteaptă sau de un ușor disconfort din cauza unei răni vechi la genunchi, poți fi absolut convins că ceea ce funcționează în cazul profesioniștilor poate fi la fel de eficient și în cazul tău, chiar dacă nu ești decât un sportiv de ocazie. Chiar dacă terapia prin ciocănituri nu poate înlocui pregătirea de specialitate (antrenamentul), ea poate avea efecte pozitive uimitor de puternice asupra minții și corpului tău, ajutându-l pe acesta din urmă să se vindece și eliberându-te de emoțiile care te împiedică să îți manifesti la maxim potențialul.

Spre deosebire de terapiile convenționale, cea prin ciocănituri îi poate ajuta pe sportivii aflați pe orice nivel de competiție să se reconecteze cu corpul lor. Sportivii care lucrează cu antrenori de la care învață foarte multe lecții pot intra într-o stare de blocaj, spune Stacey.

„Cu cât se conectează mai mult la emisfera lor stângă, cu atât mai prost joacă, întrucât nu pot procesa toate informațiile pe care le-au achiziționat.”

EFT te poate ajuta să te folosești de *subconștientul* tău pentru a-ți îmbunătăți performanțele prin liniștirea zgomotului mental care tinde să te blocheze. În loc să te *gândești* în mod conștient la o balansare mai corectă înainte de o lovitură de golf, tu îți poți lăsa creierul să absoarbă informațiile, îi poți acorda corpului tău timpul necesar pentru a practica mișcarea și te poți folosi de EFT pentru a te elibera de anxietate, acordându-i astfel corpului tău șansa de a încorpora aceste instrucțiuni fără acest obstacol emoțional inutil. Este ca și cum le-ai comanda tuturor mușchilor din corpul tău să dea o lovitură perfectă de baseball sau de golf. Mintea

conștientă nu poate face acest lucru, așa cum am arătat atunci când am vorbit despre conceptul de „minte-corp” în cadrul capitolului 6. Cea care furnizează instrucțiunile necesare este mintea subconștientă, iar corpul respectă întocmai aceste instrucțiuni. În cazul sportivilor de nivel înalt, un instrument care integrează ansamblul „corp-minte” și care le ajută corpul să *simtă* cum își poate îmbunătăți performanțele sportive poate reprezenta un avantaj considerabil.

Lucrul cu copiii și cu adolescenții

EFT s-a dovedit a fi fantastic de eficient în lucrul cu copiii de toate vârstele, de la bebeluși la adolescenți. În funcție de vârstă, abordarea poate fi diferită. De aceea, dacă îți ghidezi propriul copil sau orice persoană de vârstă tânără de-a lungul unei ședințe de ciocănituri, iată câteva sfaturi.

Ca adult, tu trebuie să intri în lumea sa. Tentativa noastră naturală este de a-i aduce pe copii în lumea noastră de adulți, dar cu cât folosim într-o mai mare măsură limbajul lor și cu cât încercăm mai mult să intrăm în realitatea lor, cu atât mai bine. De aceea, dacă aplici EFT asupra anxietății copilului tău adolescent în legătură cu un test sau un examen apropiat, amintește-ți că principala sa preocupare ar putea să nu fie efectele testului sau examenului asupra perspectivelor sale de a intra la facultate, ci mai degrabă asupra felului în care va fi privit de prieteni și / sau profesori. Anxietatea legată de lipsa de popularitate sau de a nu fi „ratatul clasei” poate fi foarte importantă pentru un adolescent. De aceea, lucrează cu motivele de anxietate ale copilului tău, nu cu alte tale (legate de sabotarea educației sale superioare din cauza unei note mici).

Unul din marile avantaje ale EFT este că această tehnică nu trebuie abordată neapărat cu seriozitate. Poți la fel de

bine să elimini temerile, anxietatea și celelalte emoții negative prin folosirea umorului și a spiritului ludic. Acest lucru este valabil inclusiv în cazul adulților, dar este cu atât mai important în cazul copiilor. Spre exemplu, poți pretinde că ești o maimuță și poți scoate sunete ciudate la fiecare punct de acupunctură nou. Important este ca cel mic să se simtă în siguranță și angrenat în ceea ce faci.

Dacă aplici EFT asupra unui copil este posibil să fii nevoit să încalci anumite reguli. Nu-ți face însă probleme. Îndee-sebi în cazul copiilor mici ritualul EFT trebuie modificat; de pildă, trebuie să sari peste afirmația de pornire (cea în care ciocănești punctul loviturii de karate). Lasă-te dus de val și vezi ce se întâmplă. Dacă lucrezi cu un bebeluș care nu poate aplica singur ciocăniturile, o poți face tu în locul lui, aplicându-i lovituri foarte blânde și ușoare.

Preadolescenții, adolescenții și chiar copiii mai mici se focalizează adeseori asupra extremelor. Totul este fie perfect pentru ei, fie un dezastru absolut. Lasă-i întotdeauna să își exprime emoțiile în propria lor manieră și aplică ciocăniturile asupra acestor scenarii extreme. Evită raționalizarea personală, căci riști să îi faci să se simtă neînțeleși și necooperanți.

Liniștirea temerilor

Poziția favorită a lui Sam în sportul său preferat a devenit peste noapte cel mai mare coșmar al lui. La vârsta de nouă ani, el era gata să renunțe la poziția sa de aruncător-vedetă al echipei sale de softball¹⁰.

Fără niciun semn prevestitor, Sam a devenit foarte speriat de perspectiva aruncării mingii, făcându-și griji că în

¹⁰ Variantă de baseball jucată cu o minge mai mare și pe un teren mai mic. (n. tr.)

urma lovirii mingii cu bâta ar fi putut fi lovit, și-ar fi putut rupe piciorul sau ar fi putut chiar să moară. Anxietatea sa a devenit atât de acută încât nimeni nu-l mai putea convinge să arunce mingea.

Neștiind ce să mai facă, mama lui Sam l-a dus la Brad Yates, un practicant EFT foarte cunoscut. Acesta a început să discute cu Sam despre ce simțea el atunci când arunca mingea de softball. El i-a prezentat apoi procedura EFT, având grijă să folosească cuvinte simple și ușor de înțeles, de gen: „Ascultă, o să facem o «chestie». În corpul tău există o energie care te face să te simți neconfortabil și dacă apeși pe anumite puncte îți poți calma foarte mult corpul. Acest lucru te va ajuta să scapi de acea senzație neconfortabilă, respectiv de teamă.”

Ușor timid la început, băiatul a fost de acord să facă ce îi arăta terapeutul. Cei doi au lucrat împreună aproximativ o oră. În final, Brad i-a spus lui Sam să își închidă ochii, să își imagineze că aruncă mingea într-un meci de softball și să îi descrie ce simte.

– De-abia aștept, i-a răspuns Sam zâmbind cu gura până la urechi.

Într-adevăr, la următorul meci el a aruncat fără probleme mingea și s-a distrat de minune.

Calmarea angoasei preadolescentine

Ar fi trebuit să fie primul an de școală gimnazială pentru Emily.

Problema era că aceasta acumulasă o anxietate socială atât de mare încât începuse să refuze să mai meargă la școală. În plus, avea probleme cu somnul.

Într-o seară, părinții i-au citit lui Emily cartea despre EFT pentru copii a lui Brad Yates: *Dorința vrăjitorului*. Spre

surpriza unanimă a părinților, în acea seară Emily a adormit imediat și s-a odihnit foarte bine peste noapte. De aceea, părinții ei au dus-o imediat la Brad, în speranța că acesta o va ajuta să scape de anxietate cu ajutorul EFT.

La început Emily a opus rezistență în fața ideii de a aplica ciocăniturile, dar în cele din urmă ea l-a lăsat pe Brad să o ghideze de-a lungul mai multor runde. Observând o îmbunătățire a nivelului ei de anxietate, Brad s-a decis să verifice personal rezultatele obținute ducând-o chiar el la școală.

Când s-au apropiat de clădirea școlii, Emily a refuzat să se dea jos din mașină. Cei doi au continuat imediat rundele de ciocănituri. În scurt timp, Brad a întrebat-o cum se simte la gândul de a se duce la școală, iar fetița i-a răspuns:

– Nu mă deranjează.

După acea sedință unică, Emily s-a întors la școală, iar la ora actuală are permisiunea profesorilor să iasă de la oră și să aplice ciocăniturile ori de câte ori simte că nivelul anxietății sale este pe punctul de a crește din nou.

Când Brad mi-a relatat această poveste, am început să râd, căci mi-a atins o coardă personală. Familia mea încă mai povestește de perioada în care am refuzat să mă duc la școală. Eram în clasa a doua și tocmai ne mutaserăm în Statele Unite din țara mea natală, Argentina. Într-o zi, mătușa mea Nellie m-a dus la școală. După ce s-a dat jos din mașină și a trântit portiera, am profitat de moment pentru a bloca toate ușile și pentru a rămâne în mașină! La acea vreme nu existau încă telecomenzi, așa că mi-a fost ușor să mențin butonul blocat și să nu îi permit mătușii mele să deschidă ușa.

În cele din urmă am ieșit din mașină și m-am dus la școală, dar nu eram deloc fericit! Bine mi-ar fi prins dacă aş fi știut atunci ceva despre EFT și dacă aş fi lucrat pentru reducerea anxietății, fricii și stresului general provocat de acea schimbare deloc minoră din viața mea.

Oferirea unei supape emoționale adolescenților

Maggie, o clientă personală, mi-a relatat o poveste frumoasă despre folosirea EFT asupra fiicei sale de 16 ani. Îndeosebi unul din elemente m-a făcut să sar în sus de entuziasm. Maggie mi-a spus că fiica ei a venit la ea și i-a cerut ajutorul în legătură cu niște probleme pe care le avea la școală. Fata știa despre terapia prin ciocănituri, iar cele două folosiseră și înainte tehnica, cu rezultate foarte bune. Deși Maggie se înțelegea foarte bine cu fiica sa, aceasta era adolescentă și nu se simțea confortabil să îi împărtășească mamei sale chiar toate detaliile dificultăților cu care se confrunta. Orice om care își mai amintește de anii adolescenței își poate da seama de ce.

Într-un mod genial, Maggie i-a spus fiicei sale că dacă era ceva despre care nu dorea să vorbească cu ea, îi putea da evenimentului respectiv un titlu, la fel ca în cazul unui film, sau îi putea împărtăși emoția pe care o simțea fără a intra în detalii. Și eu aplic deseori această metodă cu clienții mei atunci când remarc că aceștia ezită în a-mi împărtăși anumite detalii particulare legate de o anumită situație, fie din rușine, fie din cauza rolului pe care l-au jucat în aceasta. Nu m-am gândit însă niciodată cât de eficientă ar putea fi această tehnică atunci când lucrezi cu un adolescent. Un părinte își poate ajuta astfel copilul, lucrând cu el, îl poate încuraja și îi poate ușura povara emoțională fără a-l presa pentru a afla toate detaliile.

Așa cum știe orice părinte, această realizare nu este de color! După ce au lucrat o vreme asupra problemei, fiica lui Maggie a început să se simtă mai confortabil și a sfârșit prin a-i împărtăși mamei sale despre ce era vorba. Prin renunțarea la dorința de a afla toate detaliile, Maggie i-a oferit fiicei sale spațiul de care avea nevoie pentru a lucra cu problema care o frământa.

Terapia prin ciocănituri prin folosirea unui surogat și aplicarea ei pentru bebeluși, animale de casă etc.

Recent a crescut foarte mult interesul față de „terapia prin ciocănituri prin folosirea unui surogat”, care presupune aplicarea ciocăniturilor asupra propriului corp în numele altei persoane sau ființe. Această metodă are numeroase beneficii, inclusiv acela că permite folosirea tehnicii EFT asupra bebelușilor, animalelor de casă și altor categorii de persoane care nu pot aplica singure această metodă. S-a dovedit că toate aceste grupuri (și multe altele) răspund foarte bine la terapia prin ciocănituri prin folosirea unui surogat.

Înainte de a aplica însă terapia-surogat, este foarte important să îți verifici propriile motivații referitoare la aplicarea terapiei pentru altcineva și emoțiile asociate cu ele. Este infinit mai ușor să decizi ce „nu este în regulă” cu o altă persoană decât să îți analizezi propriul comportament. Adevseori, comportamentul unei alte persoane ni se pare problematic deoarece ne face să simțim emoții neplăcute precum teama, mânia sau gelozia.

Spre exemplu, aplicarea terapiei prin surogat pentru un copil de vârstă mică pentru „a o asculta întotdeauna pe mama” nu va avea efecte dacă o practici deoarece comportamentul copilului tău te sperie. În acest caz, trebuie să lucrezi mai întâi cu propria ta teamă și cu motivele pentru care comportamentul normal al copilului tău te face să îți imaginezi cele mai rele scenarii legate de el. EFT nu este un instrument pentru a-i face pe ceilalți să se comporte așa cum dorești tu, ci unul de purificare a energiei emoționale. De aceea, dacă aplici terapia-surogat, ai grijă să te afli într-o stare emoțională cât mai pură cu putință. Dacă bănuiești că nu este cazul, aplică terapia pe tine însuși, pornind de la

fraza: „Chiar dacă încerc să schimb această persoană și să o transform așa cum îmi doresc...”!

Una din cele mai populare casete audio pe care le-am comercializat în anii din urmă este o meditație ghidată pentru practicarea terapiei-surogat creată de sora mea, Jessica. Relatările pe care ni le-au împărtășit cei care au practicat meditația de pe această casetă audio au fost absolut uimitoare. Dacă dorești, poți asculta gratuit meditația pe site-ul www.thetappingsolution.com/surrogate.

Îmbunătățirea vederii

Am auzit cu toții și știm din experiență că vederea se deteriorează odată cu vârsta. Acest lucru pare să fie un adevăr imuabil.

Și totuși, dacă afirmația de mai sus nu este adevărată decât *uneori*? Dacă înrăutățirea vederii ar fi conectată în vreun fel cu *emoțiile*?

După ce a auzit de la clienți că aceștia și-au îmbunătățit vederea prin aplicarea terapiei prin ciocănituri, Carol Look a făcut un experiment pentru a explora această chestiune. Ea a ghidat 120 de voluntari de-a lungul a opt săptămâni de exerciții EFT zilnice. În fiecare săptămână, voluntarii s-au focalizat asupra unei emoții diferite: într-una au insistat asupra eliminării mâniei din sistemul lor, în alta asupra fricii și așa mai departe. Prin această metodă, Carol i-a ajutat pe voluntari să își vadă mai clar viața. La sfârșitul acestui protocol, aproximativ 40% dintre participanții la studiu au raportat o îmbunătățire considerabilă a vederii lor din mai multe puncte de vedere, printre care perceperea strălucirii, a culorilor, oboseala ochilor, vederea de aproape și vederea la distanță. Participanții i-au spus că cele mai mari îmbunătățiri s-au produs după eliminarea mâniei, urmată de eliminarea anxietății.

Rezultatele complete ale studiului și informații suplimentare referitoare la programul lui Carol pot fi găsite pe site-ul www.thetappingsolution.com/eyesight.

Controlul alergiilor

Unii numesc alergiile o „fobie a sistemului imunitar”. Dat fiind că terapia prin ciocănituri dă rezultate excelente atunci când este aplicată împotriva temerilor și fobiilor, nu este deloc surprinzător că ea conduce la îmbunătățiri dramatice în cazul mai multor categorii de alergii, de la grâu la substanțele chimice, polen și multe altele. Protocolul cel mai comun constă în aplicarea ciocăniturilor cu substanța alergenă în față. Focalizează-te apoi asupra reacției sistemului tău imunitar în fața acestei substanțe, îndeosebi asupra emoțiilor asociate cu substanța sau cu alergia în general, precum și a celorlalte elemente care ies la lumină.

Sandi Radomski a obținut un mare succes ajutându-i pe suferinzii de alergii prin aplicarea terapiei prin ciocănituri și a altor instrumente inovatoare. Poți afla mai multe despre munca ei pe site-ul: www.thetappingsolution.com/allergies.

Amplificarea creativității și îmbunătățirea performanțelor

Am văzut deja cum poate alina EFT anxietatea legată de performanța sportivă, dar acesta a fost doar începutul. Terapia prin ciocănituri este la fel de eficientă și în cazul altor emoții asociate cu performanța, cum ar fi cele asociate cu o execuție muzicală sau a unui dans, cu blocajul pe care îl manifestă din când în când scriitorii, cu vorbitul în public, cu întâlnirile de afaceri și cu îndeplinirea obiectivelor de vânzare... iar lista ar putea continua la infinit! Prin eliminarea

emoțiilor negative asociate cu blocajul creator și cu performanța, terapia prin ciocănituri îți oferă un acces direct la talentele tale naturale. Odată descătuseate aceste talente, fără interferența vechilor temeri și griji, vei fi uimit să constăți cât de bine poți scrie, juca, dansa, crea, cânta, vorbi, vinde sau manifesta orice alt talent cu care te-ai născut! Cu alte cuvinte, vei putea „performa” la potențialul tău maxim mai des, mai ușor și distrându-te într-o mai mare măsură.

Exercițiu: Găsește ceva amuzant de eliminat

Până acum am vorbit despre foarte multe subiecte în această carte, care de care mai serioase: de la relații la bani, alimente sau eliminarea stresului. De aceea, îți propun acum să facem ceva amuzant pentru a ne mai relaxa! Terapia prin ciocănituri te poate ajuta să faci multe schimbări pozitive, inclusiv să depășești diferite obstacole ciudate sau neobișnuite care au făcut – poate – parte integrantă din viața ta ani la rând.

Spre exemplu, o femeie pe care am cunoscut-o a fost incapabilă să ia suplimente alimentare sau „super-alimente” verzi timp de 20 de ani. Deși știa că acestea ar fi benefice pentru sănătatea ei, ea a avut un blocaj legat de ele. Era suficient să deschidă o sticlă cu suplimente pentru a simți o stare puternică de greață. Mai departe de atât nu putea merge niciodată.

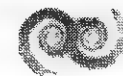
Când am început să lucrez cu ea, m-am decis să insist timp de câteva minute direct asupra aversiunii sale, pentru a vedea dacă o pot elimina. Am început prin a deschide un borcan cu o pulbere verde (iarbă de orz sau de grâu)

pe care îl avea în bucătărie. Ca de obicei, femeia a avut un blocaj, luptându-se cu greața. Mi-a explicat apoi că în copilărie a fost obligată de tatăl ei să ia tot felul de vitamine și de minerale, deși acestea îi făceau scârbă. Chiar și acum, ca adult, ea nu-și putea depăși această reacție.

Am început să aplicăm împreună ciocăniturile, folosindu-ne de amintirile ei și rostind fraze de gen: „Chiar dacă tata mă forța să iau vitamine... Chiar dacă am detestat acest lucru...” După doar câteva runde de ciocănituri, femeia a putut bea fără probleme pulberea verde! Acesta a fost unul din numeroasele „miracole produse într-un minut” la care am asistat!

Așadar, gândește-te puțin la viața și la micile tale rutine, aversiuni sau tipare pe care ai dori să le depășești. Întreabă-te cum au început ele. A existat vreun factor emoțional care le-a declanșat; vreo amintire sau vreo asociere care să explice cum au apărut respectiva rutină, aversiune sau respectivul tipar? Indiferent ce elemente descoperi, aplică ciocăniturile asupra lor. Vei fi uimit câte probleme minore vei putea elimina din viața ta cu ajutorul ciocăniturilor!

CAPITOLUL 13

O NOUĂ VIZIUNE ASUPRA UMANITĂȚII

Nu te îndoi niciodată de faptul că un mic grup de cetățeni responsabili și angajați pot schimba întreaga lume. De fapt, acesta a fost singurul mecanism prin care s-a schimbat vreodată lumea.

MARGARET MEAD

După ce ți-am explicat ce impact poate avea EFT asupra vieții tale, doresc să-ți vorbesc puțin despre munca uimitoare pe care o fac diferiți oameni din întreaga lume. Adevărul este că terapia prin ciocănituri este folosită cu mare succes pentru cele mai variate probleme de către oamenii din întreaga lume, îndeosebi de către cei care au suferit traume. Deși nu îmi propun să te obosesc cu o discuție despre pacea mondială, doresc să insist asupra faptului că terapia prin ciocănituri s-a dovedit extrem de eficientă pentru vindecarea unor populații care nu au răspuns bine la nicio altă terapie convențională. În plus, ea are un potențial remarcabil pentru

promovarea creșterii în economiile în curs de dezvoltare, pentru perfecționarea sistemelor de sănătate suprasolicitate (inclusiv pentru reducerea costurilor!) și pentru reintegrarea populațiilor din societățile divizate de război.

Așa cum vei vedea în continuare, potențialul EFT de îmbunătățire a lumii în care trăim este practic nelimitat.

SSPT: O epidemie invizibilă?

Sindromul stresului post-traumatic sau SSPT este asociat frecvent cu veteranii de război. Realitatea tristă este însă că acest sindrom afectează toate categoriile de oameni din lume, inclusiv milioane de supraviețuitori ai dezastrelor naturale, ai războaielor, ai torturii, bolilor, violurilor și așa mai departe. Efectele devastatoare ale unei traume nu fac deosebire de rasă, vârstă sau sex. Simptomele pot fi la fel de acute în cazul unui copil care a supraviețuit unui tsunami ca și în cazul unui soldat întors din Irak.

Institutul Național pentru Sănătate Mentală definește astfel SSPT: „o tulburare provocată de anxietate pe care unii oameni o dezvoltă după ce văd sau trăiesc un eveniment periculos.”

Atunci când te simți în pericol, este normal să te simți speriat. Această teamă declanșează numeroase schimbări cvasi-instantanee în interiorul corpului, pregătindu-l astfel să se apere sau să evite pericolul. Așa cum am discutat mai devreme, această reacție de tip „luptă sau fugi” este sănătoasă, având menirea de a ne proteja de rău. În cazul persoanelor care suferă de SSPT, ea este însă modificată sau deteriorată. Aceste persoane continuă să se simtă stresate sau înspăimântate chiar dacă nu mai sunt în pericol.

Citind definiția de mai sus, este ușor să ne dăm seama de ce a fost descris SSPT ca o epidemie globală „invizibilă”.

În orice moment, nenumărați oameni din întreaga lume se luptă să se recupereze în urma traumelor, fiind incapabili să se simtă în siguranță, deși a trecut mult timp de când pericolul cu care s-au confruntat ei sau cei dragi a trecut. Din fericire, odată cu răspândirea SSPT, putem vorbi de o modalitate eficientă care îi poate ajuta pe suferinzii acestui sindrom să revină la o viață normală; să își calmeze temerile și anxietatea; să își reducă durerile fizice; să își vindece depresia, insomnia, coșmarurile și paranoia; să spere din nou în viitor și să își restabilească funcționalitatea și capacitatea de a trăi o viață activă și productivă.

Vindecarea rănilor produse de genocidul din Rwanda

Este suficient să vorbești cu Lori Leyden despre munca ei din Rwanda pentru a fi copleșit de puterea vindecătoare a EFT. Dacă o tehnică atât de simplă poate face minuni, promovând starea de sănătate pe toate nivelele imaginabile – fizic, emoțional, mental și spiritual – într-o națiune atât de îndepărtată și de diferită din punct de vedere cultural cum este Rwanda, ne putem imagina cu ușurință ce schimbări profunde ar putea genera această terapie în restul lumii.

În anul 2007, Lori, o psihoterapeută cu doctorat și o expertă în managementul stresului, a primit un telefon de la o editură care a întrebat-o dacă îi acorda permisiunea să îi traducă prima ei carte, *Manual de buzunar pentru managementul stresului*, în dialectul oficial din Rwanda, kinyarwanda.

Conștientă că genocidul din anul 1994 a condus la asasinarea a 800.000 de rwandezi în numai 100 de zile, Lori a acceptat cu entuziasm să se implice.

„Mi-a stat inima, își amintește ea. Știam că era un moment care îmi putea schimba pentru totdeauna viața, așa

că am întrebat ce altceva puteam face pentru a fi de folos. Am fost invitată în Rwanda să lucrez pentru vindecarea traumelor copiilor orfani și a văduvelor care au supraviețuit genocidului."

În timpul primei sale călătorii în Rwanda din anul 2007, Lori a lucrat cu un grup de 100 de capi de familie orfani. Este vorba de tineri de 20 și ceva de ani care aveau între 6 și 10 ani în perioada genocidului și care au fost nevoiți să își îngrijească între 2 și 6 frați, deși nu aveau niciun mijloc de subzistență și nicio speranță de viitor.

În prima zi petrecută în mijlocul grupului, Lori i-a întrebat pe participanți ce răni doreau să își vindece. Lista a început cu vindecarea rănilor sufletești produse de viol, de lipsa de speranță în ceea ce privește viitorul, de sărăcie, de amintirea familiei măcelărite și de disperarea profundă de a fi un orfan care trebuia să aibă grijă de alți orfani.

Copleșită de munca ce o aștepta, Lori povestește: „Îmi amintesc că mi-am spus: «O, Doamne! Este oare EFT suficient de puternică pentru a vindeca astfel de traume intense?» Inima mi-a răspuns: «O să încerc – orice-ar fi»."

Ea a început într-adevăr să aplice un protocol de ciocănituri pentru prima solicitare: vindecarea de rana sufletească produsă de viol. După doar trei runde de ciocănituri, nivelul SUSD a scăzut de la 10 la 2, iar ușurarea celor prezenți a fost vizibilă și palpabilă. „Pentru prima dată, acești supraviețuitori tineri au experimentat o stare de pace și de siguranță în corpul și în mintea lor pe care nu au mai simțit-o niciodată până atunci", povestește ea.

Începând din anul 2008, Lori a făcut parte dintr-o echipă de voluntari care lucrează sistematic cu 500 de supraviețuitori orfani ai genocidului care sunt înscrși la un orfelinat rezidențial cu liceu dintr-o zonă îndepărtată situată pe culmea unui munte dintr-o regiune lovită din greu de genocid. Deși

munca lor în cadrul orfelinatului a avut mare succes, reducând intensitatea rănilor sufletești provocate de traume cu 90% într-un singur an, Lori și-a dat seama că simpla vindecare de traumă nu era de ajuns. După ce aveau să absolve liceul, acești tineri aveau să fie traumatizați din nou de lipsa perspectivelor de viitor, de incapacitatea de a urma o facultate, de a învăța o meserie sau de a începe o afacere care să îi scoată din ciclul sărăciei în care trăiau.

Lori mi-a explicat că s-a decis să lărgască orizontul muncii sale în Rwanda printr-un program intitulat „Proiectul LUMINA”: „Povara cu care trăiesc aceste văduve și acești orfani traumatizați este incredibil de mare – asasinate, torturi, mutilări, SIDA, lipsa unui cămin, sărăcie... Se estimează că 90% din locuitorii Rwandei au asistat la brutalitatea genocidului, așa că practic întreaga țară trăiește cu un nivel mai mult sau mai puțin ridicat al sindromului stresului post-traumatic... Ori de câte ori mă întorc din Rwanda mă simt din ce în ce mai inspirată de acești tineri. Rezistența, compasiunea, angajamentul și capacitatea lor de a ierta îmi deschid inima și mă ajută să înțeleg că vindecarea lumii în care trăim este posibilă."

Așa se face că în mai 2011, cu ajutorul echipei de la *The Tapping Solution*, Lori a creat o nouă formă de ajutor umanitar bazată pe terapia prin ciocănituri. Este primul program internațional de acest fel care își propune să îi vindece pe tineri cu ajutorul propriei lor puteri interioare, iar rezultatele pe care le generează sunt deja uimitoare. „Aplicăm terapia prin ciocănituri ca bază pentru toate elementele din programul nostru, de la vindecarea fizică și emoțională la rezolvarea problemelor, stimularea creativității, creșterea productivității, amplificarea puterii de concentrare, rezolvarea conflictelor, construirea de echipe și creșterea psihologică și spirituală personală", spune Lori.

Proiectul LUMINA folosește un model de tip „antrenează instructori”, creând astfel ambasadori care îi pot învăța terapia prin ciocănituri pe mii de alți membri din comunitatea lor.

Mattieu, Yvette, Desire și Fidel sunt patru dintre primii ambasadori ai Proiectului LUMINA care și-au transformat disperarea și durerea personală în iubire, compasiune și bucurie, calități pe care le-au transmis apoi altora. Pe lângă predarea terapiei prin ciocănituri celorlalți membri ai comunității lor, mulți dintre ei au fost aleși ca lideri în poziții ale administrației locale. La ora actuală – lucru la fel de important – ei încearcă să iasă din sărăcie prin dezvoltarea unor afaceri microfinanțate.

Deși Lori știe nenumărate povești impresionante legate de vindecarea produsă de EFT, prima ambadoare care îi vine în minte atunci când se gândește la Proiectul LUMINA este Chantal. În vârstă de opt ani la vremea genocidului, Chantal a asistat la asasinarea întregii sale familii. A primit ea însăși o lovitură cu mașeta care aproape că i-a retezat capul, după care s-a trezit din inconștiență într-un morman de cadavre, chiar lângă unchiul ei. S-a târât în pădurea din apropiere, de unde a asistat la asasinarea tuturor persoanelor pe care le cunoștea, inclusiv a membrilor propriei sale familii rămași în viață.

După acea zi, Chantal a trăit pe străzi sau cu străini care au profitat de ea, în timp ce continua să sufere de dureri atroce din cauza rănilor sale emoționale și fizice. Lista simptomelor stresului post-traumatic pe care le-a experimentat a fost practic completă: „Anxietate, teamă de viitor, lipsă de speranță, depresie, atacuri de anxietate, insomnie, durere – și așa putea continua la infinit”, povestește Lori.

Când Lori a cunoscut-o pe Chantal în anul 2009, aceasta era din nou fără adăpost. Ea se strecura în fiecare noapte

într-un șantier de construcții și dormea într-un mic bârlog pe care și-l amenajase. În acel moment Lori nu a putut face mare lucru pentru ea, dar doi ani mai târziu, când a fost lansat Proiectul LUMINA, ea și-a dat seama că Chantal ar fi o candidată perfectă pentru postul de ambadoare. În mod miraculos, Lori a găsit-o și a convins-o să intre în primul program de instruire din cadrul Proiectului LUMINA. La numai câteva zile după ce a învățat să aplice terapia prin ciocănituri, perspectiva lui Chantal asupra lumii s-a schimbat: A căpătat suficiente speranțe pentru a-și da seama că și-ar putea schimba viața. Durerile fizice i s-au redus considerabil, iar simptomele emoționale i s-au diminuat cu aproximativ 36% în prima săptămână”, spune Lori.

Astăzi, Chantal are 26 de ani și „ne inspiră pe toți, continuă Lori. În urma Programului LUMINA, ea și-a deschis o băcănie în satul ei, în care clienții de toate vârstele vin nu numai să cumpere pâine și zahăr, ci și să îi asculte sfaturile pline de înțelepciune și să învețe terapia prin ciocănituri.” Peste toate, a fost propusă de Bătrânii din satul ei pentru Comitetul Național al Femeilor.

Ascultarea poveștilor lui Lori m-a convins mai mult ca oricând de eficacitatea cu care ar putea vindeca această lume EFT, indiferent de provocările cu care se confruntă oamenii. Dacă Chantal și-a putut vindeca rănilor îngrozitoare, de ce nu ar putea face același lucru orice alt om de pe Pământ?

Dat fiind succesul remarcabil pe care l-a reputat, Lori caută la ora actuală finanțare pentru lărgirea Proiectului LUMINA. „Am primit semne de interes din partea Kenyei, Indiei și Africii Sud, spune ea. Sper ca prin intermediul Proiectului LUMINA să oferim o mai mare legitimitate terapiei prin ciocănituri și să susținem mișcarea ce își propune să transmită această modalitate vindecătoare de excepție celor care au cea mai mare nevoie de ea, astfel

încât următoarea generație de tineri din întreaga lume să se poată vindeca, să poată munci și să ne conducă pe toți către un viitor mai bun.”

Pentru a afla informații suplimentare, vizitează site-ul ProjectLightRwanda.com.

Dărâmarea barierelor globale

Privind retrospectiv discuțiile pe care le-am avut cu Lori, nu pot să nu fiu uimit de rezultatele Proiectului LUMINA în Rwanda și de munca pe care o desfășoară cei care lucrează pentru el. Lori consideră terapia prin ciocănituri o punte de legătură către alte practici vindecătoare, cum ar fi meditația, rugăciunea, muzica și alte terapii energetice. Am discutat cu ea de ce îi ajută atât de eficient ciocăniturile pe oameni să se deschidă către meditație și rugăciune, pe un nivel mai profund. Această flexibilitate este doar unul din numeroasele motive pentru care terapia prin ciocănituri operează atât de eficient în diferite părți ale lumii. Ea poate fi practică fără probleme indiferent de cultură, sistemul de convingeri, religie și alte ritualuri sau practici.

Un exemplu de integrare culturală și religioasă a EFT este Centrul pentru Tratarea Traumelor (ITCC) din Safed, Israel. Nimic nu poate fi mai diferit din punct de vedere cultural și generațional decât acest centru față de experiența din Rwanda. Deschis în anul 2006, după ce nordul Israelului a fost supus unui număr mai mare de 500 de bombardamente cu rachete lansate de teroriști, centrul le predă EFT locuitorilor din Safed care au suferit de o gamă largă de simptome SSPT, de la insomnie la atacuri de panică sau teama intensă de zgomote puternice. Succesul centrului în folosirea terapiei prin ciocănituri asupra rezidenților localnici a fost recunoscut chiar de primarul orașului Safed.

Recuperarea în urma unui dezastru natural devastator

Când cutremurul Pangandaran a lovit Indonezia în anul 2006, Tedi era un băiețel de șapte ani care alerga, râdea și se juca cu prietenii pe plajă. Când solul a început să se cutremure sub tălpile lor, cei doi băieți și o oaie din apropiere s-au refugiat în prima casă care le-a ieșit în cale. Câteva minute mai târziu casa și ocupanții ai au fost luate pe sus de tsunami-ul provocat de cutremur și a fost transportată în junglă. Peste alte câteva ore, când nivelul apelor a scăzut în sfârșit, Tedi s-a trezit blocat în casa avariata. Prietenul său și oaia muriseră. Au trecut două zile până când Tedi a fost salvat. Copilul era epuizat din punct de vedere fizic și devastat din punct de vedere emoțional și mental.

Neputând să doarmă și udându-și mereu patul, Tedi a rămas cu un sindrom al stresului post-traumatic care îi sabota viața aflată abia la început. Hotărât să readucă la lumină spiritul băiatului, Deepak Mostert, fondatorul TREST Aid (Tehnici pentru Ușurarea Traumelor și Sprijin Emoțional), l-a învățat pe Tedi să aplice EFT. După o singură ședință, simptomele post-traumatice ale lui Tedi au dispărut. După câțiva ani și foarte multe ședințe de terapie prin ciocănituri, Tedi a redevenit băiatul curajos și puternic care era odată. El are capacități evidente de lider și nu ratează niciuna din ședințele de EFT pe care le organizează Deepak în orașul său natal.

Din perspectiva lui Deepak, a cărei organizație, TREST Aid, i-a ajutat pe supraviețuitorii din zonele lovite de sinistru să își vindece SSPT, progresul lui Tedi nu este decât o dovadă în plus a faptului că terapia prin ciocănituri reprezintă cel mai rapid și mai eficient tratament posibil pentru supraviețuitorii diferitelor traume.

Fost polițist și psihoterapeut licențiat, Deepak și-a propus să ajute victimele tinere lovite de traume. Interesul său față de traume a apărut după ce a suferit el însuși de SSPT după ce a fost blocat într-o clădire care ardea, la vârsta de 12 ani, iar mai târziu într-o mașină care ardea, la vârsta de 31 de ani. De aceea, când cutremurul a lovit insula Java din Indonezia în anul 2006, omorând aproape 6.000 de oameni și lăsând alte 1,2 milioane fără adăpost, Deepak a sărit imediat în ajutorul unei organizații neguvernamentale locale (ONG) și a creat un program pentru copiii de vârstă școlară din această insulă. Erau copii ale căror corpuri au supraviețuit, dar ale căror spirite, minți și inimi păreau ireparabil mutilate.

Când a ajuns în prima zonă lovită de dezastru, Deepak s-a trezit în fața unei mulțimi de fețe tinere care îl priveau sumbru, părând incapabile să răspundă la consilierea tradițională, mult prea lentă pentru un grup atât de mare și pentru răni atât de profunde. Ferm hotărât să producă cel mai mare impact posibil, Deepak a început să experimenteze cu EFT. Cu ajutorul acestei tehnici, el a reușit să alinie simptomele traumatice ale mai multor sute, iar apoi mil de victime tinere, în doar câteva ore sau zile. Lucrând cu grupuri de câte 100 de copii, Deepak i-a ajutat pe micuți să își redescopere puterea de a zămbi și să scape de durerile de cap și de spate, de anxietatea acută, teamă, lipsă de speranță, neajutorare și durere sufletească.

După ce zvonurile referitoare la succesele uimitoare ale lui Deepak s-au răspândit, el și echipa sa au început să antreneze grupuri mai mari, formate din asistenți sociali guvernamentali, psihologi, studenți, organizații de tineret și profesori, care au continuat apoi să aplice EFT pentru a ajuta alte comunități afectate.

Deepak a înființat TREST Aid în timpul acelei prime vizite într-o zonă afectată de cutremurul din 2006. TREST

Aid este prima organizație de ajutor umanitar din lume care implementează terapii energetice precum EFT pentru managementul efectelor psihologice ale dezastrelor. Grație dedicației echipei organizației, el și colegii săi au antrenat 15.898 instructori de EFT. În timpul primului proiect din Java, membrii TREST Aid și instructorii pe care i-au antrenat au folosit terapia prin ciocănituri pentru a vindeca 377.214 elevi loviți de sindromul stresului post-traumatic în numai trei săptămâni.

Impactul programului TREST Aid „mi-a întrecut toate așteptările”, recunoaște Deepak. Terapia prin ciocănituri vindecă simptomele corporale ce au cauze psihologice, fiind o resursă importantă și uluitor de eficientă pentru suferinzii de SSPT, explică el.

„Din punct de vedere psihologic, o traumă este un fel de vortex descendent.” Acesta antrenează amintiri fizice cum ar fi mirosul fumului sau senzația apei care îți umple plămânii. Terapia prin ciocănituri îi ajută pe supraviețuitori să își acceseze simultan emoțiile și energia fizică; de aceea, ea îi poate elibera mult mai rapid de efectele traumei decât terapia prin vorbire. „Marea majoritate a supraviețuitorilor unei traume nu se simt în siguranță în corpul lor. De aceea, ei se deconectează de el. Atunci când învățăm să ne reconectăm cu corpul [prin EFT], noi ne centram practic în experiență. Este ca și cum am arunca o ancoră ce nu mai permite bărcii noastre să se scufunde în acel vârtej ce ne atrage în jos.”

Încă de la început, TREST Aid a organizat programe de asistență în șapte zone afectate de dezastru, care au avut un impact asupra unui număr de peste un milion de supraviețuitori numai în Indonezia. Prin munca sa, Deepak a descoperit că faza de reconstrucție post-dezastru – care se petrece de regulă la luni sau chiar ani de la producerea propriu-zisă a dezastrului, când supraviețuitorii se întorc în satele lor și

încep să își reconstruiască viața – poate descătușa simptome SSPT la un nivel aproape epidemic. Pentru a alina stresul enorm al acestei perioade, TREST Aid revine frecvent în zonele afectate de dezastre și continuă să antreneze populația locală în practica EFT.

Acest antrenament a avut un succes fenomenal încă de la început. „Dintr-o mie de supraviețuitori care au trecut prin programul nostru de antrenament, spune Deepak, cel mult doi sau trei mai au nevoie de asistență post-traumă.” O echipă formată din patru voluntari TREST Aid lucrează câte trei ore la o școală și acoperă trei școli pe zi, timp în care antrenează până la 1.200-1.500 de elevi și 60-120 de profesori. Dacă există suficiente resurse, aceste numere pot crește semnificativ, iar cei patru voluntari pot lucra cu nu mai puțin de 250.000 de supraviețuitori pe lună.

„Trauma reprezintă un blocaj major în evoluția umană”, crede Deepak. Ferm hotărât să sporească impactul produs de organizația sa, el a creat un program de antrenament pe trei nivele pe care speră să îl implementeze în zonele lovite de dezastre de pe întregul glob. Scopul lui Deepak este să creeze un institut de pregătire pentru organizațiile guvernamentale și comunitare din întreaga lume, antrenând lucrători EFT specializați în lucrul cu traumele și în managementul dezastrelor naturale. Pentru informații suplimentare, îți recomand site-ul TRESTAid.com.

Vindecarea inimilor, minților, corpurilor... și economiilor

După ce l-am ascultat pe Deepak Mostert vorbind despre munca sa de recuperare în urma dezastrelor naturale din Indonezia, m-a izbit observația sa potrivit căreia cele mai acute simptome SSPT apar la luni sau chiar ani după producerea

evenimentului. În acest interval de timp, majoritatea programelor de asistență se încheie, iar membrii populației locale trebuie să părăsească taberele temporare de ajutorare și să se întoarcă în căminele lor pentru a-și relua viața „normală”.

Nu este de mirare că în timpul acestei faze de recuperare oamenii sunt consumați de teamă, de anxietate, de durere și de alte simptome latente SSPT. Imaginează-ți cum ar fi dacă ar trebui să te întorci în casa ta după un război sau după un dezastru natural, reamintindu-ți în permanență de cei dragi pe care i-ai pierdut.

Oricât de impresionantă ar fi această situație la nivel personal, această fază a reconstrucției este critică inclusiv din punct de vedere economic, pe un nivel mai global. Adevărul este că recuperarea în urma dezastrelor naturale necesită investiții uriașe. Povara financiară a reconstruirii unor sate întregi și infrastructuri precum drumuri și rețele de utilități poate fi covârșitoare. Guvernanții nu pot suporta singuri această povară, având nevoie ca populația locală să se întoarcă la viața ei obișnuită, productivă. Cu cât ea se dovedește mai eficientă în această fază, cu atât mai rapid reîncepe să funcționeze economia locală, reducând astfel povara financiară guvernamentală.

Dacă oamenii care se întorc acasă sunt mutilați fizic și emoțional din cauza SSPT, ei nu sunt capabili să reînceapă să lucreze în agricultură, să își redeschidă magazinele, să înceapă să conducă din nou taxiuri, respectiv să facă tot ce este necesar pentru a se întreține și pentru a susține astfel economia locală.

Dacă ne gândim că o echipă formată din patru sau cinci voluntari TREST Aid poate ajunge într-o astfel de zonă și poate trata cu ajutorul EFT sute sau mii de suferinzi SSPT în 30 de zile, ne dăm seama ce rol critic poate juca EFT pentru refacerea economiei locale și pentru reconstruirea

societății. Fără sprijinul emoțional real al localnicilor, faza de reconstruire se poate transforma ușor într-un haos social, generând o criză profundă a unei economii deja foarte afectate. Prin recuperarea rapidă și durabilă asigurată de EFT, această fază a reconstrucției poate progresa accelerat. În acest fel, comunitatea locală o poate lua de la început și poate stimula comerțul de care are nevoie orice economie funcțională.

După cum spune Lori Leyden de la Proiectul LUMINA, fără vindecarea asigurată de EFT oamenii sunt incapabili să se reintegreze în societate, să se întoarcă la muncă, să își redeschidă afacerile, să meargă la școală și să ducă o viață normală și productivă. Prin vindecarea emoțională pe care o oferă terapia prin ciocănituri, oamenii devin uimitor de rezistenți, fiind capabili să depășească chiar și cele mai oribile evenimente catastrofice.

Proiectul Oaxaca: Accelerarea vindecării și îmbunătățirea calității vieții

Lucrul cu EFT al lui Deborah Miller inspiră și însuflețește. Practicantă EFT și specialistă cu doctorat în biologia celulară și moleculară, Deborah lucrează ca voluntar la secția de copii canceroși din cadrul Spitalului Aurelio Valdivieso din Oaxaca, Mexic. Cunoscută sub numele de Proiectul Oaxaca, munca lui Deborah ajută zeci de pacienți foarte tineri bolnavi de cancer – inclusiv familiile lor și personalul spitalului – să se bucure de beneficiile emoționale, mentale, fizice și clinice enorme ale EFT.

Șeful secției de oncologie, dr. Armando Quero Hernández, care lucrează de 15 ani în cadrul spitalului, a asistat de-a lungul timpului la transformări incredibile produse de terapia prin ciocănituri aplicată de Deborah.

„Am remarcat că în urma EFT, familiile devin mai puțin tensionate, iar copiii devin mai dinamici și se simt mai confortabil, povestește dr. Hernández. De multe ori, copiii bolnavi devin extrem de anxioși din cauza bolii lor, a durerilor suportate și a nesfârșitelor vizite la spital, îl completează Deborah. De aceea, ei cad pradă depresiei. O fetiță, își amintește dr. Hernández, și-a pierdut într-o asemenea măsură speranțele încât a început să refuze medicamentele și orice formă de tratament. Lipsa ei de cooperare a devenit atât de dramatică încât mama sa s-a gândit să o ia acasă ca să moară în patul ei. După câteva ședințe de EFT cu Deborah, fetița a reînceput să zâmbească și să râdă, s-a relaxat, iar în scurt timp a fost de acord să continue tratamentul și să ia medicamentele de care avea nevoie corpul ei pentru a supraviețui.

„EFT joacă un rol crucial chiar și în cazurile terminale”, spune dr. Hernández, reducând suferințele și dându-le copiilor și părinților lor o stare de pace sufletească. Adeseori, continuă Deborah, terapia prin ciocănituri transformă secția de canceroși „dintr-un loc al suferinței într-unul al speranței și păcii.” Mulți copii bolnavi de cancer se tem de ace, de spitale și chiar de culoarea albă (specifică spitalelor și halatelor medicilor). Prin EFT, ei se pot elibera de aceste temeri și pot deveni mai fericiți, mai plini de energie și chiar mai puternici din punct de vedere fizic. Părinții micilor pacienți au și ei de câștigat, aplicând EFT pentru a face față imensei presiuni emoționale, mentale și financiare pe care trebuie să o suporte.

Implicațiile pozitive ale EFT asupra indivizilor le pot fi de folos inclusiv instituțiilor.

„EFT conduce la o stare emoțională de liniște și la recuperarea hematologică, spune dr. Hernández, care au implicații la nivel clinic.” Să luăm cazul lui Diego, un adolescent

al cărui cancer a recidivat pe neașteptate, deteriorându-i starea de sănătate într-un ritm alarmant. După ce a aplicat EFT împreună cu Deborah, starea sa emoțională, dar și reacția sa imună și hematologică, s-au îmbunătățit dramatic. Datorită acestei recuperări accelerate, Diego a necesitat mai puțină atenție din partea personalului medical și a infirmierelor, care s-au putut ocupa de alți pacienți.

După ce a asistat la nenumărate scenarii de acest fel, dr. Hernández afirmă că EFT nu numai că le oferă acestor copii o calitate mai bună a vieții, dar are chiar potențialul de a asigura avantaje considerabile spitalului în care sunt îngrijiți aceștia. Prin îmbunătățirea stării emoționale a pacienților, EFT îmbunătățește funcția sistemului imunitar. Dacă este folosită încontinuu, tehnica poate ajuta la reducerea numărului de infecții și de complicații, ba chiar și a dozelor de medicamente de care au nevoie bolnavii. În consecință, numărul analizelor de laborator și al infirmierelor necesare pentru îngrijirea unui bolnav devine mai mic. Spitalul (Aurelio Valdivieso în cazul de față) poate face astfel economii importante și poate ajuta un număr mai mare de copii bolnavi de cancer.

EFT nu ajută numai pacienții și familiile lor, ci se dovedește un instrument important inclusiv pentru infirmiere și pentru personalul medical. Dr. Hernández afirmă că grație terapiei prin ciocănituri, „mediul de lucru devine mai pozitiv.” În plus, EFT îmbunătățește „atitudinea medicilor și... ajută personalul să le acorde într-o mai mare măsură atenția sa copiilor bolnavi de cancer.”

Din perspectiva lui Deborah, a cărei compasiune pare de neclintit, Proiectul Oaxaca reprezintă înainte de toate o ocazie de a readuce bucuria și râsul în viața acestor copii.

„Nu ai cum să nu îi iubești pe acești copii, spune ea zâmbind. Sunt minunat de frumoși, puternici și curajoși. Trăiesc

cu securea deasupra capului, dar fac tot ce pot pentru a-și continua viața. Faptul că le poți oferi un instrument care îi ajută să înflorească sub ochii tăi îți dă un sentiment inegalabil.” De multe ori, recunoaște ea, uită într-o asemenea măsură de sine jucându-se și râzând cu copiii încât nu-și mai aduce aminte că se află în secția de canceroși a unui spital. Proiectul Oaxaca, explică ea, „nu are legătură cu boala... Adevăratul lui scop este să creeze o stare de bine.” Dacă dorești să afli mai multe informații pe această temă, îți recomand site-ul OaxacaProject.com.

Progresul medicinei moderne

Unul dintre cele mai uimitoare lucruri legate de Proiectul Oaxaca este felul în care a integrat Deborah EFT în modelul medical convențional. Ea nu aplică această tehnică pentru a interfera cu tratamentele medicilor, ci pentru reducerea anxietății micilor pacienți legate de boala lor, de operațiile chirurgicale și de alte tratamente de care au nevoie. După cum spune dr. Hernández, munca ei îi influențează pozitiv inclusiv pe medici și întregul personal al spitalului, oferindu-le acestora un nou instrument pe care îl pot folosi în viața lor, dar și asupra pacienților lor.

Dr. Patricia Carrington, o practicăntă EFT care a contribuit la producerea filmului documentar *The Tapping Solution*, a făcut cercetări asupra practicării EFT de către medicii, infirmierele și pacienții din Statele Unite. Indiferent de scara la care este folosită tehnica, rezultatele ei vorbesc de la sine. De la reducerea nevoii de medicamente la diminuarea durerilor și a anxietății pacienților sau eliberarea de stres a personalului medical, terapia prin ciocănituri îmbunătățește îngrijirea medicală pe care o primesc pacienții la un cost mult mai mic decât cel presupus de medicina convențională. Așa cum

spune dr. Carrington pe site-ul ei: „Prevăd că va veni o zi în care EFT va deveni o procedură larg acceptată și folosită în spitale, parte integrantă a protocolului standard pre-operatoriu. Merită să contribuim cu toții la împlinirea acestei viziuni.”

Reducerea coșmarurilor provocate de război

Date fiind rezultatele de excepție obținute de suferinzii de SSPT în Rwanda și în Mexic prin aplicarea EFT, nu ar trebui să te surprindă faptul că rezultate similare au fost obținute lucrând cu veteranii de război din Statele Unite.

Lista scurtă a simptomelor SSPT de care suferă în mod regulat veteranii de război include: depresia, anxietatea, insomnia, alcoolismul, consumul abuziv de droguri și de medicamente, comportamentul violent, tendința de sinucidere și paranoia. Acest nivel de traumă nu poate fi tratat eficient prin terapiile convenționale, motiv pentru care Gary Craig, fondatorul EFT, și Dawson Church, Ph.D., fondatorul Institutului Medicinii Sufletului, au inițiat Proiectul Anti-Stres. Acest proiect îi învață pe veteranii de război să aplice EFT pentru a se elibera de amintirile incredibile de dureroase din timpul războiului care continuă să îi bânuie.

Pentru a testa prezumția că terapia prin ciocănituri poate vindeca eficient aceste traume, Craig și Church au strâns laolaltă cinci veterani profund traumatizați în urma Războiului din Vietnam și al celui din Irak și au aplicat împreună cu aceștia EFT timp de cinci zile pentru eliminarea simptomelor lor post-traumatice.

De atunci, numărul veteranilor tratați a crescut la peste 3.000. Rezultatele excepționale obținute în cadrul Proiectului Anti-Stres i-au convins chiar și pe cei mai mari sceptici, precum David Gruder, Ph.D., un psiholog clinic și organizațional din San Diego, California. La ora actuală, Gruder se

descrie ca un „adept foarte, foarte entuziast” al EFT. Schimbarea dramatică a opiniei sale se datorează „unui singur lucru: rezultatele obținute.”

Deși cifrele însele sunt mai mult decât impresionante – reducerea cu 25% a cortizolului secretat după numai o oră de ciocănituri; reducerea cu 63% a simptomelor standard SSPT (după numai șase ședințe); reducerea cu mai bine de 50% a anxietății și depresiei după aplicarea EFT –, încă și mai convingătoare sunt poveștile personale ale acestor veterani de război.

Să luăm de pildă cazul lui Art Fritog, un veteran al Războiului din Vietnam ale cărui simptome SSPT au scăpat într-o asemenea măsură de sub control încât a ajuns să intre în crize violente de furie în timpul cărora și-a amenințat cu moartea soția cu care fusese căsătorit 33 de ani și copiii. După doar trei zile petrecute în cadrul Proiectului Anti-Stres, Art a ajuns să discute calm cu soția sa ce simțea, ținând-o de mână, zâmbind și râzând. „A fost prima conversație reală pe care am avut-o cu Art în ultimii cinci ani”, povestește recunoscătoare soția acestuia. La rândul lui, Art declară: „Nu pot sublinia îndeajuns cât de important este să te simți din nou o persoană reală și să nu-ți mai fie frică.”

Un alt exemplu este cel al lui Andy Hodnick, care a intrat în Proiectul Anti-Stres cu o bălbăială cronică, simptome severe de paranoia, un comportament antisocial violent și coșmaruri rămase în urma Războiului din Irak. După aplicarea EFT, Andy a devenit capabil să își povestească amintirile din timpul războiului fără a se mai bălbăi și fără a deveni agitat. Paranoia i s-a diminuat de asemenea în mare măsură. De pildă, el a reînceput să mănânce la restaurant, lucru de care înainte se temea în mod irațional.

Ultimul exemplu la care ne vom referi este cel al lui Carlin Sloan, un veteran din Irak care, înainte să intre în

Proiectul Anti-Stres, s-a folosit de alcool la fel cum se folosesc drogații de narcoticele lor, bând până când cădea în inconștiență și căutând o nouă sticlă de îndată ce se trezea. Aceasta a fost singura modalitate pe care a găsit-o de a uita de un copil aruncat în aer și de femeile care l-au urmărit după aceea, strigând în gura mare că era vina lui. Copleșit de vinovăție, bântuit de aceste amintiri și încercând cu disperare să facă față durerilor atroce pe care le simțea la nivelul maxilarului și cefei, Carlin a amenințat de nenumărate ori că se înrolează din nou, căci se simțea incapabil să se întoarcă la viața de civil.

La numai câteva zile de la începerea aplicării EFT, Carlin a putut dormi fără să se îmbete, tremurul mâinilor i-a dispărut, iar când s-a trezit din somn „s-a simțit bine”, după cum a declarat chiar el. Câteva luni mai târziu el a renunțat complet la alcool, iar starea de vinovăție i-a dispărut, la fel ca și durerile din zona maxilarului și a cefei. Dar cel mai important lucru: comportamentul lui s-a schimbat dramatic.

„Mă simt fericit, povestește el. Înainte de a aplica EFT, însuși gândul că aș mai putea fi fericit vreodată mi s-ar fi părut straniu. La ora actuală repet de cel puțin zece ori pe zi acest lucru.” Pentru a afla mai multe despre acest subiect, îți recomand site-ul StressProject.org.

Reducerea poverii financiare asupra sistemelor de sănătate

La fel ca în cazul pacienților din cadrul Proiectului Oaxaca, unul din beneficiile mai globale ale folosirii EFT de către veterani este rapiditatea cu care dispar simptomele care ar fi necesitat o medicație și psihoterapie pe termen lung. În consecință, companiile de asigurări de sănătate

sunt scutite de povara suportării acestor tratamente ineficiente care sunt foarte costisitoare și care durează de multe ori ani la rând.

Imaginează-ți ce s-ar întâmpla dacă terapia prin ciocănituri ar deveni o practică acceptată în sistemul îngrijirii sănătății. Nu este greu să ne dăm seama că spitalele, companiile de asigurări medicale și doctorii ar putea asigura tratamente mai bune cu costuri substanțial reduse dacă ar integra EFT cu medicația și tratamentele convenționale pe care le aplică. Impactul pozitiv uriaș pe care le-ar putea avea această reducere a costurilor asupra sistemului de îngrijire a sănătății ar putea pava calea către alte îmbunătățiri substanțiale, inclusiv pentru asigurarea unei părți mai mari a populației, îngrijirea mai bună a bătrânilor și bolnavilor și așa mai departe.

Îndrăznește să îți imaginezi o lume nouă

EFT poate trata și vindeca efectiv oameni care în caz contrar ar rămâne profund afectați din punct de vedere emoțional, fizic și mental de traumele prin care au trecut. În aceste condiții, nu este greu să ne imaginăm cât de mult ar putea influența schimbarea în bine a lumii în care trăim terapia prin ciocănituri!

Exercițiu: Poți fi de folos?

Organizațiile despre care am discutat în acest capitol – Proiectul LUMINA, TREST Aid, Proiectul Anti-Stres și Proiectul Oaxaca – au nevoie de tot sprijinul pe care îl pot obține pentru a-și continua incredibila muncă de vindecare a simptomelor produse de traume. De aceea, nu pot decât să sper că îți vei face timp să le vizitezi site-urile și să îți aduci orice fel de contribuție poți (inclusiv prin donații). La fel ca majoritatea organizațiilor nonprofit, cea mai presantă nevoie a lor este cea de sprijin financiar, dar au nevoie inclusiv de oameni care să răspândească vestea. De aceea, vorbește-le despre aceste site-uri (și despre această carte) prietenilor și membrilor familiei tale, prin email, Facebook, Twitter și alte forme de comunicare. Mulțumesc.

Proiectul LUMINA

ProjectLightRwanda.com

Aplică EFT și alte metode sociale pentru a ajuta o întreagă generație de supraviețuitori ai genocidului să se recupereze în urma SSPT și să își creeze o viață nouă (inclusiv să își clădească o țară nouă) pentru ei înșiși.

TREST Aid

TRESTAid.com

Predă EFT victimelor de toate vârstele ale cutremurului din Indonezia pentru a le ajuta să se vindece de SSPT și să o ia de la început.

Proiectul Oaxaca

OaxacaProject.com

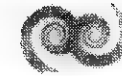
Lucrează cu copii bolnavi de cancer din Oaxaca, ajutându-i să își îmbunătățească starea de sănătate și să își regăsească pacea interioară cu ajutorul EFT.

Proiectul Anti-Stres

StressProject.org

Aplică EFT pentru a-i ajuta pe veterani să se elibereze de simptomele SSPT în urma războaielor din Vietnam și Irak.

CAPITOLUL 14

O NOUĂ VIZIUNE ASUPRA VIETII TALE

*Tu ești mai curajos decât crezi, mai puternic
decât ți se pare și mai inteligent decât gândești.*

CHRISTOPHER ROBIN (ÎN FILMUL WINNIE THE POOH)

În cea mai mare parte a vieții mele, am trăit convins că lucrurile se întâmplă pur și simplu. Nu am înțeles niciodată de ce se întâmplă ele și nu am realizat că există cauze profunde ale comportamentului meu pe care le-aș putea schimba. Dacă eram furios pe cineva, eram convins că persoana respectivă merită acest lucru. Dacă mă simțeam rănit, consideram că acest sentiment este justificat, căci altcineva m-a „făcut” să mă simt astfel. Dacă acționez într-un anumit fel, consideram acest lucru o „trăsătură a personalității mele”.

Am acționat, am reacționat, am luat decizii, am experimentat emoții și rezultate negative, dar am crezut mereu că așa stau lucrurile și că nu pot face nimic în privința lor. Dacă ești familiarizat cu acest tip de existență, fie ea prezentă sau

trecută, știi desigur că nu este deloc plăcută. Incapacitatea de a crede că ne controlăm singuri existența este una dintre cele mai dureroase maniere de a-ți trăi viața.

Din fericire, am ajuns într-un punct în care am început să îmi asum încetul cu încetul responsabilitatea pentru viața mea. Am devenit conștient că eu am fost cel care mi-am modelat singur experiențele din trecut. Am înțeles că experiențele negative din viața mea nu s-au produs *din vina* mea, dar totuși eu eram *responsabil pentru ele*.

În primii doi ani de la începutul trezirii mele mi-am dat seama că îmi doream să mă schimb, să acționez diferit și să iau decizii mai bune, dar nu știam *cum*. Nu știam cum să dizolv tiparele care au operat atât de mult timp în viața mea. Ce puteam face pentru a nu mai acționa așa cum am făcut întreaga viață? Cum mă puteam opri din a reacționa așa cum nu îmi doream să o fac? Cum puteam lua decizii care să îmi sporească încrederea în sine și în puterea mea personală? Ce puteam face pentru a mă detașa, pentru a ierta, pentru a mă vindeca și pentru a merge înainte în toate domeniile vieții mele?

Slavă cerului, atunci când dorința de afla răspunsurile la diferite întrebări este suficient de puternică, acestea apar. În cazul meu, ele au apărut sub forma acestei stranii tehnici a ciocăniturilor! Așa cum ți-am împărtășit pe parcursul acestei cărți, atunci când am experimentat prima dată puterea EFT am rămas extrem de surprins. Mai târziu, am continuat să fiu la fel de surprins în fiecare zi de magia pe care a creat-o această tehnică în viața mea și a celor din jurul meu.

Nu pot decât să sper că paginile acestei cărți te-au inspirat, te-au învățat ceva nou, și cel mai important lucru dintre toate, te-au ajutat să realizezi lucrurile pe care ți le dorești cel mai mult în viață. Invitația mea este să recitești scenariile de aplicare a terapiei prin ciocănituri din această

carte și să cauți alte resurse pe Internet care să te ajute să experimentezi și mai profund beneficiile EFT.

Cartea de față nu este în niciun caz un ghid exhaustiv care descrie toate beneficiile terapiei prin ciocănituri. Regret sincer că nu ți-am putut împărtăși tot ce știu despre această terapie, dar nu pot scrie un tom de 3.000 de pagini! Povestea fiecărui client cu care am lucrat vreodată ar putea constitui subiectul unei cărți de sine stătătoare. Nu-mi rămâne decât să sper că acest mic crâmpel din magia produsă de EFT pe care ți l-am putut împărtăși te-a umplut de entuziasm și te-a inspirat să afli mai multe, astfel încât să continui călătoria pe care ai început-o acum.

Am acoperit în această carte o largă varietate de subiecte, de la durerile fizice și boli la traumele din copilărie, relații, îmbunătățirea situației financiare, pierderea în greutate și multe altele. Dacă îți vei continua călătoria, vei putea insista asupra fiecărui subiect sau rezultat care te interesează, astfel încât să te poți focaliza asupra lui și să poți evalua mai ușor rezultatele obținute.

Provocarea EFT

Lucrul care mi s-a părut cel mai dificil în răspândirea mesajului referitor la acest instrument atât de puternic este noutatea lui absolută și faptul că nu se încadrează în paradigmele în care am crezut până acum. Nu există practic nicio referință culturală care să ne reamintească să ne folosim efectiv de el.

Dacă dăm drumul la televizor, suntem învățați cum să mâncăm alimente toxice, cum să bem alcool, cum să consumăm mai multe medicamente și cum să ne cumpărăm o mașină, inclusiv să îi plătim asigurarea. Din nefericire, nimeni nu ne spune să încetinim ritmul, să iertăm, să ne

vindecăm și să iubim mai mult. Am afirmat de multe ori public că cel mai bun lucru care s-ar putea întâmpla pentru industria dezvoltării personale / sănătății alternative ar fi ca cineva să descopere o modalitate de a face un miliard de dolari ajutându-i pe oameni să se vindece, astfel încât să poată produce o reclamă care să fie difuzată în timpul campionatului Super-Bowl lângă reclamele pentru medicamente – o reclamă care să ofere o posibilitate *diferită* de schimbare.

Până atunci, depinde numai de tine cât de mult vei fi dispus să practici terapia prin ciocănituri, să vizionezi clipuri video pe Internet în care alții aplică această terapie și să îți faci prieteni deschiși față de această tehnică. Cu cât vei folosi mai mult EFT, cu atât mai mare va fi schimbarea pozitivă din viața ta și cu atât mai ușor îți va fi să îți aduci aminte de ea.

Împărtășirea terapiei prin ciocănituri cu familia și prietenii

Dacă ai trăit experiențe pozitive în urma citirii acestei cărți și dacă succesele obținute de alte persoane și descrise aici te-au convins, probabil că te-ai gândit deja la una sau două (sau zece!) persoane cărora EFT le-ar fi de mare folos. Unul din principalele motive pentru care am făcut filmul documentar *The Tapping Solution* a fost acela că îmi doream ca oamenii să dispună de un instrument pe care să îl poată folosi pentru a împărtăși *pasiv* EFT cu alte persoane.

Cuvântul cheie în cazul de față este *pasiv*. Cunoscut din experiență personală cât de delicat este echilibrul între entuziasm și dorința de a ajuta pe altcineva, pe de o parte, și reclama enervantă pe de altă parte. După multe încercări și erori, am descoperit că cea mai bună modalitate de a promova terapia prin ciocănituri este împărtășirea experiențelor personale și a utilității sale în cazul tău, sau transmiterea mai

departe a filmului ori a cărții de față, dublată de sugestia delicată de a încerca această metodă. Nu este sarcina ta să convingi pe cineva să încerce cu orice preț acest proces. De altfel, dacă vor simți că încerci să îi „repari”, oamenii îți vor opune întotdeauna rezistență. În schimb, dacă prietenii și cei dragi vor vedea că ai inima deschisă și îți dorești sincer să îi ajuți, vor fi mai predispuși să asculte ce ai de spus.

Mergi mai departe... și ajută-i tu însuși pe oameni

Așa cum am mai spus, cartea de față nu este decât un punct de plecare în această călătorie a autovindecării. Dacă dorești să mergi mai departe – iar eu nu pot decât să te încurajez în această direcție – îți recomand să explorezi celelalte resurse pe care le avem disponibile pe Internet, multe dintre ele fiind menționate în această carte. Ai putea începe prin a vizita site-ul www.thetappingsolution.com.

Sunt întrebat adeseori cum poți deveni instructor EFT și cum poți fi pregătit pentru a le preda altora terapia prin ciocănituri. Capacitatea de a mă conecta cu oameni care au nevoie de ajutor și de a-i călăuzi către vindecare și creștere personală a fost dintotdeauna și continuă să fie una dintre cele mai satisfăcătoare experiențe din viața mea. De aceea, nu pot decât să îți recomand cu cea mai mare căldură să faci la fel. Vei găsi resursele care te interesează pe site-ul www.thetappingsolution.com/training.

Un nou început

Pe nivelul cel mai profund, procesul EFT vindecă, eliberează și explorează traumele și experiențele negative din trecut. El este similar cu decojirea straturilor succesive ale

unei cepe. Dacă ne eliberăm de mânia pe care o simțim, descoperim sub ea un nivel nou, al tristeții. Dacă ne eliberăm și de această tristețe, putem descoperi un strat încă și mai profund, al înțelegerii. Înțelegerea conduce la luciditate și la bucurie. La rândul lor, acestea conduc la pace și iubire. Strat după strat, noi ne putem elibera de trecut – de multe ori plângând cu lacrimi reale – iar ceea ce rămâne în final este sinele nostru real, frumusețea esenței noastre ultime, înțelegerea și iertarea trecutului, și posibilitățile de viitor.

Este foarte posibil să ne trăim această viață într-o stare de fericire, bucurie și pace. Este foarte posibil să fim o lumină strălucitoare, un far călăuzitor, care să inducă speranță și vindecare. Personal, nu mi-aș fi imaginat niciodată că una din căile care pot conduce la acest nivel de bucurie, de pace și de abundență este ciocănirea câtorva puncte de pe corp. Pe de altă parte, cele mai uimitoare lucruri din viață sunt înconjurate de un mister pe care puțini dintre noi îl pot descifra.

Există un singur lucru de care sunt absolut sigur, din experiența mea personală. Nu mă refer aici la știința și la studiile ce confirmă puterea acestei tehnici, nici la milioanele de oameni care o aplică sau la rezultatele uluitoare pe care le obțin diferite organizații umanitare din lume care o folosesc. Este vorba de ceva mult mai simplu, de care m-am convins personal și de care te poți convinge și tu dacă vei încerca tehnica: *EFT funcționează!*

Am văzut cu ochii mei acest lucru. L-am experimentat personal. EFT mi-a transformat viața într-o manieră uimitoare, profundă și minunat de frumoasă. Continui să fiu uimit și inspirat în fiecare zi de toate lucrurile bune care sunt posibile pentru mine, pentru tine și pentru întreaga umanitate.

De-abia aștept să îmi intersectez destinul cu al tău și să ascult experiența ta personală. De-abia aștept să aflu cum te-a ajutat EFT să te vindeci, să scapi de dureri, să elimini

blocajele care te-au împiedicat atâta timp să te bucuri de abundența pe care o meriți, să îi ierți pe cei care te-au rănit și să îți creezi în sfârșit viața pe care ai visat-o dintotdeauna.

De-abia aștept să ascult poveștile tuturor cititorilor mei. În acest scop, te rog să îmi împărtășești experiențele și rezultatele tale personale printr-un email trimis la adresa stories@thetappingsolution.com. Până atunci... nu uita să continui cu ciocăniturile!

P. S.

Mai ești încă aici? Grozav! Iată un mic bonus pentru toți cititorii care s-au întrecut pe sine și au terminat de citit această carte. Mai întâi de toate, doresc să vă felicit pe toți (desigur, dacă nu ați sărit direct la ultimele pagini ale cărții, dar având în vedere că nu este vorba de un roman, pare puțin probabil).

Dacă ai ajuns atât de departe, sunt absolut convins că ești ferm hotărât să te schimbi, să-ți transformi viața, să te îmbunătățești pe tine și lumea în care trăiești. Speranța mea este că ceea ce ai învățat din paginile acestei cărți te va ajuta să realizezi tot ce ți-ai propus.

Dacă te simți cu adevărat pregătit, dacă îți dorești ca schimbările să se petreacă mai rapid decât tot ce ai experimentat vreodată, dacă te simți gata să trăiești viața la care ai visat din totdeauna – ți-am pregătit acest mic bonus suplimentar.

Am creat un mic curs menit să te propulseze pe nivelul următor al experienței EFT, pe care îl vei găsi pe www.thetappingsolution.com/mygift. Acest curs este sută la sută gratuit și reprezintă darul meu pentru că ai citit această carte și pentru că ai făcut acest angajament față de tine însuși și față de lume.

Nu spune însă la nimeni despre acest link sau despre ceea ce se află la sfârșitul cărții, bine? Fiecare trebuie să își câștige pe merit acest drept! Tu ai făcut-o!

P. P. S.

Îți mulțumesc. :)

(Obişnuiesc să pun fețe zâmbitoare – *smiley faces* – tot timpul în email-urile mele. Cum altfel mi-aş putea descrie sentimentele? Editorul meu mi-a sugerat că nu ar fi înțelept să le introducem pretutindeni în carte, și l-am înțeles. Din fericire, am reușit să îl strecor pe acesta din urmă fără ca cineva să observe).

Încă o dată, numai pentru tine: :)

RESURSE

Dacă dorești să duci experiența terapiei prin ciocănituri pe un nivel superior, avem o largă varietate de resurse pentru fiecare subiect atins în această carte.

O descoperire monumentală: Poți obține informații suplimentare referitoare la noua știință și la studiile referitoare la terapia prin ciocănituri pe site-ul: www.thetappingsolution.com/research.

O metodă rapidă de a începe: Experimentează chiar acum efectele ciocăniturilor: Poți privi un clip video care te va călăuzi de-a lungul etapelor terapiei prin ciocănituri pe www.thetappingsolution.com/tappingvideo.

Eliminarea anxietății, sentimentului că ești depășit și stresului: Vrei să scapi cu adevărat de stresul de zi cu zi? Descarcă meditația de eliminare a stresului de zi cu zi (vândută în mod normal la prețul de 19,95 dolari, dar gratuită pentru cei care cumpără această carte) de pe site-ul www.thetappingsolution.com/stress.

Depășirea rezistenței la schimbare: Află mai multe despre depășirea diferitelor obstacole care se opun schimbării pe www.thetappingsolution.com/change.

Vindecarea trecutului cu ajutorul ciocăniturilor: Ți se pare că traumele din trecut te mențin blocat și te împiedică să mergi înainte? Vindecă-le o dată pentru totdeauna apelând la www.thetappingsolution.com/thepast.

Vindecarea corpului: Terapia prin ciocănituri s-a dovedit a fi incredibil de eficientă pentru sprijinirea procesului de vindecare a corpului. Află mai multe pe www.thetappingsolution.com/heal.

Eliminarea durerii fizice: „Summitul Mondial pentru Eliminarea Durerilor”, un eveniment online la care participă peste 100.000 de oameni, ar putea fi exact ceea ce ai nevoie pentru a scăpa de durerile care te chinuiesc. Poți obține o perspectivă preliminară gratuită pe www.thetappingsolution.com/painrelief.

Pierderea în greutate și eliminarea temerilor, vinovăției și rușinii asociate cu mâncatul: Descarcă o meditație gratuită menită să te ajute să pierzi în greutate (vândută în mod normal la prețul de 19,95 dolari, dar gratuită pentru cumpărătorii acestei cărți) de pe site-ul www.thetappingsolution.com/weightloss.

Atragerea iubirii și a relațiilor armonioase: Manifestă iubirea pe care ți-o dorești sau îmbunătățește-ți relația existentă folosindu-te de resursele de pe www.thetappingsolution.com/love.

Acumularea de bani și împlinirea viselor: Descarcă o meditație gratuită care te poate ajuta să scapi de stresul financiar și de anxietatea provocată de lipsa banilor, și să îți creezi mai multă abundență în viață (vândută în mod normal la prețul de 19,95 dolari, dar gratuită pentru cumpărătorii acestei cărți) de pe site-ul www.thetappingsolution.com/money.

Eliminarea fobiilor și a temerilor: Elimină temerile și fobiile cu care te confrunți, de la teama de zborul cu avionul la cea de vorbitul în public, inspirându-te de pe www.thetappingsolution.com/fears.

INDEX

Acumularea de bani și împlinirea viselor, 227-255
 Arborele situației financiare, 245-248
 Contribuția terapiei prin ciocănituri la, 238-239
 eliminarea convingerilor limitatoare, 235-236
 experiența autorului, 227-239
 magia interviului pentru slujbă, 243-244
 pași progresivi către, 236-239
 Povestea Alyssei, 243-244
 remediu pentru amânare / trăgănare, 239-242
 Scenarii, 241-242, 252-255
 Vise, țeluri și aspirații (stabilirea și aplicarea de scenarii pentru), 248-255
 Acupunctură fără ace (psihologie energetică), 10-11
 Acupunctură, 2, 8, 10, 16-18
 Adevăr, focalizarea asupra, 13-14, 45-46
 adolescenți și copii, 294-297
 Afirmarea opțiunilor, 58-59

Afirmație de pornire, creare, 27-29
 Ajutarea altora, 332-355
 Alergii, gestionare, 301
 Amigdală, 6-7, 13-14, 46, 52, 126
 Animale de casă, aplicarea terapiei prin ciocănituri prin surogat, 299-300
 Anxietate, senzație de copleșire, stres, eliminare, 49-76. *Vezi și* Reacția de tip „luptă sau fugi”; conexiunea minte-corp;
 Stres
 „Nimic nu îmi merge vreodată...”, 52-56
 „Sunt copleșit!”, 59-65
 „Sunt stresat din cauza lumii exterioare”, 70-73
 Diminuarea reacției limbice și, 13-14
 Efectul de apogeu și, 56
 Exercițiul „ar trebui să”, 74-76
 Identificarea schimbărilor cognitive, 56-57
 identificarea tiparului, 57-58
 meditație pentru, 76

Povestea lui Claire, 49-59
 Povestea lui Lauren, 66-69
 Povestea Melissei, 59-65
 poveștile pe care ți le spui, 66-69
 schimbarea perspectivei, 73-74
 stări de mânie preadolescentină, 296-298
 Aplicarea terapiei prin ciocănituri prin surogat, 299
 Arbore. *Vezi* Arborele ciocăniturilor
 Arborele ciocăniturilor
 Categori de ținte, 35-36, 35-45. *Vezi și* categorii specifice de ținte
 Crearea propriului, 42-45
 descriere, 35-38
 ilustrație, 36
 Pentru acumularea de bani, 245-248
 Pentru pierderea în greutate, 194-201
 Pentru vindecarea corpului fizic, 143-145
 Arielle. *Vezi* Ford, Arielle
 Atingere, eliminarea disconfortului generat de, 113-117
 Bagaaj relațional, 211-226
 exercițiu, 224-226
 Povestea lui Emily, 219-222
 rămas de la părinți, 214-217
 rămas din relațiile trecute, 219-222
 relația curentă și, 223-226
 scenariu de aplicare a ciocăniturilor, 213-214
 Semnificație și implicații, 211
 Bani. *Vezi* Acumularea de bani și împlinirea viselor
 Bebeluși, aplicarea terapiei prin ciocănituri prin surogat, 299-300
 Boli psihosomatice, 124-126. *Vezi și* conexiunea minte-corp
 Braț, punctul de sub, ilustrație, 31
 Callahan, Dr. Roger, 1-3, 12, 18, 259
 Canalele Bonghan, 17
 Cancer
 Aplicarea terapiei prin ciocănituri și, 134-140
 Binecuvântare, 136
 Povestea Donnei, xxvi, 135-137, 141
 Povestea lui Leah, 137-140
 Proiectul Oaxaca pentru copii, 318-321, 326-327
 stresul și, 98
 Traume din copilărie și, 97, 98
 Carr, Kris, 134, 263-265
 Carrington, Dr. Patricia, 18, 59, 321-322
 Carte, privire de ansamblu, xxix-xxxii
 Centrul de Tratare a Traumelor din Israel, 313

Cercetări, validarea EFT, 8-11
 Church, Dawson, Ph. D., 8-9, 16, 322
 Claustrofobie, eliminare, 266-268
 Compasiune, 117-118
 Conexiunea minte-corp. *Vezi* și reacția de tip „luptă sau fugi”
     biochimia, 124-126
     Bolile psihosomatice și, 124-126
     corp-minte și, 124-126, 134, 143, 294
     demistificare, 124-126
     Descartes, biserica și, 123
     Dr. Candace Pert și, 124-126, 134
     eliberarea energiei emoționale și, 133-134
     impactul stresului cronic asupra corpului fizic, 126-128
     O nouă viziune asupra medicinei occidentale, 141-143. *Vezi* și O nouă viziune asupra umanității perspectiva istorică, 122-124
 Convingeri limitatoare
     arborele ciocăniturilor pentru vindecare, 144-145
     Arborele ciocăniturilor și, 35-38, 44-45
     Arborele situației financiare, 246-248
     banii, visele și, 235-236, 245, 246-248

ca sistem esențial al vieții, 41
 Crearea filmului The Taping Solution și, 235-236
 definite, 41
 identificarea propriilor, 44-45
 Identificarea tiparelor, 57-58
 insomnie, somnul și, 282
 lista, 36, 41
 pierderea în greutate, alimentația și, 194-200
 relații, întâlniri amoroase și, 206, 211-212, 222
 sănătatea și, 144-145
 surse ale, 41
 vechile tipare și, 100-102
 Copii și adolescenți, 294-298, 299-300
 Copleșire. *Vezi* Anxietate, senzație de copleșire, stres, eliminare
 Corp
     durere. *Vezi* Durere (fizică), eliminare
     traumă stocată în, 113-117. *Vezi* și Traume din copilărie
     vindecare. *Vezi* Vindecarea corpului
 Craig, Gary, 4, 18, 102, 118, 228, 322
 Creativitate, aplicarea terapiei prin ciocănituri în mod creativ, 114
 Creativitate, aplicarea terapiei prin ciocănituri pentru, 301-303

Creier
     Reacție la stres. *Vezi* Amigdală; Stres
     Reantrenarea reacției limbice, 12-14
 Curs gratuit, 336
 Dependente, depășire, 282-289
 Descoperirea EFT
     accent pe, 2-3
     Cazul fobiei legate de apă și, 1-3, 5, 12-13, 259
     Dr. Roger Callahan și, 1-4, 12, 18, 259
     evoluția terapiei prin ciocănituri după, 3-6
     Gary Craig și, 4, 18
     Meridianele de acupunctură și, 2, 3, 8, 10, 16-18, 32, 122-124
     Validarea cercetărilor, 8-11
 Diagnostic, aplicarea terapiei prin ciocănituri asupra, 149-155
 Divorț, aplicarea terapiei prin ciocănituri și, 21-22, 219-224
 Durere (fizică), eliminare, 147-169
     aplicarea terapiei prin ciocănituri asupra diagnosticii, 149-155
     Conexiunea mânie-durere, 158-160
     cramponarea de durere și, 155-156
     dureri de cap, xvii-xix, 38-39, 121-122, 166, 167-168
     dureri de spate, 147-150, 158-160, 164
     emoțiile și, 160-167
     evaluarea durerii și, 150-151, 155
     Exercițiul „Conștientizează-ți corpul”, 169
     identificarea cu durerea și, 155-156
     întrebări pe care trebuie să ți le pui în legătură cu durerea, 163-164
     Pentru eliminarea durerii emoționale, 88-90
     perseverența în identificare, 165
     Povestea lui Amy, 164-165
     Povestea lui John, xxvi, 158-160, 185
     validitatea EFT, 167
 Dureri de cap, xvii-xix, 38-39, 121-122, 166, 167-168
 Dureri de spate, 147-150, 158-160, 164
 Edison, Thomas A., 171
 Efecte secundare. *Vezi* Simptome / efecte secundare
 Efectul de apogeu, 56-57
 Eficacitatea EFT. *Vezi* și probleme specifice
     dovezi observabile, 11
     Pentru oricine, 11
     validarea cercetărilor, 8-11
 Emoții
     arborele ciocăniturilor

pentru pierderea în greutate, 194-195
 arborele ciocăniturilor pentru vindecare, 144
 arborele ciocăniturilor și, 35-38, 43
 arborele situației financiare, 246
 Dependente și, 283-284
 durerea și, 160-167
 Exemplu de aplicare a terapiei prin ciocănituri asupra mâinii, 24-33
 exemplu referitor la în somn, 280
 identificarea propriului, 43
 lista, 36, 39-40
 multiple, care generează simptome, 38-39
 supapă pentru adolescenți, 298
 Energie emoțională, eliberare, 133-134, 288, 292
 Evenimente din trecut, 95-120. *Vezi și* Traume din copilărie
     EFT, memoria și, 46
     Exercițiul de atingere a păcii interioare, 118-120
     Experiențele pacienților doctorului Robins, 107-109
     mânie stocată pe termen lung, 95-96
     Povestea lui Judy, 95-96, 110-113
     Tehnica derulării filmului și, 102-104

Evenimente. *Vezi și* Evenimente din trecut
     arborele ciocăniturilor pentru pierderea în greutate, 194-195
     arborele ciocăniturilor pentru vindecare, 144-145
     arborele ciocăniturilor și, 35-38, 43-44
     Arborele situației financiare, 246
     categorii de, 40-41
     categoriilor de ținte pentru aplicarea ciocăniturilor, 36, 40-41
     exemplu referitor la în somn, 282
     identificarea propriului arbore, 43-44
     lista, 36
 Exerciții fizice
     Ar trebui să..., 74-76
     Arborele ciocăniturilor pentru pierderea în greutate, 201
     Bagaj relațional, 224-226
     Conștientizarea propriului corp, 169
     Creează-ți propriul arbore al ciocăniturilor, 42-45
     Creează-ți propriul arbore vindecător al ciocăniturilor, 143-145
     Cum arată arborele ciocăniturilor în cazul tău?, 246-248
     Cum poți fi de folos? (organizații), 326-327

Depășirea unei temeri sau a unei fobii, 276-277
 Găsește ceva amuzant de eliminat, 276-277
 Procedura de atingere a păcii personale, 118-120
 Reducerea poftelor, 186
 Scoatere la lumină din profunzimile subconștientului, 93-94
 Stabilirea viselor, țelurilor și aspirațiilor, 248-251
 Exercițiu, 186-187
 Exercițiul Ar trebui să, 74-76
 Exercițiul Conștientizează-ți corpul, 168
 Exercițiul de atingere a păcii interioare, 118-120
 Experiențe adverse din copilărie (ACE) studiu, 97-98
 Experimentează acum terapia prin ciocănituri, 19-48. *Vezi și* Emoții; Evenimente; Convingeri limitatoare; Problema cea mai presantă (PMP); Simptome / efecte secundare; Arborele ciocăniturilor; Ținte
     alegera frazei de reamintire, 29-30
     crearea afirmației de pornire, 27-29
     evalua, 32-33
     exemple ale unor studii de caz, 19-23
     Intrarea în detalii, 25-26
     Legate de: privire de ansamblu asupra, 22-23
     Lista pașilor, 22-23, 32

obținerea de rezultate, 46-47
 perseverență / răbdare pentru obținerea de rezultate, 48
 puncte pe care se aplică terapia prin ciocănituri, 31-33
 Scala SUSI de la 0 la 10, 26-27

Feinstein, David, Ph. D., 10, 266-268
 Fibromialgie, xxiv-xxv, 130-133
 Finanțe. *Vezi* Acumularea de bani și împlinirea viselor
 Fobie față de apă, 1-3, 5, 12-13, 259
 Fobii și temeri, eliminare, 257-277
     claustrofobie, 266-268
     Comparație între temeri și fobii, 258-259
     David Feinstein și, 266-268
     EFT pentru, 259-262
     exercițiu pentru, 276-277
     găsirea unui lucru amuzant de eliminat, 302-303
     Identificarea cu temerile / fobiile și, 262-263
     întrebări pe care merită să ți le pui, 272
     Povestea lui Kris, 263-265
     Povestea lui Lindsay, 257-264
     Povestea lui Meggan, 269-274

- realitatea temerilor / fobiilor, 258-259
 reantrenarea reacției limbice pentru, 13-14
 Teama de înălțimi, 264-265
 Teama de schimbare / împlinirea dorințelor, 78-79
 teama de sport a copiilor, 295-296
 teama de vorbitul în public, 269-271
 teama de zborul cu avionul, 271-275
 temeri legate de viitor și, 264
 Fraza de reamintire, 29-30
 Fritog, Art, 323
 Fumat, depășirea dependenței, 282-289
 Genunchi, fericiți, 130-133
 Ghid al referințelor rapide, 34.
Vezi și Punctele care trebuie ciocănite, ilustrație
 Gruder, David, Ph.D., 322
 Hernández, Dr. Armando Quero, 318-321
 Hipocamp, reprogramare, 8, 13-14
 Hodnick, Andy, 323
 Indonezia, recuperare în urma traumei produse de cutremur, 313-318
 Intuiție, folosirea, 114
 Împărtășirea EFT, 332-333
 Înălțimi, teama de, 264-265
 Îngrijirea sănătății, reducerea poverii asupra, 324-325
 Jackie, xxvi, 19-20
 Jessica (sora autorului), xxiii, 121-122, 130, 147-149, 155, 207, 228-229, 300
 Katie, Byron, 203
 Kenny, Lindsay, 36, 137-140
 Kornfield, Jack, 95
 Levine, Stephen, 147
 Leyden, Lori, 307-312, 318
 Look Carol, 99, 166, 186, 208, 230, 300-301
 Mânie. *Vezi* și Emoții
 Conectarea cu durerea, 158-160
 exemplu de aplicare a ciocăniturilor, 24-33
 Maté, Dr. Gabor, 98
 McDonald, Jodi, xxiv-xxvi, 130-133
 Mead, Margaret, 305
 Mecanica EFT. *Vezi* și reacția de tip „luptă sau fugi”
 Acupunctura și, 16-18
 amigdala (reacția la stres)

- și, 6-7, 13-14, 46, 52, 126
 Canalele Bonghan și, 16-17
 De ce să aplicăm ciocăniturile, 15-16
 focalizarea asupra „adevărului” 13
 Meridianele și, 2, 3, 7, 10, 16-18, 32, 122-124
 reantrenarea reacției limbice, 12-15
 terapia prin expunere și, 12-13
 Medicina (occidentală), o nouă viziune asupra, 141-143, 321-322. *Vezi* și Vindecarea corpului; Conexiunea min-te-corp
 Meditație, 76
 Mercola, Dr. Joe, 217-218
 Meridiane, 2, 3, 7, 10, 16-18, 32, 122
 Miller, Deborah, 318-320, 321
 Mostert, Deepak, 313-316
 Nas, punctul de sub, ilustrație, 31
 Negativitate
 Eliminarea, 47
 focalizarea asupra adevărului și, 13-14, 45-46
 Griji legate de focalizarea asupra, 13-14, 45-46
 Nespuse, lucruri rămase, 110-113
 Niebuhr, Reinhold, 49
 Nivele de cortizol
 Reacția de tip „luptă sau fugi” și, 8-11
 stresul și, 58, 126-128, 130, 181-182
 terapia prin ciocănituri reduce, 9, 181-182, 323
 O nouă viziune asupra lumii. *Vezi* O nouă viziune asupra umanității
 O nouă vizlune asupra umanității, 305-327
 Cum poți fi de folos, 326-327
 despre: privire de ansamblu asupra, 305
 dizolvarea barierelor mondiale, 312
 Eliminarea coșmarurilor rămase în urma războiului, 322-324
 Epidemie de SSPT, 306-307
 Progresul medicinei moderne, 321-322
 recuperarea în urma traumelor provocate de cutremur, 313-318
 Reducerea poverii asupra sistemului de îngrijire a sănătății, 324-325
 refacerea economiei, 316-318
 Vindecare mai rapidă, o calitate mai bună a vieții, 318-321
 vindecarea rănilor produse de genocid, 307-312

O nouă viziune pentru tine, 329-335
 ajutarea altora, 332-335
 Despre: privire de ansamblu, 329-331
 împărtășirea terapiei prin ciocănituri cu prietenii / familia, 332-333
 provocări pentru EFT, 331-332
 Responsabilitatea personală și, 329-331
 Un nou început, 333-335

Pașii, terapiei prin ciocănituri, 22-23, 34

Părinți
 Bagaje relaționale rămase de la părinți, 214-217
 traume și. *Vezi* Traume din copilărie

Performanțe sportive, 289-294, 295-296

Performanțe, aplicarea terapiei prin ciocănituri pentru, 301-303

Perseverență, 29-30, 47

Perspectivă, schimbarea, 73-74. *Vezi și* Programe (mentale), schimbare

Pert, Dr. Candace, 121, 124-126, 134

Pofte, reducere, 183-189.
Vezi și Dependente, depășire;
 Temeri legate de pierderea în greutate și asociate cu alimentația

Polizzi, Nick, xxiii-xxiv, xxvi, 158, 166, 229

Povestea Allysei, 243-244

Povestea Donnei, xxvi, 135-137, 141

Povestea lui Amy, 164-165

Povestea lui Claire, 49-57

Povestea lui Dennis, 283-285, 287

Povestea lui Emily (ca adultă), 219-222

Povestea lui Emily (ca preadolescentă), 296-297

Povestea lui Joan, 88-90

Povestea lui Jodi, xxv-xxvi, 130-133

Povestea lui John, xxvi, 158-160, 185

Povestea lui Judy, 95-96, 110-113

Povestea lui Leah, 137-140

Povestea lui Lindsay, 257-264

Povestea lui Lori, 21-22. *Vezi și* Leyden, Lori

Povestea lui Mandy, 20-21

Povestea lui Marie, 80-81, 171-182

Povestea lui Mary, 1-3, 5, 12-13, 259

Povestea lui Meggan, 269-274

Povestea lui Sam, 295-296

Povestea lui Sharon, 187-192

Povestea Melissei, 59-65

Povestea Patriciei, 147-150, 155

Povestea Paulei, xvii, xviii

Povestea Soniei, 100-107

Poveștile pe care ni le spunem, dizolvarea lor, 66-69. *Vezi și* Programe (mentale), schimbare

Problema cea Mai Presantă (PMP)
 Acceptarea problemelor pe care le ai și, 28-29
 crearea afirmației de pornire pentru, 27-29
 fraza de reamintire și, 29-30
 identificare, 24-26
 Intrarea în detalii, 25-26
 pași de aplicare a ciocăniturilor pentru, 22-23, 34
 Scala SUSU de la 0 la 10, 26-27
 ușurare / eliminare, 32-33

Probleme, acceptarea lor, 28-29

Profiluri profesionale
 Feinstein, David, 266-268
 Mercola, Dr. Joe, 217-218
 Robins, Dr. Eric, 107-109
 Shannon, Dr. Erin, 156-158

Programe (mentale), schimbare, 6-7, 12-15, 68-69

Programul TREST Aid, 313-316, 326

Proiectul Anti-Stres, 322-324, 327

Proiectul LUMINA, 309-312,

318, 326

Proiectul Oaxaca, 318-321, 326-327

Protecție, 86. *Vezi și* reacția de tip „luptă sau fugi”

Provocări legate de EFT, 331-332

Psihologie energetică, 10

Punctele care trebuie ciocănite, ilustrație, 31

Punctul de pe claviculă, ilustrație, 31

Punctul de pe sprânceană și cel din colțul ochiului, ilustrație, 31

Punctul de sub bărbie, ilustrație, 31

Punctul din creștetul capului, ilustrație, 31

Punctul loviturii de karate, ilustrație, 31

Rachel, studiu de caz, 113-117

Răni, produse în trecut, recuperare în urma, 292-294

Război, coșmaruri, 205-207. *Vezi și* Sindromul Stresului Post-Traumatic (SSPT)

Reacția de tip „luptă sau fugi”
 amigdala și, 6-7, 13-14, 52
 biochimia, 3-7, 126-128
 Descoperirea EFT și, 3-7
 Experiențe de zi cu zi ale, 6
 factori interni de declanșare, 5

- nivelele de cortizol și, 8-11
 protecție și, 86
 stresul și, 126-128
 terapia prin ciocănituri reduce, 13-15
 Reacție limbică, reantrenare, 12-15
 Recuperare în urma traumelor produse de cutremure, 313-316
 Relații, 203-226
   aplicarea terapiei prin ciocănituri pentru divorț, 220-222
   curente, aplicarea terapiei prin ciocănituri, 223-224
   divorț, 21-22, 219-222
   Experiența autorului, 203-211
   Identificarea convingerilor limitatoare, 209-211
   temeri legate de întâlniri amoroase și, 204-207
 Remediul împotriva amânării / tărăgănării, 239-242
 Resurse, 338-339
 Robin, Christopher (apare în film), 329
 Robins, Eric, 107-109
 Rodriguez, Alex, 290
 Rourke, David, 287-289
 Ruiz, Don Miguel, 77
 Rwanda, vindecarea rănilor făcute de genocid, 307-312
 Scala SUS-D de la 0 la 10, 26-27
- Scenarii
   „Mă simt stresat și copleșit!”, 60-63
   „Nimic nu îmi merge vreodată...”, 53-56
   „Schimbarea mă face să nu mă simt în siguranță”, 90-91
   Amânare / tărăgănare, 241-242
   Anxietate generată de schimbare, 90-91
   Aplicarea terapiei prin ciocănituri asupra diagnosticului, 152-153
   Bagaj relațional, 213-214
   Ce te stresează cel mai tare?, 71-73
   Emoții asociate cu durerea, 161-162
   Stres legat de alimentație, 175-177
   Vise, țeluri și aspirații, 252-255
 Schimbare, depășirea rezistenței la, 77-94
   despre: privire de ansamblu, 77-78
   Durere fizică, durere emoțională și, 88-90
   Evaluarea dorinței de, 92-94
   imaginarea, exercițiu, 93-94
   Incertitudine și, 83
   Întrebări pe care merită să ți le pui, 82, 84-85
   Înțelegerea rezistenței, 82-86, 92-93
- Povestea lui Joan, 88-90
 Povestea lui Marie, 80-81
 protecție și, 86
 scenarii de aplicare a terapiei prin ciocănituri, 87-88, 90-91
 Scoaterea la lumină a sabotorului ascuns din interior, 77-79
 scoaterea la lumină a straturilor mai profunde, 84-85
 Teama de împlinirea dorințelor și, 78-79
 Schimbări cognitive, 56-57
 Schopenhauer, Arthur, 1
 Seinfeld, Jerry, 257
 Sfaturi / indicii pentru aplicarea terapiei prin ciocănituri
   afirmarea opțiunilor, 58-59
   Aplicarea efectivă a terapiei prin ciocănituri, 185
   Folosirea creativității și intuiției, 114
   Identificarea surselor de stres, 65-66
   intrarea în detalii, 25-26
   lucrurile rămase nespuse, 112
   Motive pentru a aplica terapia prin ciocănituri, 15-16
   perseverență, 29
   poftă, 185
   Tehnica derulării filmului, 102-104, 226
- Temeri legate de viitor, 264
 terapia prin vorbit / refuzarea și ciocăniturile, 65-66
 Sfaturi / indicii. *Vezi* Sfaturi / indicii pentru aplicarea terapiei prin ciocănituri
 Shannon, Dr. Erin, 156-158
 Simptome / efecte secundare
   Ale unor probleme mai profunde, 37, 38. *Vezi* și Emoții; Evenimente; Convingeri limitatoare
   arborele ciocăniturilor pentru pierderea în greutate, 194-195
   arborele ciocăniturilor pentru vindecare, 144-145
   arborele ciocăniturilor și, 35-38, 43
   Arborele situației financiare, 246
   exemplu pentru durerea de cap, 37-38
   exemplu pentru insomnie, 280
   identificarea propriului arbore, 43
   lista, 36, 37
 Sindromul Stresului Post-Traumatic (SSPT)
   coșmaruri în urma războiului și, 322-324
   coșmaruri nocturne, EFT și, 108

- epidemie invizibilă de, 306-307
- Programul TREST Aid, 313-316, 326
- Proiectul Anti-Stres și, 322-324, 327
- Reantrenarea reacției limbice și, 12-15
- Recuperare în urma traumei produse de cutremur, 313-316
- Ușurare / Eliminare prin EFT, 108, 307
- Sloan, Carlin, 323-324
- Soldați, aplicarea terapiei prin ciocănituri și, 322-324. *Vezi și* Sindromul Stresului Post-Traumatic (SSPT)
- soluția pentru convingerea „Nimic nu-mi lese vreo dată...”, 52-56
- Somn, 279-282
- Anxietatea și. *Vezi* Anxietate, senzație de copleșire, stres, eliminare durerea și, 147-149, 160
- eliminarea insomniei, 137
- experiența lui Jodi, 130-133
- impactul tiparelor asupra, 50
- îmbunătățirea prin terapie prin ciocănituri, 130-133, 135-137, 279-282, 297
- povestea Donnei, 135-137
- privare, 273-274
- Sportivi, performanțe și EFT, 289-294, 296-297
- Stres. *Vezi și* Anxietate, senzație de copleșire, stres, eliminare; reacția de tip „luptă sau fugi”
- boli asociate cu, 127-128
- cronic, care coboară în corpul fizic, 126-128. *Vezi și* conexiunea minte-corp
- date despre, 128
- pierderea în greutate și. *Vezi* Temeri legate de pierderea în greutate și asociate cu alimentația post-traumatic. *Vezi* Sindromul Stresului Post-Traumatic (SSPT)
- rădăcinile bolii, 128-130
- reacție, amigdala și, 6-7, 13-14, 126
- Teamă. *Vezi* Fobii și temeri, eliminare
- Tehnica de derulare a filmului, 102-104, 226
- Tehnici de Eliberare Emoțională (EFT). *Vezi și* Eficacitatea EFT; Mecanica EFT
- Ajutarea altora cu, 332-333
- Alte procese / sisteme și, 68
- ca remediu?, 133-134
- Curs gratuit de, 336
- Descoperire. *Vezi* Descoperirea EFT
- descriere, xvii
- eliberarea energiei emoționale, 133-134, 288, 292
- evoluția, 3-6
- experimentare. *Vezi* Experimentează acum terapia prin ciocănituri
- Film documentar despre. *Vezi* The Tapping Solution (film), creare
- flexibilitatea, 68
- Împărțășirea cu familia / prietenii, 332-333
- obținerea de rezultate, 47
- Privire de ansamblu asupra cărții, xxix-xxxii
- provocări, 331-333
- Trecut, amintiri și, 46. *Vezi și* Evenimente din trecut
- un nou început cu, 333-335
- validarea cercetărilor, 8-11
- Viziune asupra aplicațiilor posibile, xxiv-xxix, 11
- Temeri legate de pierderea în greutate și asociate cu alimentația, 171-201
- analizarea trecutului, 180-181
- arborele ciocăniturilor pentru, 190-201
- Convingerile limitatoare care trebuie depășite, 194-200
- de ce ajută terapia prin ciocănituri, 181-183
- dezavantajele pierderii în greutate, 80-81
- exercițiile fizice și, 187-190
- Înfrânarea poftelor, 183-189
- Povestea lui Marie, 80-81, 171-182
- Povestea lui Sharon, 187-192
- scenariu de aplicare a terapiei prin ciocănituri, 175-177
- stres, teamă, mânie, vinovăție și, 172-183
- Temeri legate de viitor, 264
- Terapia prin ciocănituri. *Vezi* Tehnici de Eliberare Emoțională (EFT); subiecte specifice
- Terapia prin expunere, 12-13
- The Tapping Solution (film), creare
- convingeri legate de bani / succes anterioare, 230-235
- Eliminarea convingerilor limitatoare pentru, 235-236
- motivații pentru, xxiii-xxiv, 227-229
- Succesul filmului și, 228-230
- Tipare, identificarea, 57-58
- Traumă. *Vezi* Traume din copilărie; Evenimente din trecut; Sindromul Stresului Post-Traumatic (SSPT)
- Traume din copilărie corpul și, 97-100
- depozitate în corp, 113-117

- Exercițiu: Procedura de
obținere a Păcii Personale,
118-120
lucruri rămase nespuse,
110-113
Perspectiva Dr. Joe Mer-
cola, 217-218
Povestea lui Judy, 95-96,
110-113
Povestea lui Rachel, 113-
117
Povestea Soniei, 100-107
Realitate curentă, viitoare
și, 100-107
Rolul compasiunii, 117-
118
Traume cu T mare și cu t
mic, 99-100
Twain, Mark, 227
- Ținte. *Vezi și* Emoții; Eveni-
mente; Convingeri limitatoare;
Simptome / efecte secun-
dare
arboarele ciocăniturilor
pentru identificarea, 35-
38, 42-45
categorii de, descriere, 36,
37-45
creează-ți propriul arbore,
42-45
despre: privire de an-
samblu asupra, 35-37
identifică-ți propriile,
42-45
- Vederea, aplicarea terapiei prin
ciocănituri pentru îmbună-
tățirea, 300-301
Viitor, viziune asupra. *Vezi* O
nouă viziune asupra umani-
tății; O nouă viziune pentru
tine
Vindecarea corpului, 121-145.
Vezi și Cancer; reacția de tip
„luptă sau fugi”; conexiunea
minte-corp; Stres
„miracole care se petrec
într-un minut”, 122
crearea arborelui ciocăni-
turilor pentru, 143-145
Eliberarea energiei emoți-
onale și, 133-134
Energia emoțională și,
132, 133-134
Experiența surorii auto-
rului, 121-122
Impactul EFT asupra,
133-134
o nouă viziune asupra,
141-143, 321-322
participarea la, 134
rădăcinile bolii și, 128-
130
un caz de fibromialgie,
xxiv-xxv, 130-133
Vise. *Vezi* Acumularea de bani
și împlinirea viselor
Vizualizare, 25, 68-69, 114-
115, 191-192, 269
Vorbital în public, teama de,
269-271
Vornbrock, Stacey, 291
Wilkes, Rick, 19, 131, 149
Yates, Brad, 296-297
Zborul cu avionul, teama de,
271-275

MULȚUMIRI

Știu că este un clișeu să spui: „Le datorez apariția acestei cărți foarte multor oameni”... dar chiar așa stau lucrurile! Sunt profund recunoscător pentru iubirea și susținerea fami-
liei mele. Îi mulțumesc soției mele Brenna: m-ai sprijinit tot
timpul și mi-ai fost de mare folos în timp ce am scris această
carte; ești cea mai mare suporteră a mea. Mă menții sănătos,
fericit și mă inspiri să încerc să schimb în bine această lume.
Te iubesc! Le mulțumesc minunaților mei frați și surori, care
îmi sunt inclusiv parteneri de afaceri: Alex și Jessica. Jessica,
îți mulțumesc pentru că ai avut curajul și credința de a în-
cepe această călătorie fantastică alături de mine. Ești o ve-
detă, și este o bucurie să pot lucra cu tine în fiecare zi. Alex,
succesul incredibil pe care l-am trăit nu ar fi fost posibil fără
tine. Ești un om de afaceri de geniu și de-abia aștept să văd
ce noi proiecte vom realiza împreună în continuare! Le mul-
țumesc celor mai buni părinți pe care și i-ar putea dori ci-
neva; vă mulțumesc pentru că m-ați făcut așa cum sunt, dar
și pentru iubirea și sprijinul pe care mi le acordați în fiecare
zi. Le mulțumesc lui Karen, Malakai, Lucas, micuților care
urmează să vină pe lume, primului meu cititor și dragii mele
mătuși, Penny. Le mulțumesc familiei Taylor, îndeosebi lui
Alison, partenera mea de citit, și celorlalți cititori din în-
treaga lume – vă iubesc pe toți.

Dragii mele prietene Kris Carr: îți sunt profund recu-
noscător pentru ajutorul pe care mi l-ai acordat de-a lungul

fiecărui pas al călătoriei mele, de la legătura pe care mi-ai făcut-o cu Patty Gift și până la publicarea acestei cărți. Îți mulțumesc lui Patty Gift, geniala mea editoare și prietenă. Voi continua să scriu cărți numai pentru a avea posibilitatea să mai stau la taclale cu tine. Îți mulțumesc lui Louise Hay, vizionara care a ajutat la transformarea în bine a sute de mii de oameni din întreaga lume. Este o onoare și un privilegiu să fiu publicat de tine și să te număr printre prietenii mei. Le mulțumesc tuturor celor de la editura Hay House: lui Reid Tracy, unul dintre oamenii de afaceri cei mai geniali, dar și mai plini de compasiune, pe care i-am cunoscut vreodată – îți mulțumesc pentru credința în mine și pentru sprijinul tău. Lui Nancy Levin – îți mulțumesc pentru că m-ai ajutat să ies în față și să strălucesc. Laurei Gray, lui Sally Mason, Gail Gonzales, Christy Salinas, Margarete Nielsen și tuturor celor de la Hay House – vă mulțumesc!

Îi voi rămâne de-a pururi recunoscător lui Cheryl Richardson, nu numai pentru că a crezut în noi de la bun început și pentru că ne-a dat un interviu pentru filmul *The Tapping Solution*, dar și pentru călăuzirea, sfaturile și sprijinul ei pline de înțelepciune de-a lungul scrierii acestei cărți. M-ai ajutat incredibil de mult – îți mulțumesc!

Unuia dintre cei mai plini de compasiune (și mai inteligenți!) medici pe care i-am cunoscut vreodată, Mark Hyman. Îți mulțumesc pentru prefața minunată la această carte și pentru că mi-ai trimis cele mai dificile cazuri ale tale!

Lui Nick Polizzi, genialul regizor și editor al filmului *The Tapping Solution*, care a făcut acest salt de credință împreună cu mine încă cu foarte mult timp în urmă... Îți sunt recunoscător în fiecare zi pentru geniul tău în producerea filmului și pentru prietenia și sprijinul tău de o viață. Lui Kevin Gianni, pentru sprijinul și prietenia ta, și pentru că te-ai imbarcat în aventura noastră din ultimii 15 ani. Lucrurile devin din ce

în ce mai amuzante pe zi ce trece și de-abia aștept să îți citesc propriul bestseller.

Prietenilor mei din comunitatea terapiei prin ciocănituri și dezvoltării personale: Carol Look, Lindsay Kenny, Dawson Church, David Feinstein, dr. Joe Mercola, Arielle Ford, Marci Shimoff, Jack Canfield, Joe Vitale, Rachel Goldstein, Brad Yates, dr. Erin Shannon, Lori Leyden, Stacey Vornbrock – vă mulțumesc pentru contribuția fantastică pe care v-o aduceți la transformarea în bine a lumii în care trăim cu toții, dar și la publicarea acestei cărți.

Există nenumărați oameni care m-au ajutat să scriu această carte: Wyndham Wood, Autumn Millhouse, Mary Ayers, Kelly Notaras, Michelle Polizzi și Stephanie Marohn – vă mulțumesc!

Mulțumesc echipei de la *The Tapping Solution*: Heather, Lindsey, Joel, Kris, Tara, April, Jessie, Shalane, Lisa, Jason și Cassy, și altor zece membri care ni se vor alătura până la apariția acestei cărți – vă mulțumesc tuturor pentru că mă ajutați să schimb în bine această lume (căci aceasta este direcția în care ne îndreptăm!).

Tuturor celor care și-au deschis inima și au acceptat să îmi consiliesc, contribuind astfel la apariția acestei cărți prin experiențele lor: m-am transformat eu însumi prin faptul că v-am ajutat să vă schimbați! Sutelor de mii de oameni din lista mea de email-uri: deși nu vă cunosc personal pe cei mai mulți dintre voi, sunt mișcat de sprijinul și de angajamentul vostru față de propria bunăstare și față de progresul acestei lumi.

În sfârșit, mulțumesc pentru inovațiile incredibile și revoluționare aduse de Roger Callahan, Gary Craig și Pat Carrington – fundamentul întregii mele munci.

Fără voi, nimic din toate acestea nu ar fi fost posibil!

DESPRE AUTOR

Nick Ortner este creatorul și producătorul executiv al filmului documentar de mare succes *The Tapping Solution*. El a produs de asemenea un eveniment mondial online anual: Summitul Mondial al Terapiei prin Ciocănituri, la care au participat în total mai bine de 500.000 de oameni. Conduce un program lunar de aplicare a terapiei prin ciocănituri pe bază de înscriere: Clubul *insider*-ilor specializați în terapia prin ciocănituri. Ortner este un conferențiar dinamic, care ține ședințe EFT în direct în întreaga lume. Trăiește în Connecticut.

www.thetappingsolution.com
www.facebook.com/tappingsolution@nortner